İSTANBUL KADI SİCİLLERİ

EYÜB MAHKEMESİ

(HAVÂSS-I REFÎA)

82

NUMARALI SİCİL

(H. 1081 / M. 1670-1671)

Eyup 82 nolu sicil.indd 1 01.06.2011 15:54:19

Eyup 82 nolu sicil.indd 2 01.06.2011 15:54:21

PROJE YÖNETMENİ

M. ÂKİF AYDIN

BİLİM KURULU

M. ÂKİF AYDIN
İDRİS BOSTAN
FERİDUN EMECEN
İSMAİL E. ERÜNSAL
MEHMET İPŞİRLİ
MUSTAFA OĞUZ

EDİTÖR

COŞKUN YILMAZ

İSAM
TÜRKİYE DİYANET VAKFI
İSLÂM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

Son okuma: Mustafa Oğuz - M. Âkif Aydın
Tashih: Ekrem Tak
İndeks: Şefik Bilal Çavuşoğlu
Kelime birliği: Mustafa Birol Ülker
Kapak ebrusu: Alparslan Babaoğlu
Kapak tasarımı: MimEmin
Sayfa tasarımı: Ender Boztürk
Fotoğraf: İsmail Küçük

Baskı: Mas Matbaacılık A.Ş.
Hamidiye Mahallesi Soğuksu Caddesi No: 3
Kağıthane 34408 İstanbul
Tel: (90212) 294 10 00

İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM)
İcadiye Bağlarbaşı Cad. 40
34662 Üsküdar-İstanbul
Tel. (90216) 474 08 50 Faks (90216) 474 08 74
www.isam.org.tr

© Her hakkı mahfuzdur.

İstanbul, Mayıs 2011

İstanbul kadı sicilleri Eyüb (Havâss-ı Refîa) Mahkemesi 82 numaralı sicil (H. 1081 / M. 1670-1671) / haz. Talip Mert – Rıfat Günalan ; Arapça metin Mehmet Akman ; kontrol eden Mustafa Oğuz ; proje yönetmeni M. Âkif Aydın ; editör Coşkun Yılmaz. – İstanbul : Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), 2011.

240 s. ; 28 cm. + 1 ad. CD – (İSAM Yayınları ; 111. Kadı Sicilleri Dizisi ; 29)

Dizin var.

ISBN 978-605-5586-57-7

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ

EYÜB MAHKEMESİ

(HAVÂSS-I REFÎA)

82

NUMARALI SİCİL

(H. 1081 / M. 1670-1671)

Hazırlayan

TALİP MERT - RIFAT GÜNALAN

Arapça Metin

MEHMET AKMAN

Kontrol Eden

MUSTAFA OĞUZ

Koordinatör

MUSTAFA KÜÇÜKAŞCI

İSAM yayınları

Eyup 82 nolu sicil.indd 5 01.06.2011 15:54:21

İçindekiler

TAKDİM / 9
İMLA ESASLARI / 15
EYÜB MAHKEMESİ 82 NUMARALI SİCİL / 19
KONU BAŞLIKLARI / 23
METİN / 35
TIPKIBASIM / 240

Eyup 82 nolu sicil.indd 7 01.06.2011 15:54:21

TAKDİM

Osmanlı Devleti'nin din, dil, etnik yapı ve kültür bakımından homojen olmayan bir bölgede altı asır ayakta kalmasının şüphesiz askerî, idarî, iktisadî, sosyal, kültürel ve demografik sebepleri vardır. Dünya târihinde çok sık rastlanmayan böyle bir başarıyı tek bir sebeple açıklamak elbette mümkün değildir. Ancak bu başarının altında Osmanlı yönetim ve hukuk anlayışının çok önemli bir rol oynadığı unutulmamalıdır. Bu sebeple olacak ki son zamanlarda yerli ve yabancı araştırmacıların Osmanlı yönetim tarzına ve hukuk anlayışına yönelik ilgilerinde gözle görülür bir artış olmuştur. Osmanlı hukukunun en önemli kaynağı ise şüphesiz sayıları on binleri aşan mahkeme defterleridir.

Osmanlı mahkeme defterleri sadece hukuk târihi bakımından değil, Osmanlı Devleti'nin sosyal, siyasî, iktisadî ve kültürel târihi bakımından son derece önemli birer bilgi kaynağıdır. Bu defterlerde biz sadece mahkemeye intikal etmiş hukukî ihtilafları değil, vergi kayıtlarını, vakıf senetlerini, bağış, kira, satış, ödünç gibi her türlü hukukî işlemleri, pazarlarda satılan ürünlerin ve ticarî malların listesini, fiyatlarını, miras taksimlerini, terekeye dahil olan eşyayı, kamu binalarının imar veya tamir bilgilerini, meslek kuruluşlarının faaliyetlerini, esnafın tâbi olduğu standartları, evlenme ve boşanma kayıtlarını, merkezden gelen ferman ve hükümlerin suretlerini, hâsılı Osmanlı siyasî, iktisadî ve sosyal târihinin zengin bir fotoğrafını bulmaktayız. Yine bu defterlerde açıkça görülmektedir ki kadı sadece bir yargıç değil, yerine göre mahallin idarî ve mülkî âmiri, yerine göre vergi müfettişi veya noter yahut da Osmanlı ordusuna lojistik destek sağlayan bir askerî görevlidir. Bu bilgileri bu çeşitlilik ve zenginlikte hiçbir târih kitabında, hatırat yahut seyahatnâmede veya arşiv belgelerinde bulamayız.

Eyup 82 nolu sicil.indd 9 01.06.2011 15:54:21

Geniş Osmanlı coğrafyasında altı asır boyunca kadıların tutmuş oldukları sicillerin tamamı bugüne kadar gelmiş değildir. Ancak yine de 20.000'i Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunan şehirlere ait olmak üzre 30.000'i aşkın sicilin elimizde olması önemli bir zenginliktir. İstanbul mahkemelerine ait ve bugün elimizde bulunan kadı sicilleri ise yaklaşık 10.000 civarındadır. Bu koleksiyon içinde İstanbul sicillerinin önemi şuradadır: O üç kıtaya yayılan bir imparatorluğun merkezi olmasının ötesinde bünyesinde dinî ve etnik çeşitliliği de en zengin biçimde bu şehir toplamıştır. Bizans döneminden intikal eden Hıristiyan unsurların yanına fetihle birlikte eklenen Müslüman-Türk unsurlar ve İspanya başta olmak üzre Avrupa'dan göç etmek zorunda kalan Yahudiler üç imparatorluğa (Roma, Bizans, Osmanlı) merkezlik yapmış İstanbul'a ayrı bir çeşitlilik ve zenginlik kazandırmıştır. Yukarıda saymaya çalıştığımız dava ve kayıt türleri böyle bir dinî ve mezhebî farklılığı da beraberinde taşımaktadır. Dilleri, dinleri, ırkları ve kültürleri birbirinden farklı bu insanlar dört asır boyunca nasıl bir birliktelik sergilemişler, karşılıklı ilişkileri nasıl bir seyir izlemiştir? Ayrı komünler halinde mi yaşamışlar, yoksa belli/önemli ölçüde iç içe mi olmuşlardır? Ticarî münasebetleri, sosyal ilişkileri, diğer alanlardaki beraberlikleri hangi zeminde cereyan etmiştir? İşte bütün bu soruların cevabını bulmak, bu çok yönlü birlikteliğin izlerini takip etmek dönemin mahkeme defterleri sayesinde mümkün olmaktadır. İstanbul mahkeme defterleri bu yönüyle sadece İstanbul'un değil, bütün imparatorluğun sosyal târihinin bir aynası görünümündedir.

Osmanlı kadı sicillerinin bu önemine rağmen bugüne kadar yeterli sayıda kadı sicilinin neşredildiği ve araştırmacılar tarafından gerektiği ölçüde kullanıldığı ileri sürülemez. Bunda bu tür yayınların gerçekleştirilmesindeki bilimsel zorluğun ve ekonomik olarak kârlı görülmeyişin önemli rolü olsa gerektir.

TDV İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM) bu alandaki çalışmaları kolaylaştırmak ve teşvik etmek amacıyla yıllar önce İstanbul Müftülüğü'nde bulunan yaklaşık 10.000 defterin mikrofişlerini hazırlatmış ve araştırmacıların istifadesine sunmuştu. Bilahare bu alandaki hizmetini daha da genişleterek İstanbul dışındaki şehirlere ait ve şu anda Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde toplanmış bulunan yaklaşık 9.000 defterin mikrofilmlerini de temin edip araştırmacıların hizmetine sundu. Buna son dönemlerde Türkiye dışındaki Osmanlı coğrafyasından temin ettiği mahkeme defterlerinin elektronik kopyalarını da eklemeye başladı. Bugün Manastır, Saraybosna, Mostar, Livno, Priyedor, Temeşvar, Visoko, Kırım ve Şam mahkeme defterlerinin küçümsenemeyecek bir miktarının elektronik kopyaları İSAM Kütüphanesi'nde bulunmaktadır.

Bu alandaki yayın eksikliğini giderme düşüncesiyle de İstanbul mahkemelerinin defterlerini belli bir plan dahilinde neşretmeyi gerekli gördük. İstanbul denince dört bölge klasik tabiriyle İstanbul (sur içi İstanbul'u) ve bilâd-i selâse (Üsküdar, Galata,

Eyup 82 nolu sicil.indd 10 01.06.2011 15:54:22

Eyüp) söz konusu olmaktadır. Bu mahkemelere ait 10.000 defterin tamamını yayımlamak mümkün olmadığından biz de ilk etapta bu dört bölgeden yaklaşık her on yıldan birer defter seçerek kırk defter yayımlamayı planladık. Böylece ilk defterlerden itibaren yayımlayacağımız on defterle o bölgenin bir asrına ışık tutmayı hedefledik.

Sicillerin yayını için M. Âkif Aydın, İdris Bostan, Feridun Emecen, İsmail. E. Erünsal, Mehmet İpşirli ve Mustafa Oğuz'dan oluşan bir bilim kurulu oluşturuldu. Projenin editörlüğünü Coşkun Yılmaz üstlendi.

Defterlerin yayımlanmasında şöyle bir yol izlendi: Önce bir uzman defterin transkripsiyonunu gerçekleştirdi. Sonra bir târihçi veya hukuk târihçisi ile orijinal metin ve transkribe edilen metin karşılıklı mukabele edildi. Daha sonra elde edilen metin bilim heyetinde bulunan bir uzman tarafından, en son olarak da proje yönetmeni olan bu satırların yazarı tarafından tekrar okundu. Her kontrol aşamasında tereddüt edilen kelimeler bilim heyeti tarafından asıl metinle karşılaştırıldı.

Yayımlamayı hedeflediğimiz defterler büyük kısmı itibariyle Türkçe tutulmuştur. Ancak özellikle ilk defterlerde yer yer Arapça tutulmuş kayıtlara da rastlanmaktadır. Bunların Türkçe tercümelerini vermeyi tercih ettik. Ancak Türkçe kayıtlardaki dönemin ağdalı dili yanında Arapça'dan tercüme metinlerin bugünün Türkçe'siyle verilmesi önemli bir üslup farkını beraberinde getirecekti. Bunu önlemek için bu tür Arapça kayıtların tercümesinde çok aşırıya kaçmamak şartıyla o günün türkçesini tercih ettik. Öte yandan Türkçe tereke kayıtlarının bir bölümünün keza iki satırlık bazı kefalet kayıtlarının Arapça olarak tutulduğu görülmektedir. Bunların ifade ettiği anlam özet olarak konu başlığında belirtildiğinden bunları ayrıca tercüme cihetine gitmedik. Öte yandan bu metinlerde sıklıkla Arapça gramer hataları yapıldığını, mesela tekil yerine çoğul, çoğul yerine tekil kelimelerin kullanıldığını gözlemledikse de aslına sadık kalarak bunları aynen vermeyi tercih ettik. Keza bu metinlerde Arapça ve Farsça'nın karışık olarak kullanıldığı da bir başka belirtmemiz gereken noktadır. Arapça metinler arasında veya târihlendirmeler sırasında fî karye veya fî gurre sözcüklerini sonraki kelimelerle bitiştirirken Arapça kuralına uygun olarak mı yoksa Farsça terkiple mi birleştirileceği noktasında tereddüt edilen yerlerde çoğu kere Arapça imlasını tercih ettik.

Defterlerin önce varaklar halinde tutulduğu, daha sonra târih sırasına veya konularına göre bir araya getirilip ciltlendiği anlaşılmaktadır. Bu bakımdan defterlerde tam bir kronolojik sıra takip edilmiş değildir. Defterler farklı kâtipler tarafından tutulduğu için yazıların okunabilirliği veya imla bakımından doğruluğu kâtiplerin yetişme seviyeleriyle yakından ilgilidir. Buna bağlı olarak bazı defterlerde imla hataları çok fazla olabilmektedir. Metnin doğru anlaşılması için kimi kayıtlarda doğru imlayı metinde, yanlış imlayı dip notta gösterdik.

Eyup 82 nolu sicil.indd 11 01.06.2011 15:54:22

Defterlerin zaman içinde yıpranmışlığı veya kâtiplerinin yazılarının düzgün olmayışı bazı kelimelerin okunmasını imkânsız kılmış veya güçleştirmiştir. Okunmayan veya doğruluğunda tereddüt edilen kelimeler özel işaretlerle belirtildi. Aynı kelimenin defterlere göre farklı yazılışı da karşılaşılan önemli güçlüklerden biridir.

Defterlerin imlasında araştırmacılar ve Osmanlı târihine merak edenler tarafından daha rahat okunmasını temin maksadıyla ağır bir transkripsiyon usulü benimsenmedi. Türkçe'de hâlihazırda kullanılan kelimelerde bugünkü imla tercih edildi. Diğerlerinde özellikle bir başka kelimeyle karıştırılma ihtimali olan sözcüklerde bunu önleyecek ölçüde bir transkripsiyon usulü benimsendi. Araştırmacılara kolaylık sağlama düşüncesiyle her kaydın içeriği özet olarak başlık haline getirildi. Ayrıca bütün kelimeleri içine alan özgün indeks çalışması da bir CD halinde verildi.

Birinci kitabın yayın aşamasında projenin desteklenmesi noktasında İstanbul 2010 Kültür Başkenti Ajansı'yla bir dizi görüşmelerimiz oldu. Ajans İstanbul'un sosyal ve kültür târihinde önemli bir yeri olan mahkeme defterlerinden otuz tanesinin neşredilmesine destek kararı aldı. Bu desteğin projenin hayata geçirilmesi açısından ne kadar önemli olduğu tartışmasızdır.

Bu sicilin hazırlanmasında çok değerli yardımlar aldık. Her şeyden önce bilim kurulu üyelerimize ve editörümüze burada özellikle teşekkür ederim.

Metni hazırlayan Talip Mert ve Rıfat Günalan'ı, metnin aslıyla kontrolünü yapan Mustafa Oğuz'u, Arapça metinleri hazırlayan Mehmet Akman'ı ve metni hazırlayanların koordinasyonunu sağlayan Mustafa Küçükaşcı'yı burada şükranla anmalıyım.

Osmanlı mahkeme defterlerinin orijinallerinin bulunduğu İstanbul Müftülüğü'nün katkıları da özellikle zikre değer. İstanbul müftüsü değerli bilim adamı Prof. Dr. Mustafa Çağrıcı'nın kıymetli yardımlarına bilhassa teşekkür etmek isterim.

İstanbul mahkemeleri defterlerinin yayın projesinin hayata geçirilmesine her türlü yardımlarını, desteklerini esirgemeyen İstanbul 2010 Kültür Başkenti Ajansı yöneticilerine, başta yönetim kurulu başkanı Şekip Avdagiç'e ve yönetim kurulu üyelerine, genel sekreter Yılmaz Kurt, danışma kurulu üyesi Prof. Dr. İskender Pala ve edebiyat yönetmeni Ahmet Kot'a özellikle teşekkür ederim. Son olarak İstanbul Müftülüğü Şer'iyye Sicili Arşivi mensuplarının, dizgi operatöründen tasarımcısına, fotoğrafçısından tashihçisine varıncaya kadar İSAM mensuplarının desteklerinin bu neşirdeki rolünü de unutmamalıyım.

Neşrini planladığımız mahkeme defterlerinin tamamı yayımlandığında Osmanlı hukuk ve iktisat târihi ve genel olarak Osmanlı sosyal târihi hakkında daha güvenilir ve ayrıntılı verilere dayanan değerlendirmeler yapma imkânı hâsıl olacak. Bunun Osmanlı târihçiliğine yeni bir boyut getireceğine inanıyorum. İstanbul kadı sicillerinin yanı sıra Osmanlı Devleti'nin muhtelif bölgelerine ait sicillerin yayımlanması da şüp-

Eyup 82 nolu sicil.indd 12 01.06.2011 15:54:22

hesiz fotoğrafın bütününü görmek bakımından gereklidir. Ümit ediyorum bu alanda muhtelif kurumlar tarafından yapılacak yayınlar, yakın bir gelecekte kadı sicillerinin ortaya koyduğu fotoğrafın daha netleşmesi sonucunu doğuracaktır.

Son olarak İstanbul 2010 Kültür Başkenti Ajansı ve Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM) olarak böyle bir neşriyat dizisini gerçekleştirmekten büyük mutluluk duyduğumuzu belirtmeliyim. 27 Mayıs 2011

Prof. Dr. M. ÂKİF AYDIN

Proje Yönetmeni

Eyup 82 nolu sicil.indd 13 01.06.2011 15:54:22

Eyup 82 nolu sicil.indd 14 01.06.2011 15:54:22

İMLA ESASLARI

1. Bilinen ve günümüzde kullanılan adlar günümüz imlasıyla yazılmıştır (Abdurrahman, Halil, Nuri, Şaban gibi).

2. Günümüzde kullanılmayan özel adlarda ayın ve hemzeler gösterilmiştir (İbrahim b. Şey'enlillâh, Şücâ' b. İvaz gibi).

3. قصه‌خان, اصلخان, دمورخان, تیمورخان gibi bileşik adlar bitişik ve tiresiz olarak yazılmıştır (Kıssahân, Aslıhan, Demirhan, Timurhan gibi).

4. Sicilde Türkçe fiiller imla bakımından çok farklı şekillerde yazılmış olabilmektedir. Bu sebeple bu tür farklı imla ile yazılan fiiller için günümüz Türkçe'si esas alınmış ve bir imla birliği oluşturulmaya çalışılmıştır. Mesela ادب , ایدوب , ایدب gibi üç farklı şekilde yazılan etmek yardımcı fiili için "*edip*" imlası kabul edilmiştir. Diğer Türkçe fiiller de aşağıdaki örneklerde olduğu gibi günümüz imlası ile yazılmıştır.

كيروب .....girip
اتدم.....ettim
اتدرب.....ettirip
اولونب.....olunup
اولدغنه.....olduğuna
اولدقدن .....oldukdan
طوتولوب.....tutulup

Eyup 82 nolu sicil.indd 15 01.06.2011 15:54:22

5. Fiillerin yanı sıra Türkçe isimlerin yazılışında da farklı imlaların mevcut olduğu görülmektedir. Mesela yer kelimesi ير ve يير şeklinde yazılabilmektedir. Bunlar da günümüz Türkçe'sine uygun olarak "*yer*" şeklinde okunmuştur. İmlası günümüz Türkçe'sine göre yazılan bazı kelimeler aşağıda verilmiştir:

چاعشر.....çakşır
بابوج.....papuç
بيل .....bel
پتمز.....pekmez
توروا.....torba
درلك.....terlik
دولبند .....tülbent
كندو .....kendi
كوكلك .....gömlek
هكبه.....heybe

6. Osmanlı Türkçesi'nde ط ile yazılan d sesi (dokuz, ada kelimelerinde olduğu gibi) t değil d harfiyle yazılmıştır. Fakat ط ile yazılan tutmak fiili (tutulup - طوتلوب) örneğinde olduğu gibi t ile yazılmıştır.

7. Kelime başında bulunan elif-hemze ve ayın gösterilmemiştir.

8. Arapça aslında çift sessizle biten bazı kelimeler yalın halde ise günümüz imlasında olduğu gibi sesli şekilde yazılmıştır (hüküm, vakıf, misil, fasıl, asıl, nefis örneklerinde olduğu gibi). Fakat bu kelimeler tamlama halinde ise sondaki sesli harf gösterilmemiştir. (fasl-ı husûmet, hükm-i şerîf, vakf-ı mezkûr, nefs-i Üsküdar örneklerinde olduğu gibi).

9. Türkçe'de kullanılan yaygın nispet -ye'leri şeddeli okunmuştur. (şer'iyye, vasiyye gibi).

10. Arapça aslında son harfi şeddeli olan bazı kelimeler yalın halde iken tek harfle yazılmıştır (hacc-hac, gıbb-gıb gibi).

11. Özel isimlerden sonra gelen hal ve iyelik ekleri apostrof işareti ile ayrılmıştır (Ayas Bey'in, Karagöz'ün gibi).

12. Cer harfleri ile birlikte kullanıldığında Allah ismi bitişik yazılmıştır (yemîn billâh gibi).

13. Millet ve dil isimleri büyük harfle başlatılmıştır (Bosneviyyü'l-asl, Rûsiyyü'l-asl gibi).

Eyup 82 nolu sicil.indd 16 01.06.2011 15:54:25

14. Harf-i tarifle başlayan isimlerde harf-i tarif satır başında olmadıkça küçük harfle yazılmıştır (el-Hâc gibi).

15. Birden fazla kelimeden oluşan yer ve müessese isimlerinde birinci kelimenin ilk harfi büyük, sonraki kelimenin ilk harfi küçük yazılmıştır (Hizâne-i âmire gibi).

16. Özel isimlerden önce gelen meslek isimleri büyük harfle başlatılmıştır (Terzi Ali, Kasab Mustafa gibi).

17. Masdar, fail ve sair kelimelerin harf-i cerle kullanıldığı, kefilu bi'l-mâl, gâ'ibu ani'l-meclis gibi tamlamalarda kefil bi'l-mâl, gâ'ib ani'l-meclis yazımları tercih olunmuştur.

18. Harf-i tarifli tamlamalarda ü'lü geçişler tercih olunmuştur: şuhûdü'l-hâl, sâlifü'z-zikr, mârrü'z-zikr, malûmü'l-esâmi gibi. Tamlama bulunmayan kelimelerde sesliden sonra gelen sessizin kalın veya ince okunuşu u veya ü kullanımına göre belirlenmiştir: muhâla'a, mütekarrir gibi.

19. Harf-i cer ve edatlar bir arada kullanıldığında bitişik yazılması tercih edilmiştir: fimâ, keyfemâ, hasbemâ gibi. Harf-i cer ve edatlar tek başına geçtiğinde ise herhangi bir kelimeyle birleştirilmemiştir: mâ vaka'a, an nakd gibi.

20. Osmanlı Türkçesi'nde دایما , ساير şeklinde yazılan kelimeler sâir, dâimâ şeklinde yazılmıştır.

21. Metinde geçen yer adları da günümüz imlasıyla yazılmıştır. Bunların bazıları, ilki sicildeki imlası ikincisi ise günümüz imlası gösterilmek üzere aşağıda listelenmiştir.

a. Günümüz imlasıyla yazılmış yer adları:

Burusa.....Bursa

Şili .....Şile

Tekvur dağı .....Tekfurdağı

Re'islü.....Reisli

Çengerköy.....Çengelköy

b. Sicildeki aslına uygun olarak yazılan yer adları

كاكيويزه Gekvize (Gebze)

22. Arapça kelimelerde geçen hemze (') ile, ayn harfi (') ile gösterilmiştir.

23. Kaf ve gayın ile başlayan uzun hecelerde a, ı, u üzerinde düz çizgi kullanılmıştır. (kānûn, bâkī, gāib ani'l-meclis örneklerinde olduğu gibi). Ancak "kadı" gibi çok kullanılan kelimelerde herhangi bir işaret kullanılmamıştır.

Eyup 82 nolu sicil.indd 17 01.06.2011 15:54:25

ÖZEL İŞARETLER

- Metinde defterin fiziksel özelliklerinden dolayı okunamayan yırtık, kopuk, silik yerler (…) şeklinde gösterilmiştir.
- Okunuşu tereddütlü kelimeler ? işareti ile gösterilmiştir.
- Metinde okunamayan yerler …? işareti ile gösterilmiştir.
- Metnin aslında kâtip tarafından boş bırakılmış yerler ( ) şeklinde gösterilmiştir.
- Üzeri çizilerek iptal edilmiş kelime veya cümleler << >> işareti içinde gösterilmiştir.

Eyup 82 nolu sicil.indd 18 01.06.2011 15:54:25

EYÜB MAHKEMESİ 82 NUMARALI SİCİL

Bu sicil zaman olarak XVII. yüzyılın küçük bir kısmını, sadece % 1'ini ihtiva eden bir sicildir. Bu sicil kaplamış olduğu kısa süreye rağmen oldukça değerli tarihî bilgileri ortaya koymaktadır. Tamamı 44 varak olan bu defter 1080 yılı Zilhiccesinin başlarından (20-30 Nisan 1670) 3 Zilhicce 1081'e (12 Nisan 1671) kadar olan tarihler arasında geçen her türlü medenî hukuka konu olabilen hükümleri günümüze aktarmaktadır. Bu konularda 233 hüküm sicile kaydolunmuş olup bu hükümler genel hatlarıyla şunlardır:

Yeni kurulan vakıflar veya eskiden olup da şimdi yeni bir işleme konu olan vakıflar, sayı itibariyle en çok yer alan hükümler ise alım satım ve hibeye dair hükümlerdir. Ondan sonra veraset ve muhallefât konusu sıkça kayda geçmiştir. Yalnız muhallefât konusunda şu hususu açıklamak icap ediyor. O da vârissiz muhallefâttır. Osmanlı devrinde Eyüp Sultan'da bu tür muhallefât Eyüp Cami-i şerifi vakfına gelir kaydediliyordu. Ama şu şartla: Eğer bir süre sonra bir yerlerden vârisi çıkarsa iade edilmek şartıyla. Nitekim bu sicilde buna dair örnekler vardır. İlk anda vârisi olmadığı anlaşılan bir muhallefâtın daha sonra sahibine iadesi insana, insan hak ve hukukuna verilen değerin apaçık bir misalidir. Osmanlı hukuk pratiğinin insanî açıdan geldiği merhaleye, menzile konan bir altın noktadır. Mahkeme sicilleriyle epeyce haşir neşir olmuş bir kimse olarak bunun pek çok örneğine, hem de daha ileri derecedeki örneklerine rastladım. Şöyle ki: İstanbul'da ölmüş bir Buharalı'nın, Avusturyalı'nın, Hintli'nin aynı şekilde terekesi kayıt altına alınıp veresesine verilmek üzere ilgili devlet temsilcilerine teslim edilmiştir. Hatta Mekke'de hac sırasında vefat edenlerin kayda değmeyecek kadar ufak mal varlıklarının bile o zamanki Osmanlı coğrafyasında sahiplerine ulaştırıldığının kayıtlarını da bu sicillerde görmek mümkündür.

Talâk, mehir, nafaka, vesâyet … gibi aile hayatına müteallik hususlar tabiatıyla her mahkemede olduğu gibi Havâss-ı Refîa (Haslar, Eyüpsultan) Mahkemesi'ne de intikal etmiş, gerekli muamele yapılıp karara bağlanmıştır. Yalnız bu tip kararlarda "muslihûn,

Eyup 82 nolu sicil.indd 19 01.06.2011 15:54:25

muslihîn" denen aracıların da ara sıra araya girerek mahkemeye yardımcı, hatta mahkemenin işlerini kolaylaştırdıkları müşahede olunmaktadır.

Bazı tarih kitaplarında görülen ve gayri müslimlerin mahkemelerde şahadetlerinin kabul edilmediği yolundaki iddiaların doğru olmadığı bu sicildeki örneklerden net olarak anlaşılmaktadır. Bunun örnekleri diğer sicillerde de vardır. Bazan bir gayri müslimin davasına sadece müslümanlar şahitlik ettikleri gibi bazan tam tersi, bazan da her ikisi birden karışık olarak "şuhûdü'l-hâl" listesinde yer alabilmekteydi. Bunun daha ileri örnekleri ise gayri müslimlerin şer'î mahkemede nikâhlanmalarıdır ki bu sicilde yer alan 97 ve 158 numaralı hükümler bu konuya dairdir. Gayri müslimlerin şer'î mahkemelerde sıkça kayıtlarına rastlanan bir başka mesele de verâset kayıtları ve miras taksimi işidir. Normal şartlarda kiliselerde olması gereken bu neviden muamelelerin müslüman kadılarca karara bağlanması o zamanların sosyal hayatı hakkında, gayri müslimlerin statüleri hakkında günümüz dünyasına farklı bakış açıları sunmakta, Osmanlı hukuk düzeninin gayri müslimlerce ne kadar mühimsendiğini ve benimsendiğini ortaya koymaktadır. Çünkü XXI. yüzyılın başlarında birçok ülkede ve milletlerarası mahkemelerde bile hâlâ taraflı kararların alındığını, insan haklarının ciddiye alınmadığını azımsanmayacak ölçüde görebilmekteyiz.

Bu hususta daha dikkate değer bir dava da iki gayri müslimin içki alacağından doğan anlaşmazlıklarının mahkemece karara bağlanıp, borçluya borcunu ödemesi için mahkemenin borçluyu mecbur etmesidir.

Bugün insanların yabancısı olduğu veya örnekleri çok az görülen bir başka hukukî mesele kayıp köle ve hayvanların muhafazasıyla ilgilidir. Osmanlı şer'î sicillerinde "yava" ismiyle geçen bu konuda birkaç kayıt bu deftere geçmiştir. Kaçak köleler (abd-i âbık) ile alâkalı bu defterde bir tek kayıt vardır. Mahkeme bu köle için yevmiye sekiz akçe harcama yetkisi vermiştir. Sahipsiz olduğu anlaşılan hayvanlarla ilgili kararın mahiyeti ise şöyledir: Bendler civarında bulunup sahipsiz olduğu anlaşılan iki su sığırının (manda) beslenmesi için de hâkim bunlara günlük 12'şer akçe yem tahsisi yapmıştır. Bu hayvanlara her gün bu kadar harcama yapılır, sahibi çıktığı zaman da bu miktar ondan tahsil edilerek hayvanlar sahibine teslim edilirdi. Havâss-ı Refîa sicillerinde bu konuya dair her ne kadar iki kayıt olmakla beraber diğer sicillerde de bu mevzuda sık sık görülen kayıtlar vardır. Hırsızlığın çok yaygın olmadığına, o zaman insanların ahlâken daha mazbut olduğuna işaret etmesi bakımından bu tür olaylar kayda değerdir.

Havâss-ı Refîa sicillerinde görülen dikkate değer bir başka kayıt, köle ve câriye âzadı kayıtlarıdır. Köle ve câriyelerin âzadı "ahrâr-ı asliyyîne" idhali konusunda bu mahkeme siciline girmiş dokuz kayıt bulunmaktadır.

Abdülmecid Sivâsî ve Mimar Mehmed Ağa Osmanlı tarihinde yeri olan iki ünlü kişidir. Sivâsî meşhur bir mutasavvıf ailesine mensup olup kendisi de hem meşhur bir şeyh, aynı zamanda şairdir. Bu zat hakkında ele geçen ilk arşiv belgesi de muhtemelen bu def-

Eyup 82 nolu sicil.indd 20 01.06.2011 15:54:25

terde yer alan kayıttır. Bu kayıtla onun hakkında yeni bir biyografik bilgiye ulaşılmaktadır.

Mimar Mehmed Ağa ise büyük bir ihtimalle Sedefkâr Mehmed Ağa'dır. Yani Sultan Ahmed Cami-i şerifi gibi bir eseri İslâm medeniyetine armağan eden kişi. Hakkında ne yazılsa hakkı teslim edilemeyecek çapta mühim bir zat. Mehmed Ağa'nın kendi hayatı her ne kadar bilinse de ailesi hakkında bilinen çok fazla bir şey yoktur. 82 numaralı bu sicildeki bir kayıttan ise onun ailesi hakkında faydalı birtakım mâlûmata sahip oluyoruz.

Havâss-ı Refîa kazasına ait bu sicilde görülen kayda değer bir başka husus ise çevre temizliği ile ilgilidir. Çevre temizliği temelde İslâmî bir görev olmakla beraber birçok İslâmî görev gibi bu görev de zaman zaman aksamış, kötü örnekleri daha fazla konuşulup yazılmıştır. Bu sicilde kayıtlı birkaç hükümden devletin ve toplumun bu tür olaylara seyirci kalmadığını bâriz bir şekilde görmekteyiz.

TALİP MERT

Eyup 82 nolu sicil.indd 21 01.06.2011 15:54:25

Eyup 82 nolu sicil.indd 22 01.06.2011 15:54:26

KONU BAŞLIKLARI

1 [1a-1] Çavuş Kasım mahallesinde Saliha Hanım'ın kurduğu vakıf / 37

2 [1a-2] Ali Paşa mahallesi sakinelerinden Hatice Hatun'un veraseti / 38

3 [1b-1] Ali Paşa mahallesi sakinelerinden Tireli Hatice Hatun'un veraset davası / 38

4 [2a-1] Ali Paşa mahallesinde vefat eden Tireli Hatice Hanım'ın veraset davasında haksız taleplerin reddi / 40

5 [2b-1] Nika v. Kirkor'un mirası üzerindeki haksız iktisabın men'i / 41

6 [2b-2] Araba kazasından dolayı tazminata hüküm / 42

7 [3a-1] Sahipsiz iki su sığırının beslenmesi / 42

8 [3a-2] Muhallefâttan doğan bir alacağın tahsili / 42

9 [3a-3] İki yetimin hakkı olan alacağın tahsili / 43

10 [3a-4] Seyfullah Efendi Vakfı'na ait bostanların gelirleri / 43

11 [3b-1] Ali Bey b. Kasım'ın Ali Ağa b. Hüseyin'e mülk satışı / 44

12 [3b-2] Gül mahallesinde vefat eden Silistreli Süleyman'ın miras davasının sulh yoluyla halli / 45

13 [4a-1] Talebe göre harcanmayan paranın iadesinin talep olunduğu / 45

14 [4a-2] Hatice bt. Abdullah'ın boşanma davasını takip için vekil tayini / 46

15 [4a-3] Fâtıma bt. Perviz'in muhâlaa yoluyla boşanması / 46

16 [4b-1] Veresesi olmayan Kara Çavuş'un bazı mülklerinin hazineye intikali / 47

17 [5a-1] Elker bt. Yorgi'nin Salih Beşe b. Mehmed'e tarla satışı / 48

Eyup 82 nolu sicil.indd 23 01.06.2011 15:54:26

18 [5a-2] Ehl-i hirefe tevzi olunan tekliflerin yine eski usule göre tevzii / 48

19 [5a-3] Vefa Hatun bt. Abdullah'ın câriyesini vasiyet yoluyla âzat etmesi ve sair vasiyeti / 49

20 [5b-1] Terkos'tan Hamza b. Ali'nin alacak davasında beyyineden aczi / 50

21 [5b-2] Osman b. Mehmed adlı kıptinin çalınan nakit ve eşyasının mahkeme huzurunda iadesi / 50

22 [5b-3] Yamandi'nin ölümü sebebiyle vârislere intikal eden alacakların tahsili / 51

23 [6a-1] Şaban b. İbrahim'in haksız miras talebinin reddi / 52

24 [6a-2] Mehmed b. Siyavuş'un açtığı darp davasının sulh ile bitirilmesi / 53

25 [6a-3] Şahsultan mahallesinde mülk satış hücceti / 53

26 [6b-1] Hümâ Hatun Vakfı'ndan bir vakıf evin tasarruf hakkının Mehmed Halife'ye devri / 54

27 [6b-2] Rus asıllı câriyenin âzadı / 54

28 [7a-1] Rus asıllı câriyenin âzadı / 55

29 [7a-2] Eyüp Sultan ahalisinden Seyyid Mehmed Efendi'nin vakıf senedi / 55

30 [7b-1] Seydî Beşe b. Yusuf'un Yani v. Şiro'ya keçi satışından doğan alacağı / 57

31 [7b-2] Yani v. Şiro'nun keçi alımından doğan borcunu Süleyman Beşe ile Mustafa Çelebi b. Kulu'ya ödemesi / 57

32 [8a-1] Margos v. Arzuman'ın Avanos v. Papuk'a sattığı içkiden doğan alacağının tahsili talebi / 58

33 [8a-2] Şah Sultan mahallesinden sakinesi kayıp bir evin eşyasının yed-i emine teslimi / 58

34 [8b-1] Muhallefâtı Eyüp Sultan vakıflarına hâsıl kaydedilen Amasyalı birine ait malların vereseye iadesi / 61

35 [8b-2] Sahibi zuhur eden bir muhallefâtın vekile iadesi / 61

36 [9a-1, Arapça] İsmihan bt. Ahmed'in muhâlaa yoluyla boşandığı / 62

37 [9a-2] Mehmed b. Mehmed'in Hasan Çelebi b. Mehmed'e olan borcunu ödemesi / 63

38 [9a-3] Sadrazam merhum Eğriboyunlu Mehmed Paşa Vakfı'ndan talep olunan miras hakkının reddi / 63

39 [9b-1] Bergoslu İrine'nin, Aroyana'dan iddia ettiği miras talebinin reddi / 64

40 [9b-2] İrvine bt. Yorgo'nun Diyene v. Aleksi'ye mülk satışı / 65

41 [10a-1] Yani v. Panayot'un üç oğlu ile üç kızına mülk bağışı / 65

Eyup 82 nolu sicil.indd 24 01.06.2011 15:54:26

42 [10a-2] Yorgi v. Panayot'un vârisleri arasındaki nizaın izâle olması / 66

43 [10b-1] Yorgi v. Panayot'un vârisleri arasındaki nizaın izâlesi / 67

44 [10b-2] Sahak v. Toros'un kefil Ramazan Çelebi'den talep ettiği alacağın reddi / 68

45 [11a-1] Köy halkını huzursuz eden Yorgaki'nin sürgün edilmesi talebi / 68

46 [11a-2] Köy halkını huzursuz eden Yorgaki'nin sürgün edilmesi talebi / 69

47 [11a-3] Mehmed b. Kalender'in Dilaver b. Abdullah'a mülk satışı / 69

48 [11b-1] Seyyid Ali b. Ehlullah'ın Abdurrahman Ağa'ya gayr-i menkul satışı / 70

49 [11b-2] Avanos v. Toros'un Mehmed Çelebi b. Abdullah'a yaptığı deri satışından doğan alacağının tahsili talebi / 70

50 [11b-3] Hasköy'den Mehmed Çelebi b. Mustafa'nın oğulları Ömer ve Abdurrahman Çelebi'ye terkettiği mülkün oğullara temliki / 71

51 [12a-1] Yerado v. Yani'nin Kiro v. Miho'ya gayr-i menkul satışı / 72

52 [12a-2] Mülk satış hücceti / 72

53 [12a-3] Fâtıma bt. İbrahim'in Rabia bt. Mehmed'e ev satışı / 73

54 [12b-1] Afife Hatun'un muhallefâtının sulh yoluyla taksimi / 73

55 [12b-2] Kika v. Kirko'nun Dimo v. Esküli'ye bağ satışı / 74

56 [12b-3] Koçi v. Besedo'nun Varko v. Mako'ya bağ satışı / 74

57 [13a-1] Dimo v. Esküli'nin Duka v. Kiga'nın tarla satışı / 75

58 [13a-2] Dimo v. Meranko'nun Yani v. Yorgi'ye bağ satışı / 75

59 [13a-3] Rus asıllı kaçak bir köleye nafaka takdiri / 76

60 [13b-1] Mehmed Çavuş b. Abdullah'ın Abdülbâki Çelebi'deki alacağının mahkeme kararı ile ödenmesi / 76

61 [13b-2] Mehmed Çavuş b. Abdullah'ın Abdülbâki Çelebi'deki alacağının mahkeme kararı ile ödenmesi / 77

62 [13b-3] Tanço v. Perdam'ın ölen İstoyani'nin mirasçısı olduğu / 77

63 [14a-1] Veli Çelebi b. İsa'dan intikal eden miras evin satışı / 78

64 [14a-2] Dimo v. Kiryazi'nin kardeşi Yorgo'ya bağ satışı / 79

65 [14b-1] Kiremitçi Ahmed Çelebi Vakfı'ndan vakıf evlâdına gelir tahsisi / 79

66 [14b-2] Rus asıllı Saliha isimli bir câriyenin âzat edildiği / 80

67 [14b-3] Emine Hatun'un üvey oğlu Mehmed Efendi'ye ev satışı / 80

68 [15a-1] İsa Dede Vakfı'ndan bir evin kiraya verilmesi / 81

Eyup 82 nolu sicil.indd 25 01.06.2011 15:54:26

69 [15a-2] Emîr Mehmed b. Osman'ın aleyhine açılan miras davasının reddi / 82

70 [15b-1] Hasan Yazıcı'nın muhallefâtından zevcesine mehr-i müeccel ödendiği / 82

71 [15b-2] Kurfa köyünden Yani v. İstemad'ın Yorgi v. Kosta'ya bahçeli ev satışı / 83

72 [15b-3] Priştine'nin Hocista köyü zimmîlerine ait vergilerin muhasebesi / 84

73 [16a-1] Ali b. Hasan'ın eşi Âişe bt. Mehmed'e karz-ı hasenden doğan borcuyla mülk menzilinin takası / 84

74 [16a-2] Yani v. Petro'nun Yorgaki v. Yani'ye ev, bağ, ahır ve tarla satışı / 85

75 [16b-1] Hasköy ve civarı kayıkçılarının eski kethüdâlarında olan alacaklarını tahsil ettikleri / 85

76 [16b-2] Çatalcalı Anastaş'ın veresesi arasında gayr-i menkul hisse satışı / 86

77 [16b-3] Bahçe Belgradı köyünden Koti bt. Yani'nin Toya v. Yorgi'ye ev satışı / 87

78 [17a-1] Hasköylü Hanefi Beşe b. Davud'un Emine bt. Abdullah'a ev satışı / 87

79 [17a-2] Dimitri v. Yorgi'nin Anifiye bt. Dimitri'ye peşin parayla ev satışı / 88

80 [17a-3] Asım Ahmed Çelebi Vakfı'ndan Anifiye bt. Dimitri'ye ev alışı / 89

81 [17b-1] Mustafa b. Abdullah'ın muhallefâtından beytülmâl hissesinin alındığı / 89

82 [17b-2] Ordu ile Belgrad'a gidip orada vefat eden Derviş Ali'nin veraseti / 90

83 [18a-1] Seydî Beşe'nin Yako adlı yahudiye emanete verdiği la'l taşının iadesi / 91

84 [18a-2] Mehmed b. Abdullah'ın Hasan Beşe b. Mehmed'de bulunan ticarî alacağının kefilinden alınması / 91

85 [18a-3] Ayni bt. Hüseyin'in mirastan doğan hakkını aldığı / 92

86 [18a-4] Kiremitçi Süleyman Vakfı'na ait dükkânın biriken kiralarının ödenmesi / 92

87 [18b-1] Yatağa mahkûm Hamlacı Mehmed Ağa b. Mustafa'nın yeğeni İbrahim Çelebi'yi oğlu için vasî tayini / 93

88 [18b-2] Mehmed b. Mustafa'nın yeğeninin eşi Âişe Hanım'a arsa hibesi / 93

89 [18b-3] Hasköy yahudilerinden Musi'nin arpa ve saman teklifinden muaf olduğu / 94

90 [19a-1] Mehmed Sıdkı Çelebi'nin Yusuf b. Abdullah'a arsa satışı / 95

91 [19a-2] Asyetor v. Yorgi'nin Mesko v. Apostol ile Dimo v. Tıranoz'a evini bey' bi'l-vefâ yoluyla satışı / 95

92 [19a-3] Çatalca'da ölen Foti v. ( )'nın veresesinin bağ satışı ve borç tediyesi / 96

Eyup 82 nolu sicil.indd 26 01.06.2011 15:54:26

93 [19b-1, Arapça] Bayram b. Mehmed adlı küçüğe nafaka takdir edildiği / 96

94 [19b-2, Arapça] Emine bt. İbrahim'in muhâlaa yoluyla boşandığı / 97

95 [19b-3] Hasköy'den Âişe ve Fâtıma adlı iki yetimin nafakası ve vasîlerinin muhasebesi / 97

96 [20a-1] Merhum Bektaş Efendi Vakfı'na vekâleten mütevelli tayini / 99

97 [20a-2] Hüseyin b. Şaban'ın Mustafa b. Ali'ye ev satışı / 99

98 [20a-3] Hüseyin Çavuş Vakfı'na ait murâbaha gelirinin ödenmesi / 99

99 [20a-4, Arapça] Fâtıma bt. İbrahim'in muhâlaa yoluyla boşandığı / 100

100 [20b-1] Hatice bt. Hüseyin'in eşi Mustafa b. Muharrem ile boşanma davası / 101

101 [20b-2] Yava olan iki baş karasığır öküzün asıl sahibine teslimi / 101

102 [20b-3] İrine bt. Todor ile Miho v. Yani adlı iki gayri müslimin nikâhlanmaları / 102

103 [21a-1] Litros reâyâsından Panayot ve oğlu Aleksandra'nın cizyelerini ödemeleri / 102

104 [21a-2] Panayot v. Mavridi adlı bir Rum yetimine yeni bir vasî tayini / 103

105 [21a-3] Kirkor v. Mahat adlı bir Ermeni'nin yetimi Andon'un vesayeti / 104

106 [21b-1] Kurfa köylü Tanaş ve Dimitri kardeşlerin Dimitri v. Yorgi'ye bağ satışları / 104

107 [21b-2] Terkos köylerinden Podime halkının Fâtih vakfı ormanlardan izinsiz ağaç kesip kömür yapmalarının men'i / 105

108 [21b-3] Elizo v. Haron ile Hıristo v. Yani'ye ait olup emanette iken ölen beygirin tazmin edilmesi / 106

109 [22a-1] Kiremitçi Süleyman Çelebi Vakfı'na ait bir dükkânın borçla takası / 107

110 [22a-2] Umumi vekâlet tevcihi / 108

111 [22b-1] Todori v. Andriye'nin borcunu ödemesi için Zafira v. Dimitri'ye tembih / 108

112 [22b-2] Rus asıllı Anderiye v. Felek isimli bir kölenin âzadı / 109

113 [22b-3] Mimar Mehmed Ağa'nın evlâda meşrût vakfının kiraya verilmesi / 109

114 [23a-1] Osman Beşe b. Receb'in ev ve değirmen hissesini, Ahmed Bey b. Yusuf'a satışı / 110

115 [23a-2] Mehmed'in muhallefât bedelinin vârisi babasına teslimi / 111

116 [23b-1] Şeyhler köyündeki tarla ve çayırların mûris Şirzat Hanım'a teslimi / 111

Eyup 82 nolu sicil.indd 27 01.06.2011 15:54:26

117 [23b-2] Mahmud b. Abdülcelil'in Receb Bey'den aldığı tazminat mukabili sulh oldukları / 113

118 [24a-1] Attar Hüseyin Vakfı'na ait evin Raziye Hatun'dan istirdadı / 113

119 [24a-2] Yakub Usta Vakfı'na hâlâ ödenmemiş olan kira gelirlerinin Kiryani v. Diro'nun vârislerince ödenmesi / 114

120 [24b-1] Hasan b. Mustafa'nın Mustafa b. Mehmed'deki alacağını aldığı / 115

121 [24b-2, Arapça] Mehmed b. Himmet adlı küçüğe nafaka takdir edildiği / 116

122 [24b-3, Arapça] Hâkimin, Vargo v. Manol nam nasrânîyi vasî üzerine nâzır atadığı / 116

123 [24b-4, Arapça] Ümmühâni bt. Mehmed'in muhâlaa yoluyla boşandığı / 116

124 [25a-1] Dördüncü Haseki Âişe Sultan'ın kiracı olarak oturduğu Abdurrahman Paşa'nın vakıf sarayının suyollarını tamir ettirip su miktarını arttırdığı / 117

125 [25a-2] Çoban Yorgi'nin hazineye intikal eden muhallefâtından alacak tahsili / 118

126 [25b-1] Çatalca'dan Hıristo v. Dori'nin yeğeni Seryano'ya bahçeli ev satışı / 118

127 [25b-2] Todori v. Andriye'nin Aleksi v. Sava'daki alacağının tahsili için mahkemece tembih olunduğu / 119

128 [25b-3] Abdullah b. Yusuf'un Mehmed Çelebi'ye nafakadan doğan borcunu mülk karşılığı tediyesi / 119

129 [26a-1] Mehmed Bey'in Ali Ağa'da bulunan alacağının Ali Ağa tarafından ikrarı / 120

130 [26a-2] Abro v. Manol'un Duka v. Todori'deki alacağını malla takas ettiği / 121

131 [26a-3] Dimitri v. Pavlo'nun miras evinin verese tarafından peşin parayla satışı / 122

132 [26b-1] Mehmed Beşe b. Abdullah adlı merhumun Hüseyin Beşe'deki alacak hakkının vereseye ödendiği / 122

133 [26b-2] Muammer b. Abdullah'ın Mehmed b. Habil'e peşin parayla ev satışı / 123

134 [26b-3] Hüseyin Çelebi b. Said'in Muammer bt. Abdullah'a peşin parayla ev satışı / 124

135 [26b-4] Rabia bt. Durmuş'un Ümmühâni bt. Ebi Talib'e yarım hisse oda satışı / 124

136 [27a-1] İbrahim Beşe b. Abdullah'ın Mezid Bey Vakfı'na bey' bi'l-istiğlâl usulüyle satması / 125

Eyup 82 nolu sicil.indd 28 01.06.2011 15:54:26

137 [27a-2] Mevcut borcun gayr-i menkulle takası / 125

138 [27a-3] Merhum Şaban b. İsmail'den vereseye intikal eden bir alacağın taksitlerle ödenmesi / 126

139 [27b-1] Rus asıllı Şaban adlı bir kölenin sözleşme (mükâtebe) ile âzat edilmesi / 127

140 [27b-2] Merhum el-Hâc Osman'dan oğluna miras yoluyla intikal eden alacağın tahsil edildiği / 128

141 [27b-3] Hıristo v. Yani'nin Eyüp Sultan vakıflarına irad kaydedilen metrûkâtının mirasçısına iadesi / 128

142 [28a-1] Manol v. Anastaş'ın bağını bey' bi'l-istiğlâl yoluyla satması / 129

143 [28a-2] Dergo v. Angeli'nin yalan beyanına göre yapılan satıştan rücû ve borcun eskiden olduğu gibi ödeneceği / 129

144 [28a-3, Arapça] Hatice bt. Mehmed'in muhâlaa yoluyla boşandığı / 130

145 [28b-1] Muallimhâne Vakfı'ndan alınan borcun vakfa iadesi için vasî Hüseyin Bey'e mahkemece tembih olunduğu / 130

146 [28b-2] Emine bt. Derviş'in görümcesi Rabia bt. Abdullah ile arasındaki hakaret davası / 131

147 [28b-3] Saliha bt. Abdullah'ın eski kocası Mehmed b. Mustafa ile boşanma davası / 132

148 [29a-1] Rukiye bt. Abdullah'ın kocasından kalan miras olan evi peşin parayla satışı / 133

149 [29a-2] Çatalca'da Cündî Hüseyin Bey b. Hasan'ın arazisine yapılan haksız tasarrufun men'i / 133

150 [29b-1] Eğlence bt. Abdullah ile merhum kocası Ali b. İlyas'ın ortaklaşa kurdukları vakıf evdeki süknâ hakkını Mehmed b. Haydar'a devrettiği / 135

151 [29b-2] Meryem bt. Abdullah'ın Âişe bt. Hüseyin'e peşin parayla ev satışı / 135

152 [29b-3, Arapça] Mihrimah bt. Abdullah'ın muhâlaa yoluyla boşandığı / 136

153 [29b-4] Rus asıllı Lütfü bt. Abdullah adlı bir câriyenin âzadı / 136

154 [30a-1] Rus asıllı Nazike bt. Abdullah adlı bir câriyenin âzadı / 137

155 [30a-2] Kazaen yaralanan Rahime adlı bir câriye için diyet ödendiği / 137

156 [30a-3] Ahmed Çelebi b. Abdullah'ın vârisi Şirzat bt. Abdullah'ın Terkos'ta Bostan Çelebi'ye çiftlik satışı / 138

157 [30b-1] Melek Ahmed Paşa Vakfı'nın mütevellisi Hüseyin Çelebi b. Ahmed'in Hüseyin Ağa b. İbrahim'e istiğlâl usulüyle mülk satışı / 139

Eyup 82 nolu sicil.indd 29 01.06.2011 15:54:26

158 [30b-2] Mütevelli Ahmed b. Yusuf'un Hilmi b. Abdülvehhab ile olan alacak davasının reddi / 139

159 [30b-3] Rus asıllı câriyenin âzadı / 140

160 [31a-1] Ali adlı yetimin tasarrufunda bulunan Davud Ağa Vakfı'na ait odanın devri için annesi Fâtıma Hatun'a izin verildiği / 140

161 [31a-2] Terkos'un Kurd köyünden Nurullah Bey b. Hasan'ın çiftlik, eşya ve hayvanlarını Abdülvehhab Çelebi b. Hızır'a satması / 141

162 [31a-3] Eleni bt. İstati ile İstoyan v. Dimitri'nin evlenmesi / 142

163 [31b-1] Nikite v. Teofilo'nun Mizistre'de Hızır İlyas Kilisesi Vakfı'na bahçeli ev ve bağ satışı / 142

164 [31b-2] Fâtıma bt. Osman ile Ali b. Osman'ın muhâlaa yoluyla boşanma davası / 143

165 [32a-1] Rus asıllı olup vaktiyle mükâtebeye bağlanmış Timurhan isimli câriyenin âzat olması gerektiği / 144

166 [32a-2] Terkos'tan Ahmed b. Ahmed'in Ahmed Beşe b. Mehmed'e peşin para ile bağ ve ev satışı / 144

167 [32a-3] Hasan Beşe b. Hüseyin'in Mehmed b. Mehmed'deki ticarî alacağının tahsili talebi / 145

168 [32a-4] Afife bt. Mustafa'nın evini Mehmed b. Osman'a satması / 145

169 [32b-1] Keçeci Pîrî mahallesi sakinelerinden Kerime Hanım bt. Mehmed'in Medine-i Münevvere fukarasına meşrût vakfiyesi / 146

170 [33a-1] Kesri'de (Kesriyye) Duka v. Niko'nun Kigo ve Kosya adlı kişilere bağ satışı / 147

171 [33a-2] Kiro v. Hıristo'nun kardeşi Dimo'ya olan borcunu tamamen ödediği / 148

172 [33a-3] Rukiye Hatun bt. Mehmed'in Hüsameddin Ağa'dan çiftlik rehini karşılığında borçlanması / 148

173 [33a-4] Rukiye Hatun bt. Mehmed'in Hüsameddin Ağa'ya olan borçlarını nakit ve eşya vererek tamamen ödediği / 149

174 [33b-1] Ali Çelebi b. Şalso'nun Yani v. Lerendo'da bulunan alacağını tahsil ettiği / 149

175 [33b-2] Abdi b. Mahmud'un evini Hammad Çelebi b. İsmail'e bey' bi'l-istiğlâl yoluyla satması / 150

176 [33b-3] Mehmed b. İsmail'in miras hissesini Dimitraki'ye satışı / 150

Eyup 82 nolu sicil.indd 30 01.06.2011 15:54:26

177 [33b-4] Noksan hüccet / 151

178 [34a-1] Ali Çelebi b. Mustafa'nın hastalıklı olduğu iddiasıyla Yusuf b. Veli'den aldığı Timurhan adlı câriyeyi iade talebinin reddi / 152

179 [34a-2] Vasil v. Nikola'nın yarı hissesine sahip olduğu değirmeni Nikola ve Zimo'ya sattığı / 153

180 [34a-3, Arapça] Rabia bt. Mehmed'in küçük yaştaki kızını Ahmed b. Emrullah'a evlâtlık olarak verdiği / 153

181 [34b-1] Mustafa b. Himmet'in vârisleri arasındaki anlaşmazlığın sulhen bittiği / 154

182 [34b-2] Mustafa b. Himmet'in mirasından üvey kızı Raziye'ye diğer vârislerin rızasıyla bir kısım ev eşyasının hibe edildiği / 154

183 [34b-3] Mustafa'nın diğer Mustafa'ya borç karşılığı rehin edip iade edilmeyen eşyasının tazmini / 155

184 [35a-1] Hüseyin Bey b. Ramazan'ın Yusuf adlı ve Macar asıllı kölesini âzadı / 156

185 [35a-2] Mustafa b. Himmet'in veresesi arasında çıkan anlaşmazlığın sulh ile hallolunduğu / 156

186 [35a-3] Mustafa b. Himmet'in veresesi arasında çıkan anlaşmazlığın sulh ile hallolunduğu / 157

187 [35b-1] Mehmed Bey b. Abdullah'ın Apostol v. Ligori'de olan alacağını ödemesi için Ligori'ye tembih edildiği / 158

188 [35b-2] Mehmed Çelebi b. Hüseyin'in Abdurrahman Bey b. Ahmed'e tarla, çayır ve bahçe satışı / 159

189 [35b-3] İbrahim Çelebi b. Ali'nin Âişe bt. Mustafa'ya müştemilatlı ev satışı / 159

190 [36a-1] Eyüp Sultan Vakfı için zabt olunan Meno v. Kosta'ya ait muhallefâtın vereseye iadesi / 160

191 [36a-2] Pîr Mehmed'in mirası olan evin vârislerce Hasan b. Abdullah'a satıldığı / 161

192 [36a-3, Arapça] Âişe bt. Pîr Mehmed'in, oğlu İsmail b. Mustafa adlı küçük oğluna vasî atandığı / 162

193 [36a-4] Borçlu ölen bir kimsenin malının tamamının kabzına mahkemece hükmolunup kabzolunduğu / 162

194 [36b-1] Hüseyin b. Mahmud'un alacağı olan paranın kefil olan İbrahim Çelebi tarafından ödenmesi için mahkemece yapılan tembih / 162

Eyup 82 nolu sicil.indd 31 01.06.2011 15:54:27

195 [36b-2] Hatice bt. Şaban'ın eski kocası Mustafa Ağa b. Mehmed'de olan alacaklarını tamamen alıp sulh oldukları / 163

196 [36b-3] Muslihiddin Halife'nin merhume Âişe'ye olan borcunu babasına ödemesi gerektiği / 164

197 [37a-1] Yani v. Rizo'nun bağını Daniel v. Nikola'ya sattığı / 164

198 [37a-2] Emine Hanım bt. Mustafa Paşa'nın vekili Mahmud Ağa vasıtasıyla Şeyh Abdülbâki Sivâsî'nin damadına gayr-i menkul ve eşya rehin alarak verdiği borç / 165

199 [37b-1] Şeyh Abdülmecid Sivâsî'nin kızına ait bağa bitişik vakıf odalarında oturan kiracıların yıktıkları yerleri tamir etmeleri ve bağa akan lağımlarını kesmeleri / 167

200 [38a-1] Mudârebe usulü ile Himmet Beşe'nin müştereken aldığı borcun üvey oğlu Mehmed Çelebi'de kalan kısmının mahkemece tescili / 168

201 [38a-2] Âişe bt. Ahmed'in mülk menzilini Saime bt. Ahmed'e sattığı / 169

202 [38b-1] Mustafa Beşe b. Hasan'ın evini Âişe Hatun'a bey' bi'l-istiğlâl yoluyla satması / 170

203 [38b-2] Eyüp'te Çömlekçi Hamamı ve Yeni Çeşme'ye yakın keniflerin mahkeme kararıyla yıktırılması / 170

204 [38b-3] Markos v. Arzuman'ın Osat v. Mehram'da olan alacağının muslihûn tavassutu ile halli / 171

205 [39a-1] Zimmîlerden alınacak cizyelerin miktarı ve tahsil zamanlarının tuğralı cizye defterlerindeki esaslara göre yapılıp kimseye haksızlık yapılmaması / 172

206 [39a-2] Mustafa Beşe b. Hasan'ın evini Âişe Hatun'a bey' bi'l-istiğlâl usulüyle satması / 172

207 [39b-1] Hicrî 1080 yılına ait muhtelif vergiler ve tahsil şartları / 173

208 [39b-2] Hasan Ağa'nın feragatı ile bir mukātaanın Osman Ağa'ya geçmesi / 174

209 [39b-3] Terkos'ta bulunan Fâtih Sultan Mehmed vakıfları mukātaasının Mahmud Çelebi'ye havale olunduğu / 174

210 [40a-1] Eyüp Sultan Vakfı'na ait bazı gelirlerin tahsilini Hacı Hüseyin b. Mustafa'nın üzerine aldığı / 174

211 [40a-2] Küçükçekmece ahalisinin menzil vergilerinin tenzil olunduğu / 175

212 [40a-3] İstanbul'a gelen suyollarında ve mîrî bahçelerde çalışan köylülere verilen muafiyetlere ilişilmemesi ve onların rencide edilmemesi / 175

213 [40a-4] Zoma v. Niko'nun Yuvan v. Dimitri'ye olan borcunu beş adet bağını takas etmek suretiyle kapatması / 176

Eyup 82 nolu sicil.indd 32 01.06.2011 15:54:27

214 [40b-1] 1081 senesine mahsusen Haslar kazası dahilinden alınmakta olan kürekçi avârız bedellerinin defter mûcebince tahsili / 176

215 [40b-2] Çekmece'den Tuzla'ya kadar İstanbul civarında bulunup düğünlerde çalgı çalanlardan alınacak vergiler / 177

216 [40b-3] Eyüp subaşılığının Hasan Bey'e tevcihi / 178

217 [41a-1] el-Hâc Hüsrev mahallesi halkından Hasan isimli bir zatın muhallefâtı / 178

218 [41a-2] Himmet b. Mahmud'un muhallefâtı / 179

219 [41a-3] Eyüp mahallesinden Fâtıma Hanım'ın muhallefâtı / 181

220 [41b-1] Dârüssaâde Ağası Abbas Ağa'nın vakıf hamamına Kırkçeşme sularından iki buçuk lüle su tahsisi / 183

221 [42a-1] Küçükçekmece reâyâsından defter mûcebinde sürsat akçesi alınıp fazladan teklif yüklenmemesi / 184

222 [42a-2] Küçükçekmece ve Eyüp reâyâsından mevkufat defter mûcebinde sürsat akçesi alınıp fazladan vergi yüklenmemesi / 185

223 [42b-1] Dârüssaâde Ağası Abbas Ağa'nın vakıf hamamına tahsis olunan Kırkçeşme sularından iki buçuk lüle suyun tekrar ölçümünün yapıldığı / 185

224 [43a-1] Küçükçekmece, Eyüp ve Hasköy reâyâsından sürsat usulü toplanan arpayı eda edip ihmal ve haksızlığa meydan verilmemesi / 186

225 [43a-2] Eyüp Sultan bakkallarının İstanbul'daki arpacı ve otlukçu taifesinden şikâyetlerinin fetva hükümlerine göre halli / 187

226 [43b-1] Çorlu, Ereğli, Terkos ve Midye halkının yeni emr-i şerif talepleri / 188

227 [43b-2] Topkapı'da bir evin kilise olarak kullanıldığı haberinin tahkiki ve ilgili şahısların huzura celbi / 189

228 [43b-3] Eyüp ve Hasköy kayıkçılarına Hüseyin'in kethüdâ tayin olduğu / 189

229 [44a-1] Silivri Menzili'ne gönderilmesi gereken beygirlerin gönderildiğinden lâzım gelen arpa ve samanın Hızır günlerine kadar yetiştirilmesi / 189

230 [44a-2] Eyüp Sultan bahçıvanlar kethüdâlığının tevcihi / 190

231 [44a-3] Menzil beygirleri zahiresi için ferman olunan arpa miktarları / 191

232 [44b-1] Menzil beygirleri zahiresi için ferman olunan arpa miktarları / 191

233 [44b-2] Mustafa Çelebi b. Ebû Bekir'in emriyle, her ay belirli miktar paranın dedesine ait vakıf gelirlerinden Abdülbâki Çelebi ve dayısı Mehmed Efendi'ye verdirmesi / 192

Eyup 82 nolu sicil.indd 33 01.06.2011 15:54:27

Eyup 82 nolu sicil.indd 34 01.06.2011 15:54:27

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ

EYÜB MAHKEMESİ

(HAVÂSS-I REFÎA)

82

NUMARALI SİCİL

(H. 1081 / M. 1670-1671)

Eyup 82 nolu sicil.indd 35 01.06.2011 15:54:27

Eyup 82 nolu sicil.indd 36 01.06.2011 15:54:27

1 [1a-1] Çavuş Kasım mahallesinde Saliha Hanım'ın kurduğu vakıf

Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Çavuş Kasım mahallesinde sâkine Sâbiha bt. Abdullah mahfil-i şer'-i kavîm-i vâcibü't-tekrîmde zevci işbu sâhibü'l-kitâb Mehmed b. Himmet mahzarında bi tav'ihâ ikrâr ve i'tirâf edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Nazlı Kapıcızâde Hüseyin Çelebi mülkü ve bir tarafı Belkıs Hâtun mutasarrıfa olduğu vakıf menzil ve bir tarafı vakf-ı âhardan bana meşrûta menzil ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd bir bâb fevkânî ve bir bâb tahtânî oda ve sokak kapısı ve üzerinde şehnişînli bir bâb oda dahi ve bi'r-i mâ ve kenîfi ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçeyi müştemil mülk menzilini hasbeten lillâhi te'âlâ ve haseneten li-rûh-i Rasûlihi'l-mu'allâ vakf-ı sahîh-i lâzım ile vakf ve habs edip süknâsını evvelâ kendi nefsine ba'dehâ evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ba'de'l-inkırâz zevci Mustafa Bey b. Süleyman'a, ba'de vefâtihî evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ba'de'l-inkırâz fevkânîsinin süknâsını atîkātından bana ve benden sonra evlâdıma ve evlâd-ı evlâdıma ve ba'de'l-inkırâz beher yevm bir Sûre-i Yâsîn ve üç İhlâs-ı şerîf tilâvet edip sevâbını rûhuna hibe etmek üzre bir racül-i sâlihe ve tahtânîsi dahi kezâlik atîkātından Cânâne bt. Abdullah'a ba'de vefâtihâ evlâdına, evlâd-ı evlâdına ba'de'l-inkırâz kezâlik bir racül-i sâlihe şart ve ta'yîn ve vakfiye[-i] ma'mûlün-bihâsında tahrîr ve tastîr edip zikr-i sâbık fevkânînin nevbet-i süknâsı şart-ı vâkıf üzre bana ve tahtânîsinin süknâsı mezbûre Cânâne'ye âid olup nice zamân minvâl-i muharrer üzre her birimiz hisselerimizde sâkine olurken merkūme Cânâne bilâ veled vefât etmekle menzil-i vakf-ı mezbûrdan hissesi mahlûle olmağla hâkimü'ş-şer'i'ş-şerîf zikr olunan tahtânîyi bana tevcîh edip ile'l-ân zabt ve tasarruf üzre idim. Lâkin menzil-i vakf-ı mezbûrun tahtânî ve fevkânîsi mürûr-ı eyyâm ve kürûr-ı a'vâm ile harâba mâil olup kābil-i süknâ olmamağın ve benim dahi ta'mîr ve termîme iktidârım olmayıp ta'mîr ve termîm için vakf-ı âhar dahi olmamağla menzil-i mahdûdu vakf-ı mezbûrda olan hakk-ı süknâmı zevcim mezbûr Mehmed'e kendi rızâm ve hüsn-i ihtiyârımla fâriğ oldum deyicek mezbûr Mehmed sulehâdan olup şart-ı vâkıf üzre Yâsîn ve İhlâs-ı şerîf tilâvetine kādir idiği zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî olan sikāt-ı sahîhü'l-kelimât ihbârıyla müte'ayyin ve mütehakkık olmağın hâkim-i muvakki'-i sadr-ı kitâb -tûbâ lehû ve hüsnü me'âb- hazretleri dahi menzil-i vakf-ı mezbûru merkūm Mehmed'e tevcîh edip tasarrufu için işbu vesîka-i enîka alâ mâ hüve'l-hakīka bi't-taleb ketb [olundu].

Fî 9 min Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. Süleyman, Eyüb Çelebi b. Mehmed, Mustafa Çelebi b. Süleyman, Ahmed b. Selim, Mustafa Efendi el-Müderris.

Eyup 82 nolu sicil.indd 37 01.06.2011 15:54:27

2 [1a-2] Ali Paşa mahallesi sakinelerinden Hatice Hatun'un veraseti

Ali Paşa mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Tireli Hatice bt. Abdullah nâm hâtunun verâseti zevci Mehmed Bey b. Hasan nâm kimesne ile li ebeveyn kız karındaşları Aynişah ve Meryem bt. Abdi'ye münhasıra idiği medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî- de Ali Paşa mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât eden Tireli Hatice bt. Ali nâm hâtunun verâseti zevci Mehmed Bey b. Hasan ile li ebeveyn kız karındaşı kızları Aynişah ve Meryem bintey Abdi'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütebeyyin oldukdan sonra mezbûretân Aynişah ve Meryem taraflarından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup vekâleti hasm-ı şer'î-i câhid mahzarında mezbûretânın zâtları[nı] ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Mustafa b. Osman ve Yusuf Efendi b. Mehmed şehâdetleriyle şer'an sâbite olan Abdürrezzak b. Ahmed nâm vekîl meclis-i şer'de müteveffât-ı mezbûrenin zevci râfi'ü'l-kitâb mezbûr Mehmed Bey mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müteveffât-ı mezbûre Hatice'nin muhallefâtından üç sepet sandığı ve üç güğüm ve iki yan keçesi ve üç kilim ve on döşek ve on yorgan ve on yastık ve bir çift altın bilezik ve bir altın küpe ve bir sîm kuşakdan nısfı müvekkilelerim mezbûretân Aynişah ve Meryem'e ve nısf-ı âharı merkūm Mehmed Bey'e isâbet ve intikāl etmeğin mezbûr Mehmed Bey hâlâ eşyâ-yı merkūmenin cümlesini ahz u kabz etmişdir. Suâl olunup takrîr tahrîr olunmak murâdımdır dedikde gıbbe's-suâl ve akībe'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ile istihlâf etmeğin mezbûr Mehmed Bey zikr olunan eşyâları ahz u kabz ve bir tarîkle ketm ve ihfâ etmediğine yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ vefki'l-mes'ûl yemîn billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ etmeğin vekîl-i mezbûr Abdürrezzak mezbûr Mehmed Bey'e bilâ beyyine mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb kayd şud.

Fî 9 min Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Bey b. Halil, Hüseyin Çelebi, Ahmed b. Emrullah, İbrahim Beşe b. Hasan, İsmail Çelebi b. İbrahim, Mustafa Efendi, Abdurrahman Efendi, Eyüb Efendi, Hüseyin Çelebi Serbölük, Muhzır Dilaver.

3 [1b-1] Ali Paşa mahallesi sakinelerinden Tireli Hatice Hatun'un veraset davası

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Ali Paşa mahallesi sâkinelerinden olup bundan esbâk vefât eden Tireli Hatice bt. Ali nâm hâtunun verâseti zevc-i metrûku Mehmed Bey b. Hasan ile li ebeveyn kızkarındaşı Aynişah ve Meryem bintey Abdi'ye münhasıra idiği Abdullah b. Abdullah ve Devlethân b. Mahmud şehâdetleriyle şer'an sâbite oldukdan sonra mezbûretân

Eyup 82 nolu sicil.indd 38 01.06.2011 15:54:27

Aynişah ve Meryem taraflarından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup [vekâleti] hasm-ı şer'î-i câhid mahzarında mezbûretânın zâtlarını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Mustafa b. Osman ve Yusuf Efendi b. Mehmed şehâdetleri [ile] şer'an vekâleti sâbite olan Abdürrezzak b. Ahmed nâm vekîl mahfil-i kazâda müteveffât-ı mezbûre muhallefâtından zikri âti menzile vaz'-ı yedi ikrârıyla sâbit olan Halil Çelebi b. İbrahim nâm …? ile müteveffât-ı mezbûrun zevci ve eşyâ-i merkūma vâzı'ü'l-yedi olan bâ'isü'l-kitâb mezbûr Mehmed Bey mahzarlarında üzerlerine bi'l-vekâle da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müvekkilelerim mezbûretânın mûriseleri mezbûre Tireli Hatice fevt olduğundan müvekkilelerim mezbûretân Aynişah ve Meryem bu diyârda bulunmamalarıyla muhallefât-ı müteveffât-ı mezbûreden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Râbia Hâtun mülkü ve bir tarafı ba'zan Saraç İbrahim ve ba'zan Kahvecizâde ve ba'zan Âişe Hâtun mülkleri ve bir tarafı kapıcı bostanı ve ba'zan mevle'l-mevâli'l-izâm Ebussuûd Efendizâde Efendi hazretleri çayırı ve bir tarafı ba'zan Râziye Hâtun mülkü ve ba'zan tarîk-i hâs ile mahdûd iki bâb tahtânî odalar ve dehlîz ve bi'r-i mâ ve kenîfi ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçeyi müştemil menzil bi'l-irsi'ş-şer'î zevci mezbûr Mehmed Bey ile bi tarîki'l-münâsafa müvekkilelerim mezbûretân Aynişah ve Meryem'e isâbet ve intikāl ederken merkūm Halil Çelebi mecmû' menzil-i mahdûd-ı mezkûra vaz'-ı yed edip ondan mâ'adâ üç yemenî yorgan ve üç münakkaş yastık ve iki güğüm ve iki leğen ve bir ibrik ve iki sahan ve üç tenceresine dahi zevci mezbûr Mehmed Bey vaz'-ı yed edip müvekkilelerim mezbûretânın irsen isâbet eden nısf hisselerini bi'l-vekâle taleb eylediğimde teslîmden imtinâ' edip hâlâ suâl olunup ihkāk-ı hak olunmak matlûbumdur deyicek gıbbe'ş-suâl mezbûr Halil Çelebi cevâbında menzil-i mahdûd-ı mezbûru zevcem müteveffât-ı mezbûre hâl-i hayâtında bana hibe-i sahîha-i şer'iyye ile hibe eyledi deyû işbu hâzır bi'l-meclis Mehmed Bey huzûr-ı müslimînde semen-i ma'lûme ile bana bey' ve kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' edip ben dahi iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledim. Binâenaleyh vaz'-ı yed et[tim] dedikde isre'l-istintâk mezbûr Mehmed Bey cevâbında fi'l-hakīka zevcem müteveffât-ı mezbûre sene sitte ve seb'în ve elf senesi Recebi'l-ferdi'nin sekizinci günü hâl-i hayâtında menzil-i mahdûd-ı mezkûru ve bâlâda mezkûr olan eşyâyı huzûr-ı müslimînde bana hibe-i sahîha-i şer'iyye ile hibe ve temlîk ve teslîm edip ben dahi meclis-i hibede mecmû'unu ittihâb ve temellük ve kabûl ve kabz edip târih-i mezbûrede medîne-i merkūmda hilâfete müvellâ olan Ahmed Efendi huzûrunda sicil ve hüccet dahi olunup ba'de vefâtihâ menzil-i mahdûd-ı mezkûru merkūm Halil'e semen-i ma'lûma bey' ve teslîm ve kabz-ı semen edip eşyâ-yı merkūme mülk-i mevhûbum olmak üzre vaz'-ı yed ederim deyû târih-i mezbûr ile müverrah ve târih-i mezbûrda medîne-i merkūmda hilâfete müvellâ olan müşârun-ileyh Ahmed Efendi imzâsıyla mümzâ ve hâtemi ile mahtûm min külli'l-vücûh takrîr-i meşrûhuna muvâfık müdde'âsını nâtık hüccet-i şer'iyye ibrâz

Eyup 82 nolu sicil.indd 39 01.06.2011 15:54:27

edip ba'de'n-nazâr ve'l-kırâe vekîl-i merkūmdan istihbâr olundukda mazmûn-ı hüccet-i mezkûreyi vekîl-i merkūm bi'l-külliye inkâr ile cevâb vericek mezbûr Mehmed Bey'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda zeyl-i hücceti mezkûrede muharrerü'l-esâmî müslümanlardan Mehmed Çelebi b. Mehmed ve Abdullah Halîfe b. İbrahim ve Kalayî Ahmed nâm kimesneler li ecli'ş-şehâde makām-ı kazâya hâzırûn olup istişhâd olunduklarında fi'l-hakīka müteveffât-ı mezbûre Tireli Hatice târih-i mezbûrda hâl-i hayâtında bizim huzûrumuzda menzil-i mahdûd-ı mezkûr ile eşyâ-yı mezkûreyi zevci merkūm Mehmed Bey'e hibe-i sahîha-i şer'iyye ile hibe ve temlîk ve teslîm edip ol dahi meclis-i hibede ittihâb ve temellük ve tesellüm ve kabûl ve kabz edip Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh huzûrunda işbu hüccet-i şer'iyye olmuşdur biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mûcebiyle menzil-i mezbûr ve eşyâ-yı merkūme mütâlebesinden vekîl-i merkūm men' birle kayd şud.

Fî 9 min Şaban sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Sâbikūn.

4 [2a-1] Ali Paşa mahallesinde vefat eden Tireli Hatice Hanım'ın veraset davasında haksız taleplerin reddi

Ali Paşa mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât eden Tireli Hatice bt. Ali nâm hâtunun verâseti zevci Mehmed Bey b. Hasan ile li ebeveyn kızkarındaşı kızları Aynişah ve Meryem bintey Abdi'ye münhasıra idiği hâkim-i muvakki'-i sadr-ı kitâb indinde olan Abdullah b. Abdullah ve Devlethân b. Mahmud şehâdetleriyle [şer'an] sâbit ve zâhir oldukdan sonra mezbûretân taraflarından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup hasm-ı şer'î-i câhid mahzarında mezbûretânın zâtlarını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Mustafa b. Osman ve Yusuf Efendi b. Mehmed şehâdetleri ile şer'an [vekâleti] sâbite olan Abdürrezzak b. Ahmed nâm vekîl mahfil-i kazâda müteveffât-ı mezbûrenin zevci işbu sâhibü'l-kitâb Mehmed Bey b. Hasan mahzarında üzerine bi'l-vekâle takrîr-i da'vâ edip müteveffât-ı mezbûre Tireli Hatice'nin zevci mezbûr Mehmed Bey zimmetinde mütekarrir ve ma'kūdunaleyh altı bin fıddî râyic fi'l-vakt akçeden müvekkilelerim merkūmetâna irsen intikāl eden nısfı üç bin akçeyi müvekkilelerim mezbûretân için bi'l-vekâle taleb eylediğimde teslîmde ta'allül eder. Suâl olunup alı verilmek murâdımdır deyicek gıbbe's-suâl mezbûr Mehmed Bey cevâbında zevcem müteveffât-ı mezbûrenin benim zimmetimde ancak iki bin akçe mehr-i müecceli olup mezbûrun bin akçesini huzûr-ı müslimînde bana hibe ve teslîm ve temlîk ben dahi ittihâb ve kabûl eylemişdim. Bin akçesini dahi techîz ve tekfînine harc ve sarf etmek üzre vasiyyet edip ba'de vefâtihâ vasiyyet-i merkūma binâen harc ve sarf eylemişdir deyicek

Eyup 82 nolu sicil.indd 40 01.06.2011 15:54:27

gıbbe'ş-suâl ve akībe'l-inkâr mezbûrdan ziyâdeyi mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ile istihlâf etmeğin merkūm Mehmed Bey'e zevcesi müteveffât-ı mezbûrenin zimmetinde ikrâr eylediği iki binden ziyâde olmadığına yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ vefki'l-mes'ûl yemîn billâh eyledikden sonra zikr-i sâbık iki bin akçenin bin akçesini kendiye hibe ve bin akçesini minvâl-i muharrer üzre vasiyyet eylediğini mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i ricâlden mahalle-i mezbûrede sâkin İbrahim b. Hüseyin ve Ahmed b. Emrullah li ecli'ş-şehâde makām-ı kazâya hâzırân olup istişhâd olundukda fi'l-vâki' müteveffât-ı mezbûre hâl-i hayâtında bizim huzûrumuzda zevci Mehmed Bey'e zimmetinde mütekarrir iki bin akçe mehr-i müeccelinin bin akçesini zevc-i mezbûra hibe ve temlîk ol dahi ittihâb ve temellük ve kabûl ve bin akçesini dahi ba'de vefâtihî techîz ve tekfînine harc ve sarf olunmak üzre vasiyyet ve musırraten fevt oldu deyû biz bu husûsa şâhidleriz dediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye kabûl ve mûcebiyle bî-vech mu'ârazadan men'.

Fî 9 min Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Sâbikūn.

5 [2b-1] Nika v. Kirkor'un mirası üzerindeki haksız iktisabın men'i

Mahmiye-i İstanbul hısnı ebvâbından Topkapısı hâricinde Bostancı Nika v. Kirkor v. Nika nâm zimmî-i şâbb-ı emred mahfil-i kazâda hâlâ Haslar Subaşısı olup ol etrâf beytülmâlini ahza gümrük emîni kıbelinden me'zûn olan Mehmed Bey b. Hasan mahzarında üzerine takrîr- da'vâ [kılıp] babam olup bostan-ı mezbûra nice zamân benim ile ma'an bostancılık ederken mürd olan merkūm Kirkor bilâ vâris mürd olmuşdur deyû metrûkâtına vaz'-ı yed eder, suâl olunup men' ve def' olunmak matlûbumdur deyicek gıbbe'ş-suâl mezbûr Mehmed müdde'î-i mezbûr hâlik-i merkūmun oğlu idiği ma'lûmum değildir deyû inkâr edicek müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda Topkapısı hâricinde Merkezefendi mahallesinde sâkin İbrahim b. Abdullah ve dâhil-i bâb-ı mezbûrdan Sultan mahallesinde sâkin Hasan Beşe b. Mustafa li ecli'ş-şehâde makām-ı kazâya hâzırân olup istişhâd olunduklarında hâlik-i merkūm Kirkor müdde'î-i mersûm Nika için bir nice zamândan beri sulbî oğlumdur, ol dahi ona babamdır ahadühümâ âharı tasdîk ve ikrâr-ı mezkûr üzre hasran mürd oldu. Biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın merkūm Mehmed Bey mesfûr Nika'ya bî-vech ta'arruzdan men' birle kayd şud…

Fî 10 min Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Mahmud, Mehmed b. Eyüb, Dilaver Bey el-muhzır, Hüseyin Hasan, Eyüb Efendi.

Eyup 82 nolu sicil.indd 41 01.06.2011 15:54:28

6 [2b-2] Araba kazasından dolayı tazminata hüküm

Dergâh-ı âli -dâme mahfûfen bi'l-me'âlî- bevvâblarından Mustafa Bey nâm bevvâb-ı sultânî meclis-i şer'de Havâss-ı Aliyye kazâsı muzâfâtından Kömürcü Belgrad karyesi zimmîlerinden işbu sâhibü'l-vesîka Yamandi v. Marko muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip târih-i kitâbdan iki gün mukaddem arabasını çekip giderken medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de bu Arabacılar Çarşısı'na geldiğinde işbu hâzır bi'l-meclis sulb-i sagīr oğlu Ahmed'i çiğnetip başının sol tarafından alnı üstüne sıyırıp mecrûh etmekle mûcib-i şer'îsini icrâ için da'vâ eylediğimde merkūm Yamandi husûs-ı mezkûru vesâtat-ı muslihîn ile da'vâ-yı mezkûrumdan beni üç yüz fıddî râyic fi'l-vakt akçe üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr üç yüz akçeyi yedinden ahz u kabz eyledim husûs-ı mezbûra müte'allik âmme-i de'âvîden mezbûr Yamandi'nin zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 10 Şa'bân sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed b. Hüseyin, Şaban b. er-Râcil, Mahmud el-Hallâk, Hasan b. Ali.

7 [3a-1] Sahipsiz iki su sığırının beslenmesi

Suyolcu karyeleri zâbiti olan fahrü'l-akrân Ömer Bey b. İbrahim meclis-i şer'de takrîr-i kelâm ve bast-ı merâm edip işbu târih-i kitâb günü Bendenoz nâm karyede yava olmak üzre iki re's su sığırı ahz eylemişdir. Hâlâ sâhibi zuhûr etmemekle sâhibi zuhûr edince kıbel-i şer'den kadr-i ma'rûf nafaka farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i muvakki'-i sadr-ı kitâb -tûbâ lehû ve hüsnü me'âb- hazretleri beher yevm on ikişer akçeden cem'an yirmi dört akçe nafaka farz ve takdîr edip meblağ-ı mezbûru zikr olunan sığırların nafaka ve kisvelerine harc ve sarfa merkūm Ömer Bey'e izin verilmeğin kayd şud.

Gurre-i Receb 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Çelebi b. Ali, Mehmed b. Eyüb, Mehmed b. Mahmud, Hasan b. Abdullah.

8 [3a-2] Muhallefâttan doğan bir alacağın tahsili

Fi'l-asl cezîre-i Mora'da Kalavrite kazâsına tâbi' Sodene nâm karyeden olup bundan akdem diyâr-ı Mısr-ı Kahire'de mürd olan Andriye v. Yani nâm zimmînin li ebeveyn karındaşı ve hasran vârisi İstati v. Yani nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde işbu bâ'isiyyü'l-vesîka Todor v. İspilyot ve Yorgo v. Panayot nâm zimmîler

Eyup 82 nolu sicil.indd 42 01.06.2011 15:54:28

muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip karındaşım hâlik-i mezbûrun metrûkâtını vâzı'ü'l-yedi olanlardan taleb ve da'vâ ve ahz [u] kabz ve bana îsâle mukaddemâ mezbûrân Todori ve Yorgo'yu tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim. Merkūmân dahi varıp bi'l-vekâle vâzı'ü'l-yedi olanlardan da'vâ edip ancak iki yüz doksan altı kıt'a esedî guruş tahsîl ve kabz edip bi't-tamâm ve'l-kemâl meblağ-ı mezbûru bana def' ve teslîm eylediklerinde ben dahi alıp kabz edip zimmetlerini zikr olunan iki yüz doksan altı guruşdan bir akçe ve bir habbe bâkī kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 11 min Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Eyüb, Mehmed Mahmud, Hasan Abdullah, Ali Abdullah, Panayot v. Yani, Aleksi v. Garihi, Yani v. Yorgo.

9 [3a-3] İki yetimin hakkı olan alacağın tahsili

Mahmiye-i İstanbul'da Hoca Hayreddin mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hüseyin nâm kimesnenin sulbî oğlu Mustafa nâm ve sulbiye kızı Ümmügülsüm nâm sagīrelerin tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den mansûb vasîleri olan işbu râfi'ü'l-kitâb Hüseyin Çelebi b. Musli meclis-i şer'-i şerîfde Süleyman b. Mehmed mahzarında üzerine bi'l-vesâye da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Süleyman zimmetinde vasîleri olduğum sagīrân-ı mezbûrân mallarından iki bin akçe üzerine devr-i şer'î ile ilzâm olunan dört yüz akçe ki cem'an iki bin dört yüz akçeyi taleb eylediğimde teslîmden imtinâ' eder. Suâl olunup alıverilmesi murâdımdır dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Süleyman cevâbında fi'l-vâki' sagīrân-ı mezbûrâna ancak iki bin akçe deynim vardır deyû ikrâr üzerine devr-i şer'î ile ilzâm olunan dört yüz akçeyi inkâr edicek vasiyy-i mezbûr Hüseyin Çelebi'den ziyâde dört yüz akçeyi mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyine için istimhâl etmekle kıbel-i şer'den mehil verildikden sonra mezbûr Süleyman'a ikrâr mertebesi olan meblağ-ı mezbûr iki bin akçeyi vasiyy-i mezbûr Hüseyin Çelebi'ye edâya ilzâm olunup kayd olundu.

Fî 13 min Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Çelebi b. Ali, Mehmed b. Mahmud, Mehmed b. İlyas, Ali b. Abdullah.

10 [3a-4] Seyfullah Efendi Vakfı'na ait bostanların gelirleri

İşbu bâ'isiyyü'l-kitâb Halil Beşe b. Abdullah ve Mustafa Bey b. Ali nâm kimesneler meclis-i şer'de Bostancı tâifesinden Receb Beşe b. Abdullah mahzarında her biri üzerine da'vâ edip mahmiye-i İstanbul hısn-ı ebvâbından Eğrikapı dâhilinde vâki' merhûm defterdâr-ı esbâk Seyfullah Efendi Vakfı'ndan olup icâre-i mu'accele ve

Eyup 82 nolu sicil.indd 43 01.06.2011 15:54:28

müeccele ile mutasarrıf olduğumuz bostan icâresinden mezbûr Receb Beşe zimmetinde bin seksen senesine gelince ba'de küll-i hesâb dokuz bin akçe ve bin seksen senesi icâresinden yedi bin iki yüz akçe ki cem'an on altı bin iki yüz akçenin iki bin sekiz yüz akçesini yedinden ahz u kabz edip bâkī zimmetinde on üç bin dört yüz akçe deyni olduğunu bize şuhûd mahzarında ikrâr ve işhâd eylemişdir. Suâl olunup alıverilmesi matlûbumdur dediklerinde gıbbe'ş-suâl mezbûr Receb Beşe cevâbında bin seksen senesi icâresinden yedi bin iki yüz akçe deynini ikrâr, lâkin hesâb-ı mezbûr dokuz bin akçeyi inkâr edicek müdde'iyân-ı mezbûrândan müdde'âlarını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Ömer Beşe b. Eyüb ve Hasan Beşe b. Abdullah nâm kimesneler li ecli'ş-şehâde makām-ı kazâya hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-vâki' müdde'iyân-ı mezbûrân ile merkūm Receb Beşe bizim huzûrumuzda ba'de küll-i hesâb dokuz bin akçe bostan icâresinden zimmetimde lâzımü'l-edâ deynimdir deyû ikrâr ve bizi işhâd eyledi. Biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe'r-ri'âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mûcibiyle meblağ-ı mezbûr altı bin iki yüz akçe ile ikrâr olunan yedi bin iki yüz akçe ki cem'an [on] üç bin dört yüz akçeyi müdde'iyân-ı mezbûrân Halil Beşe ve Mustafa Bey'e edâ ve teslîme mezbûr Receb Beşe'ye tenbîh [olundu].

Fî 13 min Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Beşe, Hüseyin Çelebi, Mehmed Eyüb, Mehmed Mahmud, Ali Abdullah.

11 [3b-1] Ali Bey b. Kasım'ın Ali Ağa b. Hüseyin'e mülk satışı

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Nişâncı Paşa mahallesinde sâkin Ali Bey b. Kasım tarafından husûs-ı âti'l-beyâna ikrâra yedinde olan hüccet-i şer'iyye ile vekîl olan Mehmed Çelebi b. Musli meclis-i şer'de işbu sâhibü'l-kitâb Ali Ağa b. Hüseyin mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve i'tirâf edip müvekkilim mezbûrun akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhinde münselik emlâkinden mahalle-i mezbûrede vâki' iki tarafı Topal Yusuf mutasarrıf olduğu vakıf menzil ve bir tarafı mekābir-i müslimîn ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb fevkānî oda ve tahta-pûş ve üç bâb tahtânî oda ve sofa ve bir mikdâr arsa ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçeyi müştemil olup senede merhûm Abdurrahman Paşa Vakfı'na altmış akçe mukāta'alı mülk menzilini cemî' tevâbi'i ile mezbûr Ali Ağa'ya on dokuz bin fıddî râyicü'l-vakt akçeye bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı mezbûr [on] dokuz bin akçeyi yedinden tamâmen ahz u kabz eyleyip min ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda alâka ve medhalim yoktur. Mezbûrun mülk-i müşterâsı olmuşdur dedikde gıbbe't-tasdîk.

Eyup 82 nolu sicil.indd 44 01.06.2011 15:54:28

Fî 13 min Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi Şaban, Ali Bey Mehmed, Mehmed Efendi Nasuh, Ramazan, Yusuf Abdullah, Mustafa, Mehmed Bey el-Cündî, Ahmed Çelebi el-Attâr.

12 [3b-2] Gül mahallesinde vefat eden Silistreli Süleyman'ın miras davasının sulh yoluyla halli

Vilâyet-i Rumeli'nde Silistre Sancağı'nda Alo nâm karyede sâkin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'de mahmiye-i İstanbul'da Gül Câmi'i sûkunda bakkal tâifesinden râfi'ü'r-rakīm İstirati v. Mavridi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem li ebeveyn karındaşım Dora'nın sulbî oğlu olup mezbûr İstirati dükkânında vefât eden Süleyman nâm kimesnenin cemî' metrûkâtı bana âid ve râci' olmağla mûrisim müteveffâ-yı mezbûrun bakkallık san'atında mezbûr İstirati ile şerîkler olmağla müteveffâ-yı mezbûrun sermâyesinden altı bin yüz elli akçe sermâyesi olup meblağ-ı mezbûrun mûrisim müteveffâ-yı mezbûr hâl-i hayâtında bin yüz akçesini harc eyleyip ba'de vefâtihî iki bin akçe dahi techîz ve tekfînine harc ve sarf olunmağla meblağ-ı mezbûrdan bâkī kalan üç bin yirmi akçeyi mezbûr İstirati yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim. Min ba'd mûrisim müteveffâ-yı mezbûr Süleyman sermâyesi olan altı bin yüz kırk akçeden ve sâir muhallefâtından mezbûr İstirati yedinde bir akçe ve bir habbe bâkī kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 15 min Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Müstecab, Mahmud b. Hüseyin, Osman b. Mustafa, Abdülkādir, diğer Mahmud Hüseyin, Mehmed Bey.

13 [4a-1] Talebe göre harcanmayan paranın iadesinin talep olunduğu

Hâlâ mahmiye-i İstanbul'da sadr-ı kāimmakām-ı âlî hazretleri mehterbaşısı olan işbu sâhibü'l-kitâb İbrahim Ağa b. Ahmed meclis-i şer'de Kerime bt. Hızır mahzarında üzerine da'vâ edip mezbûre Kerime Hâtun'a târih-i kitâbdan altı sene mukaddem bana bir menzil veyâhud bir câriye iştirâ ediver deyû yedinde iki yüz kırk beş guruşu dahi def' ve teslîm, ol dahi vech-i muharrer üzre ahz u kabz edip hâlâ meblağ-ı mezbûru merkūme Kerime kendi mesârifine sarfla istihlâk eylemişdir. Suâl olunup alıverilmesi murâdımdır dedikde gıbbe's-suâl mezbûre cevâbında fi'l-vâki' müdde'î-i merkūm İbrahim Ağa târih-i mezbûrda bana menzil veyâhud bir câriye iştirâ ediver deyû yedime iki yüz kırk beş esedî guruş def' ve teslîm ben dahi ahz u kabz eyledim. Lâkin sâlifü'z-zikr meblağı ben kendi mesârifime sarfla istihlâk eyleyip ammâ elân zimmetimde lâzımü'l-edâ ve vâcibü'l-kazâ deynimdir

Eyup 82 nolu sicil.indd 45 01.06.2011 15:54:28

deyû ikrâr ve i'tirâf etmeğin alâ mûceb-i i'tirâf meblağ-ı merkūma müdde'î-i merkūme edâya tenbîh birle kayd şud.

Fî 16 min Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Halîfe b. Musa el-Müezzin, Mehmed Bey b. Hasan el-(…), Mahmud Çelebi b. Hüseyin, İbrahim Bey b. Hasan.

14 [4a-2] Hatice bt. Abdullah'ın boşanma davasını takip için vekil tayini

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Şah Sultan mahallesinde sâkine Hatice bt. Abdullah nâm hâtun meclis-i şer'-i şerîfde işbu râfi'ü'l-kitâb İsmail Bey b. Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip zevcim Mehmed b. Abdullah nâm kimesne Vilâyet-i Rumeli'de Malkara kazâsına tâbi' Müstecab nâm karyede te[e]hhül eylediği mesmû'um olmakla zimmetinde mütekarrir ve ma'kūdun-aleyh olan bin beş yüz akçe mehr-i müeccelimden nafaka ve iddet ve me'ûnet-i süknâmdan fâriğa olmak üzre zevcim mezbûr Mehmed ile hul' ve ibrâya tarafımdan mezbûr İsmail Bey'i vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i merkūmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini edâya ta'ahhüd etmeğin kayd şud.

Fî 17 min Şa'bân sene 1081.

15 [4a-3] Fâtıma bt. Perviz'in muhâlaa yoluyla boşanması

Eyyûb mahallâtından Kiremitçi Süleyman Çelebi mahallesi sâkinelerinden Fâtıma bt. Perviz nâm hâtun tarafından husûs-ı âti'l-beyânı ikrâra vekîl olup vekâleti zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Mustafa Bey b. İsmail ve Yusuf Halîfe b. Abdullah nâm kimesneler şehâdetleri ile şer'an vekâleti sâbite olan Ahmed Çelebi b. Emrullah meclis-i şer'-i şerîfde müvekkilesi mezbûr[e] Fâtıma'nın zevci işbu râfi'ü'l-kitâb Mehmed Bey b. Ali mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûr[e] Fâtıma'nın zevci mezbûr ile beyinlerinde hüsn-i zindegânîleri olma[ma]ğla zimmetinde mütekarrir ve ma'kūdun-aleyh olan beş bin iki yüz akçe mehr-i müeccelinden ve nafaka-i iddet-i mu'ayyene ve me'ûnet-i süknâsından fâriğa olduğundan mâ'adâ müvekkilem mezbûrenin hamli zâhir olursa tevellüd eden sagīri dahi bilâ taleb-i nafaka velâ kisve yedi seneye değin infâk ve iksâ etmek üzre muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile muhâla'a edip hukūk-ı zevciyyete müte'allik âmme-i de'âvî ve mütâlebât ve eymân ve muhâsamâttan zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim dedi deyicek mezbûr Mehmed Bey meclis-i şer'de ben dahi müvekkile-i mezbûre ile minvâl-i muharrer üzre olan hul'ı kabûl eyledim deyû vekîl-i mezbûru cemî' kelimât-ı muharreresinde vicâhen tasdîk ve tahkīk etmeğin kayd şud.

Fî 17 min Şa'bân sene 1081.

Eyup 82 nolu sicil.indd 46 01.06.2011 15:54:28

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. Yusuf el-İmâm, Mustafa Çelebi b. Mumcu, Ahmed Çelebi b. Mehmed, Hasan b. Hasan, Mehmed Eyüb, Ali b. Abdullah diğer Mehmed b. Mahmud.

16 [4b-1] Veresesi olmayan Kara Çavuş'un bazı mülklerinin hazineye intikali

Husûs-ı âti'l-beyânı mahallinde ketb ve tahrîri için savb-ı şer'-i kavîmden umdetü'l-müderrisîn Mevlânâ Mustafa Efendi [b.] İsmail irsâl olunup ol dahi zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî müslimîn ile Havâss-ı aliyye kazâsına tâbi' Topçular nâm karyede zikr-i âti menzile varıp akd-i meclis-i şer'-i şerîf olundukda mahmiye-i İstanbul'da hâlâ bi'l-fi'l dergâh-ı âli -dâme mahfûfen bi'l-me'âlî- yeniçerileri beytülmâl emîni olan -kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekâri[m]- Ali Ağa b. İsmail meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda işbu sıhhat-nisâbın ve sedâd-esbâbın sâhibi umdetü'l-kuzâti'l-eşbâh, zübdetü'l-vülâti'l-enâm fahrü's-sâdâti'l-kirâm es-Seyyid Ali Efendi b. es-Seyyid Emin mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip bundan akdem intikāl-i dâr-ı bekā eden Kara Çavuş demekle müştehir ağanın verâseti zevce-i metrûkesi Şâkire bt. Abdullah ile sulbî oğlu Mustafa Ağa'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Mustafa Ağa dahi vefât edip verâseti vâlidesi mezbûre Şâkire Hâtun'a intikāl edip ba'dehû mezbûre Şâkire dahi vefât edip verâseti zevci Hasan Çavuş b. Osman Bey'e intikāl eylediği şer'an zâhir ve mütebeyyin oldukdan sonra mezbûre Şâkire Hâtun hâl-i hayâtında ve akl-ı sıhhatinde bin yetmiş altı senesi Şevvâlü'l-mükerreminin on beşinci günü zevc-i mezbûr Kara Çavuş Mustafa Ağa muhallefâtından olup karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Topçular Vakfı ve bir tarafı mîrî tarla ve bir tarafı Sultan Bayezid Vakfı ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd dâhiliyesi üç bâb fevkānî oda ve üç bâb tahtânî oda ve üç anbar ve kapı üzerinde iki bâb fevkānî oda ve bir matbah ve kör bi'r-i mâ ve kör kireçlik ve hâriciye üç bâb fevkānî oda ve bir orta sofası ve dehlîz ve altında ahır ve havlu ve muttasıl zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçe ve bi'r-i mâ ve sundurma ve samanlık ve munfasıl on ocaklı hâne ve bir nalbant dükkânı ve dolap kuyusunu müştemil mülk-i mevrûs menzilini bi cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık yüz bin fıddî râyic fi'l-vakt akçe[ye] zevci mezbûr Hasan Çavuş'a bâtten bey' ve teslîm, ol dahi iştirâ ve tesellüm ve kabûl ve kabzına ve semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz bin akçeyi ahz u kabz eylediğini ol târihde mahmiye-i İstanbul'da hilâfete müvellâ olan Ahmed Efendi b. Feyzullah huzûrunda sicil ve hüccet olundukdan sonra mezbûr Hasan Çavuş dahi vefât edip zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmamağla cemî' muhallefâtı beytülmâle âid ve râci' olmağın menzil-i mahdûd-ı mezkûr beytülmâl tarafından bey' olunmak lâzım gelmeğin sûk-ı sultânîde kirâren, mirâren nidâ ve müzâyede olunup ragabât-ı nâs bi'l-külliye munkati' oldukdan sonra mûmâ-ileyh

Eyup 82 nolu sicil.indd 47 01.06.2011 15:54:28

es-Seyyid Ali Efendi üzerinde yüz yirmi bin akçede karâr edip ziyâde ile tâlib-i âhar zuhûr etmemeğin menzil-i mahdûd-ı mezkûru cemî‘ tevâbi‘ ve levâhıkı ile semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz yirmi [bin] akçeye mûmâ-ileyh es-Seyyid Ali Efendi emânetim hasebiyle bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve teslîm ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl eyledikden sonra meblağ-ı mezbûr yüz yirmi bin akçeyi yedinden bi’t-tamâm ve’l-kemâl ahz u kabz eyledim menzil-i mezkûr merkūm es-Seyyid Ali Efendi’nin mülk-i müşterâsı olmuşdur. Mevlânâ-yı mezbûr mahalline tahrîre tenbîh …? kendince tasarruf ede.

Fî 17 min Şa‘bân sene 81.

Şuhûdü’l-hâl: Es-Seyyid Mehmed Efendi, Umdetü’l-emâcid ve’l-ekârim Hasan Ağa b. Receb, Mehmed Beşe b. Abdurrahman, es-Seyyid Allame Hüseyin b. Abdullah, Mehmed b. Hüseyin, Mehmed b. Mahmud, Ali b. (…), Hasan b. Ali, Dilaver el-muhzır, Ali b. Abdullah.

17 [5a-1] Elker bt. Yorgi’nin Salih Beşe b. Mehmed’e tarla satışı

Havâss-ı Aliyye kazâsına tâbi‘ Büyükhalkalı nâm karye sâkinelerinden Aliki bt. Yorgi nâm nasrâniye meclis-i şer‘de işbu râfi‘ü’l-kitâb Salih Beşe b. Mehmed mahzarında ikrâr edip akd-i âti’z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Mehmed Ağa mülkü ve bir tarafı Kabasakal mülkü ve bir tarafı Kalayid mülkü ve bir tarafı Panayid mülkü ve bir tarafı [tarîk-i] âm ile mahdûd iki bâb tahtânî oda ve bahçe ve havluyu müştemil mülk menzilimi cemî‘ tevâbi‘i ile mezbûr Salih Beşe’ye iki bin sekiz yüz fıddî akçeye bey‘-i bâtt-ı kat‘î ile bey‘ ve teslîm edip vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl eyleyip ve yine tefvîz-i âtî sudûruna değin karye-i mezbûrede vâki‘ her birinin hudûdu beynimizde ma‘lûm üç kıt‘a tarlalarımın hakk-ı tasarrufları-nı dahi bi izni’l-mütevellî iki yüz akçe bedel mukābelesinde tefvîz bi’l-ferâğ edip ol dahi tefevvuz ve kabûl eyledikden sonra semen-i mezbûr ile bedel-i merkūm cem‘an üç bin akçeyi yedinden bi’t-tamâm ahz u kabz eyledim. Min ba‘d menzil-i mezkûrda alâka ve medhalim yoktur. Mezbûr Salih Beşe’nin mülk-i müşterâsı ve dahi merkūme[nin] dâhil-i taht-ı tasarrufu olmuşdur dedikde gıbbe’t-tasdîk.

Fî 19 Şaban sene 81.

Şuhûdü’l-hâl: Sefer Beşe b. Abdullah, Süleyman b. Musli, Mustafa Kethüdâ, İbrahim Ağa, Musli b. Çelebi, Mehmed b. Eyüb.

18 [5a-2] Ehl-i hirefe tevzi olunan tekliflerin yine eski usule göre tevzii

Havâss-ı Aliyye kazâsı tevâbi‘inden kasaba-i Hasköy’de sâkin Mustafa Çelebi b. Dilaver ve el-Hâc Hasan ed-debbâğ ve Mehmed b. Siyavuş ve Ahmed b. Abdullah

Eyup 82 nolu sicil.indd 48 01.06.2011 15:54:29

ve Hüseyin el-Hallâk ve Mehmed b. İbrahim el-Hallâk ve Hüseyin el-Bostânî ve Aydın b. Abdullah ve Kaytas b. Abdullah ve sâirleri meclis-i şer‘-i hatîrde yine kasaba-i mezbûrede sâkin Yahudi tâifesinden Avraham v. Yisak ve Musa v. Abram ve Abraham v. Sebatay ve Baruh v. Binyamen ve Salamon v. İsrail ve Elez v. İsrail ve yine kasaba-i mezbûre keferelerinden Manol v. Angeli ve Yamandi v. Yani ve Mihal v. Yani ve Küçük Keremeti v. Yamandi ve sâirleri muvâcehelerinde her biri üzerlerine takrîr-i da‘vâ edip işbu sene-i mübârekede taraf-ı Saltanat-ı aliyyeden emr-i şerîf-i cihân-mutâ‘ ile iştirâsı fermân olunan arpayı kasaba-i mezbûre mahallâtı ahâlîsine tevzî‘ murâd eylediğimizde mezbûrûn Yahudiler ve kefere tevzî‘de mâni‘ olurlar. Suâl olunup takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumuzdur dediklerinde gıbbe’s-suâl mesfûrûn Yahudiler ve kefere cevâblarında biz cümle ehl-i hırfet ve hem mahallât sâkinlerindeniz. Kadîmü’l-eyyâmdan bu âna gelince vâki‘ ola[n] teklîfât ehl-i hırefe tevzî‘ oluna gelmişdir. Yine ol minvâl üzre olunmak taleb ederiz. Hattâ yedimizde husûs-ı mezbûr için fermân-ı şerîf dahi vardır deyû yedlerinde olan fermân-ı şerîfi ibrâz eylediklerinde fi’l-hakīka bin seksen bir senesine gelince minvâl üzre olageldiyse yine ol minvâl üzre ola deyû buyurulmağın mezbûrûn müslümanlardan suâl olundukda fi’l-hakīka bu âna gelince ehl-i hıref üzerine tevzî‘ olunagelmişdir deyû her biri tav‘an ikrâr ve i‘tirâf etmeğin min ba‘d dahi kadîmden olageldiği üzre ehl-i hırefe tevzî‘ olunmak üzre kıbel-i şer‘den cümleye tenbîh birle mâ cerâ kayd şud.

Fî 19 min Şaban sene 81.

Şuhûdü’l-hâl: Ömer Ağa Hammâmî, Abdurrahman Ağa tâbi‘-i Hazret-i sâhib-i devlet, Mustafa Çavuş el-Mübâşir, Mustafa Efendi Nâib-i Hasköy, Mehmed Ağa el-Müezzin, Çelebi Hüseyin b. Mustafa, Mehmed b. Eyüb.

19 [5a-3] Vefa Hatun bt. Abdullah’ın câriyesini vasiyet yoluyla âzat etmesi ve sair vasiyeti

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbühü’l-Bârî- mahallâtından Koca Kasım Paşa mahallesi sâkinelerinden Vefâ Hâtun bt. Abdullah vaktâ ki işbu dünyâ-yı denî misâl-i zıll-ı hayâl olup herkesin işlediği a‘mâl eğer hayr ve eğer şerdir misâl-i hâbda idiğine âlime ve dâr-ı âhirette herkes zıll-ı sadakâtında müstazıll idiğine câzime olduysa bazı sadakât-ı mebrûre inşâsına niyet ve muzâfen ilâ mâ ba‘de’l-mevt şöyle vasiyyet eyledi ki küllü nefsin zâ’ikatü’l-mevt ve küllü hayyin mülâkihi’l-fevt fehvâsınca ben işbu dâr-ı gurûrdan saray-ı bîrûna intikāl ve irtihâl eylediğimde işbu orta boylu, açık kaşlı, gök gözlü Rûsiyyetü’l-asl Yasemin bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkem tedbîr-i mutlak ile müdebbere olunup cemî‘ malımdan âzâd ola ve ondan mâ‘adâ silk-i mülkümde münselik emlâkimden bir altın bilezik ve beş sahan ve beş tencere ve bir börek tepsisi vasiyy-i muhtârım

Eyup 82 nolu sicil.indd 49 01.06.2011 15:54:29

yediyle sûk-ı sultânîde semen-i misilleri ile bey‘ olunup hâsıl olan meblağ techîz ve tekfînime ve iskāt-ı salâtım ve eyyâm-ı mu‘tâdda tabh-ı ta‘am-ı fukarâ-yı enâm olunup ondan mâ‘adâ iki kaftan ve bir anteri ve iki döşek ve bir hamam tası ve bir kefgir ve bir tencere ve bir kebîr tâbe ve dört yemenî yorgan ve bir köhne kaliçe ve iki kilim ve altı yastık ve sâir hırdavât zevcim Murad Beşe alâ mâ farazallâhü hissesini aldıkdan sonra mâ‘adâsı mezbûr[e] Yasemin’e verile ve vesâyet-i mezkûreyi tenfîze işbu hâzır bi’l-meclis Hasan Bey b. Ali’yi vasiyy-i muhtâr nasb ve ihtiyâr eyledim dedikde ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve hıdemât-ı lâzımesini edâya ta‘ahhüd ve iltizâm eylemeğin mâ hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb olundu.

Fi’l-yevmi’s-sâmin-i aşer min şehr-i Şa‘bâni’l-mu‘azzam li seneti ihdâ ve semânîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Mustafa Çelebi b. Mehmed, Mehmed Çelebi b. Halil, Mustafa b. Ali, Hasan Çelebi b. Ali.

20 [5b-1] Terkos’tan Hamza b. Ali’nin alacak davasında beyyineden aczi

Havâss-ı Aliyye kazâsı a‘mâlinden Terkos nâhiyesine tâbi‘ Yaylacık nâm karyede ahâlîsinden Hamza b. Ali meclis-i şer‘de râfi‘ü’r-rakīm Kobol v. Velfo ve Viladi v. Todori nâm zimmîler muvâcehelerinde üzerlerine takrîr-i da‘vâ edip mezbûrân Kobol ve Viladi’ye târih-i kitâbdan iki sene mukaddem karye-i mezbûrda vâki‘ yirmi iki kıt‘a esedî guruş ikrâz ve teslîm onlar dahi istikrâz ve tesellüm eylemişler idi. Hâlâ suâl olunup alıverilmesi murâdımdır dedikde gıbbe’s-suâl ve akībe’l-inkâr müdde‘î-i mezbûrdan müdde‘âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyine için bi’d-defâ‘at istimhâl etmekle on beş gün mehl-i şer‘î verilip müddet-i mezkûre mürûrunda ityân-ı beyyineden âciz ve kâsır olup yemîn dahi vermemeğin mâ vaka‘a kayd şud.

Fî 21 Şa‘bân sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Hasan [b.] Ali, Mehmed b. Eyüb, Hüseyin b. Abd[ullah].

21 [5b-2] Osman b. Mehmed adlı kıptinin çalınan nakit ve eşyasının mahkeme huzurunda iadesi

Hâric-i medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni’l-Bârî-de Topçular nâm mahalde vâki‘ handa mütemekkin râfi‘ü’l-vesîka Osman b. Mehmed nâm kıbtî mahfil-i kazâda oğlu Abdülbâkī nâm kıbtînin zevcesi Fâtıma bt. Süleyman nâm kıbtiye muvâcehesinde üzerine takrîr-i da‘vâ edip târih-i kitâbdan bir gün mukaddem mezbûre Fâtıma sâkin olduğumuz hânda heybesi içinde mahfûz deri kese ile yirmi altı kıt‘a esedî ve altı aded Kıbrısî guruşu ve adedi ma‘lûm sîm raht

Eyup 82 nolu sicil.indd 50 01.06.2011 15:54:29

kuşağı hafiyyeten alıp firâr ederken âgâh olduğumda Otakçılar nâm mevzi'de yetişip elinden almak murâd eylediğimde mabeynimizde muslihûn tavassut edip zikr olunan deri keseyi mezbûre Fâtıma yedinden alıp işbu hâzır bi'l-meclis Mustafa Çelebi nâm attâra emânet vaz' etmişlerdir. Hâlâ suâl olunup zikr olunan malımın alıverilmesi matlûbumdur deyicek merkūm Mustafa Çelebi mârrü'z-zikr keseyi meclis-i şer'a getirip feth ve addolundukda ayniyle yirmi altı esedî, altı duka guruş ve bir sîm raht kuşak bulunup mezbûre Fâtıma'dan suâl olundukda zikr olunan guruşlar ve kuşak mezbûrundur târih-i mezbûrda mahall-i mezkûrdan alıp firâr ederken yetişip elimden aldılar deyû bi tav'ihâ ikrâr etmeğin mâ vaka'a kayd şud.

Fî 19 Şa'bân sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Çelebi b. Ahmed, Mehmed Beşe b. İbrahim, Abdi Çelebi b. ( ), Mehmed Beşe b. ( ), Mustafa [b.] Ahmed, Mustafa [b.] Yusuf.

22 [5b-3] Yamandi'nin ölümü sebebiyle vârislere intikal eden alacakların tahsili

Havâss-ı Aliyye kazâsı tevâbi'inden Litros nâm karye zimmîlerinden iken bundan esbâk mürd olan Yamandi v. Todori nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Fırşini bt. Vasiliki ile sulbî kebîr oğulları Rali ve Kostantin'e ve sulbiye-i kebîre kızı Aksadi nâm nasrâniyeye ve sulbiye-i sagīre kızları Ezmerağda ve Maryora'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra mezbûr Fırşini kendi tarafından asâleten, sadriye kızları sagīretân-ı mezbûretânın tesviye-i umûrları için kıbel-i şer'den mansûb vasîleri olmağın vesâyete mesfûran Rali ve Kostantin dahi asâleten ve mersûme Aksadi tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup vekâleti zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan karındaşı Rali ve Dimitri v. Yorgi şehâdetleri ile şer'an sâbite olan zevci Zafiri v. Nikola nâm zimmî vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde hasbahçe bostânîlerinden işbu kitâb-ı sıhhat-nisâb ve sedâd-intisâbın sâhibi fahrü'l-emâsil ve'l-a'yân Süleyman Bey b. Mehmed mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz hâlik-i mezbûr Yamandi hâl-i hayâtında merkūm Süleyman Bey'den beş yüz kıt'a esedî guruş istikrâz ve kabz edip kable'l-edâ mürd olmağla mezbûr Süleyman Bey zikr olunan beş yüz esedî guruşu bizden taleb ve da'vâ ve muvâcehemizde kıbel-i şer'î üzre isbât ve edâsına hükm-i hâkim lâhık oldukdan sonra mezbûr Süleyman Bey zikr olunan beş yüz esedî mukābelesinde bizden kırk beşer guruşa bir re's bârgir ve seksen guruşa Rûsiyyetü'l-asl bir câriye ve doksan guruşa Rûsiyyü'l-asl bir gulâm ve değeri yedi bin akçeye karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Kominos zimmî ve bir tarafı Kasab Nikola mülkü ve iki tarafı tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb ahır ki nısfını ve mukābelesinde olan bir bâb bakkal dükkânımın dahi nısfını alıp kabz etmişdi el-hâletü hâzihî ahz eylediği Bârgir ve câriye ve gulâm ve nısf

Eyup 82 nolu sicil.indd 51 01.06.2011 15:54:29

ahır ve nısf bakkal dükkânını biz mezbûr Süleyman Bey'den da'vâ ve taleb eylediğimizde ol dahi mülk-i müşterâmdır deyû teslîmden imtinâ' etmekle beynimizde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı adîde vâkı'a olmuşken beynimize muslihûn tavassut edip biz mezbûr Süleyman Bey yedine yedi bin beş yüz akçe def' ve teslîm ol dahi kabz eylediği nısf ahır ve nısf bakkal dükkânını bize def' ve teslîm etmek üzre bizi sulh eylediklerinde husûs-ı mezbûr sulh-ı sagīretân-ı mezbûretâna evlâ ve enfa' olmağla biz dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve meblağ-ı mezbûr yedi bin beş yüz akçeyi mezbûr Süleyman Bey yedine bi't-tamâm def' ve teslîm eylediğimizde ol dahi alıp kabz edip mârrü'z-zikr nısf ahır ve nısf bakkal dükkânını bize def' ve teslîm, biz dahi alıp ke'l-evvel zabt ve tasarruf edip husûs-ı mezbûra müte'allik âmme-i de'âvî ve mütâlebâtdan mezbûr Süleyman Bey bizi, biz dahi merkūm Süleyman Bey'in zimmetini ibrâ ve iskāt eyledik ba'de'l-yevm zikr olunan beş yüz esedî ve ol bârgir ve gulâm ve câriye ve sâlifü'z-zikr nısf ahır ve nısf bakkal dükkânına müte'allik birbirimiz ile vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ'ımız yoktur zuhûr dahi ederse lede'l-hükkâmi'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasın deyû her biri bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle ikrâr ve i'tirâf edicek gıbbe't-tasdîki'l-mu'teber mâ vaka'a ketb olundu.

Fî 21 Şa'bân sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey b. Veli Seyyid Mehmed Çelebi b. Seyyid Hasan, Mehmed Beşe b. Mustafa, Yusuf Hoca [b.] Nidâ, Salih Beşe Efendi b. İsmail Kâtib, Mustafa Efendi, Hüseyin Çelebi b. Ali, Mehmed b. Eyüb, Mehmed b. Mahmud.

23 [6a-1] Şaban b. İbrahim'in haksız miras talebinin reddi

Ebî Eyyûb el-Ensârî'de el-Hâc Hüsrev mahallesinde sâkin Şaban b. İbrahim nâm kimesne mahfil-i kazâda li ebeveyn ammesi kızı sâhibetü'l-kitâb Fâtıma bt. Ali nâm hâtun mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûre Fâtıma'nın vâlidesi olup bundan akdem fevt olan Ümmühâni benim babam İbrahim'in li eb er karındaşı iken fevt olmağla kızı mezbûre Fâtıma ile mecmû' muhallefâtına vaz'-ı yed edip benim hissemi teslîmden imtinâ' eder suâl olunsun deyicek gıbbe's-suâl mezbûr Fâtıma cevâbında vâlidem mezbûre fevt oldu, zevci babam Ali Bey'i ve beni ve âhar kızı Âişe'yi ve sadrî oğulları Kasım ve Abdullah ve Hasan'ı terk edip mezbûrûn Kasım ve Abdullah ve Hasan müte'âkiben fevt olup babaları mezbûr Ali Bey'i terk etmişlerdir deyicek isre'l-istintâk merkūm Şaban hâl minvâl-i muharrer üzre olup ve ile'l-ân babaları merkūm Ali Bey hayâtta idiği ikrâr etmeğin bana hayâtında ve karındaşlara ondan mâ'adâ merkūm Şaban'a bir nesne isâbet etmemeğin ta'arruzdan men' birle kayd şud.

Fî 22 min Şa'bân sene 1081.

Eyup 82 nolu sicil.indd 52 01.06.2011 15:54:29

Şuhûdü'l-hâl: Hasan b. Ali, Ali b. Abdullah, Dilaver el-muhzır, Mehmed el-muhzır, Hüseyin b. Hasan.

24 [6a-2] Mehmed b. Siyavuş'un açtığı darp davasının sulh ile bitirilmesi

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî'de Baba Haydar mahallesinde sâkin Mehmed b. Siyavuş meclis-i şer'de Salih Çelebi b. Mehmed nâm kimesne ile Memiş b. Mustafa tarafından tasdîka vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzre sâbit olan Ali b. el-Hâc Bayram mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip Salih Çelebi ile müvekkil-i mezbûr Memiş târih-i kitâbdan iki gece mukaddem beni ( ) nâm mahalde bi gayr-ı vech-i şer'î darb ve istimdâd, lâbise olduğum kapamayı pâre pâre etmeleriyle da'vâ ve mûceb-i şer'îsi icrâ murâd eylediğimde her biri inkâr ile cevâb verdiklerinde beynimize muslihûn tavassut edip da'vâ-yı merkūmeden beni mezbûr Salih Çelebi ile müvekkil-i merkūm Memiş ile kapamamı tazmîn etmek üzre inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve zikr olunan kapamamı yedinden alıp kabz eyledim husûs-ı mezbûra müte'allik de'âvîden mezbûr Salih Çelebi ve müvekkil-i merkūm Memiş Çelebi'nin zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim min ba'd mezbûrân ile da'vâ ve nizâ'ım yoktur dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 21 min Şa'bân sene ihdâ ve semânîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Mahmud, Hüseyin Çelebi b. Ali, Ali b. Abdullah, Dilaver el-muhzır.

25 [6a-3] Şahsultan mahallesinde mülk satış hücceti

Sâbıkan sadr-ı a'zam olup bundan akdem vedâ'-ı âlem-i fânî eden Eğriboyunlu Mehmed Paşa'nın vâlidesi Düriye bt. Durmuş Efendi'nin li ebeveyn kız karındaşı Râbia nâm hâtunun sulbî oğlu, merhûm-ı mezbûrun zî-rahm cihetinden hasran vârisi fahrü'l-akrân Mustafa Ağa b. Ahmed meclis-i şer'-i şerîfde işbu kitâb-ı sıhhat-nisâb ve sedâd-intisâbın sâhibi umdetü'l-emâsil ve'l-a'yân Osman Ağa b. Ömer mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip mûrisim paşa-yı mezbûrdan bi'l-irsi'ş-şer'î bana isâbet eden emlâkden medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî Şahsultan mahallesinde vâki' bir tarafı yine Şahsultan Câmi'-i Şerîfi haremi ve bir tarafı Haremeyn-i Şerîfeyn Vakfı ve bir tarafı Hüsrevzâde Vakfı ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd altı bâb tahtânî ve altı bâb fevkānî odaları ve iki sofayı ve ahırı ve havluyu ve mâ'-i cârîyi ve anbar ve iki kenîfi müştemil mülk-i mevrûs menzilimiz[i] bi cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık mezbûr Osman Ağa'ya elli bin fıddî nakd-i râyic fi'l-vakt akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ol dahi minvâl-i muharrer üzre iştirâ ve tesellüm ve kabûl ve kabz edip semeni olan mezbûrü'n-na't elli bin akçeyi bi't-tamâm ve'l-kemâl

Eyup 82 nolu sicil.indd 53 01.06.2011 15:54:29

müşterî-i mûmâ-ileyh yedinden alıp, kabz edip menzil-i mahdûd-ı mezkûrda vechen mine'l-vücûh alâka ve medhalim yoktur müşterî-i mûmâ-ileyhin mülk-i müşterâsıdır dedikde kayd şud.

Fî 22 min Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Davud Paşazâde Süleyman Bey, el-Hâc Hasan Bey b. Abdullah, Ömer Bey b. Abdullah, Derviş b. Yusuf, el-Hâc Hızır, Halil Çelebi, Şahin Bey b. Abdullah, İsmail Efendi, Süleyman Çelebi.

26 [6b-1] Hümâ Hatun Vakfı'ndan bir vakıf evin tasarruf hakkının Mehmed Halife'ye devri

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbühü'l-Bârî-de Koca Kasım Paşa mahallesi sâkinlerinden olup merhûme Hümâ Hâtun nâm sâhibetü'l-hayrın mahalle-i mezbûrede vakf-ı sahîh ve lâzım ile vakf ve habs edip süknâsı ba'de inkırâz-ı evlâd sulehâya şart ve ta'yîn ve vakfiye-i ma'mûlü'n-bihâsında tahsîs ve tahrîr eylediği bir tarafı es-Seyyid Mehmed Efendi mülkü ve bir tarafı zevci İbrahim mülkü ve bir tarafı ba'zan imâma meşrût ve vakf menzil ve ba'zan Hüseyin Ağa mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âm ile mahdûd olan vakıf menzile şart-ı vâkıfa üzre tevcîh-i hâkimü'ş-şer'le mutasarrıf olan es-Seyyid Mehmed Efendi b. es-Seyyid Mustafa tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup Osman Çelebi ve Ahmed Çelebi ibney Mehmed şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Ahmed Çelebi b. Mehmed el-Yesârî meclis-i şer'-i şerîfde müvekkil-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Efendi'nin kayınatası işbu sâhibü'l-kitâb Mehmed Halîfe b. el-Hâc İlyas mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip müvekkilim mezbûr es-Seyyid Mehmed Efendi bâlâda mezkûr mutasarrıf olduğu vakıf menzili kendi rızâ ve hüsn-i ihtiyârıyla kayınatası mezbûr Mehmed Halîfe'ye fâriğ olup kıbel-i şer'-i şerîfden tasarrufu için izin verilmek matlûbumdur dedikde hâkim-i muvakki'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsnü me'âb hazretleri menzil-i vakf-ı mezbûru mezbûr Mehmed Halîfe'ye tevcîh edip tasarrufu için hâzihi'l-vesîka bi't-taleb ketb olundu.

Fî 23 min Şa'bân sene [1081].

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. İbrahim İmâm-ı sânî-i Câmi'-i Kebîr, Mehmed Efendi el-Müderris, Eyüb Efendi b. Mustafa, Mehmed b. Hasan, Mustafa Çelebi b. Mehmed ve gayruhüm.

27 [6b-2] Rus asıllı câriyenin âzadı

Medîne-i Hazret-i Eyyûb el-Ensârî'de Zal Mahmud Paşa mahallesi sâkinelerinden Meryem bt. Abdullah nâm hâtun tarafından husûs-ı âti['l-beyânda] vekîl olup

Eyup 82 nolu sicil.indd 54 01.06.2011 15:54:29

vekâleti zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan mahalle-i mezbûre imâmı Mustafa Efendi b. Hasan ve müezzini …? b. Abdullah şehâdetleriyle şer'an sâbite olan zevci -umde-i züvvârü'l-Haremeyni'ş-şerîfeyn es-sâ'î beyne's[-Safâ] ve'l-Merveteyn-el-Hâc Abdullah Halîfe b. İbrahim meclis-i şer'-i hatîrde zevcesi müvekkile-i mezbûre Meryem Hâtun['un ta'rîfi ile] müte'arrefe orta boylu, açık kaşlı, elâ gözlü, sarışın Rûsiyyetü'l-asl sâhibetü'l-kitâb Sâcide bt. Abdullah mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve i'tirâf edip müvekkilem zevcem mezbûre Meryem Hâtun câriye-i memlûkesi mevsûfe-i mezkûreyi hasbeten lillâhi'l-azîm ve hasaneten li-rûh-i Rasûlihi'l-kerîm târih-i kitâbdan altı ay mukaddem malımdan ihrâc ve i'tâk ve tahrîr edip zümre-i harâir-i asliyyâta idrâc edip târih-i mezbûrdan bu âna gelince sâir harâir-i asliyyât gibi hürre olup üzerinde hakk-ı velâdan gayri hakkım kalmadı dedi deyicek mâ vaka'a kayd şud.

Fî 23 min Şa'bân sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-emâcid ve'l-e'âlî İslâm Ağa, es-Seyyid Abdülbâkī Efendi b. İmâm-ı evvel-i Zal Paşa, Mehmed Çelebi b. Mehmed, Mustafa b. Mehmed, Muharrir-i sânî Eyüb Çelebi b. el-müsta'id, Salih Mehmed Efendi b. Mehmed, Hüseyin Muhzır, Ali Muhzır.

28 [7a-1] Rus asıllı câriyenin âzadı

(…) vekîl olup (…) Mustafa Efendi b. Hasan el-İmâm…? şer'an sâbite olan zevci -umde-i züvvâr (…) meclis-i şer'-i şerîfde zevcesi müvekkile-i mezbûreye rıkkını mu'terif mezbûr Rûsiyyetü'l-asl bâ'isü'l-kitâb Kâtibe bt. Abdullah mahzarında (…) zevcem müvekkile-i mezbûre Meryem Hâtun câriye-i memlûkesi mevsûfe-i mezbûreyi târih-i kitâbdan altı (…) mukaddem ile müdebbere edip bi emrillâhi te'âlâ ben kazâ-i nahb eylediğimde mevsûfe-i mezbûre cemî' malımdan âzâd olup sâir harâir-i asliyyât gibi hürre olsun dedi dedikde mâ cerâ bi'l-ibtigā ketb olundu.

Fî 23 min Şa'bân sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbikūn

29 [7a-2] Eyüp Sultan ahalisinden Seyyid Mehmed Efendi'nin vakıf senedi

[Elhamdü] li-veliyyihî ve's-salâtü ve's-selâmü alâ Nebiyyihî Muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecma'în. Ammâ ba'd, işbu kitâb-ı sıhhat-nisâbın tahrîr ve inşâsına bâ'is ve bâdî oldur ki mehbitü'l-envâr, makarrü'l-ebrâr belde-i mübâreke-i Hâlidiyye, medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Koca Kasım Paşa mahallesinde sâkine işbu hayrât ve hasenâtın sâhibi ve sadakât-ı meberrâtın

Eyup 82 nolu sicil.indd 55 01.06.2011 15:54:29

tâlibi ve râğıbı mefharü's-sâdat…? es-Seyyid Mehmed Efendi b. es-Seyyid Mustafa kıbelinden vakf-ı âti'l-beyânı ikrâra ve tebyîn-i şurût ve kuyûd ve ba'dehû rücû'-ı şer'-i hatîrde murâfa'a ve muhâsamaya vekîl olup vekâleti Osman Çelebi ve Ahmed Çelebi ibney Mehmed şehâdetleri ile şer'an sâbite [fahrü'l-]akran Ahmed Çelebi b. Mehmed el-Yesârî meclis-i şer'-i şerîf-i lâzımü't-teşrîfte vakf-ı câi'z-zikre li ecli't-tescîl ve't-tekmil (…) ta'yîn olunan İsmail Efendi b. Rüstem mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip müvekkilim mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Efendi Vakfı sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhinde münselik emlâkinden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı karındaşı es-Seyyid Musli Çelebi mülkü ve bir tarafı Kayyum İbrahim Çelebi olduğu vakıf menzili ve ba'zan Saliha Hâtun mülkü ve bir tarafı Hüseyin Ağa mülkü ve ba'zan Hümâ Hâtun Vakfı ve bir tarafı tarîk-i âm ile …? fevkânî ve iki tahtânî oda ve fırın ve su kuyusu ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçe ve kenîfi müştemil mülk …? tevâbi' ve levâhıkıyla hasbeten lillâhi's-samed vakf-ı sahîh-i müebbed ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakf ve habs edip süknâsını kendi …? kendiye …? ba'de vefâtihî kayınanası Şahbaz bt. Abdullah'a, ba'dehâ zevcesi Âişe bt. Mehmed'e, ba'dehâ mezbûre Âişe'nin karındaşı Şeyh Ahmed'e, ba'dehû üvey kız karındaşı Fâtıma'ya ba'dehâ Koca Kasım Paşa Câmi'i müezzinlerinden muhtâc-ı süknâ olana rûhu için beher yevm üçer İhlâs-ı şerîf ve birer Fâtiha-i şerîfe tilâvet edip sevâbını rûhuna hibe etmek üzre şart ve ta'yîn ve menzil-i mahdûd-ı mezkûr mütevellî-i mezbûra teslîm, ol dahi vakfiyet üzre kabz ve tesellüm eyledikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î vekîl-i mezbûr semt-i vifâkdan cânib-i şikāka âzim olup vakf-ı akār İmâm-ı Muhtâr Ebû Hanîfe-i Kûfî Numan b. Sâbit hazretleri katında gayr-ı lâzımdır belki vâkıf, menâfi'-i vakfı kendi nefsine şart edicek İmâm Muhammed b. Hasan eş-Şeybânî katında vakıf sahîh ve câ'iz olmaz binâen alâ zâlik vakf-ı mezbûrdan bi'l-vekâle rücû' eyledim mütevellî-i mezbûrun kasr-ı yedine tenbîh olunmak müvekkil-i mezbûrdan matlûbumdur deyicek mütevellî-i mezbûr cevâb-ı bâ-savâba mütesaddî olup fi'l-vâki' hâl bast olunan minvâl üzredir lâkin tilmîz-i evvel İmâm Ebû Yusuf Hazretleri katında sıhhat lüzûmdan müfârık olmayıp vâkıfın mücerred vekaftü kavliyle vakf-ı sahîh lâzım olup ve şart-ı mezkûr dahi İmâm-ı ma'hûd -aleyhi rahmeti'l-Meliki'l-Vedûd- katında sahîh ve nâfizdir deyû teslîmden imtinâ' ve sadr-ı kitâb-ı tevkî'-i müstetâbi ile şeref-yâb hâkim u hâsim huzûrunda müterâfi'ân ve her biri faslu hasme tâlibân olduklarında hâkim-i müşârun-ileyh tarafeynin kelâmına nazar ve mübtil-i hayr olmakdan hazer edip fikr-i dakīk ile ba'de't-tefekkür cânib-i vakfı evlâ görüp âlimen bi'l-hilâfi'l-cârî beyne'l-eimme ve'l-eslâf vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzûmuna alâ kavli men yerâhu hükm-i sahîh-i şer'î ve kazâ-i mer'î ile hükm-i kazâ etmeğin min ba'd naks ve nakza mecâl muhâl ve tağyîr ve tebdîli mümteni'ü'l-ihtimâl olmuşdur.

(…) sene 1081.

Eyup 82 nolu sicil.indd 56 01.06.2011 15:54:29

Şuhûdü'l-hâl: Abdi Beşe, Mehmed Çelebi b. Şaban, Mehmed b. Ahmed, Mustafa Çelebi b. Mehmed, Salih Efendi b. Hasan, Mehmed Efendi, Hasan b. Ali.

30 [7b-1] Seydî Beşe b. Yusuf'un Yani v. Şiro'ya keçi satışından doğan alacağı

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb'de yoğurtçu tâifesinden işbu bâ'isü'l-vesîka Seydî Beşe b. Yusuf nâm kimesne meclis-i şer'de Yani v. Şiro nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip bundan akdem beher re'si yüz otuz akçeye olmak üzre yedimden müşterâ ve makbûz yüz seksen …? keçi bahâsından mezbûr Yani zimmetinde cem'an yirmi üç bin akçe hakkım olup hâlâ taleb eylediğimde …? imtinâ' eder suâl olunup alıverilmesi murâdımdır dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Yani cevâbında fi'l-vâki' müdde'î-i mezbûr Seydî Beşe'ye beher re'si yüz otuz akçe olmak üzre yedinden iştirâ ve kabz eylediğim yüz seksen re's keçi bahasından ile'l-ân zimmetimde cem'an yirmi üç bin akçe lâzımü'l-edâ deynim vardır deyû bi tav'ihî ikrâr ve i'tirâf etmeğin alâ mûcebi i'tirâfihî meblağ-ı mârrü'z-zikr yirmi üç bin akçeyi müdde'î-i mezbûr Seydî Beşe'ye edâ ve teslîm ile mezbûr Yani ilzâm olunup mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 21 min Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi b. Kulu, Mehmed Beşe b. Ali, Süleyman Beşe b. Ali, Ahmed Beşe b. Mehmed.

31 [7b-2] Yani v. Şiro'nun keçi alımından doğan borcunu Süleyman Beşe ile Mustafa Çelebi b. Kulu'ya ödemesi

Yoğurtçu tâifesinden işbu râfi'ü'l-vesîka Süleyman Beşe b. Ali ve Mustafa Çelebi b. Kulu [mahfil-i] kazâda Yani v. Franko zimmetinde aded ve rü'ûsu ve esmânı beynimizde ma'lûm keçi bahasından iki yüz otuz sekiz buçuk kıt'a esedî guruş hakkım olup zikr olunan iki yüz otuz sekiz buçuk (…) mezbûr Yani v. Şiro bundan akdem emr-i kabûlü hâviye kefâletle kefîl ve zâmin olup …? buçuk esedî guruşu kefîl-i merkūm ile medyûn-ı mersûm yedlerinden alıp kabz edip iki yüz otuz sekiz esedîyi dahi kefîl-i mezbûrdan taleb eylediğimizde edâdan imtinâ' eder …? alıverilmesi murâdımızdır dediklerinde gıbbe'ş-suâl ve akībe'l-inkâr müdde'iyân-ı mezbûrân Süleyman …? Beşe ve Mustafa Çelebi'den müdde'âlarını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i ricâlden Üstâd Mehmed Çelebi b. İbrahim el-Hallâk ve Şerbetçi Ali Beşe b. Hüseyin li ecli'ş-şehâde makām-ı kazâya hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-hakīka müdde'iyân-ı mezbûrân Süleyman Beşe ve Mustafa Çelebi'nin gāib-i mezbûr Yani v. Frenko zimmetinde olan iki yüz otuz sekiz buçuk kıt'a esedî guruşlarına mersûm Yani v. Şiro bizim huzûrumuzda kefîl

Eyup 82 nolu sicil.indd 57 01.06.2011 15:54:30

ve zâmin oldu biz bu husûsa şâhidleriz deyû her biri edâ-yı şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle bâkī sekiz kıt'a esedî guruşu müdde'iyân-ı mezbûrân Süleyman Beşe ve Mustafa Çelebi'ye edâ ve teslîme kefîl-i merkūm Yani v. Şiro'ya tenbîh.

Fî 20 min Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Beşe b. Ali, Muharrir-i madde Eyüb Çelebi, Ahmed b. Mehmed Kulu Dede

32 [8a-1] Margos v. Arzuman'ın Avanos v. Papuk'a sattığı içkiden doğan alacağının tahsili talebi

Sâbıkan meyhâneci olan işbu bâ'isü's-sifr Margos v. Arzuman nâm Ermeni mahfil-i kazâda çömlekçi tâifesinden Avanos v. Papuk nâm Ermeni muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip târih-i kitâbdan sekiz ay mukaddem mesfûr Avanos yedimden sekiz bin yüz akçe istikrâz ve kabz eylediğinden mâ'adâ yedimden müşterâ ve makbûz kadr u kıymeti beynimizde ilm-i şer'î birle ma'lûm hamr bahâsından dahi üç bin dört yüz akçe dahi cem'an on bir bin beş yüz akçeyi merkūm Avanos'tan taleb eylediğimde teslîmden ta'allül eder hâlâ suâl olunup alıverilmek matlûbumdur deyicek gıbbe's-suâl merkūm Avanos cevâbında fi'l-hakīka târih-i mezbûrda müdde'î-i mersûm yedinden sekiz bin yüz akçe istikrâz ve kabz edip ondan mâ'adâ müdde'î-i mezbûr yedinden müşterâ ve makbûz hamr bahâsından dahi üç bin dört yüz akçe ki cem'an on bir bin beş yüz akçe ile'l-ân müdde'î-i mezbûr zimmetinde lâzımü'l-edâ ve vâcibü'l-kazâ deynimdir deyû bi tav'ihî ikrâr etmeğin alâ mûceb-i i'tirâf zikr olunan on bir bin beş yüz akçeyi müdde'î-i mezbûr Margos'a edâ ve teslîme mesfûr Avanos ilzâm olunup kayd şud.

Fî 21 min [Şa'bân] sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Eyüb Efendi [b.] Hüseyin Serbölük, Ali b. Abdullah Dilaver el-muhzır, Mehmed b. Mahmud.

33 [8a-2] Şah Sultan mahallesinden sakinesi kayıp bir evin eşyasının yed-i emine teslimi

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb'de Şahsultan mahallesi sâkinlerinden Halil Efendi b. Seyyid Ahmed meclis-i şer'de takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' mülk menzilimde müste'cirim olan ( ) nâm hâtun târih-i kitâbdan altı ay mukaddem mefkūd olup hayâtı ve memâtı nâ-ma'lûm olup-olmağla menzil-i merkūmda mevcûd bulunan eşyâsı zâyi' ve telef olmak ihtimâli ile kıbel-i şer'den üzerine varılıp menzil-i mezbûrda mevcûd olan eşyâ mu'âyene ve tahrîr ve yed-i adl-i emânet[e]

Eyup 82 nolu sicil.indd 58 01.06.2011 15:54:30

vaz‘ olunmak murâdımdır dedikde savb-ı şer‘den Mevlânâ Eyüb Efendi irsâl olunup ol dahi zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn ile menzil-i mezkûra varıp gāibe-i mezbûrenin mevcûd olan eşyâsıdır ki zeyl-i defter muharrerü’l-esâmî müslimîn huzûrunda tahrîr ve mahalle-i mezbûre sükkânından Şaban b. Mehmed nâm kimesneye emânet.

Fî 24 min Şaban sene 1081.

Beledi döşek	1
Yemenî yorgan	1
Zencirî yastık	6
Çarşebli yorgan	1
Yemenî yastık	4
Yanbolu kebesi	1
Orta keçesi	1
Yan keçesi	1
Hırdavat	
Minder	3
Kırmızı velençe	1
Alaca kilim	2
Tencere	1
Şamdan	2
Ocak perdesi	1
Harar? tahtası	1
Kapı perdesi	1
İskemle	1
Kürk	1
Dâire	1
Kahve ibriği	1
Def‘a kebe pâreleri	
Sepet sandığı	1
Döşek çarşafı	2
Minder çarşafı	1
Çarşaf	1
Yastık gılafı	3

Eyup 82 nolu sicil.indd 59 01.06.2011 15:54:30

Bohça	1
Makrama	2
Mısır hasırı	1
Püskül	2
Mikras	1
Üskübî	7
Öreke	1
Peçe	1
Kaşık	3
Ayna	1
Yüz yastığı gılafı	2
Örgü	1
Şişe	1
Sofra	1
Minder gılafı	1
Mangal tahtası	1
Arşın	1
Acem fincanı	3
Saç ayak	1
Kırık fincan	1
Hurma tablası	1
Sandık	1
Süpürge	2
Ağaç sandık	2
El teknesi	1
Satır	1
Yassıağaç	1
Câmeşuy teknesi	1
Kıyma tahtası	1
Küp	3
Bir mikdâr pirinç	
Bir torba tarhana	
Na'leyn çift	

Eyup 82 nolu sicil.indd 60 01.06.2011 15:54:30

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mehmed Efendi, Süleyman Bey, İsmail Efendi, Ali Halîfe, Ahmed b. Mehmed, Abdüsselâm, İbrahim Beşe, Mahmud Çelebi b. Receb.

34 [8b-1] Muhallefâtı Eyüp Sultan vakıflarına hâsıl kaydedilen Amasyalı birine ait malların vereseye iadesi

Fi'l-asl vilâyet-i Anadolu'da livâ-yı Amasya a'mâlinden Varay kazâsına tâbi' Karaşar nâm karyeden olup kendi tarafından asîl ve Server ve Fâtıma Hâtunlar tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup vekâleti mezbûretânın zâtlarını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Mehmed Bey b. Abdüsselâm ve Abdülkerim Bey b. Salih nâm cündîler şehâdetleri ile şer'an sâbite olan Ahmed Bey b. Receb nâm cündî mahfil-i kazâda medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî'de vâki' beytülmâl-i âmme ve hâssa-i hazret-i müşârun-ileyh evkāfına hâsıl kayd olunmağla muhallefât-ı câi'z-zikre vâzı'ü'l-yedi olan hazret-i mûmâ-ileyh evkāfı mütevellîsi -kıdvetü'l-emâcid- Ali tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl ve berât-ı âlîşân ile evkāf-ı mezbûre beytülmâli Emîni Ahmed Çelebi b. Mehmed mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem ulûfesini almak için gelip medîne-i mezbûrede nalbant dükkânında bi emrillâh vefât eden li ebeveyn karındaşım Mustafa Bey b. Receb'in zâhirde vâris-i ma'rûfu olmamağla mecmû'-ı muhallefâtına evkāf-ı mezbûre mütevellîsi müvekkil-i mezbûr Ali Ağa vaz'-ı yed etmekle verâsetimi ve zevcesi Server ve kızı Fâtıma taraflarından dahi vekâleti vekîl-i emîn-i mezbûr muvâcehesinde ale'l-vechi'ş-şer'î isbât edip ba'de'l-hükm müvekkil-i mûmâ-ileyhin ber mûceb-i defter-i kassâm muhallefât-ı müteveffâyı mezbûrdan kabz ile üç bin sekiz yüz seksen akçeyi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle zabt [edip] müvekkil-i mûmâ-ileyh ve ümm-i veledi zimmetlerinde karındaşım müteveffâ-yı mezbûr muhallefâtından ber mûceb-i defter-i kassâm makbûzları olan meblağ-ı mezbûrdan bir akçe ve bir habbe kalmadı deyicek gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 25 min Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi b. Pervâne, Hüseyin Ağa b. Mehmed, Ali Çelebi b. Hızır, Ahmed Beşe b. Sefer, Yusuf Çelebi b. Abdullah.

35 [8b-2] Sahibi zuhur eden bir muhallefâtın vekile iadesi

Fi'l-asl vilâyet-i Anadolu'da livâ-i Amasya tevâbi'inden Varay kazâsına tâbi' Karaşar nâm karyeden olup hâlâ mahmiye-i İstanbul'da müsâfiren mütemekkin olan sâhibü'l-kitâb Ahmed Bey b. Receb b. İshak nâm cündî medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî'de vâki' beytülmâl-i âmme ve hâssa-i hazret-i müşârun-ileyh -nevverallâhu merkadehû- evkāfına hâsıl kaydolunmağla muhallefât-ı

Eyup 82 nolu sicil.indd 61 01.06.2011 15:54:30

âti'z-zikre vâzı'ü'l-yedi olup bi'l-fi'l evkāf-ı mezbûre mütevellîsi olan -kıdvetü'l-emâcid ve'l-e'âlî- Ali Ağa tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup berât-ı âlîşân ile evkāf-ı mezbûre beytülmâli emîni olan Ahmed Çelebi [b. Mehmed] mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip bundan akdem ulûfesini almak için mahmiye-i mezbûreye gelip medîne-i mezbûrede nalbant dükkânında bi emrillâh fevt olan Mustafa Bey b. Receb nâm kimesnenin li ebeveyn karındaşı ve vârisi zevcesi Server nâm hâtun ile sulbiye kebîre kızı Fâtıma'ya ve bana münhasıra iken mütevellî-i mûmâ-ileyh vârisi olmamak zu'muyla muhallefât-ı müteveffâ-yı mezbûra vaz'-ı yed edip ben asâleten ve mezbûretân taraflarından muhallefât-ı mez[bûrede olan] hisse-i şer'iyyelerini taleb ve da'vâ zımnında kabz ve kendülere îsâle vekîl olduğum ecilden ve vekâleten taleb eylediğimde teslîminden imtinâ' eder suâl olunsun deyicek gıbbe's-suâl vekîl-i (…) mezbûr Ahmed Çelebi müvekkil-i mûmâ-ileyh muhallefât mikdâr-ı mezbûru ahz u kabzını bi'l-vekâle ikrâr ve müdde'î-i mezkûr mezbûretânın verâsetlerini inkâr edicek müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda kazâ-yı mezbûr tevâbi'inden Öğer nâm karyeden Mehmed Bey b. Abdüsselâm ile el-Hâc İlyas nâm kimesne Abdülkerim nâm cündîler li ecli'ş-şehâde makām-ı kazâya hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-vâki' vekîl-i mezbûr Ahmed Bey ile müteveffâ-yı mezbûr Mustafa Bey li eb ve üm karındaşlardır babaları Receb, anaları Âişe ve dedeleri İshak'tır maskat-ı re'sleri karye-i mezbûredir müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi Server ile kızı Fâtıma ve karındaşı mezbûr Ahmed'e münhasıra vâris-i âhar (…) mezbûretân ile mezbûr Ahmed Bey mûrisleri müteveffânın muhallefâtından hisselerini ahz u kabz ve îsâle huzûrumuzda vekîl olduğu[nu] kabûl eyledi biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye makbûle olmağın mûcebiyle ba'de'l-hükm kayd şud.

Fî 25 min Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbikūn.

36 [9a-1, Arapça] İsmihan bt. Ahmed'in muhâlaa yoluyla boşandığı

Hazret-i Ebî Eyyûb-i Ensârî mahallâtından Otakçılar mahallesinde sâkine olan İsmihân bt. Ahmed nâm hâtun meclis-i şer'-i şerîf ve mahfil-i dîn-i münîfde -elmasûn ani't-tağyîr ve't-tahrîf- hâzıra olup, râfi'-i hâze'l-kitâb Abdi b. Ali nâm zevci ile muhâla'a yaptı. Zevc-i mezbûr da nikâhı esnâsında ta'ahhüd ettiği râyicü'l-vakt beş yüz akçe mehr-i müecceli, aralarında ma'lûm ve mu'ayyen olan iddet nafakası ve me'ûnet-i süknâsı mukābilinde zevce-i mezkûre ile muhâla'a yaptı. Zevce-i mesfûre bu sûretle yeni bir nikâh yapılmadan ve mehir ödenmeden helâl olmayacak şekilde zevc-i merkūmundan ayrılmış oldu. Sonra her biri cemî'-i de'âvî, mütâlebât, eymân ve muhâsamâttan umûmen, zevciyyetle alâkalı da'vâdan

Eyup 82 nolu sicil.indd 62 01.06.2011 15:54:30

husûsan yek diğerinin zimmetini ibrâ-i âm ile husûmet ve nizâyı bertaraf edicek şekilde ibrâ etti.

Cerâ zâlike ve hurrira fî 28 min Şaban sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan b. Ali, Mehmed b. Mahmud, Hasan b. Abdullah, Ali el-muhzır

37 [9a-2] Mehmed b. Mehmed'in Hasan Çelebi b. Mehmed'e olan borcunu ödemesi

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Kasım Paşa mahallesinde sâkine râfi'ü'l-kitâb Hasan Çelebi b. Mehmed meclis-i şer'-i şerîfde Mehmed b. Mehmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Mehmed zimmetinde cihet-i deyn-i şer'îden dört bin sekiz yüz kırk akçe hakkım olup taleb eylediğimde teslîmden imtinâ' eder hâlâ suâl olunup alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Mehmed cevâbında fi'l-vâki' müdde'î-i mezbûr Hüseyin Çelebi'ye zimmetimde cihet-i deyn-i şer'îden dört bin sekiz yüz kırk akçe lâzımü'l-edâ ve vâcibü'l-kazâ deynim vardır deyû bi tav'ihî ikrâr ve i'tirâf etmeğin alâ mûcebi i'tirâfihî meblağ-ı mezbûr dört bin sekiz yüz kırk akçeyi müdde'î-i mezbûra edâya, teslîme mezbûr Mehmed'e tenbîh birle.

Fî 28 Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Mahmud, Hüseyin Çelebi b. Ali, Ali b. Abdullah, Hüseyin b. Hasan.

38 [9a-3] Sadrazam merhum Eğriboyunlu Mehmed Paşa Vakfı'ndan talep olunan miras hakkının reddi

Fi'l-asl vilâyet-i Anadolu'da Erzurum sancağına tâbi' Adros kazâsı a'mâlinden Kılıçlı nâm karye sükkânından olup sâbıkan sadr-ı a'zam olup bundan akdem medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî'de Şahsultan mahallesi sâkinlerinden iken vedâ'-ı âlem-i fânî eden Eğri boyunlu Mehmed Paşa vâlidesinin li ebeveyn kız karındaşı oğlu ve zî-rahm cihetinden vârisi idiğini lede'ş-şer'i'l-hatîr isbât eden fahrü'l-emâsil ve'l-a'yân Mustafa Ağa b. Ahmed huzûr-ı kāimmakām-ı sadr-ı a'zamîde akd olunan meclis-i şer'de medîne-i mezbûrede vâki' olan beytülmâl-i âmme ve hâssa-i hazret-i müşârun-ileyh evkāfına hâsıl kayd olunmağla menzil-i câi'z-zikre vâzı'ü'l-yedi idiği ikrârı ile sâbit olup hazret-i mûmâ-ileyh evkāfına bi'l-fi'l mütevellî olan sâhibü'l-kitâb -kıdvetü'l-emâcid ve'l-e'âlî- Ali Ağa mahzarında üzerinde da'vâ ve ve takrîr-i kelâm edip mûrisim paşa-yı merhûm-ı mezbûr muhallefâtından zikr olunan Şahsultan mahallesinde yine kendi sâkine olduğu menzilin dâhiliyesi ki bir tarafı Hüsrevzâde Efendi Vakfı ve bir tarafı sâhil-i

Eyup 82 nolu sicil.indd 63 01.06.2011 15:54:30

bahr ve bir tarafı Haremeyn Vakfı ve bir tarafı Şahsultan Câmi‘-i Şerîfi’ne giden tarîk-i hâs ile mahdûd ve beş bâb fevkānî odaları ve üç sofa ve bir fevkānî kileri ve kenîfi ve dört bâb tahtânî odaları ve matbah ve bir tahtânî kiler ve sofa ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçeyi ve mâ’-i cârîden hissesini ve kenîfi müştemil menziline mütevellî-i mezbûr bi gayr-ı vech vaz‘-ı yed eder suâl olunup kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur deyicek gıbbe’s-suâl mütevellî-i mezbûr cevâbında müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Paşa hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl-ı sıhhatinde hudûd-ı mezkûr ile mahdûd dâhiliye menzilini cemî‘ tevâbi‘i ile ba‘de’t-tahliye ve’l-ifrâz halîlesi olup bilâ vâris fevt olan Âişe Hâtun bt. Abdullah’a hibe-i sahîha-i şer‘iyye ile hibe ve temlîk ve teslîm ol dahi meclis-i hibede ittihâb ve temlîk ve tesellüm ve merhûm-ı mezbûrdan sonra müddet-i hayâtında zabt ve mâlikâne mutasarrıfa olmağın ba‘de vefâtihâ vakf-ı şerîf için bi’l-velâye zabt u kabz eylemişdir hattâ hâl minvâl-i muharrer üzre olduğunu mezbûr Mustafa Ağa muvâcehesinde vech-i şer‘î üzre isbât dahi eylemişdir deyicek isre’l-istintâk mezbûr Mustafa Ağa cevâbında fi’l-hakīka hâl, mütevellî-i mezbûrun bast eylediği minvâl üzredir lâkin hibe-i mezkûrede tahliye ve takās bulunmamağla hibe-i mezbûrenin fesâdına binâen taleb ederim deyicek mütevellî-i merkūm istintâk olundukda husûs-ı mezbûra şehâdet eden şuhûd-ı mezbûr Mustafa Ağa mahzarında merhûm-ı mezbûr paşanın zikr olunan dâhiliye menzili ba‘de’t-tahliye ve’l-ifrâz ve nasb-ı alâmâti’l-fâsıla zevcem Âişe Hâtun’a hibe ve temlîk ve teslîm ol dahi meclis-i hibede ittihâb ve temellük ve tesellüm ve kabûl ve kabz eyledi deyû ikrârına hâkim-i muvakki‘-i sadr-ı kitâb -tûbâ lehû ve hüsnü me’âb- hazretleri indinde şehâdet etmeleriyle menzil-i mezbûr cânib-i vakfa hükm olunmuşdur deyicek isre’s-suâl ve’l-ikrâr mezbûr Mustafa Ağa mütevellî-i mezbûra bî-vech ta‘arruzdan men‘ birle kayd şud.

Fî 25 min Şa‘bân sene 1081.

Şuhûdü’l-hâl: Receb Çavuş Kethüdâ-yı Çavuşbaşı, Hüseyin Çelebi Kethüdâ, Hüseyin b. Ali, Mehmed b. Eyüb, Ali b. Abdullah.

39 [9b-1] Bergoslu İrine’nin, Aroyana’dan iddia ettiği miras talebinin reddi

Havâss-ı Aliye kazâsı a‘mâlinden Bergos nâm karyede mütemekkin İrine bt. Kosta nâm nasrâniye mahfil-i kazâda, karye-i mezbûrede sâkin iken bundan akdem mürd olan Yorgo nâm zimmînin sulbiye kebîre kızı ve hasran vârisesi bâ‘isetü’l-kitâb Aroyana bt. Yorgo nâm nasrâniye muvâcehesinde üzerine takrîr-i da‘vâ edip mezbûre Aroyana’nın babası hâlik-i merkūm Yorgo bundan akdem sâhib-i firâş iken bana gel hizmet eyle bu marazdan ifâkat bulduğumda seni tezevvüc eyleyeyim demekle merkūm Yorgo menziline gelip bir ay hizmet eyledim hâlen

Eyup 82 nolu sicil.indd 64 01.06.2011 15:54:30

mürd olmağla kızı mersûme Aroyana mecmû‘ metrûkâtını zabt edip bana hisse-i şer‘iyyeyi teslîmden ta‘allül eder deyicek merkûme İrine’ye hâlik-i merkûm nikâh etmediği kendi ikrârıyla müte‘ayyin olmağın kızı mezbûre Aroyana’ya suâl dahi vârid olamayıp mezbûre İrine mesfûre Aroyana’dan hisse talebinden men‘ birle kayd şud.

Fî 28 min Şa‘bân sene 1081.

Şuhûdü’l-hâl: Hüseyin b. Ali, Dilaver, Mehmed b. Mahmud, Hüseyin b. Hasan, Hasan b. Hüseyin.

40 [9b-2] İrvine bt. Yorgo’nun Diyene v. Aleksi’ye mülk satışı

Havâss-ı Aliyye kazâsına tâbi‘ Bergos nâm karye sâkinelerinden İrine bt. Yorgo nâm nasrâniye meclis-i şer‘-i şerîfde zevci râfi‘ü’l-kitâb Diyene v. Aleksi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i‘tirâf edip akd-i âti’z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Argiri zimmî mülkü ve bir tarafı Pepo zimmî mülkü ve bir tarafı Yani zimmî mülkü ve bir tarafı harman yeri ile mahdûd iki bâb tahtânî oda ve havluyu müştemil mülk menzilimi cemî‘ tevâbi‘ ve levâhıkı ile zevcim mezbûr Diyene’ye üç bin fıddî râyic fi’l-vakt akçeye bey‘-i sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve teslîm edip ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve tesellüm ve kabûl ve kabz eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç bin akçeyi yedinden bi’t-tamâm ahz u kabz eyledim. Min ba‘d menzil-i mahdûd-ı mezkûrda alâkam yoktur. Zevcim mezbûr Diyene’nin mülk-i müşterâsı olmuşdur dedikde gıbbe’t-tasdîk kayd şud.

Fî 28 min Şa‘bân sene 1081.

Şuhûdü’l-hâl: Dimitri v. Nikola, Dimitri v. Mataş, Kurlu v. Razi, Yani v. İstati

41 [10a-1] Yani v. Panayot’un üç oğlu ile üç kızına mülk bağışı

Husûs-ı âti’l-beyânı mahallinde tahrîr için savb-ı şer‘-i kavîmden bi’t-taleb Mevlânâ Mustafa Efendi irsâl olunup ol dahi zeyl-i rakîmde muharrerü’l-esâmî kimesneler ile Havâss-ı Aliyye kazâsına tâbi‘ Safra nâm karyede sâkin Hürmüz v. Yani nâm zimmînin menziline varılıp akd-i meclis-i şer‘î olundukda karye-i mezbûre sâkinlerinden Yani v. Panayot nâm zimmî meclis-i ma‘kūd-ı mezkûrda râfi‘ü‘s-sifr sulbî kebîr oğulları Hürmüz ve Mendel ve Doroş ve sulbiye kebîre kızları Belohorye ve Yerona ve Avye muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip hibe-i âti’z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Trandafilo mülkü ve bir tarafı Todori mülkü ile ve iki tarafı tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb fevkānî oda ve bir sofa ve altında ahır ve havluyu müştemil mülk menzilimi ba‘de’t-tahliye cemî‘ tevâbi‘ ve levâhıkı

Eyup 82 nolu sicil.indd 65 01.06.2011 15:54:30

ve yine karye-i mezbûrede vâki‘ lede’l-ahâlî ma‘lûmü’l-hudûd bir kıt‘a bağımı bi cümleti’t-tevâbi‘ ve’l-levâhıkıda bir hisseyi ifrâz ve alâmet-i fâsıla vaz‘ eylediğimden sonra oğullarım mezbûrûn ve kızlarım mezbûrâna hibe-i sahîha-i şer‘iyye ile hibe ve temlîk ve teslîm edip onlar dahi meclis-i hibede her biri birer hisseyi ittihâb ve temellük ve kabz edip, menzil-i mahdûd-ı mezkûr ve bağ-ı merkūmda alâka ve medhalim yoktur oğullarım mezbûrûnun mülk-i mevhûbeleri olmuşdur deyicek gıbbe’t-tasdîk vâki‘ hâli mahallinde tahrîr ba‘dehû meclis-i şer‘a gelip inhâ ve takrîr etmeğin kayd şud.

Fî 3 min Receb sene 1081.

Şuhûdü’l-hâl: Mehmed [b.] Eyüb, Ali [b.] Abdullah, Hüseyin [b.] Hasan, Hüseyin [b.] Hasan, Yorgi [v.] Yanaki, Yani [v.] Rali, Lambri [v.] Panayot, Serkis [v.] Doni.

42 [10a-2] Yorgi v. Panayot’un vârisleri arasındaki nizaın izâle olması

Havâss-ı Aliyye kazâsına tâbi‘ Safra nâm karyede sâkin iken bundan akdem hâlik olan Yorgi v. Panayot nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Zafiri bt. İlya nâm nasrâniye ile sulbî kebîr oğulları Rali ve Kosta ve Panayot nâm zimmîlere ve sulbiye kebîre kızları Carine ve Trandafilo ve Kirano ve İrine nâm nasrâniyelere münhasıra olduğu şer‘an zâhir ve müte‘ayyin oldukdan sonra mezbûre Carine tarafından sulh-ı âti’l-beyânı ikrâra vekîl olup vekâleti mezbûrenin zâtını ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifân olan Hürmüz v. Yani ve Yorgi v. Şiro şehâdetleriyle hasm-ı şer‘î-i câhid mahzarında şer‘an sâbite olan zevci Eskile v. Yasef nâm zimmî meclis-i şer‘de metrûkât-ı âti’z-zikre vâzı‘ü’l-yedi idiğini ikrârları ile sâbit olan vâlidesi mezbûre Zafiri ile karındaşlarım mezbûrân Rali ve Kosta ve Panayot muvâcehelerinde bi’l-vekâle ikrâr ve i‘tirâf edip zevcem müvekkile-i mezbûre Carine’nin mûrisi babası hâlik-i mezbûr Yorgi metrûkâtına vâlidesi mezbûre ile karındaşları mezbûrûn Rali ve Kosta ve Panayot zabt ve vaz‘-ı yed edip zevcem müvekkile-i mezbûre hisse-i şer‘iyyesini taleb eylediğinde ekser-i eşyâyı ketm ile cevâb verdiklerinde münâza‘ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı şedîde vâki‘ olmuşdu el-hâletü hâzihî beynlerinde muslihûn tavassut edip mevâni‘den ârî şerâit-i sıhhat-i sulhu hâvî, tehârüc-i şer‘î vechi üzre zevcem müvekkile-i mezbûre ile vâlidesi mezbûre Zafiri ve karındaşları merkūmûn Rali ve Kosta ve Panayot’u elli kıt‘a esedî guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ol dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezbûrü’n-na‘t elli esedî guruşu yedlerinden bi’t-tamâm alıp kabz edip min ba‘d babamız hâlik-i mezbûrun muhallefâtından bi’l-irsi’ş-şer‘î bana isâbet eden hisse-i şer‘iyyeme müte‘allik cemî‘ da‘vâdan mezbûre Zafiri ve karındaşlarım mezbûrûn Rali ve Kosta ve Panayot’un zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim gıbbe’t-tasdîk kayd şud.

Fî 22 min Şa‘bân sene 1081.

Eyup 82 nolu sicil.indd 66 01.06.2011 15:54:30

Şuhûdü'l-hâl: Siyavuş Çavuş el-Mübâşir, Hüseyin b. Ali, Mehmed b. Mahmud, Hasan b. Abdullah, Dilaver el-muhzır.

43 [10b-1] Yorgi v. Panayot'un vârisleri arasındaki nizaın izâlesi

Husûs-ı âti'l-beyânı mahallinde tahrîr için bi't-taleb mahkeme-i şerîfeden bi't-taleb Mevlânâ Mustafa Efendi irsâl olunup ol dahi zeyl-i rakīmde muharrerü'l-esâmî müslimîn ile Havâss-ı Aliyye kazâsına tâbi' Safra nâm karyede sâkin Hürmüz v. Yani nâm zimmînin menziline varılıp akd-i meclis-i şer'î olundukda karye-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Yorgi v. Panayot nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Zafiri bt. İlya nâm nasrâniye ile sulbî kebîr oğulları Rali ve Kosta ve Panayot nâm zimmîlere ve sulbiye kebîre kızları Carine ve Trandafilo ve Kirano ve İrine nâm nasrâniyelere münhasıra olduğu şer'an zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra mezbûre Trandafilo tarafından sulh-ı âti'l-beyânı ikrâra vekîl olup vekâleti mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Hürmüz v. Yani ve Yorgi v. Şiro nâm zimmîler şehâdetleriyle hasm-ı şer'î-i câhid mahzarında sâbite olan zevci Andon v. Mavridi nâm zimmî meclis-i mezkûrda metrûkât-ı âti'z-zikre vâzı'ü'l-yedi idiği ikrârları ile sâbit olan vâlidesi mezbûre Zafiri ile karındaşları mezbûrân Rali ve Kosta ve Panayot muvâcehelerinde bi'l-vekâle ikrâr ve i'tirâf edip zevcem müvekkile-i mezbûre Trandafilo'nun mûrisi babası hâlik-i mezbûr Yorgi'nin metrûkâtı vâlidesi mezbûre ile karındaşlar mezbûrûn Rali ve Kosta ve Panayot zabt ve vaz'-ı yed edip zevcem müvekkile-i merkūme hisse-i şer'iyyesini taleb eylediğinde ekser-i eşyâyı ketm ile cevâb verdiklerinde beynlerinde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsamat-ı şedîde vâki' olmuşdu el-hâletü hâzihî beynlerine muslihûn tavassut edip mevâni'den ârî şerâit-i sıhhat-i sulhu hâvî, tehârüc-i şer'î üzre zevcem müvekkile-i mezbûre ile vâlidesi mezbûre Zafiri ve karındaşları merkūmun Rali ve Kosta ve Panayot elli kıt'a esedî guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ol dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezbûrü'n-na't elli esedî guruşu yedlerinden bi't-tamâm alıp kabz edip min ba'd babamız hâlik-i mezbûrun muhallefâtından bi'l-irsi'ş-şer'î bana isâbet eden hisse-i şer'iyyeme müte'allik cemî' da'vâdan vâlidemiz mezbûre Zafiri ve karındaşlarım mezbûrun Rali ve Kosta ve Panayot'un zimmetlerini iskāt eyledim dedi dedikde gıbbe't-tasdîk vâki' hâli Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehû meclis-i şer'a gelip inhâ ve takrîr etmeğin kayd şud.

Fî 28 min Şaban sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbikūn.

Eyup 82 nolu sicil.indd 67 01.06.2011 15:54:30

44 [10b-2] Sahak v. Toros'un kefil Ramazan Çelebi'den talep ettiği alacağın reddi

Penbeci tâifesinden Sahak v. Toros nâm Ermeni mahfil-i kazâda işbu bâ'isü'l-kitâb Ramazan Çelebi b. Ali mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip gāib ani'l-meclis Aslan nâm Yahudi zimmetinde cihet-i deyn-i şer'îden yetmiş kıt'a esedî guruşumu mesfûr Aslan Yahudi'den taleb eylediğimde mezbûr Ramazan Çelebi sâlifü'z-zikr yetmiş guruşumu bana edâ ve teslîme kefîl ve zâmin olmuşken hâlâ taleb eylediğimde edâde ta'allül eder suâl olunup kefâleti hasebiyle alıverilmek murâdımdır deyicek gıbbe'ş-suâl mezbûr Ramazan Çelebi fi'l-hakīka ben gāib-i merkūm Aslan Yahudi'nin nefsine ve hîn-i mütâlebede ihzârına kefîl olmuşdum deyû ikrâr mala kefâletin inkâr edicek müdde'î-i mezbûr Sahak'tan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ile istihlâf etmeğin mezbûr Ramazan Çelebi'ye gāib-i mezbûr zimmetinde müdde'î-i mezbûra deyni olan yetmiş esedîyi edâda kefîl ve zâmin olmadığına yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ vefki'l-mes'ûl yemîn billâhi te'âlâ etmeğin merkūm Sahak meblağ-ı mezbûru mütâlebesinden men' mezbûr Ramazan Çelebi'ye mersûm Yahudi'yi buluvermeye tenbîh birle mâ cerâ bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-hâmisi aşer min şehri Recebi'l-ferd sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Çelebi b. Ali, Hasan b. Abdullah, Ali b. Abdullah, Mehmed b. Eyüb ve gayruhüm.

45 [11a-1] Köy halkını huzursuz eden Yorgaki'nin sürgün edilmesi talebi

Vilâyet-i Rumeli'nde vâki' cezîre-i Mora'da Mizistre kazâsına tâbi' Longanide nâm karye zimmîlerinden işbu ashâbü'ş-şifr Kordi v. Nikola ve Yani v. Nikite ve diğer Yani v. Romani ve Yorgi v. Nikite ve Yani v. Polihroni ve Nikite v. Todori ve Kiryazi v. Polihroni ve Nikite v. Yorgi ve Yorgi v. Frendilo ve Nikite v. Yoromani ve Polihroni v. Polihroni ve Dimitri v. Yanaki ve Yani v. Romani ve Dimitraki v. Yorgi ve Panayot v. Vandilo ve Laniro v. Yani ve Kostantin v. Dimitri ve sâirleri meclis-i şer'de takrîr-i kelâm edip yine karye-i mezbûre zimmîlerinden gāib ani'l-meclis Yorgaki v. Panayot nâm zimmî dâimâ kendi hâlinde olmayıp her bâr ki zevcelerimiz veyâhud ehl-i iyâlimiz suya veyâhud bir gayri mesâlihe gittiklerinde merkūm Yorgi yollarına inip her birine fi'l-i şenî' kasd edip nice dürlü ezâ ve cefâ eylediğinden nâşî cümlemiz müte'ezzî ve mütezaccirleriz karye-i mezbûrda sâkin olıcak hâlimiz kalmamağın merkūm Yorgaki'yi min ba'd karye-i mezbûreden ihrâc murâd eylemişizdir takrîrlerimiz tahrîr matlûbumuzdur dediklerinde vâki'ü'l-hâl hıfzan li'l-makâl merkūmûn talebleriyle imlâ olundu.

Fî selhi Şa'bân sene 1081.

Eyup 82 nolu sicil.indd 68 01.06.2011 15:54:30

Şuhûdü'l-hâl: Osman Beşe b. Abdullah, Süleyman b. Ali, Hasan b. Ahmed, Mehmed b. Ahmed, Ahmed Çelebi b. Mehmed.

46 [11a-2] Köy halkını huzursuz eden Yorgaki'nin sürgün edilmesi talebi

Vilâyet-i Rumeli'de cezîre-i Mora'da Mizistre kazâsına tâbi' Longanide nâm karye zimmîlerinden Yani v. Nikite ve diğer Yani v. Romani ve Yorgi v. Nikite ve Yani v. Polihroni ve Nikite v. Todori ve Kiryazi v. Polihroni ve Yorgi v. Trandafilo ve Nikite v. Toromani ve Polihroni v. Polihroni ve Dimitri v. Yanaki ve Yani v. Dimitraki v. Yorgi ve Panayot v. Frendilo ve Latiro v. Yani ve Kostantin v. Dimitri ve sâirleri meclis-i şer'-i hatîrde her biri takrîr-i kelâm ve ifâde-i merâm edip yine karye-i mezbûre zimmîlerinden gāib ani'l-meclis Yorgaki v. Panayot her bâr ki zevcelerimiz ve sâir ehl-i iyâlimiz suya ve gayri mesâlihe gideler merkūm Yorgaki yollarına inip her birine fi'l-i şenî' kasdına, nice dürlü ezâ ve cefâ eylediğinden nâşî cümlemiz meclis-i şer'de merkūm[u] karye-i mezbûreden ihrâc ettirmek için takrîrlerimiz tahrîr ve sicil ve hüccet ettirmişdik el-hâletü hâzihî merkūm zimmîden husûs-ı mezbûru da'vâ ve mûcibini icrâ etmek için tarafımızdan cümlemiz işbu hâmil-i vesîka Todori v. Nikola nâm zimmîyi vekîl ve nâib nasb [ve] ta'yîn eyledik dediklerinde merkūm Todori dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğin kayd şud.

Fî selh-i Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbikūn.

47 [11a-3] Mehmed b. Kalender'in Dilaver b. Abdullah'a mülk satışı

Medîne-i Ebî Eyyûb'de Fethi Çelebi mahallesinde sâkin Mehmed b. Kalender nâm kimesne meclis-i şer'de işbu râfi'ü'l-kitâb Dilaver b. Abdullah mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' üç tarafı Mustafa Ağa Vakfı'na muttasıl, bir tarafı ba'zan Pâyidar Hâtun mülküne ve bir tarafı ba'zan tarîk-i hâs ile mahdûd bir bâb tahtânî oda ve bir sofa ve havluyu müştemil mülk menzilimi bi cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-menâfi' ve'l-merâfık mezbûr Dilaver'e yedi bin üç yüz fıddî nakd-i râyic fi'l-vakt akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ol dahi minvâl-i muharrer üzre iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan mezbûrü'n-na't [yedi bin] üç yüz akçeyi müşterî-i merkūm Dilaver yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim alâka ve medhalim yoktur mezbûr Dilaver'in mülk-i müşterâsı olmuşdur Keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Eyup 82 nolu sicil.indd 69 01.06.2011 15:54:30

Fî selh-i Şa'bân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. İbrahim el-İmâm, Ahmed Çelebi b. Receb el-Müezzin, Hasan Çelebi b. Mustafa, Abdülkādir Çelebi b. Hızır, Ahmed Çelebi b. Hüseyin, Kara Mehmed, Mustafa Çelebi Ahmed, İbrahim Beşe b. Ali, Hasan Beşe b. Veli, Mehmed b. Mahmud.

48 [11b-1] Seyyid Ali b. Ehlullah'ın Abdurrahman Ağa'ya gayr-i menkul satışı

Mahmiye-i İstanbul'da Hoşkadem mahallesinde sâkin es-Seyyid Ali Efendi b. es-Seyyid Ehlullah meclis-i şer'-i şerîfe ve atebe-i aliyye-i hüsrevânîde bi'l-fi'l Dergâh-ı âli yeniçerileri ağası olan -kıdvet-i erbâbü'l-izzi ve'l-ikbâl, zübdet-i ashâbü'l-mecd ve'l-iclâl el-men'ût bi'l-mehâmidi ve'l-mevsûf bi'l-mekârim, sâhibü'l-kitâbi'l-müstetâb- Abdurrahim Ağa b. Kasım taraf-ı şerîflerinden tasdîka vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzre sâbit olan umdetü'l-emâcid ve'l-ekârim Hüseyin Ağa b. Receb mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden Havâss-ı Aliyye kazâsına tâbi' Topçular nâm karyede vâki' bir tarafı Topçular Vakfı ve bir tarafı mîrî tarla ve bir tarafı Sultan Bayezid Vakfı ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd dâhiliye üç bâb fevkānî oda ve üç bâb tahtânî oda ve anbar ve kapı üzerinde iki bâb fevkānî oda ve bir matbah ve bi'r-i mâ ve güvercinlik ve hâriciyesi üç bâb fevkānî oda ve bir orta sofası ve dehlîz ve altında ahır ve havlu ve muttasıl zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçe ve bi'r-i mâ ve sundurma ve samanlık ve muttasıl on ocaklı hâne ve bir nalbant dükkânı ve dolap kapısını müştemil mülk menzilimi bi cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık müvekkil-i müşârun-ileyh Abdurrahman Ağa'ya bin üç yüz kıt'a esedî guruşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm onlar dahi iştirâ ve kabûl ve kabz eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin üç yüz esedî guruşu yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim min ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda alâka ve medhalim yoktur müşârun-ileyhin mülk-i müşterâsı olmuşdur dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 1 min şehri Ramazâni'l-mübârek sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mehmed Efendi b. es-Seyyid bi hallâk, Mehmed Beşe b. Abdurrahim, Eyüb Çelebi b. Mehmed, Hüseyin Beşe b. Abdullah.

49 [11b-2] Avanos v. Toros'un Mehmed Çelebi b. Abdullah'a yaptığı deri satışından doğan alacağının tahsili talebi

İşbu râfi'ü'r-rakīm Avanos v. Toros nâm Ermeni meclis-i şer'-i şerîfde debbâğ tâifesinden Mehmed Çelebi b. Abdullah mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i

Eyup 82 nolu sicil.indd 70 01.06.2011 15:54:30

kelâm edip mezbûr Mehmed Çelebi zimmetinde beynimizde ma'lûm sığır derileri bahâsından ba'de küllî hesâb üç bin iki yüz fıddî râyic fi'l-vakt akçe hakkım vardır suâl olunup alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Mehmed Çelebi cevâbında fi'l-vâki' müdde'î-i mezbûr Avanos'a beynimizde ma'lûm sığır derileri bahâsından zimmetimde ba'de küllî hesâb üç bin iki yüz fıddî râyic fi'l-vakt akçe lâzımü'l-edâ ve vâcibü'l-kazâ deynim vardır deyû bi tav'ihî ikrâr ve i'tirâf etmeğin alâ mûcebi ikrârihî meblağ-ı mezbûr üç bin iki yüz akçeyi müdde'î-i mezbûra edâ ve teslîme mezbûr Mehmed Çelebi'ye iltizâm olunup mâ vaka'a kayd şud.

Fî 3 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Çelebi [b.] Ali. Mehmed [b.] Eyüb, Mehmed [b.] Mahmud, Hüseyin [b.] Abdullah

50 [11b-3] Hasköy'den Mehmed Çelebi b. Mustafa'nın oğulları Ömer ve Abdurrahman Çelebi'ye terkettiği mülkün oğullara temliki

Havâss-ı Aliyye kazâsına tâbi' kasaba-i Hasköy mahallâtından Turşucu mahallesinde sâkin Mehmed Çelebi b. Mustafa b. Mustafa tarafından hibe-i âti'l-beyânı ikrâra vekîl olup vekâleti Mustafa b. Seyyid Ahmed ve Ahmed Bey b. Musa şehâdetleriyle şer'an sâbite olan mahalle-i mezbûre imâmı Derviş Mehmed Efendi b. Mustafa nâm vekîl meclis-i şer'-i şerîfde müvekkil-i mezbûr Mehmed Çelebi'nin sulbî kebîr oğulları işbu bâ'isü'l-kitâb Ömer Çelebi ve Abdurrahman Çelebi mahzarlarında ikrâr ve i'tirâf edip müvekkil-i mezbûr silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı mahalle-i mezbûre câmi'i, bir tarafı tekye ve bir tarafı vakıf menzil ile ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb fevkānî oda ve şahnişîni ve bir bâb tahtânî matbah ve bir bâb fevkānî oda ve yine muttasıl bir tarafı tekye ve iki tarafı mahalle-i mezbûre câmi'i ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd ve tahmînen beş dönüm bir kıt'a bağ ve hudûd-ı mezkûr içinde dört bâb tahtânî odaları ve bir bâb fevkānî ve bir bâb tahtânî odalar ve yine bir tarafı Abdüsselâm bahçesi ve bir tarafı Mehmed Çelebi mülkü ve bir tarafı Masraf Kâtibi Ali Efendi mülkü ve bir tarafı Kara zimmî mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd tahmînen altı dönüm bir kıt'a bağımı cemî' tevâbi' ve'l-levâhıkı ile ve bir kebîr kazganımı oğullarım mezbûrân Ömer ve Abdurrahman Çelebilere hibe-i sahîha-i şer'iyye ile hibe ve teslîm ve temlîk eyledim onlar dahi meclis-i hibede ittihâb ve kabûl ve kabz eylediklerinden sonra min ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda ve zikr olunan iki kıt'a bağ ve kebîr kazganda alâka ve medhalim yoktur mezbûrânın mülk-i mevhûbları olmuşdur dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 5 min Ramazân sene 1081.

Eyup 82 nolu sicil.indd 71 01.06.2011 15:54:30

Şuhûdü'l-hâl: Nasuh Halîfe b. Ali, Hasan Çelebi [b.] Hüseyin, Mehmed Ağa b. Hasan, Mustafa Halîfe b. Kasım, Şaban b. Mustafa, İbrahim Halîfe.

51 [12a-1] Yerado v. Yani'nin Kiro v. Miho'ya gayr-i menkul satışı

Vilâyet-i Rumeli'nde Gölükesri kazâsına tâbi' Goristce nâm karye ahâlîsinden Yerado v. Yani nâm zimmî meclis-i şer'de râfi'ü'r-rakīm Kiro v. Miho nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik olan emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Oruc mülkü ve bir tarafı Koçu mülkü ve bir tarafı yine benim mülküm ve bir tarafı harman yeri[ni] müştemil samanlık kurbunda vâki' harâba müşrif menzil yerini cemî' tevâbi'i ile mezbûr Kiro'ya dört yüz akçeye bey' edip ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz akçeyi yedinden bi't-tamâm alıp zikr olunan menzil yerini mahallinde zabt ve tasarrufa tarafımdan dahi mezbûru taslît eyledim dedikde kayd şud.

Fî 6 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi [b.] Eyüb, Mehmed [b.] Mahmud, Hasan [b.] Ali, Yani, Koça, Apostol, Nikola.

52 [12a-2] Mülk satış hücceti

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhü'l-bârî- de Takyecibaşı mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden* Afife vilâyet-i Rumeli'nde Ergirikasrı kazâsına tâbi' Doka nâm karye ahâlîsinden Kigork v. Kiro nâm zimmî meclis-i şer'de râfi'ü'r-rakīm Simo v. Niko muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' iki tarafı tarîk-i âm ve bir tarafı çeşme ve bir tarafı Marti mülküyle mahdûd iki bâb tahtânî oda ve havlu ve bahçe ve bostan yeri ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk menzilimi cemî' tevâbi'i ile mezbûr Simon'a üç bin iki yüz akçeye bey' edip ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç bin iki yüz akçeyi yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledim zikr olunan menzil-i mahdûd-ı mezkûru mahallinde zabt ve tasarrufa dahi tarafımdan mezbûr Simo'yu taslît eyledim min ba'd menzil-i mahdûd-ı mezbûr Simo'nun mülk-i müşterâsı olmuşdur dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 5 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed [b.] Eyüb, Mehmed [b.] Mahmud, Hüseyin [b.] Ali, Dimo, Paranko, İsto, Deder, Kiga.

* Bu kayıtta bir noksanlık vardır (Yay.).

Eyup 82 nolu sicil.indd 72 01.06.2011 15:54:30

53 [12a-3] Fâtıma bt. İbrahim'in Rabia bt. Mehmed'e ev satışı

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Takyecibaşı mahallesinde sâkine Fâtıma bt. İbrahim nâm hâtun tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup vekâleti zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Ahmed Çelebi b. Ali ve Habib b. Hüseyin şehâdetleriyle şer'an sâbite olan Receb Halîfe b. Ma'den mahfil-i şer'de işbu sâhibetü'l-kitâb Râbia bt. Mehmed nâm hâtun tarafından tasdîka vekîl olup [vekâleti] bimâ hüve nehcü'ş-şer'î sâbite olan babası mezbûr Mehmed Çelebi mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin müvekkilem mezbûrenin silk-i mülk sahîhimde münselik emlâkinden mahalle-i mezbûrede vâki' iki tarafı Hasan Çavuş mülkü ve bir tarafı müvekkilem mezbûre Fâtıma'nın âhar mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb tahtânî oda ve havlu ve kenîfi müştemil mülk menzilini cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile müvekkile-i mezbûre Râbia'ya yedi bin fıddî râyicü'l-vakt akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ol dahi iştirâ ve tesellüm ve kabûl ve kabz edip semeni olan mezbûrü'n-na't yedi bin akçeyi tamâmen müşteriye-i mezbûre yedinden alıp kabz edip menzil-i mahdûd-ı mezkûrda kat'a alâkam kalmadı mezbûre Râbia'nın mülk-i mahz-ı müşterâsıdır dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 8 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Receb Efendi el-İmâm, Mehmed Çelebi b. Abdülaziz el-Müezzin, Ali Çelebi b. Mehmed, Abdullah Çelebi.

54 [12b-1] Afife Hatun'un muhallefâtının sulh yoluyla taksimi

Eyüb'de Takyecibaşı mahallesinde sâkine iken bundan akdem fevt olan Afife bt. Ebû Bekir nâm hâtunun verâseti zevci İbrahim b. Osman ile babası mezbûr Ebû Bekir'e münhasıra idiği şer'an zâhir oldukdan sonra mezbûr İbrahim meclis-i şer'de kayınatası işbu râfi'ü'l-kitâb mezbûr Ebû Bekir mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip zevcem müteveffât-ı mezbûre Afife muhallefâtından kayınatam mezbûr İbrahim beynimizde iktisâm murâd eylediğimizde merkûme Afife muhallefâtından mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Fâtıma mülkü ve bir tarafı Hüseyin Ağa mülkü ve bir tarafı Hasan Beşe mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb fevkânî ve bir bâb tahtânî odaları ve cüneyne ve bi'r-i mâ ve kenîfi müştemil mülk menzilimden kalîl ve sâir kalîl ve kesîr ve hakîr ism-i mâl ıtlâk olunur muhallefâtından bana âid nısf hisse-i şer'iyyem da'vâsından kayınatam mezbûr Ebû Bekir ile beni vesâtat-ı muslihûn ile mevâni'den ârî şerâit-i sıhhat-i sulh-ı sahîhi hâvî tehârüc-i şer'î vechi üzre bin fıddî râyicü'l-vakt akçe üzerine sulh edip bin iki yüz akçesini muhallefât-ı müteveffâ-yı mezbûreden ve

Eyup 82 nolu sicil.indd 73 01.06.2011 15:54:30

gayriden benim zimmetimde olan bin iki yüz akçe mukābelesinde takās eylediğimde ol dahi mukāssa ve kabûl ve bâkī sekiz yüz akçesini dahi kayınatam mezbûr yedinden alıp, kabz edip zevcem mezbûre muhallefâtından bana âid nısf hisseme müte'allik âmme-i de'âvîden kayınatam mezbûr Ebû Bekir'in zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 8 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Halil Efendi b. Haydar, Abdurrahman Çelebi, Salih Efendi, Hasan b. Abdullah

55 [12b-2] Kika v. Kirko'nun Dimo v. Esküli'ye bağ satışı

Vilâyet-i Rumeli'nde Ergirikasrı kazâsına tâbi' Kesirvali nâm karye ahâlîsinden Kika v. Kirko nâm zimmî meclis-i şer'de râfi'ü'r-rakīm Dimo v. Esküli muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı benim âhar mülküm ve bir tarafı Koçava bağı ve bir tarafı dere ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd tahmînen dört dönüm bir kıt'a mülk bağımı cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile mezbûr Dimo'ya üç bin beş yüz fıddî râyicü'l-vakt akçeye bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm edip ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç bin beş yüz akçeyi yedinden tamâmen ahz u kabz edip zikr olunan bağı mahallinde zabt ve tasarrufa dahi tarafımdan mezbûr Dimo'yu taslît eyledim min ba'd alâka ve medhalim yoktur deyicek gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 10 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Çelebi b. Ali, Mehmed [b.] Eyüb, Mehmed [b.] Mahmud, Hasan [b.] Abdullah, Koçi, Dede, İspir v. Vasil, Yani, Dimo, Doka, Dimo v. Besa, Kirola, Dimo v. Dede.

56 [12b-3] Koçi v. Besedo'nun Varko v. Mako'ya bağ satışı

Vilâyet-i Rumeli'nde Ergirikasrı kazâsına tâbi' Kesirvali nâm karye ahâlîsinden Koçi v. Besedo nâm zimmî meclis-i şer'de râfi'ü'r-rakīm Varko v. Mako nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı karındaşım Serendo bağı ve bir tarafı müşterî-i mezbûr Darko bağı ve bir tarafı Dekir bağı ve bir tarafı tarla ile mahdûd tahmînen beş dönüm bir kıt'a bağımı cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile mezbûr Varko'ya üç bin iki yüz akçeye bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' edip ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç bin iki yüz akçeyi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip zikr olunan bağı mahallinde zabt ve tasarrufa dahi mezbûr Varko'yu

Eyup 82 nolu sicil.indd 74 01.06.2011 15:54:31

taslît eyledim min ba'd alâka ve medhalim yoktur dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 10 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Sâbikūn

57 [13a-1] Dimo v. Esküli'nin Duka v. Kiga'nın tarla satışı

Vilâyet-i Rumeli'nde Ergirikasrı kazâsına tâbi' Kesirvali nâm karye ahâlîsinden Dimo v. Esküli nâm zimmî meclis-i şer'de li ebeveyn karındaşı râfi'ü'r-rakīm Duka nâm zimmî tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânı tasdîka vekîl olup bimâ hüve nehcü'ş-şer'î vekâleti sâbite olan Dedo v. Kiga nâm vekîl muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Nika bağı ve bir tarafı bahçe ve iki tarafı tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb fevkānî oda ve havlu ve ahırı müştemil mülk menzilimin nısfını ve yine karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Kiga bağı ve bir tarafı Koçava bağı ve bir tarafı dere ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd bir kıt'a mülk bağımın dahi nısfını karındaşım müvekkil-i mezbûr Duka'ya beş bin beş yüz akçeye bey' edip ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl eyledikden sonra ve yine karye-i mezbûrede vâki' her birinin hudûdu beynimizde ma'lûm altı kıt'a tarlalarımın dahi nısfını mezbûr Duka'ya sâhib-i arz ma'rifetiyle bin beş yüz akçe bedel mukābelesinde tefvîz bi'l-ferâğ edip ol dahi tefevvuz ve kabûl eyledikden sonra semen-i mezbûr ile bedel-i merkūm cem'an yedi bin akçeyi yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim zikr olunan menzilin nısf ve bağın nısfını ve tarlalarımın nısfını mahallinde zabt ve tasarrufa ve tarafımdan karındaşım mezbûr Duka'yı taslît eyledim min ba'd alâka ve medhalim yoktur emlâk-i mezbûrenin nısfı mülk-i müşterâsı ve arâzi-i merkūmenin nısfı dâhil-i taht-ı tasarrufu olmuşdur dedikde gıbbe't-tasdîk [kayd] şud.

Fî 10 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Sâbikūn.

58 [13a-2] Dimo v. Meranko'nun Yani v. Yorgi'ye bağ satışı

Vilâyet-i Rumeli'nde Kerpiniş kazâsına tâbi' Keşpiyoga nâm karye ahâlîsinden Dimo v. Franko nâm zimmî meclis-i şer'de râfi'ü'r-rakīm Yani v. Yorgi muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Çoka bağı ve bir tarafı Yorgo bağı ve bir tarafı İstemad bağı ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd bir kıt'a mülk bağımı cemî' tevâbi'i ile mezbûr Yani'ye sekiz bin dört yüz fıddî râyic fi'l-vakt akçeye bey' edip ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr sekiz bin dört yüz akçeyi yedinden tamâmen ahz u kabz

Eyup 82 nolu sicil.indd 75 01.06.2011 15:54:31

eyledim zikr olunan bağı mahallinde zabt ve tasarrufa dahi tarafımdan mezbûr Yani'yi taslît eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 11 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin [b.] Ali, Mehmed [b.] Eyüb, Mehmed [b.] Mahmud, Ali [b.] Abdullah, Hasan [b.] Abdullah, Kirkor [v.] Andriye, Franko v. Yuvan, Yani v. Frapopen, Gercisi v. Fülan, Nikola v. Yanaki, Nikola v. Dimo, Nikola, Nikola-i diğer, Franko, Bazo.

59 [13a-3] Rus asıllı kaçak bir köleye nafaka takdiri

Büyük Haslar Subaşısı fahrü'l-akrân Mehmed Bey b. Abdullah meclis-i şer'de takrîr-i kelâm edip işbu orta boylu, açık kaşlı, gök elâ gözlü Rûsiyyü'l-asl Yusuf b. Abdullah nâm gulâmı abd-i âbık olmak üzre vekîl-i gāib ani'l-meclis Salih Bey yediyle ahz eylemişdir sâhibi zuhûr edince kıbel-i şer'den kadr-i ma'rûf nafaka takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i muvakki'-i sadr-ı kitâb hazretleri dahi yevmî sekiz akçe nafaka farz ve takdîr edip meblağ-ı mefrûz ve mezkûru nafaka ve kisvesine harc ve sarf ve mevlâsı zuhûr ettikte rücû'a izin verilmeğin kayd şud.

Fî 2 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed [b.] Eyüb, Mehmed b. Mahmud, Hasan b. Abdullah, Hüseyin b. Hasan, Eyüb Efendi.

60 [13b-1] Mehmed Çavuş b. Abdullah'ın Abdülbâki Çelebi'deki alacağının mahkeme kararı ile ödenmesi

Havâss-ı Aliyye kazâsına tâbi' kasaba-i Hasköy'de Kiremitçi Ahmed Çelebi Evkāfı'na bi'l-fi'l mütevellî olan Mehmed Çavuş b. Abdullah nâm mühtedî meclis-i şer'de Abdülbâkī Çelebi b. Ahmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem mezbûr Abdülbâkī Çelebi'yi bin yetmiş sekiz Şevvâli gurresinden bin seksen bir şehr-i Ramazân'ı gāyetine gelince otuz altı ayda mütevellîsi olduğum Kiremitçi Ahmed Çelebi Evkāfı ve Sinan Yahudi vakfı icârâtını müste'cirlerinden ahz u kabz ve bana îsâle tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn eylediğimde ol dahi kabûl ve emrim üzre zikr olunan icârâtı cem' ve tahsîl ve bir mikdârını yine emrim ile evkāf-ı mezbûre mesârifine sarf ve bir mikdârını dahi bana def' ve teslîm edip lâkin mezbûr Abdülbâkī Çelebi ile beynimizde ahz u i'tâ olmuşdur hâlen mezbûr Abdülbâkī Çelebi'nin ve benim makbûzât ve teslîmat ve lede'ş-şer'-i'ş-şerîf hesâb ve kitâb olunmak matlûbumdur deyicek hâkim-i muvakki'-i sadr-ı kitâb -tûbâ lehû ve hüsnü me'âb- hazretleri indinde mezbûrânın makbûzât

Eyup 82 nolu sicil.indd 76 01.06.2011 15:54:31

ve teslîmatı ve ahz u i'tâları hesâb ve kitâb olundukda mezbûr Mehmed Çavuş'un merkūm Abdülbâkī Çelebi zimmetinde cem'an dört bin sekiz yüz yetmiş dokuz akçe dahi zuhûr edip merkūm Abdülbâkī Çelebi'den suâl olundukda fi'l-vâki' hesâb-ı mezbûr üzre müdde'î-i mezbûr Mehmed Çavuş'a zimmetimde zikr olunan dört bin sekiz yüz yetmiş dokuz akçe lâzımü'l-edâ ve vâcibü'l-kazâ deynimdir deyû bi tav'ihî ikrâr ve i'tirâf etmeğin alâ mûcebi'l-ikrâr zikr olunan dört bin sekiz yüz yetmiş dokuz akçeyi müdde'î-i mezbûra edâ ve teslîme mezbûr Abdülbâkī Çelebi'ye tenbîh birle mâ cerâ kayd şud.

Fî 11 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Salih [b.] Mehmed Efendi, Abdurrahman Çelebi, Mustafa Efendi, Mehmed Çelebi, Dilaver, Mehmed Çelebi b. Şaban.

61 [13b-2] Mehmed Çavuş b. Abdullah'ın Abdülbâki Çelebi'deki alacağının mahkeme kararı ile ödenmesi

İşbu sâhibü'l-kitâb Mehmed Çavuş b. Abdullah nâm mühtedî meclis-i şer'de Abdülbâkī Çelebi b. Ahmed mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip bundan akdem bir husûsun husûlü için mezbûr Abdülbâkī Çelebi'ye bi tarîki'r-rüşvet otuz kıt'a esedî guruş def' ve teslîm eylemişdim hâlâ taleb eylerim suâl olunsun deyicek gıbbe's-suâl mezbûr Abdülbâkī Çelebi cevâbında fi'l-hakīka müdde'î-i mezbûr Mehmed Çavuş yedinden tarîk-i merkūm üzre el-hak yirmi guruş aldım deyû ikrâr, ziyâde on guruşu inkâr edicek müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ile istihlâf etmeğin zikr olunan husûs için ikrâr eylediği yirmi guruşdan ziyâde on guruşu almadığına mezbûr Abdülbâkī Çelebi'ye yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ vefki'l-mes'ûl halfu billâhi te'âlâ etmeğin alâ mûcebi ikrârihî meblağ-ı mezbûr yirmi esedî guruşu müdde'î-i mezbûra edâ ve teslîme mezbûr Abdülbâkī Çelebi'ye tenbîh birle mâ cerâ kayd şud.

Fî 11 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbikūn

62 [13b-3] Tanço v. Perdam'ın ölen İstoyani'nin mirasçısı olduğu

Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -subbet alâ merkadihî rahmetü Rabbihi'l-Bârî- evkāfı mütevellîsinin vekîl-i şer'îsi ve berât-ı pâdişâhî ile taraf-ı vakf-ı mezbûrdan medîne-i mezbûrede vâki' beytülmâl-i âmme ve hâssa emîni olan Ahmed Çelebi b. Mehmed meclis-i şer'de Eğrikapı hâricinde vâki' bostanlarda bostancıbaşı olup metrûkât-ı âti'z-zikre vâzı'ü'l-yedi olan râfi'ü'l-vesîka Tanço v. Perdam

Eyup 82 nolu sicil.indd 77 01.06.2011 15:54:31

nâm zimmî muvâcehesinde üzerine bi'l-emâne takrîr-i da'vâ edip ve bundan akdem zikr olunan bostanlarda merkūm Tanço'nun müste'ciri iken hâlik olan İstoyani nâm zimmînin zâhirde vâris-i ma'rûfu olmamağla muhallefâtı beytülmâle âid olmağla muhallefât-ı hâlik-i mezbûru ve beher sene üçer bin beşer yüz akçeden iki senede kendi zimmetinde müctemi' olan yedi bin akçesini vâzı'ü'l-yedi olan merkūm Tanço'dan vakf-ı şerîf için emânetim hasebiyle taleb eylediğimde teslîmde ta'allül eder suâl olunup alıverilmek matlûbumdur deyicek gıbbe's-suâl merkūm Tanço cevâbında hâlik-i merkūm benim li eb ve üm karındaşım olup verâseti bana münhasıra olmağla metrûkâtına vaz'-ı yed ederim deyicek isre'listintâk emîn-i mezbûr merkūm Tanço'nun minvâl-i muharrer üzre verâseti inkâr edicek merkūm Tanço'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda fi'l-asl vilâyet-i Rumeli'nde Kirmasti kazâsına tâbi' Persiye nâm karyeden olup hâlâ mârrü'z-zikr bostanlarda bostancı olan Nikola v. Nikola, Dimitri v. Kosta nâm zimmîler li ecli'ş-şehâde makām-ı kazâya hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-vâki' hâlik-i merkūm İstoyani ile mesfûr Tanço li eb ve üm karındaşdır babası ismi Perdam, anaları ismi İstemad, maskat-ı re'sleri karye-i mezbûredir hâlik-i merkūm-ı mezbûrun verâseti karındaşı merkūm Tanço'ya münhasıradır vâris-i âhar olduğu ma'lûmumuz değildir deyû her biri şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mûcibiyle ba'de'l-hüküm birle.

Fî 11 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed [b.] Mahmud, Ali [b.] Abdullah, Hasan b. Hüseyin, Dilaver el-muhzır.

63 [14a-1] Veli Çelebi b. İsa'dan intikal eden miras evin satışı

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Kara Süleyman Çelebi mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Veli Çelebi b. İsa'nın verâseti zevce-i metrûkesi Râbia bt. Abdullah ile li eb ve üm karındaşı Hüseyin Çelebi'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra mezbûr Hüseyin Çelebi kendi tarafından asâleten ve mezbûre Râbia tarafından bey'-i âti'zzikre ve kabz-ı semene vekîl olup mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Mustafa Çelebi ve Mehmed Çelebi b. Süleyman şehâdetleriyle şer'an sâbite olmağın vekâleten meclis-i şer'de işbu râfi'ü'l-vesîka kendi tarafından asîl ve vâlidesi Havvâ bt. Hasan tarafından tasdîka vekîl-i sâbitü'l-vekâle olan Mustafa Çelebi b. Yusuf mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve i'tirâf edip mûrisimiz müteveffâyı mezbûr Veli Çelebi'den bi'l-irsi'ş-şer'î bana ve müvekkilem mezbûreye isâbet ve intikāl eden emlâkden mahall-i mezbûrede vâki' iki tarafı Mustafa Çelebi mülkü ve bir tarafı Kalender Hâtun mülkü ve bir tarafı ba'zan tarîk-i hâs ve ba'zan tarîk-i

Eyup 82 nolu sicil.indd 78 01.06.2011 15:54:31

âm ile mahdûd iki bâb fevkānî ve iki bâb tahtânî odaları ve matbah ve bi'r-i mâ ve zât-ı eşcâr-ı müsmire bahçeyi müştemil mülk-i mevrûs menzilimizi cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile mezbûr Mustafa Çelebi ile vâlidesi müvekkile-i mezbûre Havvâ Hâtun'a ale'l-iştirâki's-seviy üç yüz doksan esedî guruşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç yüz doksan esedî guruş yedinden ahz u kabz eyledik min ba'd menzil-i mezkûrda alâka ve medhalimiz yoktur ale'l-iştirâki's-seviy mülk-i müşterâları olmuşdur Keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsunlar dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a kayd şud.

Fî 13 min Ramazân sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi [b.] Pervaz, Hüseyin Çelebi b. Hüdâverdi, Abdülganî Çelebi, Mehmed Çelebi b. Mustafa, Mehmed b. Veli.

64 [14a-2] Dimo v. Kiryazi'nin kardeşi Yorgo'ya bağ satışı

Vilâyet-i Rumeli'nde Kerpiniş kazâsı a'mâlinden Veter nâm karye zimmîlerinden Dimo v. Kiryazi nâm râhib meclis-i şer'de işbu râfi'ü'l-vesîka li eb ve üm karındaşı Yorgo v. Kiryazi muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûre sınırı dâhilinde etrâf-ı selâsesi vâdî taraf-ı râbi'i orman ile mahdûd bir kıt'a mülk bağımı içinde mevcûd eşcâr-ı müsmire ve sâir tevâbi'i ile karındaşım merkūm Yorgo'ya sekiz bin yedi yüz fıddî nakid râyic fi'l-vakt akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı şer'î ile bey' ol dahi minvâl-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl edip semeni olan mezbûrü'n-na't sekiz bin yedi yüz akçeyi karındaşım müşterî-i mezbûr Yorgo yedinden alıp kabz edip bağ-ı mezbûru mahallinde ahz u kabza ve zabt ve tasarrufa taslît eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 10 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Kirko v. Yorgo, Yorgo v. Dimo, diğer Yorgo v. Dimo, Mihal v. Yani, Yani v. Dimo.

65 [14b-1] Kiremitçi Ahmed Çelebi Vakfı'ndan vakıf evlâdına gelir tahsisi

Havâss-ı Aliyye kazâsı tevâbi'inde kasaba-i Hasköy'de âsûde merhûm Kiremitçi Ahmed Çelebi nâm sâhibü'l-hayrın evlâdından olan Neslihan bt. Mustafa nâm hâtunun sadrî kebîr oğlu ve tarafından her husûsuna vekîl-i şer'î-i müsecceli olan Mustafa Çelebi b. Ebû Bekir mahfil-i kazâda merhûm-ı mezbûr evkāfına bâ-berât-ı şehriyârî mütevellî olan sâhibü'l-kitâb Mehmed Çavuş b. Abdullah mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip vâlidem müvekkil-i mezbûrenin cedd-i emcedi merhûm-ı mezbûr evkāfının mesârif-i mu'ayyeneden ihrâcât-ı lâzımeden

Eyup 82 nolu sicil.indd 79 01.06.2011 15:54:31

fazlasını evlâd-ı evlâdına şart ve ta'yîn ve vakfiye-i ma'mûlün-bihâsında tahsîs ve tahrîr ettirmeğin zikr olunan fazla ile'l-ân vâlidem müvekkile-i mezbûreye âid olmağla mütevellî-i mezbûr bin seksen bir şehr-i Ramazân'ı gurresinden seksen bir Şevvâli gurresine gelince bir senede evkāf-ı mezbûre müsakkafâtı icârâtından ve sâir bâd-ı hevâdan ahz eylediği meblağ-ı ma'lûmü'l-mikdârın muhâsebesini hâkim-i muvakki'-i sadr-ı kitâb hazretleri huzûrunda görüp ba'de küllî hesâb icârâtdan makbûzu olan yirmi iki bin iki yüz akçeden vâlidem müvekkile-i mezbûre Neslihan'a âid bin üç yüz dört akçe fazlayı ve evkāf-ı mezbûreden Yahudi hâneleri ferâğ için makbûzu olan iki bin akçeden bin sekiz yüz akçesini vâlidem mezbûre Neslihan için mütevellî-i mezbûr yedinden bi't-tamâm bi'l-vekâle alıp kabz eyledim deyicek gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 11 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. Mehmed, Kâtib-i vakıf, Abdülbâkī Çelebi, Salih Efendi, Abdurrahman Çelebi.

66 [14b-2] Rus asıllı Saliha isimli bir câriyenin âzat edildiği

Havâss-ı Aliyye kazâsı a'mâlinden kasaba-i Hasköy mahallâtından Sütlüce mahallesinde sâkine Emine bt. Abdullah nâm hâtun meclis-i şer'de bundan akdem fevt olan sadrî kebîr oğlu İbrahim Çelebi b. el-Hâc Hüseyin'e rıkk-ı sâbıkını mu'terife işbu uzun boylu, açık kaşlı, elâ gözlü Rûsiyyetü'l-asl Saliha bt. Abdullah mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip oğlum, müteveffâ-yı mezbûr câriye-i memlûkesi mevsûfe-i mezkûreyi bundan akdem hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl-ı sıhhatinde hasbeten lillâhi te'âlâ i'tâk ve tahrîr ve sâir ahrâr-ı asliyyîne idrâc ve ilhâk etmişdi el-hâletü hâzihî oğlum müteveffâ-yı mezbûrun verâseti bana münhasır olmağın ıtk-ı mezkûru tecvîz eyledim mevsûfe-i mezbûrede alâka ve medhalim yoktur dedikde vâki' hâl bi't-taleb ketb olundu.

Fî 15 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. Ahmed el-Müezzin, Süleyman Efendi [b.] Mehmed, Hasan Beşe b. Mehmed, Mehmed Çelebi b. Osman, Ali Kapıcı, Mehmed Efendi el-Hatîb.

67 [14b-3] Emine Hatun'un üvey oğlu Mehmed Efendi'ye ev satışı

Husûs-ı âti'l-beyânı mahallinde ketb ve tahrîri için bi't-taleb mahkeme-i şerîfeden -umdetü'l-müderrisîn- Mevlânâ Mustafa Efendi irsâl olunup ol dahi zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî müslimîn ile medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî- de Zühre Hâtun mahallesinde sâkine fahrü'l-muhadderât Emine Hâtun bt. Mustafa Bey menziline varıp akd-i meclis-i şer' olundukda mezbûre

Eyup 82 nolu sicil.indd 80 01.06.2011 15:54:31

Emine Hâtun meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda üvey oğlu işbu sâhibü'l-kitâbi'l-müstetâb es-Seyyid Mehmed Efendi b. es-Seyyid Ahmed mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Karabaş Efendi Zâviyesi ve bir tarafı bostan ve bir tarafı Keresteci İbrahim Çelebi mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd üç bâb fevkānî ve bir bâb tahtânî odaları ve altında bir bâb attâr dükkânı ve nerdibanî ve tahtânî odaları ve bi'r-i mâ ve havlu ve kenîfi müştemil mülk menzilimi bi cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-menâfi' ve'l-merâfık mezbûr es-Seyyid Mehmed Efendi'ye on dört bin fıddî râyic fi'l-vakt akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl ve kabz eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on dört bin akçeyi yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledim dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î yine mezbûre Emine meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda mârrü'z-zikr meblağı mezbûr on dört bin akçeyi üvey oğlum mezbûr es-Seyyid Mehmed Efendi'ye hibe-i sahîha-i şer'iyye ile hibe ve teslîm ve temlîk edip ol dahi meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda ittihâb [ve] tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra min ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda alâka ve medhalim yoktur mezbûr es-Seyyid Mehmed Efendi'nin mülk-i müşterâsı ve menzil-i mezbûr mülk-i mevhûbu olmuşdur Keyfe mâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikde mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehû meclis-i şer'a gelip vukū'u üzre inhâ ve takrîr etmeğin mâ vaka'a kayd şud.

Fî 16 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mehmed Efendi b. es-Seyyid Abdurrahman, Umdetü'l-müderrisîn Mustafa Efendi b. Abdülehad Efendi, el-Hâc Mehmed Efendi, Mustafa Çelebi b. Hüdâverdi, es-Seyyid Ebû Bekir Çelebi b. es-Seyyid Mehmed, Ahmed b. Mehmed, Hacı Mustafa [b.] Cafer el-Müezzin, Hacı İbrahim, Ahmed Dede b. Muharrem, Abdullah b. Mehmed, Ali Beşe b. Abdullah, İbrahim Çelebi b. ( ).

68 [15a-1] İsa Dede Vakfı'ndan bir evin kiraya verilmesi

Davud Ağa mahallesi sâkinlerinden Hasan Çelebi b. Hüseyin nâm râh-ı âbî meclis-i şer'de işbu bâ'isü'l-vesîka İsa Dede Vakfı'na mütevellî olan Abdullah Halîfe b. Mustafa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Fâtıma bt. Hasan mülkü ve bir tarafı el-Hâc Mehmed b. Abdullah mülkü ve bir tarafı yine benim âhar mülküm ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âm ile mahdûd mülk bahçeyi cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile mâl-ı vakf-ı mezbûrdan olmak üzre mütevellî-i mezbûr Abdullah Halîfe'ye iki bin beş yüz fıddî nakd-i râyic fi'l-vakt akçeye bi tarîki'l-istiğlâl bey' edip ol dahi tarîk-i merkūm üzre mâl-ı

Eyup 82 nolu sicil.indd 81 01.06.2011 15:54:31

vakf-ı mezbûr ile iştirâ ve kabûl edip ba'de't-tahliye târih-i kitâb şehri gurresinden üç sene tamâmına değin her senede üçer yüz yetmiş beşer akçeden bin yüz yirmi beş akçe icâre ile bana îcâr ve teslîm ben dahi istîcâr ve tesellüm eyledim dedikde gıbbe't-tasdîki'l-mu'teber mahalle-i mezbûre sükkânından diğer Hasan Çelebi nâm kazzâzdır ki menzil-i merkūma ve ücret-i mersûmeye emr-i kabûlü hâvî kefâlet-i sahîha ile kefîl ve zâmin olıcak kayd şud.

Fî 16 min Ramazân Sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Odabaşı, Receb Odabaşı, Salih Efendi, Ali el-muhzır

69 [15a-2] Emîr Mehmed b. Osman'ın aleyhine açılan miras davasının reddi

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de ergen odalarında sâkin iken fevt olan Emir Mehmed b. Ömer'in li eb ve üm kız karındaş[ları] Ümmügülsüm* ve Müslime nâm hâtunlar mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Mustafa Beşe b. Dursun mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Mehmed'in merkūm Mustafa Beşe zimmetinde min ciheti'l-karzi'ş-şer'î yedi yüz elli akçe hakkı olup kable'l-ahz fevt olmağla meblağ-ı mezbûr irsen bize isâbet etmeğin meblağ-ı mezbûru hâlâ taleb eylediğimizde teslîmde ta'allül eder suâl olunup alıverilmek matlûbumuz[dur] dediklerinde gıbbe's-suâl ve akībe'l-inkâr müdde'iyetân-ı mezbûretândan müdde'âlarını mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ile istihlâf etmeğin müteveffâ-yı mezbûr Emir Mehmed zimmetinde cihet-i mezbûreden ve gayriden reddi vâcib yedi yüz elli akçe deyni olmadığına mezbûr Mustafa Beşe'ye yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ vefki'l-mes'ûl half billâhi te'âlâ etmeğin merkūmetân Ümmügülsüm ve Müslime ile'l-ân …? bî-vech ta'arruzdan men' birle kayd şud.

Fî 20 min şehri Ramazâni'l-mübârek sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan b. Abdullah, Dilaver b. Abdullah, Ali b. Abdullah, Hasan b. Hüseyin.

70 [15b-1] Hasan Yazıcı'nın muhallefâtından zevcesine mehr-i müeccel ödendiği

Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhü'l-Bârî-de el-Hâc Hüsrev mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hasan Yazıcı'nın verâseti zevce-i metrûkesi Emine bt. Şaban nâm hâtundan gayri zâhirde vâris-i ma'rûfu olmamağın medîne-i mezbûrede vâki' beytülmâl-i âmme ve hâssa-i hazret-i müşârun-ileyh evkāfına

* Metinde "Ümmügülsün".

Eyup 82 nolu sicil.indd 82 01.06.2011 15:54:31

hâsıl kayd olunmağla müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtının rub'u zevcesine irsen isâbet edip sülüs-i erbâ'ı cânib-i vakfa âid olmağın mezbûre Emine hazret-i müşârun-ileyh evkāfına bi'l-fi'l mütevellî olan fahrü'l-akrân Ali Ağa mahzarında bi tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm edip zevcim mûrisim müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde mütekarrir ve ma'kūdun aleyh iki bin akçe mehr-i müeccelimin üç yüz akçesini mezbûra hayâtında hibe etmişdim bin yedi yüz akçe bâkī mehr ile ber mûceb-i defter-i kassâm rub' hisseyi mütevellî-i mûmâ-ileyhden taleb eylediğimde mehr-i mezkûrumun ol mikdâr idiğini inkâr etmekle beynimize muslihûn tavassut edip el-hâletü hâzihî vesâtat-ı muslihûn ile mehr-i mezkûrum ve rub' hissem mukābelesinde mütevellî-i mûmâ-ileyh ile bi tarîki't-teharüc'ş-şer'î bin yedi yüz fıddî râyic fi'l-vakt akçe üzerlerine sulh olup bedel-i sulhu tamâmen mütevellî-i mûmâ-ileyh yedinden alıp kabz edip mehr-i mezbûrum ve rub' hisseme müte'allika âmme-i de'âvîden mütevellî-i mezbûrun zimmetini ibrâ eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 20 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Efendi b. Hızır, Mustafa Çelebi b. el-İmâm, Mustafa Çelebi b. Hüsrev Hayme-dûz, Hasan Bey b. Yusuf.

71 [15b-2] Kurfa köyünden Yani v. İstemad'ın Yorgi v. Kosta'ya bahçeli ev satışı

Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî a'mâlinden Kurfa nâm karye sâkinlerinden Yani v. İstemad nâm zimmî meclis-i şer'de Yorgi v. Kosta nâm zimmî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip bey'-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Manolaki mülkü ve bir tarafı Papaz Angeli mülkü ve bir tarafı Hıristo mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd üç bâb tahtânî odaları ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçeyi müştemil mülk menzilimi mezbûr Yorgi'ye on üç bin fıddî nakid akçeye râyic fi'l-vakt akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl ve kabz eyledikden sonra semeni olan mezbûrü'n-na't on üç bin akçeyi mezbûr Yorgi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip min ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim alâka ve medhalim yoktur mezbûr Yorgi'nin mülk-i müşterâsı olmuşdur keyfe mâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 20 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Abdullah b. Mustafa, Ömer Bey b. Seydî, Hasan b. Abdullah, Mehmed Beşe [b.] Süleyman, Şaban b. Mehmed Beşe, Yani v. Totri, İstemad v. Apostol v. Kosta, Simo v. Persersekoli, Nikola Aleksi, Landriyo v. Yorgi.

Eyup 82 nolu sicil.indd 83 01.06.2011 15:54:31

72 [15b-3] Priştine'nin Hocista köyü zimmîlerine ait vergilerin muhasebesi

Vilâyet-i Rumeli'de Priştine kazâsına tâbi' Hocista nâm karye sükkânından Koçi v. Palu ve Ketyo v. Kalasi, Semmur v. Kolo ve Milo v. Koli ve Lestane v. Leho ve Dimo v. Dimo ve Duce ve sâirleri meclis-i şer'de yine karye-i mezbûre zimmîlerinden işbu hâmilü's-sifr Petro v. Dimo nâm zimmî muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Petro taraf-ı Saltanat-ı aliyyeden karye-i mezbûre zimmîler üzerine vârid olan tekâlîf-i şâkka ve sâir tekâlîfi rızâmız ile cem' ve tahsîl ve mahalline teslîm için kabz olunup ve vâki' olan tekâlîfi minvâl-i muharrer üzre cem' ve tahsîl ve mahalline teslîm etmişdir. El-hâletü hâzihî merkūm Petro'nun kabz-ı mal olduğu üç senenin muhâsebesini görüp zimmetinde beş bin akçe hakkımız zuhûr etmeğin zikr olunan beş bin akçeyi merkūm Petro yedinden tamâmen alıp kabz edip husûs-ı mezbûra müte'allika âmme-i de'âvî ve mütâlebâtdan mesfûr Petro'nun zimmetini ibrâ eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîki'l-mu'teber mâ vaka'a kayd şud.

Fî 20 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Çelebi b. İskender, Mustafa Bey b. Abdullah, Ali Bey b. Hasan, Kurd v. Nikola, İsteyko v. Yuvani, Kirko v. Dimo

73 [16a-1] Ali b. Hasan'ın eşi Âişe bt. Mehmed'e karz-ı hasenden doğan borcuyla mülk menzilinin takası

Vilâyet-i Rumeli'de Avlonya sancağına tâbi' nefs-i kasaba-i Ergirikasrı sâkinlerinden Ali b. Hasan meclis-i şer'de zevcesi işbu sâhibetü'l-kitâb Âişe bt. Mehmed tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup nehc-i şer'î üzre sâbite olan Hızır Bey b. Ali mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip emlâkinde kasaba-i mezbûrede vâki' iki tarafı kendi tasarrufumda olan tarla ve bir tarafı yine kendi bağ ve bahçem ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb fevkānî oda ve altında ahır ve kileri müştemil mülk menzilimi cümle tevâbi' ve levâhıkıyla ve içinde mevcûd efrişe-i beyt ve evânî-i nühâsiye ve gayr-ı nühâsiyyeyi ve kurbunda vâki' bağ ve bahçemi ve yine kasaba-i mezbûre bağları dâhilinde vâki' bir tarafı Ali bağı ve bir tarafı Nuh Çelebi bağı ve bir tarafı İskender bağı ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd bir kıt'a mülk bağımı cümle tevâbi' ve levâhıkıyla zevcem müvekkile-i mezbûre Âişe'ye on beş bin fıddî nakd-i râyicü'l-vakt akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' edip ol dahi minvâl-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl edip semeni olan mezbûrü'n-na't on beş bin akçeyi zevcem müvekkile-i mezbûre Âişe'ye cihet-i karz-ı şer'îden zimmetimde lâzımü'l-edâ deynim olan on beş bin akçeye takās eylediğimde ol dahi mukāssa ve kabûl edip emlâk-i mezbûreyi mahallinde zabt ve

Eyup 82 nolu sicil.indd 84 01.06.2011 15:54:31

tasarrufa tarafımdan mezbûre Âişe'yi taslît eyledim min ba'd emlâk-i mezbûrede alâka ve medhalim kalmadı mezbûre Âişe'nin mülk-i müşterâsıdır mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîk [kayd] şud.

Fî 20 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan b. Abdullah, Hüseyin Karamânî, Mustafa b. Hüseyin, Hacı b. Bayezid

74 [16a-2] Yani v. Petro'nun Yorgaki v. Yani'ye ev, bağ, ahır ve tarla satışı

Vilâyet-i Rumeli'nde Mizistre kazâsına tâbi' Longanide nâm karye zimmîlerinden Yani v. Petro meclis-i şer'de işbu râfi'ü'l-vesîka Yorgaki v. Yani muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Dimitraki mülkü ve etrâf-ı selâsesi mer'â ile mahdûd iki bâb tahtânî oda ve fırını ve havlusunda iki dip dut ağacını müştemil mülk menzilimi cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile ve yine karye-i mezbûre sınırı dâhilinde lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd iki kıt'a mülk bağımı ve adedi ma'lûm zeytin ve dut eşcârını ve sâir eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi ve karye-i mezbûre hâricinde vâki' mülk ahırımı mezbûr Yorgaki'ye yedi guruşa tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' edip ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl eyledikden sonra yine karye-i mezbûre sınırında mevâzi'-i adîdede vâki' inde ahâli'd-diyâr ma'lûme'l-hudûd ve'l-kıtâ' ve'l-mikdâr tarlalarımın dahi hakk-ı tasarruflarını mûcib-i sâhib-i arz ile merkūm Yorgaki'ye üç guruş bedel mukābelesinde tefvîz bi'l-ferâğ eylediğimde ol dahi tefevvuz ve kabûl edip semen-i mezbûr ile bedel-i merkūm cem'an on guruşa mersûm Yorgaki yedinden alıp kabz edip emlâk-i mezbûra ve arâzi-i merkūmeyi mahallinde zabt ve tasarrufa tarafımdan merkūm Yorgaki'yi taslît eyledim dedikde gıbbe't-tasdîki'l-mu'teber mâ cerâ kayd şud.

Fî 22 min şehri Ramazâni'l-mübârek sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Receb b. Timur, Hasan b. Mehmed, Osman b. Mustafa, Süleyman b. Ali, Osman b. Abdullah, Hüsami b. Ali, Ahmed Çelebi b. Mehmed, Tanaş v. Nikola, Kiryazi v. Polihroni, Yani v. Polihroni, Yani v. Nikite, Yorgaki v. Nikite, Dimitraki v. Yorgi, Dimitri Korda, Todri v. Yani

75 [16b-1] Hasköy ve civarı kayıkçılarının eski kethüdâlarında olan alacaklarını tahsil ettikleri

Havâss-ı Aliyye kazâsı muzâfâtından kasaba-i Hasköy ve yine ol semt iskeleleri kayıkçılarından Mustafa Beşe b. Halil ve Yunus b. Receb ve Hüseyin b. Abdullah ve

Eyup 82 nolu sicil.indd 85 01.06.2011 15:54:31

Mehmed Beşe b. Veli ve Davud Beşe b. Veli ve Ahmed Beşe b. Aslan ve Mehmed b. İbrahim ve Veli Beşe b. Pîrî ve Halil b. Ahmed ve İbrahim b. Bayezid ve sâirleri ve Bedros v. Toros ve Polat v. Ferahşad ve Hayım v. Mircan ve gayrileri bi ecmâ'ihim meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde sâbıkan kethüdâları olan sâhibü'l-kitâb Hüseyin Beşe b. Süleyman mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Hüseyin Beşe sene-i sâbıkada kethüdâmız olmakla üzerimize edâsı lâzım kürekçi bedelini fermân-ı âli ile cem' ve tahsîl ve mahalline teslîm edip ba'de'l-azl mezbûr Hüseyin Beşe'nin ahz u i'tâsı muhâsebesini gördüğümüzde zimmetinde otuz guruş ve bir zolta hakkımız zuhûr edip yüz yirmi akçesini ol zamânda mübâşir olan çavuşa hizmet vermekle makbûlümüz olup mâ'adâ zimmetimdedir deyû ikrâr ile edâsına hüküm olunmuşdu. El-hâletü hâzihî mahkûmun bih yirmi dokuz guruş bir zoltamı merkūm Hüseyin Beşe yedinden tamâmen alıp kabz edip husûs-ı mezbûra müte'allik de'âvî ve mütâlebâtdan zimmetini ibrâ eyledik dediklerinde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 21 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Beşe b. Abdullah, Hüseyin Beşe b. Ali, Hüseyin b. Hasan, Dilaver

76 [16b-2] Çatalcalı Anastaş'ın veresesi arasında gayr-i menkul hisse satışı

Havâss-ı Aliyye kazâsı muzâfâtından kasaba-i Çatalca'da Hızır İlyas mahallesinde sâkin iken bundan akdem mürd olan Anastaş nâm zimmînin verâseti sulbî kebîr oğulları Dimitraki ve İstefan ve Yanaki nâm zimmîler mahzarında olduğu şer'an zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra mezbûrân Dimitraki ve İstefan meclis-i şer'-i kavîmden karındaşları işbu râfi'ü'r-rakīm mezbûr Yanaki muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz babamız hâlik-i mezbûr emlâkinden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Hatol oğlu mülkü ve bir tarafı İstefan zimmî mülkü ve bir tarafı vâdî ve taraf-ı râbi'i tarîk-i hâs ile mahdûd iki bâb fevkānî oda ve havlu ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçeyi müştemil menzilden ve yine mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Boyacı Mihal mülkü ve bir tarafı kenîse ve bir tarafı Savani mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb tahtânî mahzenden ve yine kaldırım kurbunda vâki' bir tarafı Nikola bağı ve bir tarafı İstati bağı ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd bir kıt'a bağ yerinden ve yine Kalemçayırı demekle ma'rûf mevzi'de bir tarafı Takyeci zimmî bağı ve bir tarafı Aleksi bağı ve bir tarafı Papa İstolo bağı ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âm ile mahdûd bağ yerini ve yine Bezirhâne karyesinde vâki' bir tarafı Savasto zimmî bağı ve bir tarafı vâdî ve bir tarafı Duka bağı ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd bir kıt'a bağ yerimizde dahi her birimiz hisse-i şer'iyye-i şâyi'alarımızı bi safkatin vâhidetin otuz altı bin fıddî nakd-i râyic fi'l-vakt akçeye karındaşımız mezbûr Yanaki'ye

Eyup 82 nolu sicil.indd 86 01.06.2011 15:54:31

tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bâtt-ı kat‘î ile bey‘ ve teslîm ol dahi minvâl-i muharrer üzerine iştirâ ve tesellüm ve kabûl edip semeni olan mezbûrü’n-na‘t otuz altı bin akçeden her birimizin hissesine isâbet eden on sekiz bin akçeyi karındaşımız müşterî-i mezbûr Yanaki yedinden tamâmen ahz u kabz eylediğimizden sonra emlâk-i mezbûrede olan hisse-i şer‘iyye-i şâyi‘amızda alâka ve medhalimiz kalmadı, min ba‘d karındaşımız merkūm Yanaki’nin irsen ve şirâen mülk-i mahzıdır dediklerinde gıbbe’t-tasdîk kayd şud.

Fî 21 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü’l-hâl: Ahmed Ağa b. Abdullah Serdâr, Mehmed Beşe b. Abdullah Serdâr, Ramazan Çelebi b. Şaban, Sofiyanos v. Kosta, Kürekçi oğlu Yorgi, Savafilo v. Hırısto, Apostol v. Seranda.

77 [16b-3] Bahçe Belgradı köyünden Koti bt. Yani’nin Toya v. Yorgi’ye ev satışı

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni’l-Bârî- a‘mâlinden Bahçe Belgradı nâm karye sâkinlerinden Koti bt. Yani nâm nasrâniye meclis-i şer‘-i hatîr-i lâzımü’t-tevkīrde işbu sâhibü’s-sifr Toya v. Yorgi nâm zimmî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip karye-i mezbûrede vâki‘ olup bey‘-i âti’z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden bir tarafı Yanaki mülkü ve bir tarafı Kasako mülkü ve bir tarafı diğer Yanaki mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb tahtânî odayı ve bir ahırı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçeyi müştemil mülk menzilimi mezbûr Toya’ya dört bin akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve teslîm ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve tesellüm ve kabûl ve kabz eyledikden sonra mesfûrü’n-na‘t dört bin akçeyi yedinden bi’t-tamâm ahz u kabz eyledim min ba‘d menzil-i mahdûd-ı mezkûrda alâka ve medhalim yoktur müşterî-i mezkûr Toya’nın mülk-i müşterâsı olmuşdur mutasarrıf olsun dedikde gıbbe’t-tasdîk kayd şud.

Fî 23 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü’l-hâl: Mehmed Çelebi b. Mustafa, Mehmed b. Mehmed, Hüseyin Çelebi Serbölük, Panayot v. Peroş, Todoş Yanaki.

78 [17a-1] Hasköylü Hanefi Beşe b. Davud’un Emine bt. Abdullah’a ev satışı

Kasaba-i Hasköy’de Turşucuzâde Hüseyin Çelebi mahallesinde sâkin Hanefi Beşe b. Davud meclis-i şer‘de işbu râfi‘ü’l-kitâb Emine bt. Abdullah nâm hâtun

Eyup 82 nolu sicil.indd 87 01.06.2011 15:54:31

muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Dilaver Bey mülkü ve bir tarafı Anbarcı Mehmed Çelebi mülkü ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb tahtânî oda ve sundurma ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk menzilimi cemî' tevâbi' [ve] levâhıkıyla mezbûre Emine Hâtun'a sekiz bin fıddî râyic fi'l-vakt akçe ile adedi nâ-ma'lûm bir kabza fülûsa tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl ve kabz eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr sekiz bin akçeyi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda aslâ benim alâka ve medhalim yoktur mezbûre Emine Hâtun'un mülk-i müşterâsı olmuşdur dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 24 min şehri Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Hüseyin, Mustafa Çelebi b. Nasuh, Aydın Çelebi b. Mehmed, Şaban Çelebi b. Hüseyin, Ömer Halîfe b. Mehmed, Receb Halîfe b. Mustafa, Mustafa Çelebi b. Ömer Efendi, Hüseyin Çelebi b. ( ), Mehmed Çelebi, Hacı Yusuf.

79 [17a-2] Dimitri v. Yorgi'nin Anifiye bt. Dimitri'ye peşin parayla ev satışı

Havâss-ı Aliyye kazâsına tâbi' Avasya nâm karye ahâlîsinden Dimitri v. Yorgi nâm zimmî meclis-i şer'de Anifi[ye] bt. Dimitri nâm nasrâniye tarafından tasdîka vekîli olup vekâleti nehc-i şer'î üzre sâbite olan babası mezbûr Dimitri muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Yani Koçi mülkü ve iki tarafı Kaçivela bahçesi ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve altında ahır ve bir mikdâr bahçeyi ve bi'r-i mâ ve havluyu müştemil mülk menzilimi cemî' tevâbi' ve levâhıkıyla müvekkile-i mezbûre Anifiye'ye yüz altı kıt'a esedî guruş ile bir rub' guruşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm edip ol dahi minvâl-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz altı esedî guruş ile bir rub'u yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim min ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda alâka ve medhalim yoktur müvekkile-i mezbûre Anifiye'nin mülk-i müşterâsı olmuşdur keyfe mâ teşâ' mutasarrıfa olsun dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a ketb olundu.

Fî 24 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi, Abdullah Çelebi, Nasuh, Ahmed Çelebi [b.] Eyüb, Hüseyin [b.] Ali, Ali [b.] Abdullah, Mehmed b. Mahmud, Hasan b. Abdullah, Zafiri v. Aleksi, Foti v. Dimo, Zafiri v. Yani, Dimitri v. İstendil, Nikola.

Eyup 82 nolu sicil.indd 88 01.06.2011 15:54:31

80 [17a-3] Asım Ahmed Çelebi Vakfı'ndan Anifiye bt. Dimitri'ye ev alışı

Havâss-ı Aliyye kazâsına tâbi' Avasya nâm karyede sâkine Anifiye bt. Dimitri nâm nasrâniye tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup vekâleti Serpine v. Diyani ve Aleksandra v. Panayot nâm zimmîler şehâdetleriyle şer'an sâbite olan babası mezbûr Dimitri meclis-i şer'de merhûm Asam Ahmed Çelebi Vakfı'na hâlâ mütevellî olan râfi'ü's-sak el-Hâc Eyüb Çelebi mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve i'tirâf edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Yani Fohi mülkü ve iki tarafı Yani Kaçivela bahçesi ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb fevkânî oda ve ahırı ve bahçe ve havluyu ve bi'r-i mâ'ı müştemil mülk menzilimi mütevellî-i mezbûr el-Hâc Eyüb Çelebi'ye yüz altı guruş ile bir rub' guruşa bi tarîki'l-istiğlâl bey' ve teslîm ol dahi tarîk-i merkūm üzre iştirâ ve kabûl ve kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd kıldığından sonra yed-i mütevellî-i mezbûr, menzil-i mezkûru ba'de't-tahliye târih-i kitâbdan bir sene tamâmına değin on altı esedî guruşa müvekkile-i mezbûreye îcâr ve teslîm ol dahi istîcâr ve tesellüm ve kabûl ve kabz eyledikden sonra menzil-i mezbûrun derkine ve ücret-i merkūmeye işbu hâzır bi'l-meclis babası mezbûr Dimitri emir ve kabûlü hâvî kefâlet-i sahîha-i şer'iyye ile kefîl ve zâmin oldum dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 24 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Sâbikūn

81 [17b-1] Mustafa b. Abdullah'ın muhallefâtından beytülmâl hissesinin alındığı

Bi'l-fi'l Büyük Haslar Subaşısı fahrü'l-akrân Mehmed Bey b. Abdullah meclis-i şer'de Havâss-ı Aliyye kazâsı a'mâlinden Terkos nâhiyesine tâbi' Birinci nâm karyede sâkine Âişe bt. Veli tarafından tasdîka vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzre sâbite Süleyman b. Davud mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip müvekkile-i mezbûrenin zevci olup bundan akdem vefât eden Mustafa b. Abdullah nâm kimesnenin zâhirde zevcesi Âişe bt. Veli'den gayri vâris-i ma'rûfu olmayıp terekesinin rub'ı zevcesine ve sülüs erbâ'ı beytülmâle âid ve râci' olmakla müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtı zevcesi mezbûr Âişe'den da'vâ ve taleb eylediğimizde beynimize muslihûn tavassut edip beni müvekkile-i mezbûre Âişe ile iki bin fıddî râyic fi'l-vakt akçeye inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim min ba'd müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtına müte'allika da'vâdan müvekkile-i mezbûrenin zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 25 min Ramazân sene 1081.

Eyup 82 nolu sicil.indd 89 01.06.2011 15:54:31

Şuhûdü'l-hâl: Ali b. Derviş, Mehmed b. Ali, Hasan b. Ali, Mehmed b. Mahmud, Dilaver [b.] Abdullah, Mehmed [b.] Eyüb.

82 [17b-2] Ordu ile Belgrad'a gidip orada vefat eden Derviş Ali'nin veraseti

Husûs-ı âti'l-beyânı mahallinde ketb ve tahrîr için savb-ı şer'-i enverden bi't-taleb irsâl olunan Mevlânâ Salih Mehmed Efendi zeyl-i kitâbda mastûrü'l-esâmî müslimîn ile medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de vâki' Câmi'-i Kebîr mahallesinde sâkine -umdetü's-sâlikîn, zübdetü'l-vâsılîn, mürşidü't-tâlibîn, mürebbi'l-fukarâ, muhibbü'l-etkıyâ- Şeyh Şaban Efendi Hazretleri âsitâne-i sa'âdet intimâlarına varılıp akd-i meclis-i şer'-i şerîf olundukda sâbıkan Antalya dizdârı olup ordu-yı hümâyûn mahrûse-i Belgrad'da iken bi emrillâh intikāl-i dâr-ı bekā eden el-Hâc Derviş b. Abdullah nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkesi Bedrimah bt. Abdullah ve Fâtıma nâm hâtunlara münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr İsmail Çelebi dahi fevt olup verâseti vâlidesi mezbûre Bedrimah ile li eb ve üm kız karındaşı mezbûre Ümmügülsüm'e ve li eb er karındaşı mezbûr Mehmed Çelebi ile li eb hemşîreleri mezbûrât Hatice ve Râbia ve Kerime'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra mezbûre Hatice'nin zevci ve tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîli olup vekâleti mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Mehmed Efendi b. Ömer ve Receb Çelebi b. Şaban şehâdetleri ile şer'an sâbite olan zevci müşârun-ileyh eş-Şeyh Şaban Efendi ile Bedrimah ile merkūm Ümmügülsüm taraflarından kezâlik vekîli olup vekâletleri ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olup mahmiye-i İstanbul'da Başçı el-Hâc Mehmed mahallesinden Süleyman Bey b. Mehmed ve Sultan Çeşmesi semtinde sâkin İbrahim Bey b. Abdullah şehâdetleri [ile] şer'an vekâleti sâbite olan Hasan Bey b. Veli ve mezbûr Mehmed Çelebi asâleten ve vâlidesi tarafından vekâleten mezbûr Râbia kezâlik asâleten meclis-i mezbûrda mûrisleri müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Derviş mahall-i mezkûrda vasiyy-i muhtâr nasb ve ihtiyâr eylediği sâhibü'l-kitâb fahrü'l-emâsil ve'l-eşbâh Mustafa Çavuş b. Mahmud mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Derviş merkūm Mustafa Çavuş'u vasiyy-i muhtâr nasb etmekle fevt olduğunda muhallefâtını ordu-yı hümâyûn kadısı Ali Efendi ma'rifetiyle bey' ve semeninden techîz ve tekfîn vasiyyeti edâsın görüp düyûn-i müsbetesi dahi yedinde olan mümzâ ve mahtûm hüccet-i şer'iyye mûcebince edâ ve ashâbına teslîmden sonra yedine taksîm-i beyne'l-verese bin yedi yüz yetmiş altı akçe ile yirmi dokuz aded yaldız altını ve on aded sikke-i hasene-i eşrefiye ve bir lacivert taşlı sîm yüzük ve kırmızı kese içinde zolata ve bir mikdâr kâsid akçe bâkī kalıp hâlâ zikr olunan bin yedi yüz yetmiş altı akçe ile yirmi dokuz yaldız altın ve on şerîfi altın ve ol yüzük ve kese ve zolta ve

Eyup 82 nolu sicil.indd 90 01.06.2011 15:54:31

kâsid akçeyi getirip bize tamâmen def‘ ve teslîm, biz dahi bi’l-asâle ve bi’l-vekâle alıp kabz eyledik husûs-ı mezbûra müte‘allika da‘vâdan mezbûr Mustafa Çavuş’un zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ eyledik dediklerinde gıbbe’t-tasdîk kayd şud.

Fî 25 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü’l-hâl: Ahmed Efendi b. Abdurrahman, Mehmed Halîfe, Receb Halîfe b. Osman, Mehmed b. Mehmed, Hüseyin Bey.

83 [18a-1] Seydî Beşe’nin Yako adlı yahudiye emanete verdiği la‘l taşının iadesi

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî’de Sofular mahallesinde sâkin Yoğurtçu tâifesinden râfi‘ü’l-kitâb Seydî Beşe b. Ali meclis-i şer‘de Yako v. Mayıl nâm Yahudi muvâcehesinde üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Yako târih-i kitâbdan üç gün mukaddem işbu hâzır bi’l-meclis abd-i memlûküm Yusuf b. Abdullah yedinden tahmînen elli altmış esedî guruş kıymetli bir la‘l taşını almıştır suâl olunup alıverilmesi murâdımdır dedikde gıbbe’s-suâl mezbûr Seydî Beşe’nin abd-i memlûkü hâzır bi’l-meclis Yusuf yedinden zikir olunan la‘l taşı alıp ve hâlâ çarşıda bey‘ etmek için bir kimesne yedine verdim deyû bi tav‘ihî ikrâr ve i‘tirâf etmeğin alâ mûcebi i‘tirâfihî zikir olunan la‘l taşı müdde‘î-i mezbûr Seydî Beşe’ye teslîme merkūm Yako’ya tenbîh olunup mâ vaka‘a kayd oluna.

Fî 28 min Ramazân sene 1081.

Şuhûdü’l-hâl: Ali Çelebi b. Hızır, Mustafa Çelebi b. Hüdâverdi, Mehmed Çelebi b. Handan, Hüseyin b. Ali, Mehmed [b.] Mahmud, Hasan [b.] Abdullah.

84 [18a-2] Mehmed b. Abdullah’ın Hasan Beşe b. Mehmed’de bulunan ticarî alacağının kefilinden alınması

İşbu bâ‘isü’l-kitâb el-Hâc Mehmed b. Abdullah, meclis-i şer‘de Hasan Beşe b. Mehmed mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Hasan Beşe işbu hâzır bi’l-meclis Helvâyî Ahmed Beşe zimmetinde vakıyyesi beynimizde ilm-i şer‘î ile ma‘lûm siyah üzüm fıstık bahâsından beş bin altmış dört akçe hakkım olup meblağ-ı mezbûrun dört bin altı yüz akçesine mezbûr Hasan Beşe emir ve kabûlü hâvîye kefâlet-i sahîha-i şer‘iyye ile kefîl ve zâmin olup meblağ-ı mezbûrdan altı yüz akçesini yedinden ahz u kabz eyleyip meblağ-ı bâkī dört bin akçeyi kefâletine binâen taleb ederim suâl olunsun dedikde gıbbe’s-suâl mezbûr Hasan Beşe cevâbında fi’l-vâki‘ müdde‘î-i mezbûr el-Hâc Mehmed’in merkūm Ahmed Beşe zimmetinde olan beş bin altmış dört akçesinin dört bin altı yüz akçesine ben emir ve kabûlü hâviye kefâlet-i sahîha-i şer‘iyye ile kefîl ve zâmin oldum

Eyup 82 nolu sicil.indd 91 01.06.2011 15:54:31

deyû bi tav'ihî ikrâr ve i'tirâf etmeğin alâ mûcebi i'tirâfihî meblağ-ı mezbûr dört bin akçeyi müdde'î-i mezbûra edâ ve teslîme mezbûr Hasan Beşe'ye kefâletine binâen tenbîh olunup mâ vaka'a kayd şud.

Fî 29 min Ramazân sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Halîfe b. Ali, Mehmed [b.] Eyüb, Mehmed [b.] Mahmud, Hasan [b.] Abdullah.

85 [18a-3] Ayni bt. Hüseyin'in mirastan doğan hakkını aldığı

Medîne-i Eyyûb'de Sofular mahallesinde sâkine Ayni bt. Hüseyin Efendi meclis-i şer'de li ebeveyn ammisi umdetü'l-kuzât Hüseyin Efendi b. Mehmed mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip bundan akdem mezbûr Hüseyin Efendi babaları, müteveffâ-yı mezbûrdan bana irs-i şer'le intikāl eden hisse-i şer'iyyeye kıbel-i şer'den mansûb vasîsi olmağla el-hâletü hâzihî ben bâliğa olduğum ecilden ba'de edâi'd-deyn defter-i kassâm mûcebince bana intikāl eden yüz yirmi iki kıt'a esedî guruşu ammim ve vasîm mezbûr Hüseyin Efendi yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim min ba'd zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkım bâkī kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a.

Fî 3 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Âbid b. Hüseyin, Mehmed b. Eyüb, Mustafa b. Mahmud, İbrahim b. Tahsin, Attâr Mahmud Çelebi, Mehmed Efendi el-İmâm, Mustafa Efendi Kâtib.

86 [18a-4] Kiremitçi Süleyman Vakfı'na ait dükkânın biriken kiralarının ödenmesi

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbühü'l-Bârî-de merhûm Kiremitçi Süleyman Çelebi Evkāfı'na bi'l-fi'l mütevellî olan sâhibü'l-kitâb Mehmed Çavuş b. Abdülvehhâb mahfil-i kazâda medîne-i mezbûre a'mâlinden Litros nâm karyede sâkin Yorgo v. Angeli nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip merkūm Yorgo bundan akdem karye-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd mülk menzil ve dükkânını mütevellî-i sâbıka her biri sekiz dirhem gelir yüz elli kıt'a riyâlî kebîr guruşa alâ tarîki'l-istiğlâl bey' ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile iştirâ ve ba'de't-tahliye ve't-tekābuz senede yirmi dört guruş icâre ile merkūm Yorgo'ya îcâr ve teslîm ol dahi istîcâr ve tesellüm ve ol zamândan sitte ve semânîn ve elf Zilka'desi'ne gelince altı senede müctemi' yüz yirmi beş guruşun üç senede icâresi altmış yedi buçuk guruşu mütevellî-i sâbıka edâ ve teslîm edip bâkī altmış yedi buçuk guruş üç sene icâresiyle asıl mâl-ı vakf-ı mezbûr ve târih-i mezbûrdan târih-i kitâb-ı şehr gurresine gelince on bir ay icâresi yirmi guruş ki

Eyup 82 nolu sicil.indd 92 01.06.2011 15:54:31

cem'an iki yüz otuz sekiz guruşa vakf-ı mezbûr için tevliyyetim hasebiyle merkūm Yorgo'dan taleb eylerim suâl olunsun, gıbbe'ş-suâl deyicek gıbbe'ş-suâl merkūm Yorgo cevâbında fi'l-vâki' vakf-ı mezbûr malından sekizer dirhem gelir yüz elli guruş riyâlî asıl ve altı sene icâresi altmış yedi buçuk guruş ile on bir ay icâresi yirmi guruş ki cem'an iki yüz otuz sekiz guruş vakf-ı mezbûr için mütevellî-i mezbûra ile'l-ân zimmetimde lâzımü'l-edâ deynimdir deyû ikrâr edicek alâ mûcebi ikrârihî merkūm Yorgo mâl-ı vakf-ı mezbûru edâ ile ilzâm olunup kayd olundu.

Fî 4 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Ağa b. Habib, Mehmed b. Hasan, Mehmed Efendi b. Ahmed, Eyüb Çelebi, Mustafa Çelebi.

87 [18b-1] Yatağa mahkûm Hamlacı Mehmed Ağa b. Mustafa'nın yeğeni İbrahim Çelebi'yi oğlu için vasî tayini

İşbu sâhibü'l-kitâb İbrahim Çelebi b. Mehmed nâm kimesneye lâhıkü'l-beyân vechi üzre ba'de'd-da'vai's-sahîhati'ş-şer'iyye istişhâdi'ş-şer'î sudûrundan sonra udûl-i ricâlden Ali Efendi b. el-Hâc Mehmed ve İmâm Ömer Efendi b. Ramazan ve Seyyid Hüseyin b. Mehmed el-Hallâk ve Arzuman Reis b. es-Seyyid Ali ve Mustafa Beşe b. Ali ve Hasan Beşe b. Abdurrahman nâm kimesneler li ecli'ş-şehâde makām-ı kazâya hâzırân olup isre'l-istişhâd Havâss-ı Aliyye kazâsı a'mâlinden kasaba-i Hasköy'de Turşucuzâde Hüseyin Çelebi mahallesi sâkinlerinden fahrü'l-emâsil ve'l-akrân- Hamlacı Mehmed Ağa b. Mustafa nâm kimesne ile'l-ân marîz ve sâhib-i firâş olmağla hemşirezâdesi mezbûr İbrahim Çelebi b. Mehmed sulbî sagīr oğlu Ahmed Bey'in evân-ı rüşd ve hadd-i bülûğuna değin bi emrillâhi te'âlâ ben kazâen dâr-ı bekāya intikāl eylediğimde bi'l-irsi'ş-şer'î oğlum sagīr-i mezbûra intikāl eden emvâl-i mevrûsesini zabt ve ve her hâlini hıfz için bizim huzûrumuzda vasiyy-i muhtâr nasb ve ihtiyâr eyledi deyû her biri şehâdet-i sahîha-i şer'iyye eylediklerinde merkūm İbrahim Çelebi dahi vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini edâya ta'ahhüd etmeğin mâ vaka'a kayd şud.

Fî 5 min Şevvâl seneti ihdâ ve semânîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Reis b. Abdullah, Süleyman Çelebi b. Arzuman, Mustafa Beşe b. Abdullah, Ali b. Hasan, Hasan Bey, Mehmed b. Mahmud, Hasan b. Abdullah, Ahmed Çelebi.

88 [18b-2] Mehmed b. Mustafa'nın yeğeninin eşi Âişe Hanım'a arsa hibesi

Havâss-ı Aliye kazâsı a'mâlinden kasaba-i Hasköy mahallâtından Turşucuzâde Hüseyin Çelebi mahallesinde sâkin fahrü'l-akrân Mehmed Ağa b. Mustafa tarafından hibe-i âti'l-beyânı ikrâra vekîl olup Ali Efendi b. el-Hâc Mehmed ve Ömer Efendi b.

Eyup 82 nolu sicil.indd 93 01.06.2011 15:54:31

Ramazan nâm kimesneler şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan hemşirezâdesi olan İbrahim Çelebi b. Mehmed nâm vekîl meclis-i şer‘de müvekkil-i mezbûrun zevce-i menkûhası râfi‘atü’l-vesîka Âişe Hâtun bt. Ali muvâcehesinde bi’l-vekâle ikrâr ve i‘tirâf edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki‘ iki tarafı yine müvekkil-i mezbûrun âhar mülkü ve bir tarafı Mehmed Çelebi mülkü ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd hibe-i âtiyetü’z-zikrin sudûruna değin müvekkilim mezbûrun iki sokak kapısı beyninde vâki‘ tarîkin üst tarafında, sed üzerinde tûlen on yedi, arzan altı buçuk, bi hesâb-ı satrancî yüz on buçuk zirâ‘ mülk arsasını eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve sâir tevâbi‘ ve levâhıkı ile fâriğan ani’ş-şevâgil zevcesi mezbûre Âişe Hâtun’a hibe-i sahîha-i şer‘iyye ile hibe ve temlîk ve teslîm edip ol dahi meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm ve kabûl ve kabz eyledi min ba‘d zikr olunan arsa-i hâliye mezbûre Âişe Hâtun’un mülk-i mevhûbudur deyû dedikde gıbbe’t-tasdîk kayd şud.

Fî 5 [Şevvâl] sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Sâbikūn

89 [18b-3] Hasköy yahudilerinden Musi’nin arpa ve saman teklifinden muaf olduğu

Havâss-ı Aliyye Kazâsı a‘mâlinden kasaba-i Hasköy’de sâkin ehl-i sûk Yahudilerinden Karakaş v. Mayer ve Yasef v. Savi ve Hayım ve sâirleri meclis-i şer‘de yine kasaba-i mezbûrede vâki‘ gümüşhâneci olan râfi‘ü’l-vesîka Musi v. Avraham nâm Yahudiyi ihzâr ve mahzarında her biri üzerine da‘vâ edip işbu sene-i mübârekede Silivri menziline imdâd için taraf-ı saltanattan irsâl olunan bârgirlerin zâd u zevâdları için kazâ-i mezbûrda tahsîli fermân olunan arpa ve saman bizim hissemize isâbet eden arpa ve saman bahâsından merkūm Musi’ye dört yüz akçe tahmîl edip taleb eylediğimizde edâda ta‘allül eder suâl olunup alıverilmesi murâdımızdır dediklerinde gıbbe’s-suâl merkūm Musi cevâbında benim san‘atım darbhâneye müte‘allik olup ekseriyâ taraf-ı mîrîden gelen toprağı bilâ ücret kal‘ edip ve ondan mâ‘adâ kadîmü’l-eyyâmdan bu âna gelince bu makûle nesne bize teklîf olunmamıştır deyicek isre’l-istintâk merkūmûn Yahudilerden merkūm Musi’nin san‘atı darbhâneye müte‘allik olup taraf-ı mîrîden gelen toprağı bilâ ücret kal‘ edip ve kadîmü’l-eyyâmdan gümüşhâne erbâbına bu makûle nesne teklîf olunmadığını bi tav‘ihim ikrâr ve i‘tirâf eylediklerinde alâ mûcebi ikrârihim kadîme muhâlif merkūm Musi’den meblağ-ı mezbûru mütâlebeden men‘ birle.

Fî 5 min Şevvâl sene 81.

Şuhûdü’l-hâl: Eyüb Çelebi b. Mehmed, Abdurrahman Çelebi b. İbrahim, Mustafa Çelebi b. İsmail, Mehmed b. Mahmud, Mehmed b. Eyüb, Hasan Abdullah.

Eyup 82 nolu sicil.indd 94 01.06.2011 15:54:31

90 [19a-1] Mehmed Sıdkı Çelebi'nin Yusuf b. Abdullah'a arsa satışı

Eyüb'de Emir Buhârî mahallesinde sâkin Mehmed Sıdkı Çelebi b. Mehmed meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde işbu râkımü'l-kitâb Yusuf b. Abdullah mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' iki tarafı Mehmed Efendi bahçesi ve bir tarafı Usûli Hâtun Vakfı ve bir tarafı mekābir-i müslimîn ile mahdûd tûlen on altı, arzan dokuz bi hesâb-ı satrancî yüz elli bir zirâ' mülk-i mevrûs arsamı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve sâir tevâbi' ve levâhıkı ile mezbûr Yusuf on esedî guruşa bey' edip ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl ve kabz eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on esedî guruşu yedinden ahz u kabz eyledim min ba'd alâka ve medhalim yoktur mezbûr Yusuf'un mülk-i müşterâsı olmuşdur Keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a kayd şud.

Fî 7 Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi el-İmâm, Mustafa Çelebi b. Efendi, Mustafa Çelebi b. Bâli, Hasan Dede b. Ömer, Mehmed Efendi.

91 [19a-2] Asyetor v. Yorgi'nin Mesko v. Apostol ile Dimo v. Tıranoz'a evini bey' bi'l-vefâ yoluyla satışı

Vilâyet-i Rumeli'nde Yenişehir kazâsı aktâ'ından olan Kûhistan nâhiyesine tâbi' Ayodiya nâm karye zimmîlerinden Asyetor v. Yorgi nâm zimmî meclis-i şer'de bâ'isü'r-rakīm Mesko v. Apostol ve Dimo v. Tıranoz nâm zimmîler muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Acemoğlu Yani v. Koli mülkü ve bir tarafı Yorgi v. Beldenmi mülkü ve bir tarafı Papa Dimo mülkü ve bir tarafı ba'zan Sarı Tonos ve ba'zan tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb fevkānî oda ve altında ahırı müştemil menzilimi cümle tevâbi' ve levâhıkı ile yine karye-i mezbûre sınırı dâhilinde Merkâse nâm mevzi'de bir tarafı Aleksi bağı ve bir tarafı Papa Angela bağı ve tarafeyni tarcûde? ile mahdûd bir kıt'a mülk bağımı dahi âmme-i menâfi' ve merâfıkı ile merkūmân Mesko ve Dimo'ya yüz elli kıt'a esedî guruşa târih-i kitâbdan dört sene tamâmına değin edâ etmek üzre bi tarîki'l-bey' bi'l-vefâ bey' eylediğimde merkūmân dahi tarîk-i mezbûr üzre iştirâ ve kabûl eylediler eğer târih-i mezbûr tamâmına değin yüz elli esedîyi merkūmâna edâ ve teslîm eylemezsem bey'-i bâta munkalib olsun dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a kayd şud.

Fî 7 Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Eyüb, Mehmed b. Abdullah, Eyüb Çelebi b. ( ), Mehmed b. Mahmud, Yani v. İstoryani, Dimo v. Sefer, Zahari v. Yorgaki, Dimo v. İde, Dimo v. Niha, İsterye v. Apostol, Aleksandra v. Dimo, Dimo v. Andriye.

Eyup 82 nolu sicil.indd 95 01.06.2011 15:54:31

92 [19a-3] Çatalca'da ölen Foti v. ( )'nın veresesinin bağ satışı ve borç tediyesi

Havâss-ı Aliyye kazâsına tâbi' Çatalca nâhiyesine tâbi' Kestanelik demekle ma'rûf karyede sâkin iken bundan akdem mürd olan Foti v. ( ) nâm zimmînin verâseti zevcesi Eleni bt. Aleksi nâm Nasrâniye ile sulbî kebîr oğulları Hıristo Doli ve Polihroni nâm zimmîlere münhasıra idiği şer'an zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra merkūm Hıristo Doli meclis-i şer'de li ebeveyn karındaşı işbu bâ'isü'l-vesîka mersûm Polihroni muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz, babamız hâlik-i mezbûr Foti'den bi'l-irsi'ş-şer'î bize ve vâlidemize intikāl eden emlâkden karye-i mezbûrda vâki' bir tarafı İstirati mülkü ve bir tarafı yine mülk-i mevrûs bahçemiz ve bir tarafı Kara Nikola mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd beş bâb fevkānî oda ve altında ahır ve bi'r-i mâ ve fırını müştemil menzilden ve yine karye-i mezbûrda vâki' bir tarafı Kara Nikola mülkü ve bir tarafı Papas bahçesi ve bir tarafı menzil-i mezkûr ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd bahçeden on altı sehimden benim hisseme isâbet eden yedi sehim hisse-i şer'iyye-i şâyi'a-i mevrûsemi târih-i kitâbdan üç sene mukaddem birâderim merkūm Polihroni'ye kırk iki bin akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı kat'î ile bey' ve teslîm ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve tesellüm ve kabz edip semeni olan meblağ-ı mezbûrun otuz bin akçesini gāib ani'l-meclis Canko Mehmed'e zimmetinde edâsı lâzım otuz bin akçe deynimi emrim ile edâ ve bâkī on iki bin akçemi tamâmen karındaşım mezbûr yedinden alıp kabz edip menzil-i merkūm ve bağ-ı mersûmede alâkam yoktur dedikde mâ vaka'a kayd şud.

Fî 7 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Beşe b. Abdullah, Mahmud Çelebi b. Mehmed, Sipâhizâde Mehmed Çelebi b. Ramazan, Hüseyin Çelebi b. Seferi, Nalbant Ramazan b. Abdullah, Makol v. Makri, Yorgo v. Ripga, Hıristo Doli v. Kösec, Yorgo v. Apostol, Dimitri v. Papas ve gayruhüm.

93 [19b-1, Arapça] Bayram b. Mehmed adlı küçüğe nafaka takdir edildiği

Hâkim, Bayram b. Mehmed nâm sagīrin nafakası, kisvesi ve sâir havâic-i zarûriyesi için, himâye ve terbiyesi altında bulunduğu, medîne-i Ebî Eyyûb-i Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî- mahallâtından Çavuş Kasım mahallesinde sâkine olan Emine bt. İbrahim nâm mutallaka annesi ve hâdinesinin talebiyle, mezbûr babası Mehmed üzerine, zeyilde mezkûr târihden itibâren yevmî râyicü'l-vakt üç akçe farz ve takdîr etti. Hâkim, meblağ-ı mefrûz-i mezbûrun sagīr-i merkūmun havâic-i lâzimesine sarfına ve vakt-i hâcette istidâne edip vakt-i zaferde mezbûr Mehmed'e rücû' etmesine merkūme Emine hâtuna izin verdi.

Eyup 82 nolu sicil.indd 96 01.06.2011 15:54:31

Cerâ zâlike ve hurrira fî 7 min Şevvâli'l-mükerrem sene 1081.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi b. İsmail, Eyüb Çelebi b. Mehmed, Mehmed b. Eyüb, Mehmed b. Mahmud, Hasan b. Abdullah ve gayruhüm

94 [19b-2, Arapça] Emine bt. İbrahim'in muhâlaa yoluyla boşandığı

Medîne-i Hazreti Ebî Eyyûb-i Ensârî mahallâtından Çavuş Kasım mahallesinde sâkine olan Emine bt. İbrahim nâm hâtun, meclis-i şer'-i şerîf ve mahfil-i dîn-i münîfde hâzıra olup, hâmil-i hâze'l-kitâb Mehmed b. Mehmed nâm zevci ile muhâla'a yaptı. Zevc-i mezbûr da nikâhı esnâsında ta'ahhüd ettiği râyicü'l-vakt altı bin beş yüz akçe mehr-i müecceli, aralarında ma'lûm ve mu'ayyen olan iddet nafakası ve me'ûnet-i süknâsı mukābilinde zevce-i mezkûre ile muhâla'a yaptı. Zevce-i mesfûre bu sûretle yeni bir nikâh yapılmadan ve mehir ödenmeden helâl olmayacak şekilde zevc-i merkūmundan ayrılmış oldu. Sonra her biri cemî'-i de'âvî, mütâlebât, eymân ve muhâsamâttan umûmen, zevciyyetle alâkalı da'vâdan husûsan yek diğerinin zimmetini ibrâ-i âm ile husûmet ve nizâyı bertaraf edicek şekilde ibrâ etti.

Cerâ zâlike ve hurrira fî 7 min Şevvâli'l-mükerrem sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Eyüb, Mehmed b. Mahmud, Hüseyin Çelebi b. Ali, Hüseyin Çelebi b. Hasan, Hasan b. Abdullah ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

95 [19b-3] Hasköy'den Âişe ve Fâtıma adlı iki yetimin nafakası ve vasîlerinin muhasebesi

Havâss-ı Aliyye kazâsı tevâbi'inden kasaba-i Hasköy mahallâtından Ahmed Çelebi mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hasan Beşe nâm râcilin verâseti sulbî sagīre kızları Âişe ve Fâtıma nâm yetîmeler ile li ebeveyn ammisi Aydın Beşe nâm râcile münhasıra olup ba'dehû mezbûre Âişe dahi fevt olup verâseti vâlidesi Nefise bt. Abdullah ile li ebeveyn kız karındaşı mezbûre Fâtıma'ya ve ammisi merkūm Aydın Beşe'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra merkūm Aydın Beşe tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup vekâleti yedinde olan hüccet-i şer'iyye mûcebince şer'an sâbite olan Nasuh Reis b. Yusuf mahfil-i kazâda müteveffâ-yı mezbûr Hasan Beşe'nin hâl-i hayâtında kızları sagīretân-ı mezbûretân üzerlerine vasiyy-i muhtâr nasb ve ihtiyâr eylediği sâhibü'l-kitâb Mustafa Çelebi b. Dilaver mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip bundan esbâk sene selâsin ve seb'în ve elf târihinden bu âna gelince mezbûr Mustafa Çelebi sagīretân-ı mezbûretâna babaları müteveffâ-yı mezbûrdan bi'l-irsi'ş-şer'î isâbet ve intikāl eden emvâli i'mâl ve murâbahasını ahz ve kasaba-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ma'lûmü'l-hudûd menzili ikrâ ve kirâsını kabz ve dört sene

Eyup 82 nolu sicil.indd 97 01.06.2011 15:54:32

mezbûretâna ve mezbûr Âişe fevt oldukdan sonra dört sene dahi yalnız sagīre-i mezbûre yedinde olan nafaka hücceti üzre nafakalarını edâ ve menzil-i mezbûru ta'mîr ve termîm edip muhâsebesin görmüşümdür, el-hâletü hâzihî sekiz senede vasiyy-i mezbûrun muhâsebesi yedinde olan fermân-ı şerîf nâtık olduğu üzre görülmek müvekkil-i mezbûrun matlûbudur deyicek vasiyy-i mezbûrun sinîn-i mezbûrede olan ahz u i'tâsı hâkim-i muvakki'-i sadr-ı kitâb huzûrunda hesâb ve kitâb olundukda mezbûre Fâtıma'ya babası müteveffâ-yı mezbûrdan irsen intikāl eden on iki bin yüz yetmiş beş akçe ve hemşîresi müteveffât-ı mezbûre Âişe'den isâbet eden beş bin üç yüz otuz altı akçe ki cem'an on yedi bin beş yüz on bir akçesi ile'l-ân mevcûd ve meblağ-ı mezbûrun elli altı esedî ve bir rub'ı gāib ani'l-meclis Hammâmî Ahmed Beşe zimmetinde ve mâ'adâ vasiyy-i merkūm[ca] mazbût olup meblağ-ı mezbûrun sekiz senede murâbahasından on altı bin yedi yüz kırk akçe ve menzil-i mezbûrun kirâsından dahi on üç bin sekiz yüz yedi akçe ki cem'an otuz bin beş yüz kırk yedi akçe vasiyy-i mezbûrun alâ vechi ikrârihî makbûzu olup târih-i mezbûrdan dört sene üç ay tamâmına değin sagīretân-ı mezbûretânın her birine yevmî sekizer akçeden beher yevm on altışar akçe hesâbı üzre yirmi dört bin dört yüz seksen akçe nafakalarını ve dört sene dahi yalnız mezbûre Fâtıma'nın nafaka-i mefrûzasına yevmî sekiz akçe hesâbı üzre on bir bin sekiz yüz yirmi akçe ber mûceb-i hüccet-i şer'iyye edâ ve teslîm ve menzil-i mezbûrun dahi sekiz senede ta'mîr ve termîmine iki bin dört yüz seksen beş akçe ki cem'an otuz sekiz bin dört yüz seksen beş akçe vasiyy-i mezbûrun harc ve sarfı olup lâkin vasiyy-i mezbûrun yedi bin dokuz yüz otuz sekiz akçe fazlası zuhûr edip meblağ-ı mezbûr sagīre-i mezbûrenin emvâl-i mevrûsesi murâbahasından matlûbumdur deyû cevâb vericek vekîl-i mezbûr i'âde-i kelâm edip vasiyy-i merkūm sinîn-i mezbûrede ol mikdâr nafaka teslîm eylediği mukarrer ve menzil-i mezbûrun ta'mîr ve termîmine harc ve sarf eylediği meblağ-ı mezbûr kadr-i ma'rûf idiği muhakkaktır lâkin vasiyy-i mezbûrun meblağ-ı merkūm onu on bir akçeden ziyâdeye i'mâl ve menzil-i mezbûrun kirâsından ikrârı üzre makbûzu olan on üç bin sekiz yüz yedi akçeden ziyâde kabz eylemişdir deyicek isre'l-istintâk ve akībe'l-inkâr vekîl-i mezbûrun beyândan âciz ve husûs-ı mezbûrede vasiyy-i merkūm ayniyle musaddık olmağın sagīre-i mezbûrenin zikr olunan onu on birisine ziyâde i'mâl eylemediğine ve menzil-i mezbûrun kirâsından sinîn-i mezbûrede on üç bin sekiz yüz yedi akçeden ziyâde ahz u kabz eylemediğine vasiyy-i mezbûr Mustafa Çelebi'ye gıbbe'l-istintâk ol dahi alâ vefki'l-mes'ûl yemîn billâhi te'âlâ etmeğin mâcerâ bi't-taleb ketb olundu.

Fî 10 Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Çelebi b. Ali, Mehmed b. es-Seyyid ( ), Mehmed b. Mahmud, Hasan b. Hüseyin, Hasan b. Hüsnü, Mustafa Efendi Kâtib.

Eyup 82 nolu sicil.indd 98 01.06.2011 15:54:32

96 [20a-1] Merhum Bektaş Efendi Vakfı'na vekâleten mütevelli tayini

Mahmiye-i İstanbul hısnı ebvâbından Ebî Eyyûb el-Ensârî -aleyhi rahmeti'l-Bâri- kapısı hâricinde âsûde merhûm ve mağfûrun leh Bektaş Efendi Evkāfı'na mütevellî olan Mustafa Çelebi b. Ebû Bekir meclis-i şer'de takrîr-i kelâm edip bi hasebi'l-iktizâ ben vilâyet-i Anadolu'da vâki' kasaba-i Kirmasti'ye hâlen teveccüh ve azîmet eylediğim ecilden mütevellîsi olduğum evkāf-ı mezbûre tevliyyetinde câbîlerin muhâsebesini görüp ve sâir umûr-ı tevliyyeti görüp gözetmek üzre işbu sâhibü'l-kitâb Mehmed Bey b. Abdülvehhâb nâm kimesneyi tarafımdan vekâlet-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i merkūmeyi kabûl ve hıdemât-ı lâzımesin edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğin mâ cerâ bi'l-ibtigā kayd şud.

Fî 12 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi b. Pervâne, Mustafa Çelebi b. İsmail, Eyüb Çelebi el-müsta'id, Mehmed b. Eyüb, Mehmed b. Mahmud.

97 [20a-2] Hüseyin b. Şaban'ın Mustafa b. Ali'ye ev satışı

Vilâyet-i Anadolu'da Eğin kasabası mahallâtından Alican mahallesi sâkinlerinden Hüseyin Bey b. Şaban nâm kimesne meclis-i şer'de râfi'ü'l-kitâb Mustafa b. Ali mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde münselik emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Mehmed Bey mülkü ve bir tarafı diğer Mehmed Bey mülkü ve bir tarafı müşterî-i mezbûrun mülkü ve taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb fevkānî ve bir bâb tahtânî odaları müştemil mülk menzilimi cümle tevâbi'iyle mezbûr Mustafa'ya tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı şer'î ile on sekiz guruşa bey' ol dahi ber minvâl-i muharrer iştirâ ve kabûl eyledikden sonra semeni olan mezbûrü'l-vasf on sekiz kıt'a esedî guruşu mezbûrun yedinden tamâmen ahz u kabz eylediğimden sonra menzil-i mahdûd-ı mezkûru mahallinde zabt ve tasarrufa mezbûr Mustafa'yı tarafımdan taslît eyledim ba'de'l-yevm alâka ve medhalim yoktur mezbûr Mustafa'nın mülk-i müşterâsıdır Keyfe mâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikde mâ hüve'l-vâki' kayd şud.

Fî 10 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Beşe b. Maksud, Muhzır Mehmed, Ali Beşe b. er-Râcil, Ali Bey b. ( ), Mehmed [b.] Abdullah, Mustafa b. Mehmed ve gayruhüm mine'l-hâzırîn.

98 [20a-3] Hüseyin Çavuş Vakfı'na ait murâbaha gelirinin ödenmesi

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de merhûm Hüseyin Çavuş evkāfına bâ-berât-ı şerîf-i âlîşân bi'l-fi'l mütevellî olan bâ'isü'l-kitâb

Eyup 82 nolu sicil.indd 99 01.06.2011 15:54:32

Halil Çelebi b. Hüdâverdi mahfil-i kazâda sâbıkan evkāf-ı mezbûre mütevellîsi olan Davud Efendi b. Mehmed mahzarında takrîr-i kelâm ve bast-ı merâm edip târih-i kitâbdan dört sene mukaddem merkūm Davud Efendi tevliyyet-i mezbûreden azl ve yerine ben mütevellî olduğumda mezbûr Davud Efendi mâl-ı vakf-ı mezbûru yerli yerinde bana gösterip burhânlarını teslîm eylediğinde işbu hâzır bi'l-meclis Mustafa Çelebi b. Hüdâverdi zimmetinde asl-ı mâl-ı vakf-ı mezbûrdan yüz guruş vardır deyû gösterip ol dahi gerçi zimmetimde yüz guruş vardır lâkin devr-i şer'î ve ilzâm-ı ribh olunmamıştır deyû dört senedir ki ribh nâmına bir akçe ve bir habbe alınmamıştır, hâlâ suâl olunup takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur deyicek gıbbe's-suâl merkūm Mustafa cevâbında fi'l-vâki' merkūm Davud Efendi'den dört sene mukaddem yüz guruş istikrâz ve kabz eylemişdim hâlâ yüz guruşu teslîm ederim ve lâkin benim üzerime devir ve ilzâm-ı ribh olmamağın ribh nâmına bir akçe ve bir habbe vermedim ve vermem deyicek mezbûr Davud Efendi dahi mâl-ı vakf-ı mezkûru merkūm Mustafa üzerine hîn-i teslîmde ba'dehû devr-i şer'î ve ilzâm-ı ribh eyledim deyû ikrâr edicek alâ mûcebi ikrârihimâ mezkûrân Mustafa Çelebi ve Davud Efendi'den bir kıyye? murâbaha lâzım gelmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 11 min şehri Şevvâli'l-mükerrem sene ihdâ ve semânîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi b. Pervâne, Hüseyin Çelebi b. İsa, Mehmed Bey b. el-mühtedî, Ali Çelebi b. Hızır, Mustafa Çelebi b. Mehmed Berberzâde, Mehmed b. Mahmud ve gayruhüm mine'l-hâzırîn.

99 [20a-4, Arapça] Fâtıma bt. İbrahim'in muhâlaa yoluyla boşandığı

Medîne-i Hazreti Ebî Eyyûb-i Ensârî mahallâtından Çavuş Kasım mahallesinde sâkine olan Fâtıma bt. İbrahim nâm hâtun, meclis-i şer'-i şerîf ve mahfil-i dîn-i münîfde hâzıra olup, hâmil-i hâze'l-kitâb Musli b. Salih nâm zevci ile muhâla'a yaptı. Zevc-i mezbûr da nikâhı esnâsında ta'ahhüd ettiği râyicü'l-vakt iki yüz akçe mehr-i müecceli, aralarında ma'lûm ve mu'ayyen olan iddet nafakası ve me'ûnet-i süknâsı mukābilinde zevce-i mezkûre ile muhâla'a yaptı. Zevce-i mesfûre bu sûretle yeni bir nikâh yapılmadan ve mehir ödenmeden helâl olmayacak şekilde zevc-i merkūmundan ayrılmış oldu. Sonra her biri cemî'-i de'âvî, mütâlebât, eymân ve muhâsamâttan umûmen, zevciyyetle alâkalı da'vâdan husûsan yek diğerinin zimmetini ibrâ-i âm ile husûmet ve nizâyı bertaraf edicek şekilde ibrâ etti.

Cerâ zâlike fî 5 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Şaban, Ahmed b. Sevindik, Yusuf b. Veli, Seyyid Ahmed b. Seyyid Ömer

Eyup 82 nolu sicil.indd 100 01.06.2011 15:54:32

100 [20b-1] Hatice bt. Hüseyin'in eşi Mustafa b. Muharrem ile boşanma davası

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Evlice Baba mahallesi sâkinelerinden Hatice bt. Hüseyin nâm hâtun meclis-i şer'de zevci işbu sâhibü'l-kitâb Mustafa b. Muharrem mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip zevcim mezbûr Mustafa ile hüsn-i zindegânîmiz olmayıp beynimizde şikāk ve adem-i vifâk olmağla emr-i mu'âdât-ı mütemâdiye olmağın zimmetinde mütekarrir ve ma'kūdun-aleyh dört bin akçe mehr-i müeccelimden ve nafaka-i iddet-i mu'âyenem ve me'ûnet-i süknâmdan fâriğa olduğumdan mâ'adâ bin fıddî nakd-i râyic fi'l-vakt akçe ve bir mükemmel hamam rahtı ve bir mor çuka ferâce ve bir arakiye ve bir sedefkârî âyine bedel-i hul' olmak üzre zevcim merkūm Mustafa yedinde def' ve teslîm ve muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile muhâla'a eyleyip birbirimizin zimmetini zevciyyete müte'allik âmme-i de'âvî ve mütâlebâtdan ibrâ ve iskāt eyledik deyicek merkūm Mustafa meclis-i mezbûrda ben dahi zikr olunan bedel-i hul'ı zevcem merkūme Hatice yedinden tamâmen alıp kabz edip minvâl-i muharrer üzre olan hul'ı kabûl ve mezbûrenin zimmetini zevciyyete müte'allik da'vânın küllîsinden ibrâ eyledim deyû mezbûreyi kelimât-ı muharreresinden vicâhen ve şifâhen tasdîk ve tahkīk etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi's-sânî aşer min Şevvâli'l-mükerrem sene ihdâ ve semânîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. Murad el-İmâm, Mehmed b. Ahmed, Abdullah b. Abdullah el-Müezzin, Abdi Beşe b. Mehmed er-Râcil, Veli Çelebi b. Murtaza el-Attâr, Eyüb Çelebi b. Hasan, Mustafa Çelebi b. Mehmed, Hasan b. Mehmed, Ali Bey. b. Ahmed, Nasuh b. Mehmed, Hüseyin b. Murad, Kâtibü'l-hurûf Eyüb Çelebi, Mehmed b. Mahmud ve gayruhüm.

101 [20b-2] Yava olan iki baş karasığır öküzün asıl sahibine teslimi

Husûs-ı âti'l-beyânı mahallinde istimâ' için bi't-taleb mahkeme-i şerîfeden umdetü'l-müderrisîn Mustafa Efendi irsâl olunup ol dahi zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî müslimîn ile Havâss-ı Aliyye kazâsına tâbi' Müderris nâm karyeye varıp Şaban Kethüdâ b. Mahmud'un menzilinde akd-i meclis-i şer' olundukda işbu sâhibü'l-kitâb es-Seyyid Mustafa Çelebi b. es-Seyyid Ahmed mezbûr Şaban Kethüdâ mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târih-i kitâbdan bir ay mukaddem iki re's kara sığır öküzlerim mülkümden zâyi' olmuşdu. Hâlâ zikr olunan iki kara sığır öküzlerimi mezbûr Şaban yedinde buldum suâl olunup bana teslîme tenbîh olunması murâdımdır dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Şaban cevâbında zikr olunan öküzleri yava olmak üzre ahzını ikrâr ve lâkin müdde'î-i mezbûrun mülkü olduğunu inkâr ve mülkünden zâyi' olduğunu inkâr edicek

Eyup 82 nolu sicil.indd 101 01.06.2011 15:54:32

müddeʿî-i mezbûrdan müddeʿâsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Ali Bey b. Abdullah ve diğer Ali Beşe b. Osman nâm kimesneler li ecli'ş-şehâde meclis-i maʿkūd-ı mezkûrda hâzırân olup istişhâd olunduklarında işbu hâzır fi'l-meclis iki re's kara sığır öküzler müddeʿî-i mezbûrun mülkü olup târih-i kitâbdan bir ay mukaddem mülkünden zâyiʿ eyledi biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şerʿiyye eylediklerinde gıbbe riʿâyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra müddeʿî-i mezbûr es-Seyyid Mustafa Çelebi'ye zikr olunan öküzler âhara beyʿ veyâ hibe ve bir tarîkle mülkünden ihrâc etmediğine yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ vefki'l-mes'ûl yemîn billâhi'l-aliyyi'l-aʿlâ ettikten sonra zikr olunan iki re's kara sığır öküzü müddeʿî-i mezbûr es-Seyyid Mustafa'ya teslîme mezbûr Şaban'a tenbîh birle mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr baʿdehû inhâ ve takrîr etmeğin kayd şud.

Fî 12 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin b. Abdullah, Ali b. Ömer, Mehmed b. Eyüb, Mehmed b. Mahmud, Hasan b. Abdullah ve gayruhüm.

102 [20b-3] İrine bt. Todor ile Miho v. Yani adlı iki gayri müslimin nikâhlanmaları

Havâss-ı Refîʿa kazâsına tâbiʿ Cühûd-ı Burgos nâm karyede sâkine İrine bt. Todor nâm nasrâniye tarafından tezvîc-i âti'l-beyâna vekîl olup mezbûrenin zâtını maʿrifet-i şerʿiyye ile ârifân olan Nikolaki v. Andriye ve Aleksandra v. Yorgo nâm zimmîler şehâdetleriyle şerʿan vekâleti sâbite olan Miho v. Yani nâm zimmî meclis-i şerʿde işbu râfiʿü'r-rakīm Yorgo v. Yani nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre İrine'yi beş yüz akçe mehr-i müeccel ve beynimizde maʿlûm muʿaccel üzerine ve zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî şuhûd mahzarında vekâletim hasebiyle tezvîc ve'n-nikâh eylediğimde ol dahi kendi nefsi için tezevvüc ve kabûl eyledi deyicek vekîl-i mezbûru kelimât-ı muharreresinde merkūm Yorgo vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkīk etmeğin mâ vakaʿa ketb olundu.

Fî 12 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Eyüb, Mehmed b. Mahmud, Huddâm, Hüseyin b. Ali, Hüseyin b. Abdullah ve gayruhüm.

103 [21a-1] Litros reâyâsından Panayot ve oğlu Aleksandra'nın cizyelerini ödemeleri

Havâss-ı aliyye kazâsı tevâbiʿinden Litros nâm karye zimmîlerinden işbu ashâbü'l-vesîka Dimitri v. Yani ve Yorgo v. Nikola ve Dimitri v. Mihal ve Dragi

Eyup 82 nolu sicil.indd 102 01.06.2011 15:54:32

v. Dergo nâm zimmîler ve sâirleri meclis-i şerî'at-i şerîfede yine karye-i mezbûre zimmîlerinden Panayot v. Nikola nâm zimmî muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip merkūm Panayot ve ile'l-ân kâr u kisbi ve harc u sarfı bir yerde olan sulbî kebîr oğlu gāib ani'l-meclis Aleksandra karye-i mezbûrenin cizye defterinde isimleri mastûr ve mukayyed re'âyâdan olmağla işbu sene-i mübârekede her birimizin üzerine edâsı lâzım gelen cizye için her nefer üzerine onar guruş isâbet etmekle merkūm Panayot'tan kendi cizyesi ve oğlu merkūm cizyesi için onar guruşdan yirmi guruşu taleb eylediğimizde edâda ta'allül eder suâl olunup alıverilmek matlûbumuzdur dediklerinde gıbbe'ş-suâl mezbûr merkūm Panayot kendi ve oğlu merkūm Aleksandra karye-i merkūme re'âyâsından olup bir nefer için bu sene onar guruş cizye isâbet eylediğini tav'an ikrâr ve oğlu merkūm kendi iyâlinden olup müstahakk-ı edâ-yı cizye idiğini i'tirâf etmeğin alâ mûcebi i'tirâfihî yirmi guruşu edâya merkūm Panayot'a tenbîh birle mâ cerâ bi't-taleb ketb olundu.

Fî 12 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed el-Hâc, Mustafa Çelebi b. İsmail, Eyüb Çelebi b. Mehmed, Mehmed b. Mahmud, Mehmed b. Eyüb, Ali b. Abdullah ve gayruhüm mine'l-hâzırîn.

104 [21a-2] Panayot v. Mavridi adlı bir Rum yetimine yeni bir vasî tayini

Fi'l-asl vilâyet-i Rumeli'nde Mizistre kazâsına tâbi' Longanide nâm karye zimmîlerinden olup bundan akdem mahmiye-i İstanbul'da bakkallık işlerken mürd olan Aleksi v. Panayot nâm zimmînin verâseti li ebeveyn karındaşı oğlu Panayot v. Mavridi nâm zimmîye münhasıra idiği şer'an zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra sagīr-i mezbûrun üvey babası olup tesviye-i umûru için kıbel-i şer'den kadîmden mansûb vasîsi olan Tanaşo v. Nikite nâm zimmî mahfil-i kazâda sâbıkan sagīr-i mezbûr üzerine kıbel-i şer'den mansûb vasîsi olan râfi'ü'r-rakīm Todori v. Dimo nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip ile'l-ân vasîsi olduğum üvey oğlum sagīr-i mezbûra ammisi hâlik-i mezbûrdan bi'l-irsi'ş-şer'î isâbet ve intikāl eden on üç bin nakd-i fıddî râyic fi'l-vakt akçeyi sâbıkan vasî olan mezbûr Todori bi'l-vesâye alıp kabz etmişdi. El-hâletü hâzihî merkūm Todori vesâyet-i mezbûreden kendi rızâ ve ihtiyârıyla fâriğ olup kasr-ı yed etmekle sagīr-i mezbûr üzerine min kıbel-i şer'den vasî nasb olunduğum ecilden zikr olunan on üç bin akçeyi vasiyy-i sâbık merkūm Todori yedinden bi'l-vesâye alıp kabz eyledim meblağ-ı mezbûrdan zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkī kalmadı dedi dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 13 min Şevvâli'l-mükerrem sene 1081.

Eyup 82 nolu sicil.indd 103 01.06.2011 15:54:32

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Çelebi b. Mehmed, Süleyman Bey b. Ali, Mehmed b. Mahmud, Hüseyin b. Ali, Dilaver, Panayot v. Nikola, Panayot v. Yamya, İstirati v. Izgrafer, İstemad v. Mavridi, Dimitri v. Yorgi, Nikola v. Todori.

105 [21a-3] Kirkor v. Mahat adlı bir Ermeni'nin yetimi Andon'un vesayeti

Mahrûse-i Galata a'mâlinden kasaba-i Kasımpaşa'da Kertehorye demekle ma'rûf mahallede sâkin olup bundan akdem vilâyet-i Boğdan'da mütemekkin iken mürd olan Kirkor v. Mahat nâm Ermeni'nin verâseti zevcesi Moğal bt. Mircan nâm Ermeni'ye ile sulbî oğlu sagīr oğlu Andon nâm yetîme münhasıra idiği şer'an zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra sagīr-i merkūmun vâlidesi olup ammisi ve vasîsi üzerine kıbel-i şer'den mansûb nâzırı olan mezbûre Moğal meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde sagīr-i merkūmun li ebeveyn ammisi ve kıbel-i şer'den mansûb vasîsi olan Artin v. Mahat nâm Ermeni muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip merkūm Artin'i oğlum sagīr-i mezbûra babası hâlik-i merkūmdan irsen isâbet ve intikāl eden iki yüz elli kıt'a esedî guruşa kıbel-i şer'den mansûb vasî olmağla alıp kabz eylemişdi. El-hâletü hâzihî vasiyy-i merkūm Artin diyâr-ı âhara gitmek üzre azîmet etmekle zikr-i sâbık iki yüz elli guruşu yerli yerinden bana göstermek üzre kıbel-i şer'den vasiyy-i merkūm Artin'e tenbîh olunmak matlûbumdur deyicek gıbbe's-suâl vasiyy-i merkūm Artin cevâbında birâderzâdem sagīr-i merkūm Andon'a babası hâlik-i mezbûrdan isâbet eden iki yüz elli kıt'a esedî guruşu vesâyetim hasebiyle alıp kabz eyledim zikr olunan iki yüz elli guruş ile'l-ân zimmetimdedir deyû bi tav'ihî ikrâr ve i'tirâf etmeğin kayd şud.

Fî 13 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan b. Ali Serbölük, Mehmed b. Eyüb, Eyüb Çelebi el-müsta'id, Ebû Bekir b. Abdullah, Ali b. Abdullah.

106 [21b-1] Kurfa köylü Tanaş ve Dimitri kardeşlerin Dimitri v. Yorgi'ye bağ satışları

Havâss-ı aliyye kazâsına tâbi' Kurfa nâm karye ahâlîsinden olup Tanaş ve Dimitri v. Dodoş nâm zimmîler meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde işbu râfi'ü'r-rakīm Dimitri v. Yorgi muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'zzikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimizde münselik emlâkimizden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı yine mezbûr Tanaş bağı ve bir tarafı İstati bağı ve bir tarafı Yani ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd tahmînen üç dönüm bir kıt'a mülk-i mevrûs bağımızı cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile mezbûr Dimitri'ye yüz beş kıt'a esedî guruşa tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm eylediğimizde ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl ve kabz eyledikden

Eyup 82 nolu sicil.indd 104 01.06.2011 15:54:32

sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz beş kıt'a esedî guruşu yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledik zikr olunan bağda vechen mine'l-vücûh alâka ve medhalim yoktur mezbûr Dimitri'nin mülk-i müşterâsı olmuşdur keyfe yeşâ' mutasarrıf olsun dediklerinde kayd şud.

Fî 13 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Receb Beşe b. Abdullah, Mustafa Çelebi b. Abdullah, Hüseyin [b.] Ali, Hasan [b.] Abdullah, Yamandi v. Dimitri, Yani v. Dimitri, Yorgo v. Totoş.

107 [21b-2] Terkos köylerinden Podime halkının Fâtih vakfı ormanlardan izinsiz ağaç kesip kömür yapmalarının men'i

Cennet-mekân Firdevs-âşiyân merhûm ve mağfûrun-leh Ebü'l-feth ve'l-megâzi Sultan Mehmed Han Gāzi Evkāfı mütevellîsi kıbelinden Havâss-ı Aliyye kazâsı a'mâlinden Terkos nâhiyesine tâbi' Podime nâm karyenin zâbiti fahrü'l-emâsil ve'l-akrân Eyüb Ağa yediyle taraf-ı Saltanat-ı aliyyeden husûs-ı âti'z-zikri hakk-ı adl üzre mahallinde istimâ' ve fasl için bu fakîre hitâben emr-i şerîf-i âlîşân vârid olmağın imtisâlen lehû cânib-i şer'den Mevlânâ Mustafa Efendi b. İsmail irsâl olunup ol dahi zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî müslimîn ile sâlifü'z-zikr Podime'ye varıp mahall-i münâzi'un fîhde akd-i meclis-i şer'-i şerîf eylediğinde zâbit-i mûmâ-ileyh Eyüb Ağa meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda kömürcü tâifesinden Kiryaki v. Dimitri ve Karaca v. Ustoyan ve Aleksandra v. Yani ve Ustoyan v. İslani ve Todori v. Dimitri ve Yani v. Todori ve diğer Yani v. Dimitri ve Dimitri v. Arabacı ve Aleksi v. Dimitri ve Kostantin v. Yorgi ve Kosta v. Yani ve Todori v. İstati ve Aleksi v. Todori muvâcehelerinde üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu koru evkāf-ı mezbûreden olup ben zabt ve rabtına me'mûr iken merkūm[ûn]dan Kiryaki ve Karaca ve Aleksandra ve Ustoyan ve diğer Yani ve Dimitri ve Aleksi ve Kostantin ve Kosta ve Todori ve Aleksi benim izn ve icâzetim yoğ iken işbu korunun ağaçlarını kat' ve kömür yakıp intifâ' etmeleriyle bi'd-defâ'at nehy ve men' eylediğimde memnû' olmamak ecilden husûs-ı mezbûru hâlâ Şeyhülislâm hazretlerinden bir vakfın toprağında hüdâyî nâbit olan eşcârı ba'zı kimesneler kat' etmek istediklerinde mütevellî olan kimesneleri men'e kādir olur mu? deyû istiftâ olundukda olur deyû buyrulmağın ve ondan mâ'adâ bir vakfın toprağında hüdâyî nâbit olan eşcârı ba'zı kimesneler fuzûlen dibinden kat' edip, kömür yakıp istihlâk eyleseler mütevellî ol eşcârın kā'imen kıymetlerini ol kimesnelere tazmîne kādir olur mu? deyû istiftâ eylediğimde cevâb-ı bâ-savâblarında olur deyû buyrulmağın merkūmûn zimmîlerden suâl olunup ber mûceb-i emr-i şerîf-i âlî-şâna ve fetevâyı şerîf, zikr-i sâlif vakıf korudan merkūmûnun eşcâr kat' etmemeleri için cânib-i şer'-i kavîmden tenbîh olunmak matlûbumdur deyicek gıbbe's-suâl merkūmûn cevâblarında zikr olunan koru vakf-ı mezbûrdan olup bilâ izn eşcâr kat' ve kömür

Eyup 82 nolu sicil.indd 105 01.06.2011 15:54:32

yakdıklarını her biri tav'an ikrâr ve i'tirâf eylediklerinde ber mûceb-i fetvâ-yı şerîf min ba'd zikr olunan korudan bilâ izin eşcâr kat' etmemek üzre merkūmûn zimmîlere tenbîh olunup vâki' hâli mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ve ba'dehû meclis-i şer'a gelip inhâ ve takrîr etmeğin kayd şud.

Fî 18 min Ramazân [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân Receb Beşe, Kaytas Bey b. Abdullah, İbrahim Beşe b. Abdullah, Ali b. Abdullah, Mustafa Beşe.

108 [21b-3] Elizo v. Haron ile Hıristo v. Yani'ye ait olup emanette iken ölen beygirin tazmin edilmesi

İşbu râfi'ü'r-rakīm Elizo v. Haron nâm zimmî ve şerîki Hıristo v. Yani nâm Ermeni meclis-i şer'-i şerîfde Yehûda v. Abraham nâm Yahudi muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Yahudi târih-i kitâbdan on ay mukaddem bir [re']s siyah bârgirimizi Kağıthâne'ye gitmek için bundan istikrâ etmekle Yahudi sâlifü'z-zikr bârgiri koşup hendeğe düşürmekle ta'addîsinden nâşî mârrü'z-zikr bârgir yedinde helâk olmağın kıymet-i şer'iyyesini merkūm Yahudi'den mukaddemâ taleb eylediğimizde ta'addîsini inkâr etmeğin beynimizde münâza'ât-ı kesîre vukū'undan sonra vesâtat-ı muslihîn ile mesfûr Yehûda ile da'vâ-yı mezbûrdan bizi dokuz yüz fıddî râyic akçeye inşâ-i akd-i sulh edip biz dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mârrü'z-zikr dokuz yüz akçeyi ile'l-ân taleb eylediğimizde edâdan imtinâ' eder suâl olunup alıverilmesi murâdımızdır dediklerinde gıbbe's-suâl mezbûr Yahudi? cevâbında fi'l-vâki' târih-i kitâbdan on ay mukaddem ben zikr olunan bârgiri müdde'iyân-ı mezbûrândan Kağıthâne'ye gitmek için kirâ ile alıp altı günden sonra yedimde helâk oldu deyû ikrâr ve lâkin muslihûn tavassutuyla olan dokuz yüz akçe-i sulhu inkâr etmeğin müdde'iyân-ı mezbûrândan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda Balatkapısı dâhilinde Mustafa Paşa mahallesi sükkânından Vasil v. Trandafilo ve Güla v. Mihal nâm Ermeniler meclis-i şer'a hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' târih-i kitâbdan on ay mukaddem mezbûr Yahudi müdde'iyân-ı merkūmân ile zikr olunan müstehlek bârgir da'vâsından bizim huzûrumuzda dokuz yüz akçe üzerine sulh etmeğin onlar dahi sulh-ı mezbûru kabûl eylediler biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın bedel-i sulh-ı mezbûr dokuz yüz akçeyi müdde'iyân-ı merkūmâna edâ ve teslîme mezbûr Yahudi'ye tenbîh birle kayd şud.

Fî 11 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Çelebi b. Ali, Mehmed Çelebi b. Mahmud, Mehmed [b.] Eyüb, Hasan b. Hüseyin.

Eyup 82 nolu sicil.indd 106 01.06.2011 15:54:32

109 [22a-1] Kiremitçi Süleyman Çelebi Vakfı'na ait bir dükkânın borçla takası

Havâss-ı Aliyye kazâsı aʿmâlinden Litros nâm karye sâkinlerinden Yorgo v. Angelo nâm zimmî meclis-i şerʿ-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -subbet aleyhi sicâlü rahmeti Rabbihi'l-Bârî-de Kiremitçi Süleyman Çelebi Evkāfı'na bi'l-fiʿl mütevellî olan sâhibü'l-kitâb Mehmed Çavuş b. Abdüddâim mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâkiʿ bir tarafı Bostânî Hasan Bey mülkü ve etrâf-ı selâsesi tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb tahtânî oda ve bir sagīr hâne ve üzerine iki bâb oda ve bir bakkal dükkânını müştemil mülk menzilimi cemîʿ tevâbiʿ ve levâhıkı ve âmme-i menâfiʿ ve merâfıkı ile bundan akdem evkāf-ı mezbûre mütevellîsine semen-i maʿlûme mukābelesinde alâ tarîki'l-istiğlâl beyʿ ve teslîm ve tefvîz edip ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile iştirâ ve baʿde't-tahliye ücret-i muʿayyene-i maʿlûme ile müddet-i maʿlûm tamâmına değin bana îcâr ben dahi istîcâr ve kabûl edip ile'l-ân mâl-ı vakf-ı mezbûrun asıl ve ücret-i menzil-i mezkûrda zimmetimde iki yüz otuz sekiz kıtʿa esedî guruş cemʿ olup edâsına menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan gayri ism-i mâl ıtlâk olunur bir nesnem olmamağla menzil-i mahdûd-ı mezkûru mütevellî-i mezbûr Mehmed Çavuş'a üç yüz elli kıtʿa esedî guruşa tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî beyʿ-i bâtt-ı sahîh-i şerʿî ile beyʿ ve teslîm ol dahi vakf-ı mezbûr için tevliyyeti hasebiyle iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl edip semeni olan mezbûrü'n-naʿt üç yüz elli guruşun iki yüz otuz sekiz guruşunu zikr olunan Kiremitçi Süleyman Çelebi Evkāfı'na bâlâda zikr olunan üzre deynim olan iki yüz otuz guruşa takās edip ol dahi mukāssa ve kabûl eylediğinden sonra bâkī yüz on iki guruşun doksan guruşunu Davud Paşa Evkāfı'na zimmetimde lâzımü'l-edâ deynim olan yedişer dirhem gelir yüz guruşa edâ ve mütevellîsine teslîme mütevellî-i mezbûr Mehmed Çavuş'u tarafımdan tevkîl ve bâkī yirmi iki kıtʿa esedî guruşa mâl ve vakf-ı mezbûrdan olmak üzre mütevellî-i merkūm Mehmed Çavuş yedinden alıp kabz edip zimmetinde mârrü'z-zikr üç yüz elli guruşdan bir akçe ve bir habbe hakkım kalmadı. Min baʿd menzil-i mahdûd-ı mezkûr vakf-ı mezkûrun mülk-i mahz-ı müşterâsı ve hakk-ı sırf-ı sarîhidir keyfe yeşâ' mütevellîsi mutasarrıf olsun dedikde kayd şud.

Fî 14 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Berberzâde Mustafa Efendi el-kadı, İsmail Efendi b. Ahmed, Mehmed b. Ferhad, Seyyid Mehmed b. Mahmud, Ahmed b. Mehmed, Eyüb Çelebi b. Süleyman.

Derkenâr: Beyʿ-i mezkûr Zilkaʿde'nin yirminci günü ikâle olunup hücceti on beş kâğıt aşağı tahrîr olunmuşdur bu hüccet ile amel olunmamak için bu mahalle şerh verilmişdir.

Fî 20 min Zilkaʿde sene [10]81.

Eyup 82 nolu sicil.indd 107 01.06.2011 15:54:32

110 [22a-2] Umumi vekâlet tevcihi

Havâss-ı Aliyye kazâsı a'mâlinden Litros nâm karyede sâkin Dergo v. Angeli nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde işbu hâmilü'l-kitâb Mehmed Çavuş b. Abdullah mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip hadâik-i sultâniyede Davud Paşa bahçesine mevkūfe nükūddan her biri yedişer dirhem gelir yüz guruş deynimi edâya gāib ani'l-meclis Hasan Bey nâm bostânî ile olan da'vâmı görüp eyâdi-i nâsda olan hukūkumu ahz u kabza ve bana îsâle ve âhar kimesneler ile olan da'vâmı lede'l-hükkâmi'l-kirâm -yesserehumullâhü'l-Meliki'l-Allâm- mürâfa'a ve muhâla'a ve cevâb ve sâir umûrumun küllîsine mezbûr Mehmed Çavuş'u tarafımdan vekâlet-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn eyledim deyicek mezbûr Mehmed Çavuş dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hıdemât-ı lâzımesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğin mâ cerâ kayd şud.

Fî 14 [Şevvâl] sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Efendi b. İsmail el-Müderris, Salih Mehmed Efendi el-Müderris, İsmail Efendi, Ali el-muhzır, Dilaver el-muhzır, Mehmed el-muhzır.

111 [22b-1] Todori v. Andriye'nin borcunu ödemesi için Zafira v. Dimitri'ye tembih

Havâss-ı Aliyye kazâsına tâbi' kasaba-i Çatalca['da sâkin] Todori v. Andriye nâm zimmî mahfil-i kazâda Zafira v. Dimitri nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip târih-i kitâbdan üç sene mukaddem mahmiye-i İstanbul'da vâki' sicn-i sultânîde merkūm Zafira benim yedimden yirmi beş kıt'a esedî guruş istikrâz ve kabz edip ben dahi ikrâz ve teslîm etmişken hâlâ taleb eylediğimde teslîmden imtinâ' eder suâl olunup alıverilmesi matlûbumdur deyicek gıbbe'ssuâl ve akībe'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda mahmiye-i mezbûrede Sultan Selim semtinde yoğurtçu tâifesinden Hıristo v. Nikola ve Bakkal Yorgi v. Dimo nâm zimmîler li ecli'ş-şehâde makām-ı kazâya hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-vâki' târih-i mezbûrda sicn-i sultânîde merkūm Zafira bizim huzûrumuzda müdde'î-i mezbûra min ciheti'l-karz zimmetimde yirmi beş esedî guruş lâzımü'l-edâ deynimdir deyû ikrâr ve bizim huzûrumuzda bizi istişhâd eyledi biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-yı şehâ[de]t-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyet-i'ş-şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mûcebiyle mârrü'z-zikr yirmi beş esedî guruşu müdde'î-i mezbûra edâ ve teslîme merkūm Zafira'ya tenbîh olunup kayd şud.

Fî 14 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. Mahmud, Hasan [b.] Abdullah, Ramazan Bey, Mustafa Efendi el-Müderris.

Eyup 82 nolu sicil.indd 108 01.06.2011 15:54:32

112 [22b-2] Rus asıllı Anderiye v. Felek isimli bir kölenin âzadı

Mahmiye-i İstanbul'da Mustafa Paşa mahallesinde sâkin Avraham v. Şahbaz nâm Ermeni meclis-i şer'-i şerîfde takrîr-i kelâm edip kendiye rıkk-ı sâbıkını mu'terif orta boylu, çatık kaşlı, kara gözlü Rûsiyyü'l-asl Andriye v. Felek nâm gulâmı lâ li-garazin âcil ve lâ li-ıvazin âcil malımdan âzâd ve mülkümden ihrâc ve i'tâk ve tahrîr eyledim min ba'd mevsûf-ı mezbûr üzerinde hakk-ı velâdan gayri hakkım kalmayıp sâir ahrâr-ı asliyyîn gibi olmuşdur dedikde kayd şud.

Fî min 14 Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Çelebi b. Mehmed, Hasan [b.] Ali, Ali b. Abdullah, Dilaver el-muhzır.

113 [22b-3] Mimar Mehmed Ağa'nın evlâda meşrût vakfının kiraya verilmesi

Husûs-ı âti'l-beyânı mahallinde ketb ve tahrîr için savb-ı şerî'at-ı şerîfeden Mevlânâ Salih Mehmed Efendi b. Mehmed irsâl olunup ol dahi zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî müslimîn ile medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -aleyhi rıdvâni'l-Bârî- mahallâtından Çavuş Kasım mahallesi sâkinlerinden olup hasbahçe bostânîlerinden -fahrü'l-emâsil ve'l-eşbâh- Hüseyin Bey b. Ramazan'ın sâkin olduğu menzile varılıp beyne'l-vâzı'u'ş-şerîf[de] akd-i meclis-i şer'-i münîf olundukda Dârü'l-hilâfeti'l-aliyye-i Kostantıniyyetü'l-mahmiyye'de Mesih Paşa-yı Atîk mahallesi sükkânından -kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim- mi'mâr-ı sâbık Mehmed Ağa merhûmun necl-i necîbi Durak Bey meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda işbu kitâb-ı sıhhat-nisâbın sâhibi mûmâ-ileyh Hüseyin Bey mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Ahmed Han, v[â]lid-i mâcidim mezkûr Mi'mâr Mehmed Ağa'ya vilâyet-i Rumeli'nde livâ-i Selânik aktâ'ından Avrethisarı nâhiyesinde bâ-hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûn hibe ve temlîk eylediği İstoyak ve Graşel ve Gramatine nâm karyeleri vâlidim merhûm-ı mezbûr evlâd u evlâdına vakf etmeğin nevbet-i tevliyyet ve tasarruf ile'l-ân benim olmağın zikr olunan kurâyı beher senesi yüz otuzar bin akçeye olmak üzre dört senede bir tahvîl olunup işbu seneden bin seksen dört senesi gāyetine değin cem'an beş yük yirmi bin akçeye mûmâ-ileyh Hüseyin Bey'e der-uhde ve iltizâm ve yedine dört senenin her biri için mümzâ ve mahtûm ve mu'anven ve mersûm temessükü verip ol dahi kabûl ve mârrü'z-zikr beş yük yirmi bin akçeyi, beş yüz elli üç Frengî yaldız altını ve beş yüz otuz bir Macar altını mâ'adâ esedî guruş bana def' ve teslîm ben dahi tevliyyetim hasebiyle vakıf için alıp kabz eyledim dedikde gıbbe't-tasdîki'l-mu'teber mukırr-ı mezbûrun sulbî kebîr oğulları Mehmed Ağa ve evlâd-ı yetîm Ali Ağa ve Hasan Ağa meclis-i

Eyup 82 nolu sicil.indd 109 01.06.2011 15:54:32

mezbûrda zikr olunan kurâyı mûmâ-ileyhe zabtı müyesser olmayıp bi hasebi'ş-şer' meblağ-ı mezbûr kendiye red lâzım gelirse biz malımızdan edâya babamız mûmâ-ileyh emriyle zâmin olu[ruz deyû h]er biri ikrâr etmeğin ba'de'l-kabûl mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba'dehû mütâba'at olunan Çukadâr Ahmed Çelebi ve Muhzır Mehmed ile meclis-i şer'a gelip alâ vukū'ihî her biri inhâ ve takrîr etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-hâmisi aşer min Şevvâli'l-mükerrem sene ihdâ ve semânîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey b. Ali el-Cündî, Ahmed Usta b. Şaban Üstâd-ı bahçe-i karye-i Cebeci, Süleyman b. Abdullah el-Cündî, Mehmed b. Abdullah, Süleyman Efendi b. Ali Bey bevvâb-ı sultânî, Ramazan Çelebi b. Mehmed el-Müezzin, Oruc Bey b. Osman Esîrî, Hüseyin Usta b. Ali Üstâd-ı Ayasofya, Mustafa b. Süleyman ve gayruhüm mine'l-huddâm.

114 [23a-1] Osman Beşe b. Receb'in ev ve değirmen hissesini, Ahmed Bey b. Yusuf'a satışı

Vilâyet-i Rumeli'nde Kalevrete kazâsına tâbi' Gerhos nâm karye sâkinlerinden Dergâh-ı âli -dâme mahfûfen bi'l-me'âlî- yeniçerilerine mahsûs odalardan onuncu ağa bölüğü odasının odabaşısı olan Osman Beşe b. Receb tarafından husûs-ı âti'l-beyânı ikrâra vekîl olup vekâleti Ali Beşe b. Şehsüvar ve Süleyman b. Abdullah şehâdetleri ile şer'an vekâleti sâbite olan eş-Şeyh Abdullah Efendi b. Ali meclis-i şer'de işbu râfi'ü'l-kitâb Ahmed Bey b. Yusuf mahzarında bi'l-vekâle ikrâr edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin müvekkilimin silk-i mülk-i sahîhinde münselik emlâkinden karye-i mezbûrede vâki' iki tarafı müvekkil-i mezbûrun mülk bahçesi ve bir tarafı Birâderzâde Hasan Çelebi mülkü ve Hüseyin Çelebizâde mülkü ve ba'zan tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb fevkānî ve bir tahtânî odaları ve bir ahırı müştemil mülk-i mevrûs menzilini ve yine karye-i merkûme içinde cârî su üzerinde dâir bir göz değirmenin nısfında olan dört sehimde üç sehim hisse-i şer'iyyemi ve vâlidesinden irs-i şer' ile intikāl eden hisse-i şer'iyye-i şâyi'asını mezbûr Ahmed Beşe'ye bi safkatin vâhidetin yetmiş kıt'a esedî guruşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' edip ol dahi minvâl-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl eyleyip ve yine tefvîz-i âtî sudûruna değin karye-i mezbûrede vâki' her birinin hudûdu beynlerinde ma'lûm yirmi kıt'a tarlalarda olan hisse-i şer'iyyesini dahi sâhib-i arz ma'rifetiyle otuz kıt'a esedî guruş bedel mukābelesinde mezbûr Ahmed Beşe'ye tefvîz bi'l-ferâğ edip ol dahi tefevvuz ve kabûl eylediğimden sonra semen-i mezbûr ile bedel-i merkūm cem'an yüz esedî guruşu yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyleyip emlâk-i mezbûreyi ve arâzi-i merkūmeyi mahallinde zabt ve tasarrufa dahi tarafından taslît edip emlâk-i mezbûra mülk-i müşterâsı ve arâzi-i merkūme dâhil-i taht-ı tasarrufu olmuşdur Keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsun dedi dedikde mâ vaka'a kayd şud.

Eyup 82 nolu sicil.indd 110 01.06.2011 15:54:32

Fî 16 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mahmud Ağa b. Abdülmennân, Hasan Beşe b. Ali, Ebû Bekir Beşe b. ( ), Mahmud Beşe b. er-Râcil, Mehmed Beşe b. er-Râcil ve gayruhüm mine'l-huddâm.

115 [23a-2] Mehmed'in muhallefât bedelinin vârisi babasına teslimi

Mahmiye-i İstanbul'da Koca Mustafa Paşa semtinde Hâcce Hâtun mahallesinde sâkin Ahmed Bey b. Mahmud meclis-i şer'de bundan esbâk Mısr-ı Kahire'de vâli iken intikāl-i dâr-ı bekā eden Karakaş Ali Paşa merhûmun dâmâdı ve vilâyet-i mezbûrede beytülmâl emîni olmağla muhallefât-ı câi'z-zikre vâzı'ü'l-yedi olan şerefü'l-akrân Mustafa Ağa b. Cem tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîka vekîl olup nehc-i mu'ayyen üzre şer'an vekâleti sâbite olan hâmilü'l-kitâb Receb Efendi b. Yusuf mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mukaddemâ vilâyet-i mezkûrede ticâret üzre mütemekkin iken bi emrillâh fevt olan sulbî kebîr oğlum Mehmed'in hîn-i vefâtında yanına varıp ma'rûf ve ma'rûfesi olmamağla mecmû' muhallefâtına emîn-i mûmâ-ileyh Mustafa Ağa vaz'-ı yed etmeğin hâlâ oğlum müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtını emîn-i mûmâ-ileyh Mustafa Ağa'dan taleb eylediğimde on sekiz bin üç yüz seksen aded para bana def' ve teslîm ben dahi alıp kabz edip ve yüz elli guruş dahi fîmâ ba'd edâ etmek üzre yedime mümzâ ve mahtûm temessük vermeğin ben dahi kabûl eylemiş idim min ba'd mârrü'z-zikr on sekiz bin üç yüz seksen paradan emîn-i mûmâ-ileyh [Mustafa Ağa yedinden ahz u kabz eyledim] dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a kayd şud.

Fî 16 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: …? Mustafa b. Ali, Davud Efendi el-İmâm, Piyâle b. Abdullah, Mehmed Beşe b. İbrahim, Mehmed Çelebi b. Abdülaziz, Mehmed b. Mahmud.

116 [23b-1] Şeyhler köyündeki tarla ve çayırların mûris Şirzat Hanım'a teslimi

Mahmiye-i İstanbul'da Kâtib Muslihiddin mahallesi sâkinelerinden işbu sâhibetü'l-kitâb Şirzat Hâtun tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup vekâleti mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Süleyman Çelebi b. Hasan ve Mehmed ve Mehmed ( ) Hasan şehâdetleriyle şer'an sâbite olan fahrü'l-eimme Mehmed Efendi b. Süleyman nâm vekîl meclis-i şerî'at-ı şerîfede zikri câ'î tarlalara vâzı'ü'l-yedi idiği ikrâr ile sâbit olan Derviş Beşe b. Ömer mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip Havâss-ı aliyye kazâsına tâbi' Terkos nâhiyesi a'mâlinden Şeyhler nâm karyede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd çiftliğin mâliki ve çiftlik-i mezbûra teba'iyyet ile zabt ve tasarruf olunup

Eyup 82 nolu sicil.indd 111 01.06.2011 15:54:32

merhûm ve mağfûrun-leh es-Sultan Bayezid Hân-ı Velî Evkāfı arâzisinden olan tarlalar ve çayırların mutasarrıfı iken bundan akdem vefât eden Ahmed Çelebi müvekkilem mezbûre Şirzat Hâtun'un zevci olmağla verâseti zevcesi mezbûre ile sulbî oğlu Mehmed'e münhasıra olup ba'dehû mezbûr Mehmed dahi fevt olmağın verâseti vâlidesi müvekkilem mezbûre Şirzat Hâtun'a münhasıra olmağın çiftlik-i mezbûr bi'l-irsi'ş-şer'î müvekkilem mezbûre ile oğlu mezbûr Mehmed'e ve ol tarlalar ve çayırlar intikāl-i âdî ile mezbûr Mehmed'e intikāl edip merkūm Mehmed dahi vefât etmekle çiftlik-i mezbûr irsen vâlidesi müvekkilem mezbûre Şirzat'a intikāl ve çiftlik-i mezbûra teba'iyyet [ile] zirâ'at olunan sâlifü'z-zikr tarlalar ve çayırların hakk-ı matlûbesi müvekkilem mezbûrenin olmağla müvekkilem mezbûre ol tarlalar ve çayırları tapu-yı misli ile almağa tâlibe iken evkāf-ı mezbûre mütevellîsi altmış guruş resm-i tapu ile ecânibden merkūm Derviş Beşe'ye vermeğin işbu târih-i kitâb senesi Cumâdelâhiresi gurresinde ben yine mezbûre Şirzat tarafından vekâletle mârrü'z-zikr tarlalar ve çayırları evkāf-ı mezbûr mütevellîsi tarafından husûs-ı mezbûra me'mûr olan Ahmed Çelebi b. Mehmed indinde mahalle-i mezbûrda hilâfete müvellâ olan Mevlânâ İbrahim Efendi b. Receb huzûrunda da'vâ eylediğimizde mezbûr Derviş Beşe kaziyye bâlâda olan tafsîl üzre idiğini ikrâr etmeğin Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh mârrü'z-zikr tarlalar ve çayırların resm-i tapusu olmak üzre verdiği altmış guruşu müvekkilem mezbûreden alıp ol tarlalar ve çayırlardan kasr-ı yed ve müvekkilem mezbûre Şirzat['a] teslîme tenbîh ve yedime hüccet-i şer'iyye vermiş iken hâlâ mezbûr Derviş ta'allülden hâlî olmamağla müvekkilem merkūme gavsü'l-enâm şeyhu Meşâyihi'l-İslâm -sellemehü's-selâm- hazretlerinden Zeyd fevt olup vâlidesi Hind'i terk ettikte Zeyd'in müstahakk-ı tapu olan tarlalarını Hind tapu-yı misli ile almağa tâlibe iken sâhib-i arz Hind'e vermeyip âhara vermeğe kādir olur mu? deyû istiftâ eylediğinde cevâb-ı bâ-savâblarında olmaz deyû buyrulmağın müvekkilem mezbûre husûs-ı mezbûru mahrûse-i Edirne'de dergâh-ı mu'allâma arzuhâl eylediğinde ber mûceb-i fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyye ol tarlalar ve çayırları bî-garaz müslümanlar takdîr eylediklerinde resm-i tapu ile müvekkilem mezbûr Şirzat'a alıverip merkūm Derviş Beşe'den ve âhara ta'allül ve nizâ' olunup ihkāk-ı hak olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyû târih-i mezbûr ile müverrah mevlânâ-yı müşârun-ileyh imzâsıyla mümzâ ve hâtemiyle mahtûm hüccet-i şer'iyye ibrâz ve takrîrine muvâfık ve müdde'âsını nâtık fetvâ-yı şerîfe ve emr-i şerîf-i âlîşân ibrâz etmeğin her biri feth ve kırâet ve merkūme Derviş Beşe'den suâl olundukda merkūm Derviş Beşe mazmûn-ı hüccet-i mezbûru bi tav'ihî ikrâr ve i'tirâf etmeğin alâ mûcebi ikrârihî hükm-i sâbık üzre mârrü'z-zikr tarlalar ve çayırlardan merkūm Derviş Beşe'nin kasr-ı yedine tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 16 min Şevvâl sene [10]81.

Eyup 82 nolu sicil.indd 112 01.06.2011 15:54:32

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Beşe b. Yusuf el-Mübâşir, Ömer Bey b. Habib, Halil Beşe b. Abdullah, Abdülkādir b. Yusuf, Mehmed b. Ömer, Mehmed Çelebi b. Hüseyin, Hüseyin b. Hasan ve gayruhüm.

117 [23b-2] Mahmud b. Abdülcelil'in Receb Bey'den aldığı tazminat mukabili sulh oldukları

Vilâyet-i Anadolu'da Aksaray şehrinde Kaymarisye? mahallesinde sâkin Mahmud b. Abdülcelil nâm kimesne meclis-i şer'de işbu sâhibü'l-kitâb Receb Bey b. İsa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip târih-i kitâbdan bir sene mukaddem merkūm Receb Bey benim sipâhim ve zâbitim değil iken bi gayri hakkın beni şehr-i mezbûrda ahz ve fuzûlen habs edip bi gayri vech benden on beş guruş ahz u kabz etmeğin hâlâ zikr olunan on beş guruşumu merkūm Receb Bey'den taleb ve da'vâ eylediğimde husûs-ı merkūmu bi'l-külliye inkâr etmeğin beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâki' olmuşdu, el-hâletü hâzihî beynimizde muslihûn tavassutuyla [sulh] edip da'vâ-yı mezkûrumdan beni merkūm Receb Bey ile beş yüz akçe üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezbûrü'n-na't beş yüz akçeyi mezbûr Receb Bey yedinden alıp kabz edip husûs-ı mezbûra müte'allik cemî' de'âvîden merkūm Receb Bey'in zimmetini ibrâ eylediğimde mukırr-ı mezbûru kelimât-ı muharreresiyle mezbûr Receb vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkīk etmeğin mâ vaka'a kayd şud.

Fî 16 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çavuş b. Ali el-Mübâşir, Hüseyin b. Abdülcelil, Ahmed Beşe Çukadâr ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

118 [24a-1] Attar Hüseyin Vakfı'na ait evin Raziye Hatun'dan istirdadı

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbühü'l-Bârî-de Sofular mahallesinde sâkin işbu sâhibü'l-kitâb Yusuf b. Abdullah meclis-i şer'de Râziye bt. Mustafa nâm hâtun mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûre Râziye bundan akdem mahalle-i merkūmede vâki' bir tarafı Ebû Bekir mülkü ve bir tarafı Saraylı Hâtun mülkü ve bir tarafı Mustafa b. Bayram tasarrufunda olan vakıf menzil ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd bir bâb tahtânî oda ve cüneyneyi müştemil menzili bana mülkü olmak üzre dört bin fıddî râyic fi'l-vakt akçe[ye] bey' ve teslîm ben dahi iştirâ ve tesellüm edip semeni olan meblağ-ı mezbûrun iki bin akçesini yedimden alıp kabz edip mâ'adâsını dahi teslîm üzre iken menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkūm Attâr Hüseyin nâm sâhibü'l-hayr vakfından icâre-i müeccele ile ve beher şehr onar akçe ücret-i müeccele ile merkūme Râziye'nin taht-ı icâresinde idiğine hâlâ vakıf olup menzil-i vakf-ı mezbûru merkūme Râziye'ye red ve teslîm

Eyup 82 nolu sicil.indd 113 01.06.2011 15:54:32

eylediğim iki bin [akçeyi] mezbûreden taleb eylediğimde teslîmden imtinâ‘ eder suâl olunup alıverilmek matlûbumdur deyicek gıbbe’s-suâl mezbûre Râziye Hâtun cevâbında fi’l-hakīka menzil-i mahdûd-ı mezbûr merhûm-ı mezkûr evkāfından icâre-i mu‘accele ve beher şehr onar akçe ücret ile kendinin taht-ı tasarrufunda iken müdde‘î-i merkūm Yusuf mülkiyyet üzre yedi bin akçeye bey‘ ve teslîm ve semeni olan meblağ-ı mezbûrdan iki bin akçesini merkūm Yusuf yedinden alıp kabz eylediğini bi tav‘ihâ ikrâr etmeğin alâ mûcibi ikrârihâ menzil-i mezbûru kabz ve mukaddemâ makbûzu olan iki bin akçeyi merkūm Yusuf’a def‘ ve teslîme mezbûre Râziye’ye tenbîh birle mâ cerâ kayd şud.

Fî 16 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Himmet Beşe b. Mehmed, Hüseyin Ağa Kethüdâ, Mehmed Çelebi b. Mahmud, Hasan b. Abdullah, Dilaver b. Abdullah ve gayruhüm mine’l-hâzırîn.

119 [24a-2] Yakub Usta Vakfı’na hâlâ ödenmemiş olan kira gelirlerinin Kiryani v. Diro’nun vârislerince ödenmesi

Havâss-ı Aliyye kazâsına tâbi‘ Makrihorya nâm karyede imâm ve hatîb ve merhûm Yakub Usta nâm sâhibü’l-hayrın nükūd-ı mevkūfesine bi’l-fi‘l mütevellî olan Abdülbâkī Efendi b. Hasan meclis-i şer‘de bundan akdem karye-i mezbûrede sâkin iken mürd olan Kiryani v. Diro nâm zimmînin sulbî sagīr oğlu Kalini ve sulbiye sagīre kızı Sultana’nın tesviye-i umûru için kıbel-i şer‘den mansûb vasî olan Yusuf Bey b. Ali nâm bostân[î] mahzarında üzerine takrîr-i da‘vâ edip merkūm Kiryani bin elli sekiz senesinde hâl-i hayâtında iki tarafı Yani ve ba‘zan Angeli mülkleri ve iki tarafı tarîk-i âm ile mahdûd mülk menzilini mâl-ı vakf-ı mezbûrdan üç bin beş yüz fıddî râyic fi’l-vakt akçeye bi tarîki’l-istiğlâl bey‘ ol zamânda mütevellî olan Bayezid Usta dahi iştirâ ve ba‘de’t-tahliye ve’t-tekābuz menzil-i mezbûr senede üç yüz elli akçe icâre ile yine mezkûr Kiryani’ye îcâr ol dahi istîcâr edip beş yüz akçesini hâl-i hayâtında vakf-ı mezbûra edâ edip üç bin akçesini kable’l-edâ mürd olmağla hâlâ asl-ı mâl-ı vakfa, mezbûr on bir senede müctemi‘an beher senesi üçer yüz akçeden üç bin üç yüz akçeyi vasiyy-i mezbûrdan taleb ederim suâl olunup vakf-ı mezbûr için alıverilmek matlûbumdur deyû târih-i mezbûr ile müverrah ve târih-i mezbûrda medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî’de bâb nâibi olan Mevlânâ Nuh Efendi b. Mehmed imzâsıyla mümzâ ve hâtemiyle mahtûme min külli’l-vücûh mütevellî-i mezbûrun takrîr-i meşrûhuna mutâbık istiğlâl hücceti ibrâz etmeğin ba‘de’l-feth ve’l-kırâe vasiyy-i mezbûrdan husûs-ı mezbûr suâl olundukda inkâr ile cevâb vermeğin mütevellî-i mezbûrdan müdde‘âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i ricâlden karye-i mezbûre müezzini Muharrem Çelebi b. Murad ve Ramazan Beşe b. Abdullah ve Mustafa Ağa b. İbrahim ve el-Hâc İbrahim b. Abdullah

Eyup 82 nolu sicil.indd 114 01.06.2011 15:54:32

nâm kimesneler li ecli'ş-şehâde makām-ı kazâda hâzırûn olup istişhâd olundukları nda fi'l-vâki' hâlik-i mezbûr, târih-i merkūmda menzil-i mahdûd-ı mezkûru hâl-i hayâtında mâl-ı vakf-ı mezbûrdan üç bin beş yüz akçe mukābelesinde mütevellîsine bi tarîki'l-istiğlâl bey' ve teslîm ve kabz-ı semen ve senede üç yüz elli akçe icâre ile menzil-i mezbûru istîcâr ve kabz edip beş yüz akçesini hâl-i hayâtında edâ ve teslîm mâ'adâ üç bin akçeyi kable'l-edâ mürd olmağla zimmetinde bâkī kalmışdır biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın zikr olunan üç bin akçe asl-ı mâl-ı vakf-ı mezbûrun on bir sene murâbahasını ki beher sene üçer yüz akçeden üç bin üç yüz akçeden küllen ve ba'zan hâlik-i mezbûrdan hayâtında veyâhud vârislerinden ahz ve istifâ veya taraf-ı şer'iyyeden biriyle zimmetini ibrâ eylemediğine mütevellî-i mezbûra yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ vefki'l-mes'ûl yemîn billâhi te'âlâ edicek mûcebiyle ba'de'l-hükm mâ vaka'a ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdisi aşer min Şevvâl sene ihdâ ve semânîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İlyas b. Ali, Mehmed b. Mahmud, Ali b. Abdullah, Eyüb Çelebi b. Abdullah ve gayruhüm.

120 [24b-1] Hasan b. Mustafa'nın Mustafa b. Mehmed'deki alacağını aldığı

Vilâyet-i Rumeli'nde vâki' medîne-i Florina'da sâbıkan cizyedâr ve câmi'-i avârız olan Hasan Ağa b. Mustafa meclis-i şer'-i şerîfde medîne-i mezbûrede sâbıkan mesned-nişîn-i şerî'at-i Muhammedî olan umdetü kuzâti'l-İslâm- sâhibü'l-kitâb Mustafa Efendi b. Mehmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mûmâ-ileyh Mustafa Efendi târih-i kitâbdan on altı ay mukaddem medîne-i mezbûrede kadı iken benden bi gayri hakkın vech-i şer'î sekiz bin fıddî nakd-i râyicü'l-vakt akçe alıp hâlâ meblağ-ı mezbûru mûmâ-ileyh efendiden taleb ve da'vâ eylediğimde inkâr ile cevâb vermeğin beynimizde münâza'ât-ı kesîre cereyânından sonra vesâtat-ı muslihûn ile da'vâ-yı mezkûrumdan beni dört bin fıddî nakd-i râyic fi'l-vakt akçe üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezbûrü'n-na't dört bin akçeyi tamâmen müşârun-ileyh Mustafa Efendi'den alıp kabz edip mâ'adâ da'vâsından zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim min ba'd mûmâ-ileyh Mustafa Efendi ile vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ'ım yoktur zuhûr ederse dahi lede'l-hükkâmi'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmaya deyicek kayd şud.

Fî 14 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. Şeyh Osman el-kadı, Ali Çelebi b. Hızır, Halil Çelebi b. Hüdâverdi, Ahmed Çelebi b. Mehmed, Mustafa Bey b. Hasan.

Eyup 82 nolu sicil.indd 115 01.06.2011 15:54:32

121 [24b-2, Arapça] Mehmed b. Himmet adlı küçüğe nafaka takdir edildiği

Hâkim, medîne-i Ebî Eyyûb-i Ensârî -radiye anhu Rabbuhü'l-Bârî- mahallâtından Takyecibaşı mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Himmet b. Mahmud nâm kimesnenin Mehmed nâm sagīr oğlunun nafakası, kisvesi ve sâir havâic-i zarûriyesi için, himâye ve terbiyesi altında bulunduğu amcası ve vasîsi Ömer b. Mahmud'un talebiyle, müteveffât-ı mezbûr babasından irs-i şer'le kendisine intikāl eden emvâlden alınmak üzre zeyilde mezkûr târihden itibâren yevmî râyicü'l-vakt iki akçe farz ve takdîr etti. Hâkim, meblağ-ı mefrûz-i mezbûrun sagīr-i merkūmun havâic-i lâzimesine sarfına ve vakt-i hâcette istidâne edip vakt-i zaferde rücû' etmesine merkūm Ömer'e izin verdi.

Cerâ fî 19 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbikūn

122 [24b-3, Arapça] Hâkimin, Vargo v. Manol nam nasrânîyi vasî üzerine nâzır atadığı

Hâkim, hâmil-i hâze'l-kitâb Vargo v. Manol nâm nasrânîyi, Karfete v. Panayot ve ( ) nâm sagīreyne kıbel-i şer'den mansûb vasî olan Dimitri v. Yani'ye, kendisinin ma'rifeti olmadan vesâyetle alâkalı husûslarda tasarruf etmemek üzre nâzır-ı hasbî nasbetti. Mezbûre zimmî de nezâret-i merkūmeyi kabûl edip hizmet-i lâzimesini edâyı ta'ahhüd etti.

Cerâ fî 19 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi b. Abdullah, İslâm Çelebi b. Abdullah, Mehmed b. Eyüb, Mehmed b. Mahmud

123 [24b-4, Arapça] Ümmühâni bt. Mehmed'in muhâlaa yoluyla boşandığı

Medîne-i Ebî Eyyûb-i Ensârî mahallâtından Takye[cibaşı] mahallesinde sâkine olan Ümmühâni bt. Mehmed nâm hâtun, meclis-i şer'-i şerîf ve mahfil-i dîn-i münîfde hâzıra olup, hâmil-i hâze'l-kitâb Ali b. Abdullah nâm zevci ile nikâhı esnâsında ta'ahhüd edilen râyicü'l-vakt iki yüz akçe mehr-i müecceli, aralarında ma'lûm ve mu'ayyen olan iddet nafakası ve me'ûnet-i süknâsı kendi üzerinde olmak üzre muhâla'a yaptı. Zevc-i mezkûr da vech-i meşrûh üzre onunla muhâla'a yaptı. Zevce-i mesfûre bu sûretle yeni bir nikâh yapılmadan ve mehir ödenmeden helâl olmayacak şekilde zevc-i merkūmundan ayrılmış oldu. Sonra her biri cemî'-i de'âvî, mütâlebât, eymân ve muhâsamâttan umûmen, zevciyyetle alâkalı da'vâdan husûsan yek diğerinin zimmetini ibrâ-i âm ile husûmet ve nizâyı bertaraf edicek şekilde ibrâ etti.

Eyup 82 nolu sicil.indd 116 01.06.2011 15:54:32

Cerâ zâlike fî 19 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Şükrullah b. Kasım, Çukadâr Ahmed Çelebi, Hüseyin Bey [b.] Eyüb Çelebi, Hasan [b.] Abdullah

124 [25a-1] Dördüncü Haseki Âişe Sultan'ın kiracı olarak oturduğu Abdurrahman Paşa'nın vakıf sarayının suyollarını tamir ettirip su miktarını arttırdığı

Dârü'l-hilâfeti'l-aliyye-i Kostantıniyyetü'l-mahmiyye hısnı ebvâbından Ahırkapı kurbunda sâkine umdetü'l-muhadderât Dördüncü Haseki Âişe Sultan hazretleri taraf-ı şerîflerinden husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup zâtını ma'rifet-i şer'le ârifân olan el-Hâc Ebû Bekir Ağa b. Mahmud ve Teberdâr Hasan Bey b. Veli şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan iftihârü'l-havâs ve'l-mukarrabîn Bilal Ağa b. Abdülmu'în meclis-i şer'-i hatîrde merhûm Abdurrahman Paşa nâm sâhibü'l-hayrın evkāfına bi'l-fi'l mütevellî olan fahrü'l-eşbâh Siyavuş Ağa b. Abdullah mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip merhûm Abdurrahman Paşa evkāfından mahmiye-i mezbûrede Hocapaşa semtinde Elvanzâde mahallesinde vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd sarayı icâre-i mu'accele ve ücret-i ma'lûmeteyn ile müvekkilem sultân-ı müşârun-ileyhâ hazretleri taht-ı tasarruflarında olup saray-ı mezkûrda cârî olup vakfiye-i ma'mûlün-bihâsında mastûr olan mâ'-i cârînin mikdârı zikr olunmayıp mâ'-i mezkûr kalîl olmağla müvekkilem sultân-ı müşârun-ileyhâ malıyla mâ'-i mezkûrun menbâ'ını tathîr ve mikrâs ta'bîr olunur lağımlar ve âbâr-ı müteferrika hafr ettirmekle bir mikdâr su dahi cemî' ve tahsîl ve kıbel-i şer'den nâib ve su nâzırı ma'rifetiyle mârrü'z-zikr suyu keşf ve tahrîr ve ke'l-evvel merhûm-ı mezbûr Abdurrahman Paşa lağımına idrâc ve mâ'-i mezkûrun cümlesi sekiz masura su idiği sicil ve hüccet olundukdan sonra merhûm-ı mezbûr Abdurrahman Paşa'nın saray duvarında ke'l-evvel cârî olan bir masura su idiğini müvekkilem sultân-ı mûmâ-ileyhâ ikrâr ve mütevellî-i mezbûr Siyavuş Ağa dahi tasdîk edip bâkī yedi masura suyun bir buçuk masurasını müvekkilem sultân-ı müşârun-ileyhâ hazretleri merhûm-ı mezbûrun bâlâda zikr olunan lağımı ki cem' eylediği suyu ol lağıma idrâc eylemişdir ol mukābelede teberru'an mütevellî-i mezbûra teslîm ol dahi vakıf için tesellüm edip murâd eylediği mahalden ifrâz edip Keyfe mâ yeşâ' tasarruf eylesin deyû müvekkilem sultân-ı müşârun-ileyhâ hazretleri ikrâr ve i'tirâf eyledi deyicek vekîl-i mezbûru kelimât-ı muharreresinde mütevellî-i mezbûr vicâhen tasdîk etmeğin kayd şud.

Fî 20 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbikūn.

Derkenâr: Siyavuş Ağa suyu.

Eyup 82 nolu sicil.indd 117 01.06.2011 15:54:32

125 [25a-2] Çoban Yorgi'nin hazineye intikal eden muhallefâtından alacak tahsili

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî'de Çömlekçiler sûkunda yoğurtçu tâifesinden Yani v. Nikola nâm zimmî Büyük Haslar'da hâlâ gümrük emîni kıbelinden zâbit ve emîn-i beytülmâl olan sâhibü'l-kitâb Mehmed Bey b. Abdullah mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm [edip] Havâss-ı aliyye kazâsına tâbi' Küçükçekmece nâhiyesi a'mâlinden Ispartuvan nâm karyede ra'y-ı ağnâm ederken mürd olan Yorgi nâm zimmînin zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmamağla mecmû' metrûkâtına emîn-i mezbûr Mehmed Bey vaz'-ı yed edip zabt etmeğin a'dâd ve esmânı beynimizde ma'lûm yedinden müşterâ ve makbûz koyun bahâsından yalnız mezbûr Yorgi zimmetinde dokuz bin dört yüz akçe hakkım olmağın metrûkât-ı hâlik-i mezbûrdan olmak üzre emîn-i mezbûrdan meblağ-ı mezbûru taleb ve da'vâ eylediğimde metrûkât-ı hâlik-i mezbûra vaz'-ı yedini ikrâr lâkin hâlik-i mezbûrun bana minvâl-i muharrer üzre dokuz bin dört yüz akçe deyni olduğunu inkâr etmeğin ben müdde'âmı emîn-i mezbûr muvâcehesinde isbât sadedinde iken beynimize muslihûn tavassut edip da'vâ-yı mezbûrumdan emîn-i mezbûr ile beni beş bin fıddî nakd-i râyic fi'l-vakt akçe üzre inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan beş bin akçeyi emîn-i mezbûr Mehmed Bey yedinden alıp kabz edip mâ'adâ da'vâsından mezbûr Mehmed Bey zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a kayd şud.

Fî 21 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Abdullah b. Abdullah el-Müezzin, Mustafa Efendi b. el-Müderris, İbrahim Çelebi b. Cafer, Mustafa Beşe b. Abdullah, Mehmed Çelebi b. Salih, Mehmed Efendi b. Mehmed ve gayruhüm

126 [25b-1] Çatalca'dan Hıristo v. Dori'nin yeğeni Seryano'ya bahçeli ev satışı

Havâss-ı Refî'a kazâsı tevâbi'inden Çatalca nâhiyesine tâbi' Oklağı nâm karye zimmîlerinden Hıristo Dori v. İstemad zimmî meclis-i şer'de karındaşı oğlu Seryano v. Anastaş nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr [ve] takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı benim âhar mülküm ve bir tarafı Yerakine mülkü ve bir tarafı Anastaş mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb fevkānî oda ve tahtında ahırı ve mezbûre Yerakine mülküne varınca arsa-i hâliyemi müştemil karındaşım olup mukaddemâ mürd olan ( ) zimmîden bi'l-irsi'ş-şer'î bana isâbet eden mülk-i mevrûs menzilimi ve yine menzil-i mezbûr kurbunda bir tarafı Anastaş mülkü ve bir tarafı İsteryo

Eyup 82 nolu sicil.indd 118 01.06.2011 15:54:32

mülkü ve bir tarafı Todor Kosta mülkü ve bir tarafı Anastaş mülkü olan tokad ile mahdûd, tokadda benim mülk-i mevrûsum olan nısf hissemi bi cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık karındaşım oğlu merkūm Seryano'ya beş bin beş yüz fıddî nakd-i râyic fi'l-vakt akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi ber minvâl-i muharrer iştirâ ve kabûl edip semeni olan mezbûrü'n-na't beş bin beş yüz akçeyi karındaşım oğlu merkūm Seryano yedinden tamâmen alıp kabz edip menzil-i mahdûd-ı mezkûr ve nısf tokadda alâkam kalmadı karındaşım oğlu mezbûr Seryano'nun mülk-i müşterâsıdır Keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ cerâ kayd şud.

Fi 20 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi Bâçdar, Ebû Bekir Beşe b. Abdullah, Dilaver Bey [b.] Abdullah, Ali b. Abdullah Dimo v. Yani ve Dimitri v. Yorgo, Andriye v. İstodulo, Todor v. Yorgi, Yani v. İsteryano, Yorgaki v. Dimitri ve gay[ruhüm].

127 [25b-2] Todori v. Andriye'nin Aleksi v. Sava'daki alacağının tahsili için mahkemece tembih olunduğu

Havâss-ı Aliyye kazâsı a'mâlinden kasaba-i Çatalca mahallâtından Câmi'-i kebîr mahallesi sâkinlerinden işbu râfi'ü'r-rakīm Todori v. Andriye nâm zimmî meclis-i şer'de Aleksi v. Sava nâm Nasrânî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Aleksi zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden seksen iki kıt'a esedî guruş hakkım olup taleb eylediğimde teslîmden imtinâ' eder suâl olunup alıverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Aleksi cevâbında fi'l-vâki' müdde'î-i mezbûr Todori'ye zimmetimde cihet-i karz-ı şer'îden seksen iki kıt'a esedî guruş lâzımü'l-edâ ve vâcibü'l-kazâ deynim vardır deyû bi tav'ihî ikrâr ve i'tirâf etmeğin alâ mûcebi ikrârihî meblağ-ı mezbûru müdde'î-i merkūma edâ ve teslîme mezbûr Aleksi'ye tenbîh olundu mâ vaka'a kayd şud.

Fî 20 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Salih Efendi el-Müderris, Eyüb Çelebi b. el-Müderris, Mehmed Çelebi b. Mahmud, Hasan Hüseyin b. Mustafa ve gayruhüm.

128 [25b-3] Abdullah b. Yusuf'un Mehmed Çelebi'ye nafakadan doğan borcunu mülk karşılığı tediyesi

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Serv[i] mahallesinde sâkin Abdullah b. Yusuf meclis-i şer'de kayınatası râfi'ü'l-kitâb Mehmed Çelebi b. Mustafa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm târih-i kitâbdan beş sene mukaddem ben bi hasebi'l-iktizâ diyâr-ı âhara gidip mezbûr Mehmed

Eyup 82 nolu sicil.indd 119 01.06.2011 15:54:32

Çelebi'nin sulbiye kızı zevcem Âişe'nin ve mezbûre Âişe benim firâşımdan hâsıl ettiği Râbia'nın nafaka ve kisvesine bir nesne irsâl etmek mümkün olmamağla kayınatam mezbûr Mehmed Çelebi cânib-i şer'den benim üzerime her birine yevmî beşer akçeden cem'an on akçe nafaka farz ve takdîr ve inde'z-zarûre istidâne ve lede'z-zafer rücû'a izin ve yedine hüccet-i şer'iyye alıp mezbûrları bu âna gelince bi şarti'r-rücû' istidâne ile infâk ve iksâ etmeğin hâlâ geldiğimde sinîn-i merkûmede müctemi'a olan on sekiz bin akçe nafaka-i mefrûzayı benden kayınatam mezbûr Mehmed Çelebi taleb ve da'vâ eylediğinde edâya bir hâl ile iktidârım olmamağın silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı benim âhar bağım ve yine bir tarafı hemşîrem Safiye Hâtun mülkü ve bir tarafı Mustafa mülkü ve bir tarafı ba'zan Bostancı İbrahim'in vakıf menzili ve ba'zan Mehmed Bey mülkü ve ba'zan Arpacı İbrahim Beşe ve ba'zan Kapıcı Mustafa ve ba'zan sükkerî mülkleri ve bir tarafı Musli Bey mülkü ve bir tarafı sed ve ba'zan baca ile mahdûd, eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi hâvî tahmînen bir buçuk dönüm bir kıt'a bağı meblağ-ı mezbûre mukābelesinde kayınatam mezbûr Mehmed Çelebi'ye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve tesellüm edip nafaka-i mefrûza-i mezkûreye müte'allik âmme-i de'âvîden zimmetimi ibrâ ve iskāt eyledi min ba'd zikr olunan bağ-ı mahdûd-ı mezkûr kayınatam mezbûr Mehmed Çelebi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı mahzıdır, Keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûru kelimât-ı meşrûhasında merkūm Mehmed Çelebi vicâhen tasdîk ve mârrü'z-zikr bağı meblağ-ı merkūm mukābelesinde iştirâ ve kabûl ve dâmâd-ı mezbûrun zimmetini husûs-ı mezbûra müte'allika âmme-i de'âvîden ibrâ ve iskāt eylediğini şifâhen tahkīk etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 21 min Şevvâli'l-mükerrem sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Halil Efendi b. Haydar el-İmâm, Halil Çelebi b. Murtaza, Mehmed Çelebi b. Hasan el-Müezzin, Mustafa b. Abdi, Abdi Beşe b. Yusuf, Hasan b. Yusuf ve gayruhüm.

129 [26a-1] Mehmed Bey'in Ali Ağa'da bulunan alacağının Ali Ağa tarafından ikrarı

Bin yetmiş beş senesinde vâli-i livâ-i Kıbrıs olan Abdülkādir Paşa'nın dîvân efendisi iken fevt olan Ahmed Efendi'nin verâseti li ebeveyn birâderi es-Seyyid Mehmed Bey b. es-Seyyid Mustafa ile vilâyet-i Anadolu'da livâ-i Karahisar'a tâbi' Sandıklı kasabasında Hisar mahallesinde sâkine vâlidesi Âişe bt. Receb nâm hâtuna münhasıra idiği şer'an zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra mezbûr es-Seyyid Mehmed Bey kendi tarafından asâleten ve vâlidesi mezbûre Âişe tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân

Eyup 82 nolu sicil.indd 120 01.06.2011 15:54:32

olan cebehânede mütemekkin Hasan Odabaşı b. Mustafa ve Mehmed Beşe b. Veli şehâdetleri ile şer'an vekâleti sâbite olmağın vekâleti mahfil-i kazâda medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbuhü'l-Bârî-de Koca Kasımpaşa mahallesi sükkânından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Kaftancı Ali Ağa b. Ahmed Efendi tasdîka vekîl olan el-Hâc Hasan b. Ali mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip birâderim merhûm-ı mezbûrun müvekkil-i mûmâileyh Ali Ağa zimmetinde min ciheti'l-karz yüz elli kıt'a esedî guruş hakkı olup mukābelesinde müvekkil-i mûmâ-ileyh Ali Ağa yedinden bir sîm gaddâre irtihân ve kabz edip meblağ-ı mezbûru kable'l-ahz birâderim merhûm olmağla irsen bana ve vâlidesine intikāl etmeğin meblağ-ı mezbûru müvekkil-i mûmâ-ileyh Ali Ağa'dan bi'l-asâle ve bi'l-vekâle taleb eylediğimde meblağ-ı mezbûr mukābelesinde rehine vaz' eylediğim gaddâreyi bana teslîm edin ben dahi meblağ-ı mezbûru teslîm edeyim deyû mârrü'z-zikr sîm gaddâre müstehlek ve kıymeti için bin altı yüz akçedir deyû cevâb verdiğimde beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâki' olmuşdu, el-hâletü hâzihî vesâtat-ı muslihûn ile müvekkil-i mûmâ-ileyh Ali Ağa'yı doksan esedî guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediğinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mârrü'z-zikr doksan guruşu mezbûr Ali Ağa yedinden alıp kabz edip mâ'adâ da'vâsından zimmetimi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ eyledim deyicek mezbûr el-Hâc Hasan meclis-i mezbûrda müvekkilim mûmâ-ileyh Ali Ağa dahi mârrü'z-zikr gaddâre da'vâsından mezbûr es-Seyyid Mehmed Bey'in deynini ibrâ eyledim dedi deyicek gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ cerâ kayd şud.

Fî 21 min Şevvâl [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü erbâbü't-tahrîr İmâmzade Mehmed Efendi, (…)zâde Mustafa Çelebi, Mustafa b. Mehmed, Mehmed b. Mahmud, Ahmed Çelebi Çukadâr, Salih Efendi b. Mehmed.

130 [26a-2] Abro v. Manol'un Duka v. Todori'deki alacağını malla takas ettiği

Havâss-ı aliyye kazâsına tâbi' Cehud Bergosu nâm karyede sâkin Abro v. Manol nâm zimmî meclis-i şer'de işbu râfi'ü'l-kitâb Duka v. Todori nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı kız karındaşım Senadi mülkü ve bir tarafı meydan ve voyvoda çiftliği ve bir tarafı Dotoş mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb tahtânî oda ve bir sofa ve havluyu ve havlu içinde bir bâb tahtânî odayı dahi muhtevî mülk menzilimi cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile mezbûr Duka'ya tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile yüz elli kıt'a esedî guruşa bey' ve teslîm ol dahi minvâl-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl edip semeni olan mezbûrü'n-na't yüz elli esedîyi gāib ani'l-meclis

Eyup 82 nolu sicil.indd 121 01.06.2011 15:54:32

Yusuf Beşe nâm kimesneye deynim olan yüz elli esedîye merkūm Duka emrim ile kefîl olup ba'dehû malından edâ etmekle merkūm Duka'ya zimmetimde lâzımü'l-edâ deynim olan yüz elli esedî guruşa takās ol dahi mukāssa kabûl eyledim dedikde mâ vaka'a kayd şud.

Fî 23 Şevvâl [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Arslan Beşe b. Abdullah, Mehmed Beşe b. Abdullah, Mehmed Bey b. ( ), Mehmed b. Mahmud, Hüseyin b. Abdullah, Dilaver el-muhzır

131 [26a-3] Dimitri v. Pavlo'nun miras evinin verese tarafından peşin parayla satışı

Mora sancağında Mizistre kazâsına tâbi' Longanide nâm karye ahâlîsinden olup bundan akdem hâlik olan Dimitri v. Pavlo'nun verâseti li ebeveyn karındaşları İstemad ve Yani'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra mezbûrân İstemad ve Yani meclis-i şer'de râfi'ü'r-rakīm Kiryazi v. Polihroni nâm zimmî muvâcehesinde her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip hâlik-i mezbûrdan irsen bize intikāl eden emlâkimizden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Receb mülkü ve bir tarafı kendimizin âhar mülkü ve bir tarafı Nikite mülkü ile mahdûd bir bâb fevkānî odayı müştemil mülk-i mevrûs menzilimizi cümle tevâbi' ile mezbûre Kiryazi'ye yirmi sekiz esedî guruşa bey' edip ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yirmi sekiz esedî guruşu yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledik zikr olunan menzil-i mezkûru mahallinde zabt ve tasarrufa taslît eyledik min ba'd alâka ve medhalimiz yoktur mezbûr Kiryazi'nin mülk-i müşterâsıdır Keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsun dedikde mâ vaka'a kayd şud.

Fî 23 Şevvâl [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Çelebi b. Mehmed, Hüseyin b. Mehmed, Osman b. Hüseyin, Osman b. Abdullah, Totori Hıristo, Anoreş, Polihroni, Pero, Yano.

132 [26b-1] Mehmed Beşe b. Abdullah adlı merhumun Hüseyin Beşe'deki alacak hakkının vereseye ödendiği

Husûs-ı âti'z-zikrin mahallinde tahrîri iltimâs olunmağın Mevlânâ Salih Mehmed Efendi irsâl olunup ol dahi zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ile medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî'de Çavuş Kasım mahallesinde sâkin Kürt Hüseyin Beşe b. Abdullah'ın menziline varılıp beyne'l-vazî' ve'ş-şerîf akd-i meclis-i şer'-i şerîf olundukda mahmiye-i İstanbul'da Ali Paşa-yı Atîk mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Çalık Mehmed Beşe b. Abdullah'ın verâseti zevcesi

Eyup 82 nolu sicil.indd 122 01.06.2011 15:54:32

İsmihân bt. Osman ile li ebeveyn ammisi oğlu Ahmed b. Abdullah'a münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra mezbûr İsmihân ve merkūm Ahmed taraflarından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup âharı dahi tevkîle me'zûn olan Silivrili Abbas Çelebi tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup Mehmed Bey b. Derviş ve Hüseyin Çelebi b. Hasan şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Ali Paşa mahallesi İmâmı Ahmed Efendi b. Yusuf meclis-i mezbûrda işbu râfi'ü'l-vesîka merkūm Hüseyin Beşe mahzarında bi'l-vekâle ikrâr edip merkūm Hüseyin Beşe târih-i kitâbdan yedi ay mukaddem müteveffâ-yı mezbûr Çalık Mehmed Beşe'den beher vakıyyesi otuzar akçeye olmak üzre yüz yetmiş vakıyye toprak? beş bin yüz akçe şişe iştirâ ve kabz edip kable edâi's-semen mezbûr Çalık Mehmed Beşe fevt [olmağın] zevcesi ve ammisi oğlu meblağ-ı mezbûrun iki yüz elli akçesini vekîlleri mezbûr Abbas Çelebi yediyle ahz edip mâ'adâ dört bin sekiz yüz altmış akçeyi dahi taleb eylediklerinde merkūm Kürt Hüseyin Beşe'nin meblağ-ı mezbûru edâya iktidârı olmamağla müteveffâ-yı mezbûrdan kabz eylediği toprağın? yüz altmış iki vakıyyesine bi hesâb-ı mezbûru dahi bi'r-rızâ merkūm Hüseyin Beşe yedinden vekâleten alıp kabz etmekle zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkī kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîk vâki'ü'l-hâl mevlânâ-yı mezbûr tahrîr, ba'dehû gelip ahbere alâ mâ cerâ.

Fî 23 Şevvâl [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Bey b. Hasan, Musa Çelebi b. Mustafa, Mehmed Çelebi b. …? Osman b. Yusuf, Mehmed Bey b. Koçu.

133 [26b-2] Muammer b. Abdullah'ın Mehmed b. Habil'e peşin parayla ev satışı

Sofular mahallesinde sâkine Muammer bt. Abdullah meclis-i şer'de umdetü'l-kudât Mehmed Efendi b. Hâbil mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı mezbûre Mehmed Efendi mülkü ve bir tarafı Mehmed Çelebi mülkü ve bir tarafı Meryem Hâtun mülkü ve bir tarafı ba'zan Fâtıma Hâtun mülkü ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd bir bâb fevkānî ve bir bâb tahtânî odaları ve kenîfi müştemil mülk menzilimi cemî' tevâbi'i ile mezbûr Mehmed Efendi'ye on bin fıddî râyic akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm, ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve tesellüm kabûl ve kabz eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on bin akçeyi yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledim min ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda alâka ve medhalim yoktur mezbûr Mehmed Efendi'nin mülk-i müşterâsı olmuşdur Keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a kayd şud.

Fî 24 Şevvâl [10]81.

Eyup 82 nolu sicil.indd 123 01.06.2011 15:54:32

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Efendi b. Ali, İbrahim Efendi b. Resul, Hüseyin Çelebi b. Ali, Hüseyin b. Ali, Mustafa b. Bayram, Mehmed Beşe b. Hüseyin, es-Seyyid Ahmed Çelebi b. Nuh.

134 [26b-3] Hüseyin Çelebi b. Said'in Muammer bt. Abdullah'a peşin parayla ev satışı

Kiremitçi Süleyman mahallesinde sâkin Hüseyin Çelebi b. Ahmed meclis[-i münîf] de Muammer bt. Abdullah mahzarında ikrâr edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden İslâmbey karyesinde vâki‘ [bir] tarafı Mustafa Çelebi ve bir tarafı İbrahim Çelebi mülkü ve bir tarafı [İslâm] Bey Vakfı ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd bir bâb tahtânî oda ve sofa ve cüneyne ve kenîfi [müştemil] mülk menzilimi cemî‘ tevâbi‘i ile mezbûre Muammer Hâtun'a dört bin dört yüz kırk akçeye bey‘ ve teslîm, ol dahi minvâl-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl-ı kabz eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört bin dört yüz kırk akçeyi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim min ba‘d menzil-i mahdûd-ı mezkûrda alâkam yoktur mezbûre Muammer Hâtun'un mülk-i müşterâsı olmuşdur mâ vaka‘a kayd şud.

Fî 24 Şevvâl [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Sâbikūn

135 [26b-4] Rabia bt. Durmuş'un Ümmühâni bt. Ebi Talib'e yarım hisse oda satışı

Medîne-i Ebî Eyyûb'de Davud Ağa mahallesi sâkinelerinden olup sin ve cüssesinin bülûğa tahammülü olup elân bülûğuna mu‘terife olan Râbia bt. Durmuş nâm bikr-i bâliğayı meclis-i şer‘-i hatîrde halası işbu sâhibetü'l-kitâb Ümmühâni bt. Ebî Tâlib mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip Davud Ağa Evkāfı'ndan icâre-i mu‘accele- ve müeccele-i ma‘lûmem ile yirmi akçe ücret-i müeccele ile benim hemşîrem Hatice bt. Durmuş nâm sagīrenin ale'l-iştirâki's-seviy ilâ hâze'l-ân zabt ve taht-ı tasarrufumuzda olup mahalle-i mezbûrede vâki‘ lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma‘lûmü'l-hudûd bir bâb oda benim hissem olan nısf-ı şâyi‘ini iki bin …? râyicü'l-vakt akçe bedel mukābelesinde halam mezbûre Ümmühâni Hâtun'a mütevellî-i vakf-ı mezbûr ma‘rifetiyle tefvîz-i ferâğ edip ol dahi vech-i muharrer üzre tefevvuz ve kabûl edip bedel-i ferâğ olan mesfûrü'n-na‘t iki bin …? halam mezbûre Ümmühâni yedinden alıp kabz eyledim min ba‘d mârrü'z-zikr nısf odada alâka ve medhalim kalmadı dedikde kayd şud.

Fî 28 min Şevvâl [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Efendi b. Hasan, Mustafa Çelebi b. İsmail, Ali b. Mustafa, Dilaver el-muhzır, Mustafa b. Mehmed.

Eyup 82 nolu sicil.indd 124 01.06.2011 15:54:32

136 [27a-1] İbrahim Beşe b. Abdullah'ın Mezid Bey Vakfı'na bey' bi'l-istiğlâl usulüyle satması

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî'de Otakçıbaşı mahallesinde sâkin İbrahim Beşe b. Ali meclis-i şer'de merhûm Mezid Bey Vakfı'na bi'l-fi'l mütevellî olan râfi'ü'l-kitâb Hasan Çelebi b. Mustafa mahzarında ikrâr edip emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Mustafa mülkü ve bir tarafı vâlidem Belkıs Hâtun mülkü ve ba'zan Hüseyin Bey mülkü ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb tahtânî oda ve bi'r-i mâ ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçeyi müştemil menzilimi cümle tevâbi'iyle mütevellî-i mezbûr Hasan Çelebi'ye otuz beş kıt'a esedî guruşa bi tarîki'l-istiğlâl bey' edip, ol dahi tarîk-i merkûm üzre iştirâ ve kabûl ve kabz, semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd kıldığımdan sonra yine mütevellî-i mezbûr menzil-i mahdûd-ı mezkûru ba'de't-tahliyeti'şşer'iyye beher sene beş esedî guruş ve bir rub' guruşa târih-i kitâbdan üç senesi tamâmına değin on beş kıt'a esedî guruş ile üç rub' guruşa bana îcâr ve teslîm ben dahi minvâl-i muharrer üzre istîcâr ve tesellüm ve kabûl ve kabz eyledim dedikde gıbbe't-tasdîki'l-mu'teber mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 27 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. Sefer el-İmâm, Mustafa Halîfe b. el-Müezzin, Halil Beşe b. Musa, Abdülkādir Çelebi b. Hasan, el-Hâc Mehmed b. İsmail, Veli Beşe b. Kalender ve gayruhüm.

137 [27a-2] Mevcut borcun gayr-i menkulle takası

Dârü'l-hilâfeti'l-aliyye-i Kostantıniyyetü'l-mahmiyye'de Sultan Hamamı semtinde Ali Paşa-yı Atîk mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Şaban b. İsmail'in verâseti zevce-i metrûkesi Râbia bt. Abdullah ile sulbî kebîr oğlu Mehmed'e ve sulbiye kebîre kızı Hatice ile sulbî sagīr oğlu İsmail'e ve sulbiye sagīre kızı Âişe ile babası el-Hâc İsmail'e münhasıra idiği şer'an zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî'de Sofular mahallesinde sâkin Süleyman Beşe b. Ali nâm lebbâbe meclis-i şer'de işbu ashâbü'l-kitâb mezbûr el-Hâc İsmail ve merkûm Mehmed asâleten sagīr-i mezbûr ile sagīre-i merkûmenin tesviye-i umûrları için kıbel-i şer'den mansûb vasîleri olan el-Hâc Hüseyin b. Abdülcelil vesâyeten ve mezbûre Hatice tarafından husûs-ı âti'zzikre vekîl olup vekâleti zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan el-Hâc İsmail ve mezbûr Mehmed'e şehâdetleri ile şer'an sâbite olan zevci Mehmed Ağa b. Mehmed ve mezbûre Râbia tarafından kezâlik tasdîka vekîl olup vekâleti yedinde olan hüccet-i şer'iyye ile sâbite olan Hasan Efendi b. Mehmed mahzarında tav'an ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' iki tarafı Musli Çelebi Vakfı ve

Eyup 82 nolu sicil.indd 125 01.06.2011 15:54:32

tarafeyni tarîk-i hâs ile ve tarîk-i âm ile mahdûd üç bâb fevkānî oda ve bir sofa ve tahtında ahırı ve cüneyne ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve bi'r-i mâ ve kenîfi müştemil mülk menzilimi bundan akdem müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Şaban'a hâl-i hayâtında beş yüz kıt'a esedî guruşa bin seksen gün tamâmına değin bi tarîki'l-bey' bi'l-vefâ bey' ve kabz-ı semen edip ol dahi minvâl-i muharrer üzre iştirâ edip kable'l-edâ mezbûr el-Hâc Şaban vefât etmeğin vârisleri merkūmûn meblağ-ı mezbûru benden taleb ve da'vâ etmeleriyle hâlâ menzil-i mahdûd-ı mezkûru bi cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık verese-i mezbûrîne tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı kat'î ile bey' ve teslîm onlar dahi asâleten ve vesâyeten ve vekâleten iştirâ ve tesellüm ve kabûl ve kabz edip semeni olan mezbûrü'n-na't beş yüz esedî guruşu müteveffâ-yı mezbûra ile'l-ân zimmetimde lâzımü'l-edâ deynim olan beş yüz esedî guruşa takās, onlar dahi mukāssa ve kabûl eylediler ba'de'l-yevm menzil-i mezbûr verese-i mezkûrînin mülk-i müşterâlarıdır benim alâkam yoktur deyicek gıbbe't-tasdîki'l-mu'teber mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Efendi b. Durak el-İmâm, Ali Beşe b. Mehmed el-Mübâşir, el-Hâ[c] Mehmed Ağa b. Ahmed, Mehmed Beşe b. Hüseyin, Halil b. Abdullah, Muharrirü'l-hurûf Mustafa Efendi ve gayruhüm mine'l-hâzırîn.

138 [27a-3] Merhum Şaban b. İsmail'den vereseye intikal eden bir alacağın taksitlerle ödenmesi

Mahmiye-i İstanbul'da Sultan Hamamı semtinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hâc Şaban b. el-Hâc İsmail'in verâseti zevce-i metrûkesi Râbia bt. Abdullah ile sulbî kebîr oğlu Mehmed'e ve sulbiye kebîre kızı Hatice'ye ve sulbî sagīr oğlu İsmail ile sulbiye sagīre kızı Âişe'ye ve babası mezbûr el-Hâc İsmail'e münhasıra idiği şer'an zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bâri- de Sofular mahallesinde sâkin Süleyman Beşe b. Ali nâm lebbân mahfil-i kazâ ve mahall-i irtizâ'da işbu ashâbü'l-kitâb mezbûr el-Hâc İsmail ve merkūm Mehmed ve sagīrân-ı mezbûrânın tesviye-i umûrları için kıbel-i şer'den mansûb vasîleri olan el-Hâc Hüseyin b. Abdülcelil ve mezbûre Hatice'nin zevci ve tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîka vekîl olup merkūmenin zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan merkūmân el-Hâc İsmail ve Mehmed asâleten ve vasiyy-i merkūm el-Hâc Hüseyin vesâyeten ve vekîlân-ı mezbûrân Mehmed Ağa ile Hasan Efendi vekâleten müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Şaban'ın a'dâd ve esmânı beynimizde ilm-i ma'lûm-ı şer'î birle koyun bahâsından ve medîne-i mezbûrede vâki' dükkân kirâsından ve cihet-i karz-ı şer'îden ve yine medîne-i mezbûrede vâki' hudûdu ma'lûm menzil icâresinden senin zimmetinde cem'an yirmi üç bin akçe ve cihet-i sermâyeden dahi yüz kıt'a esedî guruş

Eyup 82 nolu sicil.indd 126 01.06.2011 15:54:32

hakkı olup kable'l-edâ mezbûr el-Hâc Şaban fevt olmağla zimmetinde bâkī kalıp mârrü'z-zikr yirmi üç bin akçe ile yüz guruş sermâye ile'l-ân bi'l-irsi'ş-şer'î bize isâbet [ve] intikāl eyledi deyû benden bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle taleb ve da'vâ eylediklerinde ben dahi zikr olunan yirmi üç bin akçeyi müteveffâyı mezbûr ile hâl-i hayâtında on yedi bin akçeye vesâtat-ı muslihîn ile sulh olup bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru tamâmen def' ve teslîm eyledim, sâlifü'z-zikr yüz esedî guruş sermâye zimmetimde bâkīdir deyû cevâb verdiğimde beynimizde münâza'ât-ı kesîre cereyân etmişdi, el-hâletü hâzihî ben sulh-ı merkūmu isbât sadedinde iken beynimize muslihûn tavassut edip merkūmân el-Hâc İsmail ve Mehmed ve vasiyy-i mezbûr el-Hâc Hüseyin ve vekîlân-ı mezbûrân ile beni zikr olunan yirmi üç bin akçe da'vâsından hâlâ on yedi bin akçe üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde mezbûrûn dahi beynimizde sulh enfa' olmağla sulh-ı mezbûru her biri kabûl edip lâkin def'aten bedel-i sulhu edâya iktidârım olmamağla mârrü'z-zikr bedel-i sulhu esbâbının seksen bir senesi rûz-ı Hızırı'ndan sonra beher ay bin beşer yüz akçeden dört ayda altı bin akçe ve bâkī on bir bin akçeyi dahi dört aydan sonra beher re's-i şehrde beş yüz akçe vermek üzre tâlib-i taksît ve te'cîl olduğumda mezbûrûn dahi vech-i muharrer üzre bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle te'cîl edip zikr olunan yüz guruşu zimmetimde lâzımü'l-edâ deynimdir merkūmûndan suâl olunup ikrârları tahrîr olunmak matlûbumdur deyicek gıbbe's-suâl mezbûrûndan her biri hâl, bast olunan minvâl üzre olmuşdur deyû mukırr-ı mezbûru kelimât-ı muharreresinde vicâhen tasdîk ve mâ'adâ da'vâsından mezbûr Süleyman'ın zimmetini ibrâ eylediklerini şifâhen tahkīk eylediklerinde mâ cerâ kayd şud.

Fî 27 [Şevvâl] [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbikūn.

139 [27b-1] Rus asıllı Şaban adlı bir kölenin sözleşme (mükâtebe) ile âzat edilmesi

Mehbitü'l-envâr, makarrü'l-ebrâr, belde-i mübâreke-i Hâlidiyye medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -subbet alâ merkadihî sicâlü rahmeti Rabbihi'l-Bâ[rî'de]- Baba Haydar-ı Nakşibendi mahallesi sâkinlerinden fahrü'l-emâsil ve'l-akrân Mustafa Ağa b. Mehmed meclis-i şer'de kendiye rıkkını mu'terif orta boylu, açık kaşlı, gök elâ gözlü, sarışın, başının sağ tarafında eser-i cerhi olan Rûsiyyü'l-asl ve sâhibü'l-kitâb Şaban b. Abdullah nâm şâbb-ı emred mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip târih-i kitâbdan üç sene tamâmına değin bana istikāmet ve sadâkat üzre hizmet etmek üzre abd-i memlûküm mevsûf-ı mezkûr Şaban'ı kitâbete kat' eylediğimde ol dahi kabûl ve târih-i kitâbdan üç sene minvâl-i muharrer üzre bana hizmet etmeğe ta'ahhüd ve iltizâm eyledi ba'de edâi'l-hizmeti mevsûf-ı mezkûr malımdan âzâd

Eyup 82 nolu sicil.indd 127 01.06.2011 15:54:32

olup sâir ahrâr-ı asliyyîn gibi hür olsun deyicek gıbbe't-tasdîki'l-kabûl mâ cerâ bi't-taleb ketb olundu.

Fi's-sâbi‘ ve'l-ışrîn min Şevvâl [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Bey b. Süleyman, Mustafa Halîfe b. Musa el-Müezzin, Derviş Çelebi b. Mehmed, Mehmed Çelebi b. Râh-ı âbî, Mustafa Çelebi b. Süleyman, Hüseyin Ağa b. Mehmed, Ahmed Beşe b. Mehmed, Salih Mehmed Efendi b. Mehmed, Mustafa Çelebi b. İsmail, Salih b. Mehmed el-Hallâk ve gayruhüm.

140 [27b-2] Merhum el-Hâc Osman'dan oğluna miras yoluyla intikal eden alacağın tahsil edildiği

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî'de Câmi‘-i Kebîr mahallesinde sâkin Mehmed Çelebi b. el-Hâc Osman meclis-i şer‘de râfi‘ü'l-kitâb Hasan Çelebi b. Ali el-Hammâmî mahzarında ikrâr ve i‘tirâf edip mezbûr Hasan Çelebi'nin ammisi olup bundan akdem vefât eden el-Hâc Cafer, babam müteveffâ-yı mezbûr yedinden hâl-i hayâtında yüz yirmi kıt‘a esedî guruş istikrâz ve kabz edip işbu hâzır bi'l-meclis Şaban Çelebi b. ( ), mârrü'z-zikr yüz yirmi esedîye emriyle kefîl ve zâmin olmağın mezbûr el-Hâc Cafer fevt olup verâseti merkūm Hammâmî Hasan Çelebi'ye münhasıra olup babam merhûm el-Hâc Osman dahi mârrü'z-zikr yüz yirmi esedîyi kable'l-ahz fevt olup meblağ-ı mezbûr irsen bana isâbet ve intikāl etmişdi el-hâletü hâzihî meblağ-ı mezbûr yüz yirmi esedî guruşu kefîl-i mezbûr Şaban Çelebi ma‘rifetiyle mezbûr Hammâmî Hasan Çelebi yedinden bi't-tamâm ahz u kabz edip zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkī kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer‘î mâ hüve'l-vâki‘ bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi‘ ve'l-ışrîn min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mahmud Bey b. Hamza, Ali Beşe b. Hüseyin, Abdullah b. Abdullah, Mustafa b. Ali, Hüseyin b. Ali, Mustafa Efendi b. Mehmed ve gayruhüm.

141 [27b-3] Hıristo v. Yani'nin Eyüp Sultan vakıflarına irad kaydedilen metrûkâtının mirasçısına iadesi

Fi'l-asl vilâyet-i Rumeli'nde Yenişehir kazâsına tâbi‘ Platomana nâhiyesi muzâfâtından Anbelâki nâm karye zimmîlerinden olup medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî'de vâki‘ debbâğhânede mütemekkin olan Hıristo v. Yani nâm zimmî meclis-i şer‘de medîne-i mezbûrede vâki‘ beytülmâl-i âmme ve hâssa-i hazret-i müşârun-ileyh evkāfına bi'l-fi‘l evkāf-ı mezbûre mütevellîsi Ali Ağa'nın vekîl-i şer‘îsi ve berât-ı şerîf ile beytülmâl emîni olan sâhibü'l-kitâb Ahmed Çelebi b. Mehmed mahzarında ikrâr ve i‘tirâf edip karye-i mezbûreden olup merkūm

Eyup 82 nolu sicil.indd 128 01.06.2011 15:54:32

kayıkçı iken bundan akdem mürd olan Yani v. Kosta nâm zimmînin vâlidesi Zafira bt. Kosta benim babam Yani ile li eb karındaşlar olmağla hâlik-i mezbûrun zi-rahm [cihetinden] bi'l-inhisâr vârisi iken emîn-i merkūm hâlik-i mezbûrun vâris-i ma'rûfu olmamak zu'muyla mecmû' metrûkâta vâzı'ü'l-yedi olmağla ben verâsetimi [hâkim-i] muvakki'-i sadr-ı kitâb -tûbâ lehû ve hüsnü me'âb- hazretleri indinde emîn-i merkūm vaz'-ı yed eylediği metrûkâtı ber mûceb-i defter bana teslîme tenbîh.

142 [28a-1] Manol v. Anastaş'ın bağını bey' bi'l-istiğlâl yoluyla satması

Karye-i mezbûreden Manol v. Anastaş nâm zimmî meclis-i şer'de oda-i mezbûre malından mütevellî-i mezbûra alâ tarîki'l-istiğlâl yirmi sekiz kıt'a tahmînen üç dönüm bir kıt'a bağını bey' eyledikden sonra yine mütevellî-i mezbûr bağ-ı mersûmu mezbûr Manol'a bin seksen bir Receb'i gurresinden bin seksen iki Receb'i gurresine gelince dört esedî guruş ve bir rub' guruşa îcâr, ol dahi istîcâr etmeğin mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Fi't-târihi'l-mezbûr li seneti'l-merkūme.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbikūn.

143 [28a-2] Dergo v. Angeli'nin yalan beyanına göre yapılan satıştan rücû ve borcun eskiden olduğu gibi ödeneceği

Havâss-ı Aliyye kazâsına tâbi' Litros nâm karye sâkinlerinden Dergo v. Angeli nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de merhûm Kiremitçi Süleyman Çelebi Evkāfı'na bi'l-fi'l mütevellî olan sâhibü'l-kitâb Mehmed Çavuş b. Abdüddâim mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip bundan esbâk evkāf-ı mezbûre mütevellîsine semen-i ma'lûme mukābelesinde karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Bostânî Hasan Bey mülkü ve etrâf-ı selâsesi tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb tahtânî oda ve bir sagīr hâne ve üzerinde bir bakkal dükkânını müştemil mülk menzilimi cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile alâ tarîki'l-istiğlâl bey' ve teslîm ve kabz-ı semen edip ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile tarîk-i merkūm üzre iştirâ ve ba'de't-tahliye ücret-i mu'ayyene-i ma'lûme ile müddet-i ma'lûme tamâmına değin bana îcâr ve teslîm ben dahi istîcâr ve teselüm ve kabûl edip ile'l-ân mâl-ı vakf-ı mezbûrun asl ve ücret-i menzil-i mezkûrdan zimmetimde iki yüz otuz sekiz kıt'a esedî guruşa cem' olup edâsına iktidârım olmamağla işbu târih-i kitâb Şevvâlü'l-mükerreminin on dördüncü günü menzil-i mezkûru mütevellî-i merkūm Mehmed Çavuş'a alâ tarîki'l-muvâza'a üç yüz elli esedî guruşa bey' ol dahi tarîk-i mezbûr üzre iştirâ ve semen-i merkūmdan üç yüz elli guruşun iki yüz otuz sekiz guruşunu zikr olunan Kiremitçi Süleyman

Eyup 82 nolu sicil.indd 129 01.06.2011 15:54:32

Evkāfı'na bâlâda tahrîr olunduğu üzre târih-i merkūme değin müctemi'a iki yüz otuz sekiz guruşa takās ol dahi mukāssa ve kabûl ve bâkī yüz on iki guruşun doksan guruşunu Davud Paşa Bahçesi Vakfı'na deynim olan yedişer dirhem gelir yüz guruşa mütevellîsine teslîme merkūm Mehmed Çavuş'u tevkîl ve bâkī yirmi iki esedî guruşu mütevellî-i mezbûrdan alıp kabz eyledim deyû kâziben ikrâr ve izhâr-ı bey' ve sicil ve hüccet olunmuşdu, el-hâletü hâzihî mütevellî-i mezbûr Mehmed Çavuş menzil-i mahdûd-ı mezkûru bey' etmek mümkün olmamağla mâl-ı vakf-ı mezkûra zarar müte'ayyin ve mütehakkık olmağın minvâl-i muharrer üzre muvâza'a ve bilece olan bey' ve şirâyı ifsâd murâd etmekle ben dahi ihâle-i mezbûreyi kabûl eylemişdim, menzil-i mezkûr ke'l-evvel benim mülkümdür ve târih-i kitâb Şevvâli'nin on altıncı gününe değin zimmetimde müctemi'a olan iki yüz otuz sekiz guruşdan mâ'adâ ke'l-evvel sene be sene vakf-ı mezbûra ücret-i menzili edâ ederim deyicek mâ vaka'a ketb olundu.

Fî 20 Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: İsmail Çelebi b. ( ), Mehmed Çelebi b. Hasan, Hacı Receb b. …?, Mehmed Efendi b. Yusuf.

144 [28a-3, Arapça] Hatice bt. Mehmed'in muhâlaa yoluyla boşandığı

Medîne-i Hazreti Ebî Eyyûb-i Ensârî -radiye anhu Rabbuhü'l-Bârî- mahallâtından Evlice Baba mahallesinde sâkine olan Hatice bt. Mehmed nâm hâtun, meclis-i şer'-i şerîf ve mahfil-i dîn-i münîfde hâzıra olup, râfi'-i hâze'l-kitâb Hüseyin b. Musa nâm zevci ile muhâla'a yaptı. Zevc-i mezbûr da nikâhı esnâsında ta'ahhüd ettiği râyicü'l-vakt bin yüz akçe mehr-i müecceli, aralarında ma'lûm ve mu'ayyen olan iddet nafakası ve me'ûnet-i süknâsı mukābilinde zevce-i mezkûre ile muhâla'a yaptı. Zevce-i mesfûre bu sûretle yeni bir nikâh yapılmadan ve mehir ödenmeden helâl olmayacak şekilde zevc-i merkūmundan ayrılmış oldu. Sonra her biri cemî'-i de'âvî, mütâlebât, eymân ve muhâsamâttan umûmen, zevciyyetle alâkalı da'vâdan husûsan yek diğerinin zimmetini ibrâ-i âm ile husûmet ve nizâyı bertaraf edicek şekilde ibrâ etti.

Cerâ zâlike ve hurrira fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min Zilka'de eş-şerîfe sene ihdâ ve semânîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çavuş b. Abdullah, Ali b. Şaban, Hüseyin b. Ali, Hasan b. Abdullah ve gayruhüm

145 [28b-1] Muallimhâne Vakfı'ndan alınan borcun vakfa iadesi için vasî Hüseyin Bey'e mahkemece tembih olunduğu

Havâss-ı aliyye kazâsı a'mâlinden kasaba-i Hasköy'de Kiremitçi Ahmed Çelebi Câmi'-i şerîfi kurbunda vâki' mu'allimhânenin nükūd-ı mevkūfesine bi'l-fi'l

Eyup 82 nolu sicil.indd 130 01.06.2011 15:54:32

mütevellî olan es-Seyyid Mustafa Çelebi'nin babası ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîli olan es-Seyyid el-Hâc Mahmud b. es-Seyyid Hüseyin mahfil-i kazâda, kasaba-i mezbûrede sâkin mu'allimhâne-i mezbûrenin sâbıkan halîfesi olan Mustafa Ağa b. Sinan'ın evlâd-ı sıgārına kıbel-i şer'den mansûb vasî olan Hüseyin Bey b. İbrahim nâm bostânî mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip mâl-ı vakf-ı mezbûrdan müteveffâ-yı merkūm Mustafa Ağa zimmetinde mütevellî-i sâbık Üstâd Ali yedinden makbûz bin beş yüz akçe olup kable'l-edâ fevt olmağın hâlâ zikr olunan bin beş yüz akçeyi bi'l-vekâle müteveffâ-yı mezbûrun muhallefât-ı vâfiyesinden vakf-ı mezkûr için taleb ederim, suâl olunsun deyicek gıbbe'ş-suâl ve akībe'l-inkâr vekîl-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i ricâlden Kiremitçi Ahmed Çelebi Câmi'i imâmı Mehmed Efendi b. Mehmed ve müezzini Abdülbâkī Çelebi b. Ahmed li ecli'ş-şehâde makām-ı kazâya hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-hakīka mütevellî-i sâbık mezbûr Üstâd Ali tevliyyeti hâzır bi'l-meclis Mehmed Çavuş'a teslîm eylediği mecliste müteveffâ-yı mezbûr Mustafa Ağa zimmetinde mâl-ı vakf-ı mezbûrdan bin beş yüz akçe gösterip ol dahi meblağ-ı mezbûr ile'l-ân zimmetimdedir deyû huzûrumuzda ikrâr ve bizi işhâd eyledi, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mezbûr Mehmed Çavuş zamân-ı tevliyyetinde meblağ-ı mezbûru küllen ve ba'zan ahz u istîfâ eylediğinde ihtimâmen yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ vefki'l-mes'ûl mütevellî-i mezbûra teslîme vasiyy-i mezbûr[a] tenbîh birle mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 23 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: ( )

146 [28b-2] Emine bt. Derviş'in görümcesi Rabia bt. Abdullah ile arasındaki hakaret davası

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî'de İslâmbey nâm mahallesinde sâkine Emine bt. Derviş nâm hâtun mahfil-i kazâda câr-ı mülâsıkı ve zevcinin hemşîresi Râbia bt. Abdullah mahzarında da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mezbûre Râbia câr-ı mülâsıkı olmağla dâimâ lisânıyla ezâ ve cefâdan hâlî olmayıp hattâ dünkü gün bi gayri hakkın bana kahbe, bre fâhişe br[e] kızlıksız deyû şetm etmeğin muhill-i âr lâhık olmağın suâl olunup mûcebi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe'ş-suâl ve'l-inkâr müdde'iye-i mezbûreden müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i ricâlden mahalle-i mezbûre imâmı es-Seyyid Abdurrahman Efendi …? ve Mehmed b. Mahmud li ecli'ş-şehâde makām-ı kazâya hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-hakīka mezbûre Râbia müdde'iye-i mezbûreye dâimâ lisanıyla

Eyup 82 nolu sicil.indd 131 01.06.2011 15:54:33

ezâ ve cefâdan hâlî olmayıp hattâ dünkü gün huzûrumuzda mezbûre Emine'ye br[e] kahbe ve fâhişe ve bre kızlıksız deyû şetm eylemişdir, biz bu husûs üzerine şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye ettiklerinde ba'de't-ta'dîl şehâdetleri makbûle olmağın mâ vaka'a kayd.

Fî 22 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa b. İsmail, Hüseyin b. Hüseyin, Mehmed b. Mahmud, Ali b. Abdullah.

147 [28b-3] Saliha bt. Abdullah'ın eski kocası Mehmed b. Mustafa ile boşanma davası

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Dökmecibaşı mahallesinde sâkine Saliha bt. Abdullah nâm hâtun meclis-i şer'de zevc-i sâbıkı işbu râfi'ü'l-kitâb Mehmed b. Mustafa mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Mehmed târih-i kitâbdan sekiz ay mukaddem beni tatlîk etmeğin zimmetinde mütekarrir ve ma'kūdun-aleyh olan sekiz yüz akçe mehr-i müeccelimi taleb ederim suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Mehmed cevâbında fi'l-vâki' müdde'iye-i mezbûre mukaddemâ zevcem iken târih-i mezbûrda zimmetimde mütekarrir ve ma'kūd olan sekiz yüz akçe mehr-i müeccelinden ve nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâsından fâriğa olmak üzre huzûr-ı müslimînde benimle muhâla'a etmeğin ben dahi hul'-ı mezbûru kabûl ve birbirimizin zimmetini zevciyyete müte'allika da'vâdan ibrâ eylemişdik, deyicek isre'l-istintâk ve akībe'l-inkâr mezbûre Mehmed'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden olup yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden İbrahim Bey b. Ahmed ve Abdullah b. Veli nâm kimesneler li ecli'ş-şehâde makām-ı kazâya hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' müdde'iye-i mezbûre târih-i merkūmda zevci Mehmed ile sekiz yüz akçe mehr-i müeccelinden ve nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâsından fâriğa olmak üzre bizim huzûrumuzda muhâla'a eyleyip ol dahi hul'-ı mezbûru kabûl ve ahadühümâ zevciyyete müte'allika da'vâdan âharın zimmetini ibrâ etmişlerdir, biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâyı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle oldukdan sonra mezbûre Saliha [meclis-i şer'de] zevci merkūm Mehmed ile ber minvâl-i muharrer muhâla'a eylediğini ikrâr ve i'tirâf etmeğin bî-vech ta'arruzdan men' birle kayd şud.

Fî 23 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Çelebi b. Ali, Mehmed, Mahmud, Hasan b. Abdullah, Hüseyin b. Hasan.

Eyup 82 nolu sicil.indd 132 01.06.2011 15:54:33

148 [29a-1] Rukiye bt. Abdullah'ın kocasından kalan miras olan evi peşin parayla satışı

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbühü'l-Bârî-de el-Hâc Hüsrev mahallesinde sâkin [iken] bundan akdem vefât eden Uzun Hasan b. Abdullah'ın verâseti zevce-i metrûkesi Rukiye bt. Abdullah ile sulbiye kebîre kızı Saliha nâm hâtun ve sulbî oğlunun oğlu Halil Çelebi ile oğlunun kızları Fâtıma ve Râbia nâm hâtunlara münhasıra olduğu şer'an zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra mezbûre Rukiye tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup vekâleti zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan mahalle-i mezbûre İmâmı Mustafa b. Hüseyin ve Mustafa Çelebi b. Hüseyin şehâdetleri ile şer'an sâbite olan Halil Çelebi b. Hüseyin ve merkūm Halil Çelebi kendi tarafından asâleten ve mezbûretân Saliha ve Fâtıma taraflarından husûs-ı âti'l-beyân vekîli olup vekâleti kezâlik şâhidân-ı mezbûrân şehâdetleri ile şer'an sâbite olmağın vekâleten mezbûre Râbia Hâtun tarafından kezâlik şâhidân-ı mezbûrân şehâdetleri ile vekâleti sâbite olan Ahmed Efendi b. eş-Şeyh Ali vekâleten meclis-i şer'de işbu sâhibü'l-kitâb Osman Çelebi b. İbrahim mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve i'tirâf edip müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından olup bi'l-irsi'ş-şer'î verese-i mezkûrîne isâbet eden emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Halil Çelebi mülkü ve bir tarafı Saliha Hâtun mülkü ve bir tarafı mekābir-i müslimîn ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd dört bâb fevkānî ve bir bâb tahtânî odalar ve bi'r-i mâ ve havluyu ve kenîfi müştemil mülk menzili bi cümleti't-tevâbi' ba'de'l-müzâyede ve inkıtâ'i'r-rağbe mezbûr Osman Çelebi'ye on altı bin fıddî nakd-i râyic fi'l-vakt akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı kat'î ile her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bey' ve teslîm ol dahi minvâl-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl ve kabz eyledikden sonra semeni olan meblağ mârrü'z-zikr on altı bin akçeyi yedinden tamâmen her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ahz u kabz eyleyip ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda alâka ve medhalim yoktur merkūm Osman Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır mutasarrıf olsun [deyicek] kayd şud.

Fî 5 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi b. Mehmed, Ali b. Mehmed, Ahmed b. Mustafa, Cafer Çelebi, Mehmed Beşe.

Vaka'a'l-emr ( ) hâkezâ nemekahu'l-fakīr ileyhi sübhânehû eş-Şeyh Ebû Bekir b. Mustafa el-müvellâ hilâfe be mahkeme-i Çatalca.

149 [29a-2] Çatalca'da Cündî Hüseyin Bey b. Hasan'ın arazisine yapılan haksız tasarrufun men'i

Husûs-ı âti'z-zikrin mahallinde istimâ'ı için fermân-ı şerîf vârid olmağın imtisâlen lehû bu fakîr dahi zeyl-i vesîkada mastûrü'l-esâmî olan cemm-i gafîr müslimîn

Eyup 82 nolu sicil.indd 133 01.06.2011 15:54:33

ile Havâss-ı aliyye muzâfâtından Çatalca nâhiyesine tâbi‘ Karamurad nâm karye mer‘âsı olan İncegiz yolu demekle müte‘âref tarîk-i âmdan Dilsüz tarlası demekle meşhûr tarla beyninde olan kışlak ve yaylak ta‘bîr olunur mer‘âya varılıp akd-i meclis-i hatîr olundukda zikr olunan karye-i [Kara]murad ahâlîsinden Hüseyin Bey b. Hasan Bey nâm cündî meclis-i ma‘kūd-ı mezbûrda, karye-i mezbûre kurbunda olup Silivri nâhiyesine tâbi‘ Kadı nâm karye ahâlîsinden Süleyman Bey b. Halil ve Ahmed Bey b. Muharrem ve Receb Beşe b. Hızır ve Hüseyin Çelebi b. Ahmed ve Musli b. Ali ve Mehmed Çelebi b. Yusuf ve Ali Çelebi b. Yusuf ve Mehmed b. Abdullah ve Mustafa b. Selim ve Hasan Çelebi b. Abdülkerim ve Hüseyin b. Hasan ve sâir ahâli-i karye-i mezbûre muvâcehelerinde üzerlerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm edip zikr olunan İncegiz tarîkinden sâlifü’z-zikr Dilsüz tarlasıyla müte‘âref olan mevzi‘ beyninde vâki‘ cemî‘ tarla ve çayır Hadımyeri demekle meşhûr olup dedem ( ) nâm kimesne tasarrufunda olup ba‘dehû babam mezbûr Hasan Bey’e intikā[l] olunmuş, yetmiş sene mikdârı babam merkūm Hasan Bey tasarruf ve zirâ‘at ve harâset ve kışlak ve yaylak ve sıvâd edip ba‘dehû bana intikāl ve ben dahi minvâl-i meşrûh üzre elli senedir harâset ve zirâ‘at ve kışlak ve yaylak ve sıvâd edip a‘şâr-ı şer‘iyyesin vakıf zâbitlerine edâ ve teslîm ederken hâlen bu sene karye-i mezbûre Kadı ahâlîleri olan merkūmûn mevzi‘-i mezbûrede olan kışlak ve yaylak ve sıvâdda bizim hissemiz vardır deyû beni men‘ murâd ederler suâl olunup bî-vech ta‘arruzdan men‘ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe’s-suâl karye-i mezbûre ahâlîleri olan merkūmun cevâblarında fi’l-vâki‘ mevzi‘-i mezbûrda olan cemî‘ tarla ve çayır ve savâd ebâ an ceddin merkūm Hüseyin Bey’in taht-ı tasarrufunda olup kimesnenin medhali olmadığını her biri ikrâr lâkin hakk-ı kışlak ve yaylak tasarrufunda kadîmî olduğunu inkâr edicek müdde‘î-i merkūmdan müdde‘âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden olup civârlarında olan İnceğiz’den Mahmud Hoca b. Mustafa ve Mustafa b. Sinan ve Mehmed b. Mustafa ve Ayaviran nâm karyeden müsin ve ihtiyâr Müezzin Abdülkerim Halîfe b. Süleyman ve Ali Çelebi b. Süleyman nâm ihtiyârlar li ecli’ş-şehâde makām-ı kazâda hâzırûn olup fi’l-vâki‘ arâzi-i merkūmede olan kışlak ve yaylak ve sıvâd kadîmü’l-eyyâmdan bu âna gelince merkūm Hüseyin Bey’in ebâ an ceddin kışlak ve yaylakdır, âhardan mezbûrûnun bir vechile alâka ve medhalleri yoktur, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde gıbbe’t-ta‘dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın karye-i Karamurad ahâlîleri olan merkūmûn men‘ birle kayd şud.

Fî 24 min Şevvâl [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Veli, Ramazan Çelebi, Hasan b. Abdullah, İsmail b. İbrahim, Mehmed Beşe b. Hasan el-Mübâşir, Hüseyin Beşe b. Hasan, Ali Bey b. Abdülmu‘în, Ali Beşe b. Ahmed Çukadâr-ı Hazret-i Efendi, Mustafa Ağa b. Mehmed Kethüdâ.

Eyup 82 nolu sicil.indd 134 01.06.2011 15:54:33

150 [29b-1] Eğlence bt. Abdullah ile merhum kocası Ali b. İlyas'ın ortaklaşa kurdukları vakıf evdeki süknâ hakkını Mehmed b. Haydar'a devrettiği

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbühü'l-Bârî-de Câmi'-i kebîr mahallesi sâkinelerinden olup zikr-i âti menzilin vâkıfesi Eğlence bt. Abdullah meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde işbu hâmilü'l-kitâb Mehmed b. Haydar nâm kimesne mahzarında bi tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm edip bundan esbâk fevt olan zevcim Ali Efendi b. İlyas ile benim ale'l-iştirâki's-seviy mülkümüz olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Hatice Hâtun mülkü ve bir tarafı Şeyh Nasrullah Efendizâde tasarrufunda olan menzil ve bir tarafı Yusuf Halîfe mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb fevkānî ve bir bâb tahtânî odalar ve sofa ve müşterek su kuyusunu ve kenîfi müştemil mülk menzilimizi sene sittîn ve elf şehr-i Rebî'ulevveli'nin yirmi birinci günü vakf-ı sahîh ve lâzım ile vakf ve habs ve süknâsını evvelen kendi nefsimize ba'dehû kangımız vefât edip mecmû' menzili hayâtta olanımız zabt ve tasarruf edip ikimizin dahi vefâtından sonra meskene muhtâc racül-i sâlihe şart ve ta'yîn ve vakfiye-i ma'mûlün-bihâsını tastîr ettirmişdik, zevcim mezbûr fevt olmağla mecmû' menzil-i mahdûd-ı mezkûra ile'l-ân ben mutasarrıf idim, hâlâ hakk-ı süknâmı rızâ ve ihtiyârım ile merkūm Mehmed'e fâriğa oldum deyicek mezbûr Mehmed Salih de meskene muhtâc idiğini ihbâr-ı ahyâr ile müte'ayyin olmağın hâkim-i muvakki'-i sadr-ı kitâb -tûbâ lehû ve hüsnü me'âb- hazretleri kıbelinden menzil-i mezkûru tasarruf için izin birle hâzihi'l-vesîka bi'l-ibtigā sebt olundu.

Mine'l-âşir min Zilka'deti'ş-şerîfe sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-eimme Mehmed Efendi b. (…) İmâm-ı evvel-i Câmi'-i Kebîr, Mehmed Efendi b. İbrahim İmâm-ı sânî, Hüseyin Çelebi Kethüdâ, Mehmed b. Mahmud ve gayruhüm.

151 [29b-2] Meryem bt. Abdullah'ın Âişe bt. Hüseyin'e peşin parayla ev satışı

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Evlice Baba mahallesinde sâkine Meryem bt. Abdullah nâm hâtun meclis-i şer'-i şerîfde işbu râfi'atü'l-vesîka Âişe bt. Hüseyin nâm hâtun tarafından tasdîka vekîl olup nehc-i şer'-i mu'teber üzre vekâleti sâbite olan zevci Hüseyin Çelebi b. Hacı Bayram mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Peştemâlî Hasan Çelebi mülkü ve bir tarafı diğer Hasan mülkü ve ba'zan Bostanzâde Efendi mülkü ve bir tarafı Abdullah Halîfe mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd

Eyup 82 nolu sicil.indd 135 01.06.2011 15:54:33

üç bâb tahtânî oda ve bir sofa ve bi'r-i mâ ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk menzilimi cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile müvekkile-i mezbûre Âişe Hâtun'a dört bin fıddî râyic fi'l-vakt akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm, ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve tesellüm ve kabûl ve kabz eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört bin akçeyi yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim, zikr olunan menzil-i mahdûd-ı mezkûrda alâka ve medhalim yoktur, müvekkile-i mezbûre Âişe'nin mülk-i müşterâsı olmuşdur Keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 9 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Beşe b. Sefer, Abdi b. Mehmed, Osman b. Mehmed, Yunus b. Müyesser, Mehmed Efendi el-İmâm, Abdullah Efendi b. Abdullah el-Müezzin.

152 [29b-3, Arapça] Mihrimah bt. Abdullah'ın muhâlaa yoluyla boşandığı

Medîne-i Ebî Eyyûb-i Ensârî mahallâtından Kasımpaşa mahallesinde sâkine olan Mihrimâh bt. Abdullah nâm hâtun râfi'-i hâze'l-kitâb Ali b. Abdullah nâm zevci ile muhâla'a yaptı. Zevc-i mezbûr da nikâhı esnâsında ta'ahhüd ettiği râyicü'l-vakt altı yüz akçe mehr-i müecceli, aralarında ma'lûm ve mu'ayyen olan iddet nafakası ve me'ûnet-i süknâsı mukābilinde zevce-i mezkûre ile muhâla'a yaptı. Zevce-i mesfûre bu sûretle yeni bir nikâh yapılmadan ve mehir ödenmeden helâl olmayacak şekilde zevc-i merkūmûndan ayrılmış oldu. Sonra her biri cemî' de'âvî, mütâlebât, eymân ve muhâsamâttan umûmen, zevciyyetle alâkalı da'vâdan husûsan yek diğerinin zimmetini ibrâ-i âm ile husûmet ve nizâyı bertaraf edicek şekilde ibrâ etti.

Cerâ zâlike ve hurrira fî 11 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed b. Mustafa, Yusuf b. Abdullah, Ali b. Abdullah, Hüseyin b. Ali

153 [29b-4] Rus asıllı Lütfü bt. Abdullah adlı bir câriyenin âzadı

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî mahallâtından Câmi'-i kebîr mahallesi sâkinelerinden umdetü'l-muhadderât İsmihân bt. Ali Bey nâm hâtun meclis-i şer'de kendiye rıkkını mu'terife uzun boylu, açık kaşlı, elâ gözlü, sarışın, kerteles burunlu, yüzünde çiçek alâmeti olup çenesinin sol tarafında hâl-i siyâhı olan Rûsiyyetü'l-asl râfi'atü'l-kitâb Lütfü bt. Abdullah mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mevsûfe-i mezbûreyi târih-i kitâbdan on sene mukaddem hasbeten lillâhi'l-azîm ve tâliben li-merdâti'r-Rabbi'r-Rahîm cemî' malımdan i'tâk ve tahrîr ve zümre-i ahrâr-ı asliyyâta ilhâk ve idrâc edip sâir ahrâr-ı asliyyât gibi hürre olup üzerinde hakk-ı velâdan gayri hakkım kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Eyup 82 nolu sicil.indd 136 01.06.2011 15:54:33

Fî 11 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. İbrahim el-İmâm, Mehmed Çelebi b. Ahmed, Ali Çelebi b. Derviş, Hüseyin b. Mehmed, Mustafa Çelebi b. Muharrem, Hüseyin b. Hasan, Ahmed b. Bayram, Mehmed b. Mustafa, Mehmed Efendi b. Ömer el-İmâm, Mustafa Efendi el-Kâtib.

154 [30a-1] Rus asıllı Nazike bt. Abdullah adlı bir câriyenin âzadı

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî mahallâtından Câmi'-i kebîr mahallesi sâkinelerinden kıdvetü'l-muhadderât İsmihân Hâtun bt. Ali meclis-i şer'-i enver ve mahfil-i dîn-i münevverde kendiye rıkk-ı sâbıkını mu'terife orta boylu, açık kaşlı, elâ gözlü, ince burunlu, yüzünün sağ tarafında hâl-i siyâhı olan Rûsiyyetü'l-asl sâhibetü'l-kitâb Nazike bt. Abdullah mahzarında bi tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip târih-i kitâbdan on sene mukaddem memlûke-i mevsûfeyi malımdan ihrâc ve i'tâk ve sâir ahrâr-ı asliyyâta idrâc ve ilhâk eyledim üzerinde hakk-ı velâdan gayri hakkım kalmadı deyicek kayd şud.

Fî 11 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbikūn.

155 [30a-2] Kazaen yaralanan Rahime adlı bir câriye için diyet ödendiği

Rahime bt. Abdullah nâm câriye-i sagīrenin seyyidesi olup medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvani'l-Bârî-de sâkine İsmihân bt. Osman nâm hâtun meclis-i şer'-i hatîrde işbu bâ'isü'l-vesîka Martin v. ( ) nâm Nasrânî muvâcehesinde bi tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm edip işbu târih-i kitâb günü vakt-i subhda işbu hâzıra bi'l-meclis câriye-i memlûkem sagīre-i mezbûre Rahime medîne-i mezbûre sûkunda hamam kurbunda kendi hâlinde giderken merkūm Martin bir yüklü bârgiri sevk ederek gelip câriye-i memlûkem sagīre-i mezbûreyi çiğneyip sağ ayağını mecrûh etmekle merkūm Martin'den da'vâ ve mûcebini icrâ murâd eylediğimde merkūm Martin sagīre-i mezbûreyi hatâen çiğnemişimdir deyû ikrâr etmeğin beynimizde münâza'ât-ı kesîre vukū'undan sonra vesâtat-ı muslihîn ile merkūm Martin da'vâ-yı mezkûrumdan beni beş yüz fıddî nakd-i râyic fi'l-vakt akçe üzerine inşâ-i akd-i sulh edip ben dahi mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezbûrü'n-na't beş yüz akçeyi mersûm Martin yedinden tamâmen alıp kabz edip husûs-ı mezbûra müte'allik cemî' da'vâdan zimmetini ibrâ eyledim deyicek gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ cerâ bi'l-ibtigā ketb olundu.

Fi's-sânî aşer min Zilka'deti'ş-şerîfe sene ihdâ ve semânîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. Abdullah el-Attâr, İbrahim Çelebi b. Mehmed el-Cerrâh, Ömer Beşe b. Mehmed, Mustafa Efendi b. İsmail, Mehmed b. Mahmud.

Eyup 82 nolu sicil.indd 137 01.06.2011 15:54:33

156 [30a-3] Ahmed Çelebi b. Abdullah'ın vârisi Şirzat bt. Abdullah'ın Terkos'ta Bostan Çelebi'ye çiftlik satışı

Mahmiye-i İstanbul'da Kâtib Muslihiddin mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Ahmed Çelebi b. Abdülbâkī Çavuş'un verâseti zevce-i metrûkesi Şirzat bt. Abdullah nâm hâtun ile sulbî sagīr oğlu Mehmed'e münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Mehmed dahi fevt olup verâseti ancak vâlidesi Şirzat'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütebeyyin oldukdan sonra mezbûre Şirzat meclis-i şer'de işbu sâhibü'l-kitâb es-Seyyid Bostan Çelebi b. es-Seyyid Ahmed mahzarında bi tav'ihâ ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden Havâss-ı aliyye kazâsı a'mâlinden Terkos nâhiyesine tâbi' Şeyh nâm karyede vâki' iki tarafı Şirzat'ın âhar mutasarrıf olduğu tarlalar ve iki tarafı tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb tahtânî oda ve bi'r-i mâ ve fırını müştemil çiftlik ta'bîr olunur menzilimi ve yine bir tarafı Ömer Çelebi bağı ve iki tarafı tarîk-i âm ve bir tarafı sâhil-i bahr ile mahdûd bir bâb tahtânî oda ve ahır ve bi'r-i mâ ve bir mikdâr bahçeyi müştemil kezâlik çiftlik ta'bîr olunur mülk-i mevrûs menzilimi cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile mezbûr es-Seyyid Bostan Çelebi'ye bi safkatin vâhidetin beş bin fıddî nakd-i râyic fi'l-vakt akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm eyledikden sonra ol dahi minvâl-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl ve kabz eyledikde merhûm ve mağfûr Sultan Bayezid Hân-ı Velî Evkāfı arâzisinden olup zabt ve taht-ı tasarrufumda olup zikr olunan çiftliğe intimâ' ile tahdîd ve tavsîfden müstağnî tefvîz-i âti'z-zikrin sudûruna değin karye-i mezbûre sınırı dâhilinde mevâzi'-i adîdede vâki' tahmînen iki yüz keyl tohum isti'âb eder tarlalarımın ve inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a çayırıyla karye-i mezbûre sınırı dâhilinde vâki' Sazlık Gölü'nü dahi hakk-ı tasarruflarını bi izni'l-mütevellî mezbûr es-Seyyid Bostan Çelebi'ye yirmi bin akçe bedel mukābelesinde tefvîz bi'l-ferâğ eylediğimde ol dahi tefevvuz ve kabûl eylediğinden sonra semen-i mezbûr ile bedel-i merkūm yirmi beş bin akçeyi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim min ba'd emlâk-i mezbûrede alâka ve medhalim yoktur, mezbûr es-Seyyid Bostan Çelebi'nin mülk-i müşterâsı ve arâzi-i merkūme dâhil-i taht-ı tasarrufu olmuşdur, Keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 17 min Zilka'deti'ş-şerîfe sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi b. Pervâne, Yusuf Çelebi b. Veli, Mehmed Çelebi b. Ahmed, Mehmed Efendi b. Ahmed, Mehmed Efendi el-İmâm, Mehmed Çelebi b. Hasan, Halil Çelebi b. Hüseyin, Hüseyin Çelebi b. Hasan, Muharrirü'l-hurûf Mustafa, Eyüb Efendi b. Mehmed el-Kâtib ve gayruhüm.

Eyup 82 nolu sicil.indd 138 01.06.2011 15:54:33

157 [30b-1] Melek Ahmed Paşa Vakfı'nın mütevellisi Hüseyin Çelebi b. Ahmed'in Hüseyin Ağa b. İbrahim'e istiğlâl usulüyle mülk satışı

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhü'l-Bârî-de Kiremitçi Süleyman Çelebi mahallesinde sâkin Hüseyin Çelebi b. Ahmed meclis-i şer'de merhûm Melek Ahmed Paşa Vakfı'nın nükūd-ı mevkūfesine mütevellî olan sâhibü'l-kitâb Hüseyin Ağa b. İbrahim mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Halil Çelebi mülkü ve bir tarafı Hatice Hâtun mülkü ve bir tarafı Acem Çavuş Vakfı ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd iki bâb fevkānî ve iki bâb tahtânî odaları ve bi'r-i mâ'ı müştemil menzilimi cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile mütevellî-i mezbûr Hüseyin Ağa'ya yüz doksan kıt'a esedî guruşa bi tarîki'l-istiğlâl bey' ve teslîm ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûr ile tarîk-i merkūm üzre iştirâ ve kabûl ve kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd kıldığımdan sonra yine mütevellî-i mezbûr, menzil-i mahdûd-ı mezkûru ba'de't-tahliyeti'ş-şer'iyye târih-i kitâbdan bir sene tamâmına değin yirmi sekiz buçuk kıt'a esedî guruşa bana îcâr ve teslîm ben dahi minvâl-i muharrer üzre istîcâr ve teselüm ve kabûl eyledim dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâki' kayd şud.

Fî 11 min Zilka'deti'ş-şerîfe sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. Yusuf, Mustafa Beşe b. İbrahim, Halil Çelebi, Hüseyin b. Veli, Hasan b. Mustafa, Hüseyin b. Ali ve gayruhüm.

158 [30b-2] Mütevelli Ahmed b. Yusuf'un Hilmi b. Abdülvehhab ile olan alacak davasının reddi

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbühü'l-Bârî-de merhûm el-Hâc…? nâm sâhibü'l-hayrın nükūd-ı mevkūfesine bi'l-fi'l mütevellî olan İmâm Ahmed Efendi b. Yusuf mahfil-i kazâda …? medîne-i mezbûre lebbânlarından işbu bâ'isü'l-kitâb …? b. Abdülvehhâb mahzarında üzerine bi'l-velâye da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mâl-ı vakf-ı mezbûrdan merkūm Ahmed Beşe zimmetinde mütevellî-i sâbık Attârzâde el-Hâc Mustafa yediyle menzil semeninden olmak üzre onu on bir buçuk hesâbı üzre devr-i şer'î ve ilzâm-ı ribh olunan altı bin akçeyi hâlâ vakf-ı mezbûr için tevliyyetim hasebiyle merkūm Ahmed Beşe'den taleb eylediğimde teslîmden imtinâ' eder suâl olunsun deyicek gıbbe's-suâl ve akībe'l-inkâr mütevellî-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ile istihlâf etmeğin zimmetinde mâl-ı vakf-ı mezbûrdan ber minvâl-i muharrer altı bin akçe zimmetinde vakf-ı mezbûra deyni olmadığınan mezbûr Ahmed Beşe['ye] yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ vefki'l-mes'ûl yemîn billâhi te'âlâ etmeğin ile'l-isbât mütevellî-i mezbûru bî-vech ta'arruzdan men' birle mâ cerâ bi't-taleb ketb olundu.

Eyup 82 nolu sicil.indd 139 01.06.2011 15:54:33

Fi'l-hâdî aşer min Zilka'deti'ş-şerîfe sene ihdâ ve semânîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Beşe Çukadâr, Mustafa Efendi b. İsmail, Eyüb Çelebi el-müsta'id, Mehmed b. Mahmud, Ali b. Abdullah, Hüseyin b. Hasan ve gayruhüm.

159 [30b-3] Rus asıllı câriyenin âzadı

Elhamdü lillâhi mu'tıkı'r-rikâb ve müczi'l-muhsinîn, cezîli's-sevâb ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahbihî hayri'l-âl ve hayri'l-ashâb. Ammâ ba'd işbu kitâb-ı anberîn ve müşgîn-erkâmın tahrîr ve inşâsına bâ'is ve bâdî ve sebeb-i âdî oldur ki mehbitü'l-envâr, makarrü'l-ebrâr belde-i mübâreke-i Hâlidiyye medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -subbet alâ merkadihî sicâlü rahmeti Rabbihi'l-Bârî-de hâlâ seccâde nişîn-i şerî'at-i garrâ olan umdetü'l-ulemâi'l-izâm, zübdetü'l-fuzalâi'l-fihâm, hallâlü'l-müşkilâti'd-dîniyye, keşşâfü'l-mu'dilâti'l-yakîniyye, nâsib-i râyâti'l-avârif, vâsıl-ı gāyâti'l-ma'ârif alemü'l-ilmi ve'l-hüdâ, menârü'l-fazli ve't-tukâ, el-lüccetü'l-mâhiye ve'l-bahrü'z-zâhir, zü'l-mecdi ve'ş-şeref kâbiran an kâbir Ebû Bekir Mehmed Efendi, necli'l-mevle'l-merhûmü'l-mebrûr, ed-dâricü ilâ medârici rahmeti Rabbihi'l-Gafûr Abdülkerim Mehmed Efendi eş-şehîr bi Bostânîzâde Efendi meclis-i şer'-i şerîf-i enver ve mahfil-i dîn-i münîf-i münevverde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip abd-i memlûküm uzun boylu, elâ gözlü, açık kaşlı, ebyazü'l-levn Rûsiyyü'l-asl sâhibü't- …? Reşid b. Abdullah mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm buyurup abd-i memlûküm mevsûf-ı mezkûru hasbeten lillâhi te'âlâ ve haseneten li-rûh-i Rasûlihi'l-mu'allâ malımdan ihrâc ve i'tâk ve tahrîr edip üzerinde hakk-ı velâdan gayri hakkım kalmadı ba'de'l-yevm sâir ahrâr-ı asliyyîn gibi hür oldu deyû buyurduklarında mâ cerâ bi't-taleb ketb olundu.

Fî 12 Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Çelebi Kethüdâ, Ahmed Beşe b. Çukadâr, Mehmed Bey, Salih Efendi, Siyavuş Bey, Ali Bey, Mustafa Efendi, Mustafa Efendi [b.] İsmail, İbrahim b. Abdullah.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min Zilka'deti'ş-şerîfe sene ihdâ ve semânîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbikūn.

Derkenâr: Mûmâ-ileyh efendi hazretleri abd-i memlûkü, mevsûf-ı mezkûru kitâbet-i münkatı'adan bir gün sonra müneccezen i'tâk etmeğin bu mahalle şerh verildi.

160 [31a-1] Ali adlı yetimin tasarrufunda bulunan Davud Ağa Vakfı'na ait odanın devri için annesi Fâtıma Hatun'a izin verildiği

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Koca Kasımpaşa mahallesinde sâkine olup sadrî sagīr oğlu Ali'nin tesviye-i umûru için kıbel-i

Eyup 82 nolu sicil.indd 140 01.06.2011 15:54:33

şer‘den mansûb vasîsi olan bâ‘isetü’l-kitâb Fâtıma bt. Ahmed nâm hâtundan ale’l-vechi’l-âtî da‘vâ ve istihbâr-ı şer‘î sudûrundan sonra udûl-i ricâlden mahalle-i mezbûrede sâkin Ramazan Beşe b. Şaban ve Halil b. Receb ve Mustafa Beşe b. Ali nâm kimesneler meclis-i şer‘-i hatîre li ecli’l-ihbâr hâzırûn olup isre’l-istihbâr mezbûre Fâtıma’nın ile’l-ân hucr u terbiyesinde olan sadrî sagīr oğlu Ali’nin merhûm Davud Ağa Evkāfı’ndan icâre-i mu‘accele ve ücret-i müeccele-i ma‘lûmeteyn ile babası müteveffâ-yı mezbûr ( ) dan intikāl-i âdî ile müntakil lede’l-ahâlî ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb odadan gayri ism-i mâl ıtlâk olunur bir nesnesi olmayıp nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâc ile muhtâc idiği ma‘lûmumuzdur zikr olunan oda dahi âhara ferâğ bir nice zamân kalırsa ta‘mîre adem-i iktidârdan nâşî harâb olmak emr-i mukarrerdir sagīr-i mezbûrun zarûreten nafakasını her biri alâ tarîki’ş-şehâde haber vermeğin hâkim-i muvakki‘-i sadr-ı kitâb hazretleri dahi mârrü’z-zikr odayı bedel-i misliyle âhara ferâğ ve bedelini i‘mâl ve murâbahasıyla sagīre-i mezbûreyi infâk ve iksâya vâlidesi mezbûre Fâtıma’ya izin birle mâ vaka‘a kayd şud.

Fî 11 min Zilka‘de sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Ahmed Beşe Çukadâr, Mustafa Efendi b. İsmail, Mehmed b. Mahmud, Hasan b. Abdullah ve gayruhüm.

161 [31a-2] Terkos’un Kurd köyünden Nurullah Bey b. Hasan’ın çiftlik, eşya ve hayvanlarını Abdülvehhab Çelebi b. Hızır’a satması

Mahmiye-i İstanbul’da Bezzâz Reis mahallesinde sâkin Nurullah Bey b. Hasan meclis-i şer‘-i şerîfde işbu râfi‘ü’l-kitâb Abdülvehhâb Çelebi b. Hızır mahzarında ikrâr ve i‘tirâf edip akd-i âti’z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i [sahîhimde] münselik emlâkimden Havâss-ı aliyye kazâsı tevâbi‘inden Terkos nâhiyesine tâbi‘ Kurd nâm karyede vâki‘ bir tarafı mezbûr Abdülvehhâb Çelebi’nin âhar mülkü ve bir tarafı sâhil-i bahr ve iki tarafı tarîk-i âm ile mahdûd üç bâb tahtânî oda ve bir anbar ve iki karşılık ahır ve iki sundurma ve bi’r-i mâ ve fırın ve iki dönüm mikdârı bağ ve harman yerini müştemil çiftlik ta‘bîr olunur menzilimde olan dört hisseden bir hisse-i şâyi‘amı cemî‘ tevâbi‘iyle ve içinde mevcûd iki çift su sığır öküzü ve iki su sığır ineği ve iki su sığır danası ve bir çift kara sığır öküzü ve on aded kara sığır ineği ve danalarından ve iki araba ve üç saban demiri ve bir kebîr saban demiri ve bir kazgan ve bir pekmez tâbesi ve bir şarabhânede dahi dört hisseden bir hissemi mezbûr Abdülvehhâb Çelebi’ye bi safkatin vâhidetin on sekiz bin fıddî akçeye tarafeynden îcâb ve kabûl[ü hâvî] bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘ ile bey‘ ve teslîm ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve tesellüm ve kabz eyledikden sonra merhûm Kilârî Süleyman Bey Evkāfı arâzisinden olup zabt ve taht-ı tasarrufumda olup zikr olunan çiftliğe intimâ‘ ile tahdîd ve tavsîfden müstağnî tefvîz-i

Eyup 82 nolu sicil.indd 141 01.06.2011 15:54:33

âti'z-zikrin sudûruna değin karye-i mezbûrede mevâzi'-i adîdede vâki' tahmînen seksen müd tohum isti'âb eder tarlalardan bir kıt'a çayırda olan dört hisseden üç hissemi kezâlik mezbûr Abdülvehhâb Çelebi'ye bi izni'l-mütevellî dört bin akçe bedel mukābelesinde tefvîz bi'l-ferâğ eylediğimde ol dahi tefevvuz ve kabûl eyledikden sonra semen-i mezbûr ile bedel-i merkūm cem'an yirmi iki bin akçeyi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim, min ba'd emlâk-i mezbûrede ve eşyâlarda olan dört hisseden bir hissede alâkam kalmadı ve arâzi-i mezbûrda olan dört hisseden üç hisse dahi mezbûr Abdülvehhâb Çelebi'nin dâhil-i taht-ı tasarrufu olmuşdur Keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâki' ketb olundu.

Fî 12 min Zilka'deti'ş-şerîfe sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Bey b. Yakub, Affan b. İbrahim, Şaban b. Fazlı, Hasan Efendi b. Hüseyin, Hüseyin b. Ali ve gayruhüm.

162 [31a-3] Eleni bt. İstati ile İstoyan v. Dimitri'nin evlenmesi

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî'de İslâmbey mahallesi sâkinelerinden Eleni bt. İstati nâm zimmî Nasrâniye meclis-i şer'de râfi'ü'r-rakīm İstoyan v. Dimitri zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip beynimizde ma'lûm, mu'accel ve bin fıddî râyic fi'l-vakt akçeye mehr-i müeccel ile nefsimi hâliyeten ani'l-mevânî' zeyl-i rakīmde muharrerü'l-esâmî şuhûd mahzarında mezbûr İstoyan'a tezvîc ve inkâh eyledim dedikde merkūm İstoyan dahi meclis-i merkūmede mezbûre Eleni'yi mehr-i mezkûr ile ben dahi nefsim için tezevvüc ve kabûl eyledim deyicek mâ vaka'a kayd şud.

Fî 13 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Muharrirü'l-hurûf Eyüb Efendi, huddâm.

163 [31b-1] Nikite v. Teofilo'nun Mizistre'de Hızır İlyas Kilisesi Vakfı'na bahçeli ev ve bağ satışı

Vilâyet-i Rumeli'nde Mizistre kazâsına tâbi' Krense nâm karye sâkinlerinden Nikite v. Teofilo nâm zimmî mahfil-i şer'de karye-i mezbûre zimmîlerine mahsûs Hızır İlyas demekle ma'rûf kenîse evkāfına mütevellî olan râfi'ü'l-vesîka Papa Yuvaşe v. Yorgi nâm râhib muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı İstirati mülkü ve bir tarafı Yanaki mülkü ve bir tarafı İlya mülkü ve taraf-ı âharı tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb tahtânî oda ve altında bostanı ve etrâfında eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi cemî' tevâbi' ve levâhıkıyla yine

Eyup 82 nolu sicil.indd 142 01.06.2011 15:54:33

karye-i mezbûre sınırı dâhilinde mevâzi‘-i müteferrikada vâki‘ inde’l-ahâlî ve’l-cîrân ma‘lûmü’l-hudûd ve’l-aded dut ve zeytin ve pelit eşcârını bi cümleti’l-hukūk ve’l-levâhık mütevellî-i mezbûr Papa Yuvaşe’ye kırk kıt‘a esedî guruşa tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile bey‘ edip ol dahi mâl-ı vakf-ı mezbûre ile vakf-ı mezkûr için bi’l-velâye iştirâ ve kabûl eyledikden sonra karye-i mezbûre sınırı dâhilinde mevâzi‘-i adîdede vâki‘ tefvîz-i âtî sudûruna değin zabt ve taht-ı tasarrufumda olup her birinin hudûdu inde’l-ahâlî ve’l-cîrân ma‘lûm on kıt‘a tarlalarımın dahi hakk-ı tasarruflarını ma‘rifet-i sâhibü’l-arz ile mütevellî-i merkūma yirmi kıt‘a esedî guruş bedel mukābelesinde tefvîz bi’l-ferâğ edip ol dahi tefevvuz ve kabûl eylediğinde semen-i mezbûr ile bedel-i merkūm cem‘an altmış kıt‘a esedî guruşu mâl-ı vakf-ı mezbûrdan olmak üzre mütevellî-i mesfûr yedinden tamâmen alıp kabz edip emlâk-i mezbûre ve arâzi-i merkūmeyi mahallinde zabt ve tasarrufa tarafımdan mütevellî-i mezbûr Yuvaşe’yi taslît eyledim dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘îyyi’l-vicâhi’l-mu‘teber mâ cerâ bi’t-taleb ketb olundu.

Fi’l-yevmi’r-râbi‘-i aşer min Zilka‘deti’ş-şerîfe sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Ahmed Çelebi b. Mehmed, Osman b. Abdullah, Şaban b. Abdullah, Mehmed b. Mahmud, Dilaver b. Abdullah, Hasan b. Abdullah ve gayruhüm, Todori v. Nikola, Yorgaki v. Nikite, Todori v. Dimo, Petro v. Dimitri, Kiryazi v. Polihroni, Yano v. Todori, Panayot v. İlya, Polihroni v. Polihroni, Yanaki v. Nikite, Todori v. Dimo, Yamandi v. Kostantin ve gayruhüm.

164 [31b-2] Fâtıma bt. Osman ile Ali b. Osman’ın muhâlaa yoluyla boşanma davası

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni’l-Bârî-de Evlice Baba mahallesi sâkinelerinden Fâtıma bt. Osman nâm hâtun meclis-i şer‘-i hatîr-i lâzımü’t-tevkīrde zevc-i sâbıkı işbu bâ‘isü’l-kitâb Ali b. Osman nâm hallâk mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip zevcem merkūm Ali ile beynimizde şikāk ve adem-i vifâk olup bir hâl ile hüsn-i zindegânîmiz olma[ma]ğla zimmetinde mütekarrir ve ma‘kūdun-aleyh altı bin akçe mehr-i müeccelden ve nafaka-i iddet-i mu‘ayyene ve me’ûnet-i süknâmdan fâriğa olduğumdan mâ‘adâ mezbûrun firâşından hâsıl eylediğim sadriye sagīre kızım Âişe’yi yedi yaşına değin malım ile infâk ve iksâ etmek üzre zevcim mezbûr Ali ile muhâla‘a-i sahîha-i şer‘iyye ile muhâla‘a eyleyip zimmetini, zevciyyete müte‘allik âmme-i de‘âvî ve mütâlebâtdan zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim deyicek mezbûr Ali meclis-i mezbûrda ben dahi zevcem mezbûre Fâtıma ile ber minvâl-i muharrer hul‘-ı mezbûru kabûl ve zevciyyete müte‘allik âmme-i de‘âvî ve mütâlebâtdan mezbûrenin zimmetini ibrâ eyledim deyicek mezbûreyi kelimât-ı muharreresinde vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkīk etmeğin kayd şud.

Eyup 82 nolu sicil.indd 143 01.06.2011 15:54:33

Fî 15 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Abdullah b. Abdullah, Mehmed [b.] Ahmed, İbrahim [b.] Ahmed, Kara Cafer, Hasan b. Hızır, Ahmed b. Hızır, Hasan b. Abdullah.

165 [32a-1] Rus asıllı olup vaktiyle mükâtebeye bağlanmış Timurhan isimli câriyenin âzat olması gerektiği

Uzun boylu, açık kaşlı, elâ gözlü, sivri burunlu, Rûsiyyetü'l-asl sâhibetü'l-kitâb Timurhan bt. Abdullah mahfil-i kazâda seyyidesi olup medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî mahallâtından Kiremitçi Süleyman mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden Zamâne bt. Abdullah nâm hâtunun zevci Ahmed b. Abdullah ile mevlâ-yı itâkası Râbia bt. Hasan mahzarlarında üzerlerine takrîr-i da'vâ edip seyyidem müteveffât-ı mezbûre hâl-i hayâtında beni mevlâsı mezbûre Râbia Hâtun vefâtı gününden beş sene tamâmına değin hizmet eylediğimden sonra âzâd olmak üzre kitâbete kat' edip ben dahi kabûl etmişken seyyidem mezbûre fevt olmağla bi'l-inhisâr vârisleri zevc-i mezbûr ile mevlâ-yı itâkası mezbûr Râbia, rık olmak üzre bana vaz'-ı yed murâd ederler hâlâ suâl olunup kasr-ı yedlerine tenbîh olunmak matlûbumdur deyicek gıbbe'ş-suâl ve akībe'l-inkâr mezbûre Timurhan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i ricâlden mahalle-i mezbûre müezzini Mehmed Efendi b. Yusuf ve oğlu Ahmed Çelebi li ecli'ş-şehâde makām-ı kazâya hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-vâki' müteveffât-ı mezkûre Zamâne hâl-i hayâtında bizim huzûrumuzda müdde'iye-i mezbûre Timurhan mevlâ-yı itâkası mezbûre Râbia Hâtun yevm-i vefâtından beş sene tamâmına değin hizmet edip ba'dehû âzâd olmak üzre kitâbete kat' edip ol dahi kabûl eyledi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyeti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mûcebiyle ba'de'l-hükm mâ cerâ kayd şud.

Fî 15 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. Veli, Ahmed Beşe Çukadâr, Mustafa Efendi b. İsmail, Eyüb Çelebi el-müsta'id.

166 [32a-2] Terkos'tan Ahmed b. Ahmed'in Ahmed Beşe b. Mehmed'e peşin para ile bağ ve ev satışı

Havâss-ı aliyye kazâsı a'mâlinden Terkos nâhiyesine tâbi' el-Hâc Mihaliç nâm karyede sâkin Ahmed b. Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'de râfi'ü'l-vesîka Ahmed Beşe b. Mehmed mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' üç tarafı tarîk-i âm ve bir tarafı mer'â ile mahdûd üç bâb tahtânî oda ve fırın ve

Eyup 82 nolu sicil.indd 144 01.06.2011 15:54:33

tahmînen bir dönüm mülk bağımı, müşterî menzilimi cemî‘ tevâbi‘ ve levâhıkı ile mezbûre Ahmed Beşe’ye beş bin fıddî râyic fi’l-vakt akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve teslîm ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl ve kabz eyledikden sonra merhûm ve mağfûrun leh es-Sultan Bayezid Hân-ı Velî evkāfı arâzisinden olup tefvîz-i âti’z-zikrin sudûruna değin karye-i mezbûrede vâki‘ her birinin hudûdu beynimizde ma‘lûm üç kıt‘a tarlalarımın dahi hakk-ı tasarruflarını bi izni’l-mütevellî mezbûr Ahmed Beşe’ye bin akçe bedel mukābelesinde tefvîz bi’l-ferâğ ile red etmeğin ol dahi tefevvuz ve kabûl eyledikden sonra semen-i mezbûr ile bedel-i merkūm cem‘an altı bin akçeyi yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim min ba‘d alâka ve medhalim yoktur deyû emlâk-i mezbûre mülk-i müşterâsı ve arâzi-i merkūme dâhil-i taht-ı tasarrufu olmuşdur, mutasarrıf olsun deyicek gıbbe’t-tasdîk kayd şud.

Fî 16 [min Zilka‘de] sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Ahmed Ağa b. İbrahim, Mehmed b. Nasuh, Durmuş b. İsmail, Hasan b. Hüseyin, Murtaza b. Abdullah, Handan b. Abdullah, Bayram b. Abdullah.

167 [32a-3] Hasan Beşe b. Hüseyin’in Mehmed b. Mehmed’deki ticarî alacağının tahsili talebi

İşbu sâhibü’l-kitâb Hasan Beşe b. Hüseyin mahfil-i kazâda Mehmed b. Mehmed mahzarında üzerine takrîr-i da‘vâ edip bundan akdem kadri ve kıymeti ve cins ve vasfı beynimizde ilm-i şer‘î birle ma‘lûm yedimden müşterâ ve makbûz emtia‘-i mütenevvi‘a bahâsından mezbûr Mehmed zimmetinde iki bin yüz elli beş akçe hakkım olup meblağ-ı mezbûrun üç yüz akçesini bi’d-defâ‘at mezbûr Mehmed yedinden alıp kabz edip bâkī bin sekiz yüz elli beş akçemi dahi taleb eylediğimde mümâtale ile teslîmden imtinâ‘ eder, hâlâ suâl olunup alıverilmesi murâdımdır deyicek gıbbe’s-suâl mezbûr Mehmed cevâbında fi’l-hakīka müdde‘î-i mezbûr ber minvâl-i muharrer ba‘de küllî hesâb ile’l-ân zimmetimde bin sekiz yüz elli beş akçe lâzımü’l-edâ deynim bâkī kalmışdır deyû tav‘an ikrâr ve i‘tirâf etmeğin alâ mûcibi i‘tirâfihî mârrü’z-zikr bin sekiz yüz elli beş akçeyi edâ ve teslîm ile mezbûr Mehmed ilzâm olunup mâ cerâ kayd şud.

Fî 18 min Zilka‘de sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Mustafa Çelebi b. İsmail, Musa Çelebi b. Müdâm, Mehmed b. Mahmud, Hasan b. Abdullah ve gayruhüm.

168 [32a-4] Afife bt. Mustafa’nın evini Mehmed b. Osman’a satması

Terkos’da Şamlar nâm karyede sâkine Afife bt. Mustafa nâm bikr-i bâliğa meclis-i şer‘de râfi‘ü’l-kitâb Mehmed b. Osman mahzarında bi tav‘ihâ ikrâr ve i‘tirâf edip

Eyup 82 nolu sicil.indd 145 01.06.2011 15:54:33

akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı …? mülkü ve bir tarafı Salih mülkü ve iki tarafı tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb fevkānî oda ve ahır ve fırın ve bahçeyi müştemil mülk menzili mezbûr Mehmed'e altı bin fıddî râyic fi'l-vakt akçeye bey' ve teslîm ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl ve kabz eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı bin akçeyi yedinden ahz u kabz eyledim, min ba'd menzil-i mezkûrda alâka ve medhalim yoktur mezbûr Mehmed Bey'in mülk-i müşterâsı olmuşdur Keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîk [kayd şud].

Fî 18 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Sinan Halîfe el-İmâm, Hasan b. Mehmed, Hasan b. Kurd, Ali Beşe b. Hüseyin, İbrahim b. Hasan ve gayruhüm.

169 [32b-1] Keçeci Pîrî mahallesi sakinelerinden Kerime Hanım bt. Mehmed'in Medine-i Münevvere fukarasına meşrût vakfiyesi

Elhamdü li-veliyyihî ve's-salâtü ve's-selâmü alâ Nebiyyihî Muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecma'în. Ammâ ba'd işbu kitâb-ı sıhhat-nisâbın tahrîr ve inşâsına bâ'is ve bâdî oldur ki, Dârü'l-hilâfeti'l-aliyye, Kostantıniyyetü'l-mahmiyye mahallâtından Yenibahçe semtinde Keçeci Pîrî mahallesinde sâkine Kerime Hâtun bt. Mehmed vaktâ kim Hazret-i Cenâb-ı İzzet -celle celâlühû- ve amme nevâlühû kıbelinden …? kendisine vâsıl olan atâyâ-yı celiyye ve hafiyye hadd ü add ile ma'dûd ve mahdûd-ı küllî idiğine, âlime ve sârife olduğundan mâ'adâ İzâ mâte ibnü'l-âdeme inkata'a amelühû illâ an selâsin sadakatin câriyetin ve ilmin yüntefe'u bihî ve veledin sâlihin yed'û lehû hadîs-i şerîf ve haber-i münîfin bir mefhûm-ı latîfine muttali'a olup âhirette kendisine bâ'is-i fevz u necât olıcak nesne savbına inân ve azîmetini masrûf kılıp vakf-ı âti'z-zikrine li ecli't-tescîl ve li-emri't-tetmîm ve't-tekmîl mütevellî nasb ve ta'yîn eylediği fahrü'l-akrân Hüseyin Çelebi b. Mustafa mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î kılıp dedi ki: Vakf-ı âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Abdülaziz Efendi kerîmesi Fâtıma Hâtun mülkü ve bir tarafı Aydın Beşe veresesi yedlerinde olan Medîne-i Münevvere Vakfı ve bir tarafı Mustafa Ağa ve Mehmed Ağa mülkleri ve ba'zan Zamâne Hâtun mülkü ve tarîk-i hâs ile mahdûd iki bâb fevkānî oda ve iki bâb tahtânî odaları ve sofa ve matbahı ve bi'r-i mâ, cüneyne, zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve kenîfi müştemil mülk menzilimi cemî' tevâbi' ve levâhıkı ve âmme-i menâfi' ve merâfıkı ile hasbeten lillâhi's-samed ve vakf-ı sahîh-i muhalled ve habs-i sarîh-i müebbed ile vakf ve habs edip şöyle şart ve ta'yîn eyledim ki: Mâdem ki ben libâs-ı hayâtı lâbise ve mesned-i âfiyette câlise olam menzil-i mahdûd-ı mezkûrda kendim sâkine olup mutasarrıfa olam ve küllü nefsin zâ'ikatü'l-mevt fehvâsınca ben intikāl-i dâr-ı

Eyup 82 nolu sicil.indd 146 01.06.2011 15:54:33

bekā eylediğimde zevcim Mustafa Bey b. Abdullah nâm Bevvâb-ı sultânî mutasarrıf ola. Ve ba'de vefâtihî zevcim mezbûrun evlâdı ve evlâd-ı evlâdı ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdım batnen ba'de batnin ve karnen eser-i karin mutasarrıf olalar. Ve ba'dehüm benim utekām mutasarrıf ola ve ba'dehû utekām evlâd-ı evlâdı ve evlâd-ı evlâdı ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdı batnen ba'de batnin mutasarrıf olalar. Ve ba'de'l-inkırâz menzil-i mahdûd-ı mezkûr hasbe mâ ceret bihi'l-âde ecr-i misliyle îcâr olunup icâresini her sene Medîne-i Münevvere -alâ münevverihâ tahiyyât-ı mükerreme- fukarâsına irsâl ve îsâl oluna. Ve mürûr-i eyyâm ile icrâ-yı şart-ı mezkûr müte'azzir olursa mutlak vakf-ı fukarâ-yı müslimîn ola deyû kelâmına itmâm ve menzil-i mezbûru fâriğan ani'ş-şevâgil mütevellî-i mezbûra teslîm, ol dahi vakfiyet üzre tesellüm eyledi deyû ikrâr ve i'tirâf edicek gıbbe't-tasdîki'l-mu'teber vâkıfe-i mezbûre semt-i vifâkdan cânib-i şikāka âzime olup vakf-ı akār İmâm-ı Muhtâr Ebû Hanîfe-i Kûfî- cûziye bi'l-hayr ve kûfîye- katında gerçi sahîh lâkin gayr-ı lâzım olmağın vakf-ı mezkûrumdan rücû' ve kemâ kân mülküme idhâl murâd eyledim deyicek mütevellî-i mezbûr cevâb-ı bâ-savâba mütesaddî olup fi'l-vâki' vakf-ı akār imâm-ı müşârun-ileyh hazretleri katında gerçi gayr-ı lâzım idiği ezhâr mine'ş-şemsdir, lâkin İmâm-ı Rabbânî, İmâm-ı Muhammed Hasanü'ş-Şeybânî katında tescîl-i şer'î ve teslîm ile'l-mütevellî olmağla İmâm-ı sânî Ebû Yusuf hazretleri indinde vâkıfın mücerred vakaftü kavliyle vakf-ı mezbûr sahîh ve lâzım olur, binâen aleyh teslîmden imtinâ' edip hâkim-i muvakki'-i sadr-ı kitâb -tûbâ lehû ve hüsnü me'âb- hazretleri huzûr-ı şerîfinde müterâfi'ân ve fasl-ı hamse tâlibân olduklarında hâkim-i mûmâ-ileyh tarafeynin kelâmını ısgā ve ba'de't-tefekküri'd-dakīk cenâb-ı vakfı evlâ ve ahrâ görüp âlimen bi'l-hilâfi'l-cârî beyne'l-eimmeti'l-eslâf vakf-ı mezkûrun sıhhatine ve lüzûmuna alâ kavli men yerâhu hükm-i sahîh-i şer'î kılınıp min ba'd naks ve nakzına mecâl muhâl oldu femen beddelehû ba'de mâ semi'ahû fe-innemâ ismuhû ale'l-lezîne yübeddilûnehû innallâhe semî'un alîm ve ecrü'l-vâkıfı ale'l-hayyi'l-cevâdi'l-kerîm.

Cerâ zâlike fi'l-yevmi's-sânî aşer min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. Yusuf el-İmâm, Mehmed Çelebi b. Mustafa, Mehmed b. İsmail, Halil b. Hasan, Mehmed b. Abdullah, Mustafa b. Abdullah, Yusuf b. Yahya, Mehmed b. Yahya, Abdülganî b. Ahmed.

170 [33a-1] Kesri'de (Kesriyye) Duka v. Niko'nun Kigo ve Kosya adlı kişilere bağ satışı

Vilâyet-i Rumeli'nde Ergirikasrı kazâsına tâbi' Seferyat nâm karyede ahâlîsinden Duka v. Niko nâm zimmî meclis-i şer'de sâhibeyi'r-rakīm kendi tarafından asîl ve karındaşı Kigo tarafından tasdîka vekîl olup nehc-i şer'î üzre şer'an vekâleti sâbite olan Marko v. Kiro nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin

Eyup 82 nolu sicil.indd 147 01.06.2011 15:54:33

sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı yine kendinin âhar bağı ve bir tarafı Martola bağı ve bir tarafı müşteriyân-ı mezbûrân bostanı ve bir tarafı Fene bağı ile mahdûd tahmînen iki çapalık mülk bağımı eşcâr-ı müsmiresiyle müvekkil-i mezbûr Kigo ile mezbûretân Marko’ya ale’l-iştirâki’s-seviy bin sekiz yüz fıddî râyic fi’l-vakt akçeye bey‘ edip onlar dahi ale’l-iştirâk-i seviy iştirâ ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin sekiz yüz akçeyi yedinden ahz u kabz eyledim zikr olunan bağımı mahallinde zabt ve tasarrufa taslît eyledim dedikde gıbbe’t-tasdîk [kayd şud].

Fî 3 min Zilka‘de sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Mehmed b. Mahmud, Hasan b. Abdullah, Hüseyin b. Ali, Hüseyin b. Münir.

171 [33a-2] Kiro v. Hıristo’nun kardeşi Dimo’ya olan borcunu tamamen ödediği

Vilâyet-i Rumeli’nde Delvine kazâsına tâbi‘ Levine nâm karyesi ahâlîsinden Dimo v. Hıristo nâm zimmî meclis-i şer‘de râfi‘ü’r-rakīm li ebeveyn karındaşı Kiro nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i‘tirâf edip mezbûr Kir[o] zimmetinde cihet-i karzdan dört bin fıddî râyic fi’l-vakt akçe hakkım olup el-hâletü hâzihî meblağ-ı mezbûru yedinden bi’t-tamâm ve’l-kemâl ahz u kabz eyledim min ba‘d karındaşım mezbûrun meblağ-ı mezbûr dört bin akçeye müte‘allik da‘vâdan zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim dedikde gıbbe’t-tasdîk kayd şud.

Fî 4 Zilka‘de sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Mehmed Çelebi b. Mahmud, Hasan b. Abdullah, Hüseyin b. Ali, Yorgi, Niko, Nikola.

172 [33a-3] Rukiye Hatun bt. Mehmed’in Hüsameddin Ağa’dan çiftlik rehini karşılığında borçlanması

Havâss-ı aliyye kazâsına tâbi‘ Terkos nâhiyesi a‘mâlinden Tursun nâm karyede zikr-i câ’î çiftliğin sâhibesi olan Rukiye Hâtun bt. Mehmed Efendi meclis-i şer‘de fahrü’l-emâsil ve’l-akrân Hüsameddin Ağa b. Receb mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip karye-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Kara Hasan harmanı ve bir tarafı Hasan Ağa bağı ve bir tarafı Hasan mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd olup müşârun-ileyh Hüsameddin Ağa’dan semen-i ma‘lûma iştirâ eylediğim mülk çiftliğimi bi cümleti’l-levâhık müşârun-ileyh Hüsameddin Ağa’ya min ciheti’l-karzi’ş-şer‘î zimmetimde lâzımü’l-edâ deynim olan yüz kıt‘a esedî guruş mukābelesinde mûmâ-ileyh Hüsameddin Ağa’ya rehin vaz‘ ve teslîm eylediğimde

Eyup 82 nolu sicil.indd 148 01.06.2011 15:54:33

ol dahi ba'de't-tahliyeti'l-mu'teber irtihân ve tesellüm ve kabûl ve kabz eyledi ba'de'l-yevm zikr olunan yüz guruşu ağa-yı merkūma def' ve teslîm eylediğimde fekk-i rehin oluna deyicek kayd şud.

Fî 4 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Bey b. Derviş, Ahmed Beşe b. Abdullah, Mustafa Çelebi b. Süleyman, Veli Beşe b. er-Râcil, Baba Ramazan, Kaytas b. Abdullah.

173 [33a-4] Rukiye Hatun bt. Mehmed'in Hüsameddin Ağa'ya olan borçlarını nakit ve eşya vererek tamamen ödediği

Mahmiye-i İstanbul'da Karabaş mahallesinde sâkin fahrü'l-akrân Hüsameddin Ağa b. Receb meclis-i şer'de işbu râfi'ü'l-kitâb Rukiye Hâtun bt. Mehmed Efendi mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden Havâss-ı aliyye kazâsı mahallâtından Terkos nâhiyesine tâbi' Tursun nâm karyede vâki' bir tarafı Kara Hasan Ağa mülkü harman ve bir tarafı Hasan Ağa bağı ve bir tarafı yine mezbûr Kara Hasan mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb tahtânî oda ve iki çardak ve bir ahır ve üç göz anbar ve iki samanlık ve bir fırın ve kenîfi müştemil mülk çiftlik ta'bîr olunur mülk menzilimi ve içinde mevcûd bir çift kara sığır öküzü ve iki inek ve iki tosun ve bir araba ve bir saban demiri ve bir mikdâr çavdar otluğu mezbûre Rukiye Hâtun'a iki yüz kıt'a esedî guruşa bi safka-i vâhide tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı kat'î ile bey' ve teslîm ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyleyip ve yine tefvîz-i âtî sudûruna değin karye-i mezbûrede vâki' tahmînen iki yüz keyl tohum istî'âb eder tarlalarımın dahi hakk-ı tasarruflarını bi izni'l-mütevellî yetmiş beş kıt'a esedî guruşa bedel mukābelesinde mezbûre Rukiye Hâtun'a tefvîz bi'l-ferâğ eylediğimde ol dahi tefevvuz ve kabûl eyledikden sonra semen-i mezbûr ile bedel-i merkūm cem'an iki yüz yetmiş beş esedî guruşu yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim min ba'd çiftlik-i mezbûrede ve eşyâlarda alâka ve medhalim yoktur mezbûre Rukiye Hâtun'un mülk-i müşterâsı ve arâzi-i merkūme dâhil-i taht-ı tasarrufu olmuşdur keyfe mâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 4 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbikūn.

174 [33b-1] Ali Çelebi b. Şalso'nun Yani v. Lerendo'da bulunan alacağını tahsil ettiği

Vilâyet-i Rumeli'nde cezîre-i Mora aktâ'ından Kalavrite kazâsına tâbi' Kertesi nâm karye sâkinlerinden Ali Çelebi b. Şalso nâm kimesne mahfil-i kazâda

Eyup 82 nolu sicil.indd 149 01.06.2011 15:54:33

işbu hâmilü'r-rakīm Yani v. Lerendo nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip yine karye-i mezbûre zimmîlerinden mersûm Yani'nin karındaşı alâ şer'i'l-meclis Dimitri v. Lerendo nâm zimmî zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden iki yüz yirmi kıt'a esedî guruş hakkım olup karındaşı merkūm Yani edâ ve bana teslîm eylemek üzre yedime poliçe ta'bîr olunur mu'anven-i mersûm mektûb verip ben dahi zikr olunan mektûbu merkūm Yani'ye getirip mârrü'z-zikr iki yüz yirmi esedî guruşumu taleb eylediğimde merkūm Yani iki yüz yirmi esedî guruşumu bana def' ve teslîm ben dahi alıp kabz u tesellüm eyledim merkūm Yani'nin karındaşı merkūm Dimitri zimmetinde zikr-i sâbık iki yüz yirmi guruşdan bir akçe ve bir habbe hakkım bâkī kalmadı deyicek kayd şud.

Fî 4 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa b. Şaban, Osman b. Abdullah, Mehmed b. Mahmud, Hasan b. Şaban, Mustafa Ağa b. Ali, Ahmed Efendi b. el-Kâtib

175 [33b-2] Abdi b. Mahmud'un evini Hammad Çelebi b. İsmail'e bey' bi'l-istiğlâl yoluyla satması

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Evlice Baba mahallesinde sâkin Abdi b. Mahmud meclis-i şer'de râfi'ü'r-rakīm Hammad Çelebi b. İsmail mahzarında ikrâr edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Hayreddin oğlu mülkü ve bir tarafı imâma meşrûta vakıf menzil ve bir tarafı Mumcu Mehmed Çelebi mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd iki beyt-i süflî ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi müştemil mülk menzilimi cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile mezbûr Hammad Çelebi'ye üç bin fıddî râyicü'l-vakt akçeye bi tarîki'l-istiğlâl bey' ve teslîm ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl ve kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd kıldığımdan sonra yine mezbûr Hammad Çelebi menzil-i mahdûd-ı mezkûru ba'de't-tahliye târih-i kitâbdan bir sene tamâmına değin üç yüz altmış akçeye bana îcâr ve teslîm ve ben dahi istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk mâ hüve'l-vâki' kayd şud.

Fî 5 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi, Hasan Çelebi b. Mehmed, İbrahim b. Bayram, Mustafa b. Ahmed, Hasan b. Ali, Mehmed b. Mahmud, Hasan b. Abdullah, Mustafa Efendi el-Kâtib.

176 [33b-3] Mehmed b. İsmail'in miras hissesini Dimitraki'ye satışı

Vilâyet-i Rumeli'nde Mora sancağında Kalavrite kazâsına tâbi' Bodimye nâm karye ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden İsmail Çavuş'un verâseti

Eyup 82 nolu sicil.indd 150 01.06.2011 15:54:33

sulbî kebîr oğlu Mehmed ile sulbiye kebîre kızı Ayni nâm hâtuna münhasıra idiği şer'an sâbit ve zâhir oldukdan sonra mezbûr Mehmed meclis-i şer'de râfi'ü'r-rakīm Dimitraki v. Yorgi nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin üç sehimde iki sehimi benim ve bir sehimi hemşîrem mezbûre Ayni Hâtun'un silk-i mülk-i sahîhimde münselik olan emlâk-i mevrûsemizden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Dimitraki mülkü ve bir tarafı Kostantin mülkü ve bir tarafı Aleksandra mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb fevkānî oda ve bir ahır ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçeyi muhtevî menzilden mülk-i mevrûsum olan üç sehimde iki sehim hisse-i şer'iyye-i şâyi'amı ve yine karye-i mezbûre nehri üzerinde dâir Mehmed Çavuş ile müşterek bir göz mülk değirmende olan on sehimden yedi sehim hissemi ve otuz beş dut eşcârında olan iki sehim hissemi mezbûre Dimitraki'ye otuz esedî guruşa bey' ve teslîm-i bâtt-ı sahîh ile bey' ve teslîm edip ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl eyleyip ve yine tefvîz-i âtî sudûruna değin karye-i mezbûrede vâki' tahmînen iki yüz kırk keyl tohum isti'âb eder tarlaların dahi tasarruflarını sâhib-i arz ma'rifetiyle on esedî guruş bedel mukābelesinde mezbûr Dimitraki'ye tefvîz bi'l-ferâğ eylediğimde ol dahi tefevvuz ve kabûl eyledikden sonra semen-i mezbûr ile bedel-i merkūm cem'an kırk esedî guruş yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim min ba'd alâka ve medhalim yoktur emlâk-i mezbûre ve arâzi-i merkūmeyi mahallinde zabt ve tasarrufa dahi tarafımdan mezbûr Dimitraki'ye taslît eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 5 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mahmud Ağa b. Sinan, Ahmed b. Şaban, Mahmud b. Mehmed, Hasan b. Ali, Hüseyin b. Hasan.

177 [33b-4] Noksan hüccet

<<Medîne-i Eyyûb'de el-Hâc Hüsrev mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefat eden Uzun Hasan b. Abdullah'ın verâseti zevce-i metrûkesi Rukiye bt. Abdullah ile sulbiye kebîre kızı Saliha nâm hâtuna ve sulbî oğlunun oğlu Halil Çelebi ile oğlu kızları Fâtıma ve Rabia nâm hâtunlara münhasıra olduğu şer'an zâhire ve müte'ayyin oldukdan sonra mezbûre Rukiye'nin zevci ve tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup vekâleti zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan mahalle-i mezbûre imâmı Mustafa Efendi b. Hasan ve Mustafa Çelebi b. Hüseyin nâm hayme-dûz şehâdetleri [ile] şer'an sâbite olan ( ) ve merkūm Halil Çelebi kendi tarafından asâleten ve mezbûretân Saliha ve Fâtıma taraflarından vekîl olup husûs-ı âti'l-beyâna vekâleti kezâlik şâhidân-ı mezbûrân şehâdetleri ile şer'an sâbite olmağın vekâleten meclis-i şer'de işbu sâhibü'l-kitab Osman Çelebi b. İbrahim

Eyup 82 nolu sicil.indd 151 01.06.2011 15:54:33

mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve i'tirâf edip müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından olup bi'l-irsi'ş-şer'î>>

Derkenâr: Kayıt hata olmağla bir varak âtîye kayd olmuşdur.

178 [34a-1] Ali Çelebi b. Mustafa'nın hastalıklı olduğu iddiasıyla Yusuf b. Veli'den aldığı Timurhan adlı câriyeyi iade talebinin reddi

Mahmiye-i İstanbul'da Ayasofya semtinde Üskübî mahallesinde sâkin Ali Çelebi b. Mustafa nâm şâbb-ı emred mahfil-i kazâda medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî'de hallâk tâifesinden işbu hâmilü'l-kitâb Üstâd Yusuf b. Veli nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip işbu hâzır bi'l-meclis orta boylu, açık kaşlı, elâ gözlü Rûsiyyetü'l-asl Timurhan bt. Abdullah nâm câriyeyi târih-i kitâbdan kırk gün mukaddem doksan yedi buçuk esedî guruşa hâzır bi'l-meclis birâderim Abdülhalim Çelebi nâm sagīr için merkūm Üstâd Yusuf'dan iştirâ edip istihdâm üzre iken târih-i kitâbdan on gün mukaddem câriye-i mezkûrenin elleri üzerinde ve ayaklarında tuzlu balgam ayb-ı kadîmine muttalî' olup hâlâ câriye-i mezbûreyi merkūm Üstâd Yusuf'a red ve semeni olan meblağ-ı mârrü'z-zikr doksan yedi buçuk esedî guruşu taleb eylediğimde câriye-i mezbûreyi kabûl ve semenini teslîmden imtinâ' eder suâl olunsun deyicek gıbbe's-suâl mezbûr Üstâd Yusuf cevâbında câriye-i mevsûfe-i mezbûreyi târih-i mezbûrde zikr olunan ayıbıyla müdde'î-i mezbûr Ali Çelebi'nin kendisine semen-i mezkûra bey' ve teslîm ve yedinden doksan yedi buçuk esedî guruşu ahz u kabz eylemişdir ve ondan mâ'adâ müdde'î-i mezbûrun kendi kavli ile câriye-i mezbûrenin ayıbına mutallî' olalı on gündür ki istihdâm eder, binâen alâ zâlik câriye-i mezbûreyi kabûl etmezim deyicek isre'l-istintâk merkūm Ali Çelebi câriye-i mezbûreyi kendi nefsi için iştirâ eylediğini ve ayb-ı mezkûruna muttalî' oldukdan sonra istihdâm eylediğini inkâr ile cevâb vericek merkūm Üstâd Yusuf'dan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ile istihlâf etmeğin merkūm Ali Çelebi'ye evvelâ câriye-i mezbûreyi kendi nefsi için semen-i mezkûra iştirâ etmediğine ve ayb-ı mezkûruna muttalî' oldukdan sonra on gün mikdârı istihdâm etmediğine ve ayb-ı mezkûra ilaç ve devâ etmeyip kendiden câriye-i mezbûreyi ayb-ı mezbûreyle kabûlünü delâlet eder fi'l sâdır olmadığına yemîn teklîf olundukda her biri için bi'd-defâ'at yemînden nükûl etmeğin merkūm Ali Çelebi'ye bî-vech ta'arruzdan men' birle mâ cerâ bi'l-ibtigā sebt ve imlâ ve merkūm Üstâd Yusuf yedine hâzihi'l-hurûf def' ve i'tâ olundu.

Fi's-sânî ve'l-ışrîn min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Bey sâkin-i İstanbul, Eyüb Çelebi b. Mehmed el-müsta'id, Himmet Çelebi b. Yusuf, Ahmed Efendi b. Sefer, Üstâd Aslan b. Abdullah Hallâk, Mehmed b. Mahmud.

Eyup 82 nolu sicil.indd 152 01.06.2011 15:54:33

179 [34a-2] Vasil v. Nikola'nın yarı hissesine sahip olduğu değirmeni Nikola ve Zimo'ya sattığı

Vilâyet-i Rumeli'nde cezîre-i Mora aktâ'ından Kalavrite kazâsına tâbi' Klayahor nâm karye zimmîlerinden Vasil v. Nikola nâm zimmî mahfil-i kazâda ve mahall-i hüküm ve imzâda sâhibü'l-vesîka Nikola v. Todoraki ve Zimo v. Kosta nâm zimmîler muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip karye-i mezbûre sınırı dâhilinde Kalokarya nâm mevzi'de vâki' dere suyu üzerinde dâir nısfı işbu hazır bi'l-meclis Trandafilo nâm zimmînin ve nısf-ı âharı benim mülküm olan tahdîd ve tavsîfden müstağni değirmende benim mülküm olan nısf hisse-i şâyi'amı cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile beş bin fıddî râyicü'l-vakt akçeye mezbûrân Nikola ve Zimo'ya tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm onlar dahi ale'l-iştirâki's-seviy alıp iştirâ ve kabûl eylediklerinden sonra semeni olan mezbûrü'n-na't beş bin akçeyi müşteriyân-ı mezbûrândan tamâmen ahz u kabz edip mârrü'z-zikr nısf değirmeni mahallinde zabt ve tasarrufa merkūmân Nikola ve Dimitri'yi taslît eyledim mârrü'z-zikr nısf değirmen de min ba'd merkūmânın ale'l-iştirâki's-seviy mülk-i mahz-ı müşterâlarıdır. Keyfe mâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsunlar dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 22 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Beşe b. Mehmed Çukadâr, Mehmed b. Mahmud, Hüseyin b. Hasan, Ali b. Abdullah, Nikola v. Yorgi, Velisar v. Todori, İstati v. Mısırlı, Teohani v. Dimo, Andon v. Manol.

180 [34a-3, Arapça] Rabia bt. Mehmed'in küçük yaştaki kızını Ahmed b. Emrullah'a evlâtlık olarak verdiği

Hazret-i Ebî Eyyûb-i Ensârî mahallâtından İslâmbey mahallesinde sâkine olan Râbia bt. Mehmed nâm hâtun meclis-i şer'-i şerîf ve mahfil-i dîn-i münîfde -elmasûn ani't-tağyîr ve't-tahrîf- hâzıra olup Sultan bt. el-Hâc Osman nâm sagīre kızını, medîne-i mezbûre mahallâtından Ahmed Dede mahallesinde sâkin olan hâmil-i hâze'l-kitâb bevvâb-ı sultânî Ahmed b. Emrullah'a tebennî, terbiye ve iyâle maksadıyla teslîm etti. Mezbûr Ahmed de sagīre-i merkūmeyi tesellüm etti. Hâkim, sagīre-i mezkûrenin nafaka, kisve sâir havâic-i lâzimesi için, sagīrenin nafakası kime terettüb ediyorsa ve taleb hakkı kime âidse o kimesne üzerine olmak üzre zeyilde mezkûr târihden itibâren yevmî râyicü'l-vakt beş akçe farz ve takdîr etti. Hâkim meblağ-ı mefrûz-i mezbûru sagīre-i merkūmenin havâicine sarf etmeye ve vakt-i hâcette istidâne edip vakt-i zaferde sagīrenin nafakası kime terettüb ediyorsa ve taleb hakkı kime âidse o kimesneye rücû' etmeye mezbûr Ahmed'e izin verdi.

Eyup 82 nolu sicil.indd 153 01.06.2011 15:54:33

Cerâ zâlike ve hurrira fî 23 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Ali b. Abdullah, Saçlızâde Mustafa Çelebi, Mehmed b. Mahmud, Hüseyin b. Hasan, Mustafa Çelebi b. İsmail ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

181 [34b-1] Mustafa b. Himmet'in vârisleri arasındaki anlaşmazlığın sulhen bittiği

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Takyeci mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden İplikçi el-Hâc Mustafa b. Himmet'in verâseti sulbî kebîr oğlu Hüseyin Çelebi ile sulbiye kebîre kızları Âişe ve Fâtıma ve Râbia nâm hâtunlara münhasıra olduğu şer'an zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra mezbûr Âişe tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifûn olan Ahmed Çelebi b. Ali ve Mehmed Beşe b. İbrahim ve Yusuf Dede b. Hasan şehâdetleri ile şer'an vekâleti sâbite olan Hamza b. Abdülkerim mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb mezbûr Hüseyin Çelebi mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre Âişe Hâtun'un babası müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtını verese-i mezkûre beyinlerinde iktisâm murâd eylediklerinde oğlu mezbûr Hüseyin Çelebi müvekkilem mezbûre Âişe Hâtun'a isâbet eden hisse-i şer'iyyeden ekser-i eşyâyı ketm ile cevâb vermeğin beyinlerinde münâza'ât-ı kesîre vâkı'a olmuşdu, el-hâletü hâzihî müvekkilem mezbûre Âişe ile merkūm Hüseyin Çelebi beyinlerinde muslihûn tavassut edip müvekkilem mezbûre Âişe Hâtun'u birâderi mezbûr Hüseyin Çelebi ile da'vâ-yı mezbûreden mevâni'den ârî, şerâit-i sıhhat-i sulhu hâvî tehârüc-i şer'î vechi üzre beş yüz kırk kıt'a esedî guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde müvekkilem mezbûre Âişe Hâtun dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezbûrü'n-na't beş yüz kırk kıt'a esedî guruşu birâderi mezbûr Hüseyin Çelebi yedinden tamâmen alıp kabz edip husûs-ı mezbûra müte'allika âmme-i da'vâ ve nizâ'dan birâderim mezbûr Hüseyin Çelebi'nin zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim, min ba'd mezbûr vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ'ım yoktur dedi deyicek gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 23 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Receb Efendi b. Yusuf el-İmâm, Mehmed Çelebi b. Abdülaziz, Eyüb Çelebi b. Mehmed, Hüseyin Çelebi b. Yusuf, Hasan Beşe b. Abdullah, Ahmed Beşe Çukadâr.

182 [34b-2] Mustafa b. Himmet'in mirasından üvey kızı Raziye'ye diğer vârislerin rızasıyla bir kısım ev eşyasının hibe edildiği

Eyüb'de Takyecibaşı mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden İplikçi el-Hâc Mustafa b. Himmet'in verâseti sulbî kebîr oğlu Hüseyin Çelebi ile sulbiye

Eyup 82 nolu sicil.indd 154 01.06.2011 15:54:33

kebîre kızları Âişe ve Fâtıma ve Râbia nâm hâtunlara münhasıra idiği şer‘an zâhir ve müte‘ayyin oldukdan sonra mezbûr Hüseyin Çelebi ve mezbûretân taraflarından husûs-ı âti’z-zikre vekîlleri olup vekâleti zâtlarını ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifûn olan Ahmed Çelebi b. Ali ve Mehmed Beşe b. İbrahim şehâdetleri ile sâbite olan Hamza b. Abdülkerim vekâleten mahfil-i kazâda müteveffâ-yı mezbûrun ümm-i veledi işbu bâ‘ise Râziye bt. Abdullah tarafından ikrâr-ı âti’z-zikri tasdîka vekîl olup bimâ hüve’n-nehcü’s-sübût şer‘an vekâleti sâbite olan Yusuf [Bey] mahzarında her biri bi’l-asâle ve bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mustafa hâl-i hayâtında mezbûre Râziye’ye eşyâ-yı memlûkesinden on iki aded dokuma yastık gılafları ile dört döşek, sekiz yemenî yorgan ve sekiz minder gılafı ve bir müsta‘mel kaliçe ve dört müsta‘mel yan keçesi ve beş kapaklı tencere ve on iki sahan ve iki tâbe ve iki kefçe ve bir kazgan ve [vasat] güğüm ve bir leğen ve ibrik ve iki seccâde ve altı aded çarşaf ve bir ihrâm ve bir kırmızı velense ve bir kahve ibriği ve iki ayaklı soba ve sâir esâs-ı beyt ve evânî-i nühâsiye ve gayr-ı nühâsiye ve hırdavât-hânesini hibe ve temlîk ve teslîm ol dahi meclis-i şer‘de ittihâb ve temellük ve her biri tesellüm ve kabûl ve kabz etmişdi, el-hâletü hâzihî müvekkile-i mezbûre Râziye Hâtun, müteveffâ-yı mezbûr [el-Hâc] Mustafa’nın minvâl-i muharrer üzre eylediği hibeyi her birimiz tecvîz ve tenfîz ve husûs-ı mezbûra müte‘allika âmme-i da‘vâdan mezbûre Râziye[’nin] zimmetini ibrâ ve iskāt eyledik min ba‘d mezbûre ile aslâ da‘vâ ve nizâ‘ımız yoktur deyû her biri bi’l-asâle ve bi’l-vekâle ikrâr ve i‘tirâf etmeğin gıbbe’t-tasdîk kayd şud.

Fî 23 min Zilka‘de sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Es-Sâbikūn.

183 [34b-3] Mustafa’nın diğer Mustafa’ya borç karşılığı rehin edip iade edilmeyen eşyasının tazmini

Eb[î] Eyyûb el-Ensârî[’de] Süleymaniye mahallesi sâkinlerinden işbu sâhibü’l-kitâb mahfil-i kazâda Mustafa b. [şâbb-ı] emred mahzarında üzerine takrîr-i da‘vâ [edip târih-i] kitâbdan yirmi gün mukaddem mezbûr Mustafa’dan akçe istikrâz ve kabz edip ol dahi ikrâz ve yedimden bir siyah kılıç, altı zirâ‘ bürünceği ve bir sîm çengel ve bir tek küpe ve balık dişi saplı bir sîm hançer mezbûr Mustafa yedine [rehnen teslîm] ol dahi irtihân ve tesellüm edip hâlâ zikr olunan beş yüz altmış akçeyi mezbûra teslîm ve rehini kabz murâd eylediğimde merkūm Mustafa rihân-ı mezbûreyi bana teslîmden imtinâ‘ eder suâl olunsun deyicek gıbbe’s-suâl mezbûr Mustafa cevâbında fi’l-vâki‘ hâl, müdde‘î-i mezbûrun bast eylediği minvâl üzre olmuşidi lâkin sâlifü’z-zikr kılıcı yüz seksen akçeye ve bürünceği yüz yirmi akçeye ve kuşağı dahi yüz yirmi akçeye ve küpeyi dahi kezâlik yüz yirmi akçeye ve bir hançeri dahi üç yüz otuz beş akçeye âhara bey‘le setr-i emlâk eylemişdir deyû bi

Eyup 82 nolu sicil.indd 155 01.06.2011 15:54:34

tav‘ihî ikrâr ve i‘tirâf etmeğin alâ mûceb-i ikrârihî zikr olunan rihânın mevcûdü’l-ayn olanını aynıyla müstehlek kıymet-i şer‘iyyesini müdde‘î-i mezbûra edâ ve teslîme merkūm Mustafa’ya tenbîh birle kayd şud.

Fî 24 min Zilka‘de sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Ali b. Abdullah, Mehmed b. Mahmud, Mehmed b. Derviş, Ahmed Beşe Çukadâr, Hüseyin b. Ali, Dilaver el-muhzır.

184 [35a-1] Hüseyin Bey b. Ramazan’ın Yusuf adlı ve Macar asıllı kölesini âzadı

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbühü’l-Bârî-de Takyecibaşı mahallesinde sâkin fahrü’l-emâsil ve’l-a‘yân ve zahrü’l-emâcid ve’l-akrân Hüseyin Bey b. Ramazan nâm haseki kıbelinden husûs-ı âti’z-zikre vekîl olup vekâleti mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed Beşe b. Abdullah ve Ramazan Çelebi b. Mehmed el-Müezzin nâm kimesneler şehâdetleri ile şer‘an sâbite olan Oruc Bey b. Osman nâm vekîl mahfil-i kazâda müvekkil-i mûmâ-ileyh Hüseyin Bey’e rıkk-ı sâbıkını mu‘terif uzun boylu, açık kaşlı, elâ gözlü ebyazü’l-levn Macariyyü’l-asl müslimü’l-mille sâhibü’l-kitâb Yusuf b. Abdullah mahzarında bi’l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip müvekkilim müşârun-ileyh Hüseyin Bey, abd-i memlûkü, mevsûf-ı mezbûru hasbeten lillâhi’l-azîm ve hereben min ikâbihi’l-elîm yevme lâ yenfa‘u mâlün velâ benûn illâ men etallâhe bi kalbin selîm malından ihrâc ve i‘tâk ve tahrîr edip zümre-i ahrâr-ı asliyyîne idrâc ve ilhâk eyledim, min ba‘d merkūm Yusuf sâir ahrâr-ı asliyyîn gibi hür olup üzerinde hakk-ı velâdan gayri hakkım kalmadı dedi deyicek mâ cerâ kayd şud.

Fî 23 min Zilka‘de sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Ahmed Ağa b. Yusuf Çinici, Memiş b. Mustafa, Ali Ağa el-Muhâmî, Nasuh Hoca el-Bostânî, Eyüb Çelebi b. Mehmed, Salih Efendi b. Mehmed, Mustafa Efendi b. İsmail, Abdurrahman Efendi b. İbrahim, Ahmed Beşe Çukadâr, Çelebi b. Ali, Mehmed b. Mahmud ve gayruhüm.

185 [35a-2] Mustafa b. Himmet’in veresesi arasında çıkan anlaşmazlığın sulh ile hallolunduğu

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbühü’l-Bârî-de Takyecibaşı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden İplikçi el-Hâc Mustafa b. Himmet’in verâseti sulbî kebîr oğlu Hüseyin Çelebi ile sulbiye-i kebîre kızları Âişe ve Fâtıma ve Râbia nâm hâtunlara münhasıra olduğu şer‘an zâhir ve müte‘ayyin oldukdan sonra mezbûre Fâtıma Hâtun tarafından husûs-ı âti’z-zikre

Eyup 82 nolu sicil.indd 156 01.06.2011 15:54:34

vekîl olup vekâleti mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifûn olan Ahmed Çelebi b. Ali ve Mehmed Beşe b. İbrahim ve Yusuf Dede b. Hasan şehâdetleri ile sâbite olan Hamza b. Abdülkerim meclis-i şer'de işbu sâhibü'l-kitâb mezbûr Hüseyin Çelebi mahzarında bi'l-vekâle ve bi'l-asâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre Fâtıma Hâtun'un mûrisi babası müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mustafa'nın muhallefâtını verese-i mezbûre beyinlerinde iktisâm murâd eylediklerinde oğlu mezbûr Hüseyin Çelebi müvekkilem mezbûre Fâtıma Hâtun hissesine isâbet eden eşyânın ekserini ketm ile cevâb vermeğin beyinlerinde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı adîde vaka'a olmuşdu, el-hâletü hâzihî müvekkilem mezbûre Fâtıma Hâtun'un birâderi mezbûr Hüseyin Çelebi ile beyinlerinde muslihûn tavassut edip müvekkilem mezbûre Fâtıma Hâtun'u babası müteveffâ-yı mezbûrun mecmû' muhallefâtından kendisine isâbet eden hisse-i şer'iyyesi da'vâsından birâderi mezbûr Hüseyin Çelebi ile mevâni'den ârî şerâit-i sıhhat-i sulhu hâvî, tehârüc-i şer'î vechi üzre beş yüz kıt'a esedî guruş üzre inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde müvekkilem mezbûre Fâtıma dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezbûrü'n-na't beş yüz esedî guruşu müvekkilem mezbûre Fâtıma birâderi mezbûrdan tamâmen ahz u kabz edip husûs-ı mezbûra müte'allika âmme-i da'vâdan ve mütâlebâtdan birâderim mezbûr Hüseyin Çelebi'nin zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim min ba'd birâderim mezbûr Hüseyin Çelebi ile vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ'ım yoktur dedi deyicek gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 23 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbikūn.

186 [35a-3] Mustafa b. Himmet'in veresesi arasında çıkan anlaşmazlığın sulh ile hallolunduğu

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî'de Takyecibaşı mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden İplikçi el-Hâc Mustafa b. Himmet'in verâseti sulbî kebîr oğlu Hüseyin ile sulbiye kebîre kızları Âişe ve Fâtıma ve Râbia nâm hâtunlara münhasıra olduğu şer'an sâbit oldukdan sonra mezbûre Râbia Hâtun tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup vekâleti mezbûrenin zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifûn olan Ahmed Çelebi b. Ali ve Mehmed Beşe b. İbrahim ve Yusuf Dede b. Hasan şehâdetleri ile şer'an sâbite olan Hamza b. Abdülkerim meclis-i şer'de işbu sâhibü'l-kitâb mezbûr Hüseyin Çelebi mahzarında bi'l-vekâle ve bi'l-asâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre Râbia Hâtun'un mûrisi babası müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mustafa'nın muhallefâtını verese-i mezbûre beynlerinde iktisâm murâd eylediklerinde oğlu mezbûr Hüseyin Çelebi müvekkilem mezbûre Râbia Hâtun hissesine isâbet eden eşyânın ekserini ketm ile cevâb

Eyup 82 nolu sicil.indd 157 01.06.2011 15:54:34

vermeğin beynlerinde münâza'ât-ı kesîre [ve] muhâsamât-ı ekîde vâkı'a olmuşdu, el-hâletü hâzihî müvekkilem mezbûre Râbia Hâtun ile birâderi mezbûr Hüseyin Çelebi beynlerinde muslihûn tavassut edip müvekkilem mezbûre Râbia Hâtun'u babası müteveffâ-yı mezbûrun mecmû' muhallefâtından kendisine isâbet eden hisse-i şer'iyyesi da'vâsından birâderi mezbûr Hüseyin Çelebi ile mevâni'den ârî şerâit-i sıhhat-i sulhu hâvî, tehârüc-i şer'î vechi üzre beş yüz kıt'a esedî guruş üzre inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde müvekkilem mezbûre Râbia Hâtun dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezbûrü'n-na't beş yüz esedî guruşu müvekkilem mezbûre Râbia birâderi mezbûr Hüseyin Çelebi yedinden tamâmen alıp kabz edip husûs-ı mezbûra müte'allika âmme-i de'âvî ve mütâlebâtdan birâderim mezbûr Hüseyin Çelebi'nin zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim min ba'd birâderim mezbûr Hüseyin Çelebi ile vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ'ım yoktur dedi deyicek gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 23 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbikūn.

187 [35b-1] Mehmed Bey b. Abdullah'ın Apostol v. Ligori'de olan alacağını ödemesi için Ligori'ye tembih edildiği

Hadâik-i Sultâniye'den Davud Paşa Bahçesi bostânîlerinden sâhibü'l-kitâb Mehmed Bey b. Abdullah mahfil-i kazâda Havâss-ı aliyye kazâsı tevâbi'inden Litros nâm karye zimmîlerinden Apostol v. Ligori nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ edip bundan akdem mesfûr Apostol yedimden on sekiz buçuk fıddî esedî guruş istikrâz ve kabz ben dahi ikrâz ve tesellüm edip hâlâ taleb eylediğimde teslîmde ta'allül eder suâl olunsun deyicek gıbbe's-suâl ve akībe'l-inkâr müdde'î-i mezbûr Mehmed Bey'den müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda hadâik-i mezbûre gılmânından Mustafa b. Ahmed ve Ali b. Abdullah mahfil-i kazâda li ecli'ş-şehâde [hâ]zırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-hakīka merkūm Apostol bizim huzûrumuzda müdde'î-i mezbûr Mehmed Bey'den min ciheti'l-karz zimmetimde lâzımü'l-edâ on sekiz buçuk kıt'a esedî guruş deynim vardır deyû ikrâr ve ikrâr-ı mezbûra bizi istişhâd eyledi, biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyû her biri berâ-yı edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mûcebiyle zikr olunan on sekiz buçuk fıddî esedî guruşu müdde'î-i mezbûra edâ ve teslîme mesfûr Apostol'a tenbîh birle kayd şud.

Fî 26 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Efendi b. İsmail, Eyüb Çelebi b. Mehmed, Hüseyin b. Ali, Mehmed b. Eyüb, Mehmed b. Mahmud, Ahmed Beşe Çukadâr.

Eyup 82 nolu sicil.indd 158 01.06.2011 15:54:34

188 [35b-2] Mehmed Çelebi b. Hüseyin'in Abdurrahman Bey b. Ahmed'e tarla, çayır ve bahçe satışı

Mahmiye-i İstanbul hısnı ebvâbından Edirnekapısı dâhilinde Arab odalarında sâkin Mehmed Çelebi b. Hüseyin meclis-i şer'de işbu râfi'ü'l-vesîka Abdurrahman Bey b. Ahmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden Havâss-ı Aliyye kazâsına tâbi' Çatalca nâhiyesi a'mâlinden Çanakçı nâm karyede vâki' bir tarafı tarîk-i âm, iki tarafı zikr-i âti çayır ve bir tarafı zikr-i câ'î tarla ile mahdûd zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi ve içinde bir çardağı müştemil mülk bahçeyi cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile mezbûr Abdurrahman Bey'e altı bin fıddî nakd-i râyic fi'l-vakt akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm ol dahi minvâl-i muharrer üzre iştirâ ve tesellüm ve kabz eyledikden sonra merhûm Sultan Bayezid Hân-ı Velî Evkāfı arâzisinden tefvîz-i âtî sudûruna değin zabt ve tasarrufumda olup yine karye-i mezbûre sınırı dâhilinde vâki' üç tarafı zikr-i câ'î tarlaya ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd tahmînen beş dönüm bir kıt'a çayırı ve bir tarafı kaldırım başı ve bir tarafı koyun kışlağı ve bir tarafı kurt geçidi, taraf-ı âharı Mestanelik nâm mevzi'den gelen yola varınca Tepe tarlası demekle ma'lûm tarla ki birbirine muttasıl beş kıt'a tarlalarımın hakk-ı tasarruflarını mütevellî-i vakf-ı mezbûr ma'rifetiyle mezbûr Abdurrahman Bey'e tefvîz on bin fıddî râyic fi'l-vakt akçeye eylediğinde ol dahi tefevvuz ve kabûl edip semen-i mezbûr ile bedel-i merkūm cem'an on altı bin akçeyi mezbûr Abdurrahman Bey yedinden tamâmen ahz u kabz edip bahçe-i mezbûr ve ol çayır ve tarlalarda alâka ve medhalim kalmadı, müşterî-i mezbûr Abdurrahman Beyefendi'nin mülk-i müşterâsı olmuşdur deyicek kayd şud.

Fî 24 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Efendi b. Hüseyin, Yusuf Çelebi b. Halil, es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid İbrahim, Mustafa Çelebi, Ahmed b. Mahmud.

189 [35b-3] İbrahim Çelebi b. Ali'nin Âişe bt. Mustafa'ya müştemilatlı ev satışı

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Takyecibaşı mahallesinde sâkin el-Hâc İbrahim Çelebi b. Ali meclis-i şer'de işbu râfi'ü'l-vesîka Âişe bt. el-Hâc Mustafa tarafından tasdîka vekîl olup nehc-i şer'î-i mu'teber üzre vekâleti sâbite olan Rıdvan Beşe b. Abdullah nâm vekîl mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Meryem Hâtun bt. Abdülbâkī mülkü ve bir tarafı ba'zan Ebû Bekir Beşe mülkü ve ba'zan zevcesi Sâbiha Hâtun

Eyup 82 nolu sicil.indd 159 01.06.2011 15:54:34

mülkü ve bir tarafı el-Hâc Hasan mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd üç bâb fevkānî oda ve bir bâb otluk ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçeyi müştemil mülk menzilimi cemî‘ tevâbi‘ ve levâhıkı ile müvekkile-i mezbûre Âişe Hâtun’a otuz üç bin fıddî râyic fi’l-vakt akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve teslîm, müvekkile-i mezbûre dahi minvâl-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl ve kabz eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr otuz üç bin akçeyi yedinden bi’t-tamâm ve’l-kemâl ahz u kabz eyledim, min ba‘d menzil-i mahdûd-ı mezkûrda alâka ve medhalim yoktur müvekkile-i mezbûre Âişe Hâtun’un mülk-i müşterâsı olmuşdur Keyfe mâ yeşâ’ mutasarrıf olsun dedikde gıbbe’t-tasdîk kayd şud.

Fî 25 min Zilka‘de sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Receb Efendi b. Yusuf, Mehmed Çelebi b. Abdülaziz, Hüseyin Bey b. Mehmed, Mustafa Beşe, Mahmud Çelebi b. Mustafa, Ebû Bekir Çelebi, Ahmed b. Rıdvan, Hüseyin b. Ali, Mehmed [b.] Eyüb.

190 [36a-1] Eyüp Sultan Vakfı için zabt olunan Meno v. Kosta’ya ait muhallefâtın vereseye iadesi

Fi’l-asl Vilâyet-i Rumeli’nde Yenişehir kazâsı a‘mâlinden Platomana nâhiyesine tâbi‘ Anbelâki nâm karye zimmîlerinden olup medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbühü’l-Bârî-de vâki‘ debbâğhânede mütemekkin olan bâ‘isü’l-vesîka Meno v. Kosta nâm zimmî mahmiye-i hazret-i müşârun-ileyh evkāfına bi’l-fi‘l mütevellî olan iftihârü’l-emâcid ve’l-e‘âlî Ali Ağa kıbelinden husûs-ı âti’z-zikre vekîl-i şer‘î ve bâ-berât-ı şerîf-i âlîşân medîne-i mezbûrede vâki‘ beytülmâl-i âmme ve hâssa-yı vakf-ı şerîf için kabz ve mütevellî-i mezbûra teslîme emîn ve me’mûr olan Ahmed Çelebi b. Mehmed mahzarında üzerine takrîr-i da‘vâ edip fi’l-asl karye-i mezbûreden olup medîne-i mezbûre iskelesinde kayıkçı iken bundan akdem mürd olan [Ya]ni v. Kosta nâm zimmînin vâlidesi Zafira benim babam Yani ile li eb ve üm karındaşlardır zîrâ babaları ismi Aleksi, anaları ismi Bolomo, maskat-ı re’sleri karye-i mezbûre olup yalnız mezbûrun verâseti bana münhasıra olup benden gayri vârisi olmadığın hâlik-i mezbûr lede’ş-şuhûd ikrâr edip musırran alâ hâzihi’l-ikrâr mürd olmuş iken emîn-i mezbûr Ahmed Çelebi hâlik-i mezbûrun vârisi olmamak zu‘muyla mecmû‘ metrûkâta vaz‘-ı yed edip verâsetim hasebiyle taleb eylediğimde teslîmde ta‘allül eder, hâlâ suâl olunup ber mûceb-i defter mûrisim hâlik-i mezbûrun kabz eylediği metrûkâtı bana teslîme vekîl-i mezbûra tenbîh olunmak matlûbumdur deyicek gıbbe’s-suâl vekîl-i mezbûr Ahmed Çelebi cevâbında medîne-i mezbûrede vâki‘ beytülmâl-i âmme ve hâssa-i hazret-i müşârun-ileyh evkāfına hâsıl kayd olunmağla hâlik-i mezbûrun metrûkâtı müvekkilim, mütevellî-i mezbûr Ali Ağa tarafından vakf-ı

Eyup 82 nolu sicil.indd 160 01.06.2011 15:54:34

şerîf için bi'l-vekâle alıp kabz eylemişdir deyû ikrârında müdde'î-i mezbûrun ber minvâl-i meşrûh verâsetini inkâr edicek müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i ricâlden medîne-i mezbûrede Cebecibaşı mahallesi sâkinlerinden Hüseyin Çelebi b. Hasan ve kayıkçılar Kethüdâsı Davud Beşe b. Veli ve Süleyman Beşe b. Cafer nâm kimesneler li ecli'ş-şehâde makām-ı kazâya hâzırûn olup istişhâd olunduklarında fi'l-vâki' hâlik-i mezbûr bizim huzûrumuzda müdde'î-i merkūm için babamın li eb ve üm kız karındaşı oğlu ve zî-rahm cihetinden vârisimdir ve verâsetim merkūm Hıristo'ya münhasırdır, vâris-i âharım yoktur deyû ikrâr ve bizi işhâd [ve] ikrâr-ı mezkûr üzerine musırran mürd oldu, biz bu husûsa bu vech üzre şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mûcibiyle ba'de'l-hükm metrûkât-ı hâlik-i mezbûrdan vekîl-i mezbûrun kasr-ı yedine tenbîh birle mâ vaka'a kayd şud.

Fî 28 Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Mahmud, Salih b. Mehmed, Mustafa Çelebi b. İsmail, Hüseyin b. Ali, Mustafa b. Süleyman, Mehmed b. Ahmed.

191 [36a-2] Pîr Mehmed'in mirası olan evin vârislerce Hasan b. Abdullah'a satıldığı

Havâss-ı Refî'a kazâsı muzâfâtından Terkos nâhiyesine tâbi' Harâççı nâm karyede sâkin iken bundan akdem fevt olan Pîr Mehmed'in verâseti kebîr oğlu Mehmed ile sulbiye kebîre kızları Fâtıma ve Âişe ve Gevher Han nâm hâtunlara münhasıra idiği şer'an zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra merkūm Mehmed ve mezbûretân Fâtıma ve Âişe ve Gevher Han meclis-i şer'de işbu râfi'ü'l-kitâb Hasan b. Abdullah mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrdan irs-i şer'le bize intikāl eden emlâk-i mevrûseden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Ali Beşe mülkü ve bir tarafı Malkoç Efendi mülk bağı ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb tahtânî oda ve cüneyne ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve kenîfi müştemil mülk-i mevrûs menzilimizi bi cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık merkūm Hasan'a iki bin beş yüz fıddî râyic fi'l-vakt akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile her birimiz bey' ve teslîm ol dahi minvâl-i muharrer üzre iştirâ ve tesellüm ve kabûl ve kabz edip semeni olan mesfûrü'n-na't iki bin beş yüz akçeden her birimize isâbet eden hissemizi müşterî-i mezbûr Hasan yedinden tamâmen alıp, kabz edip menzil-i mahdûd-ı mezkûrda alâka ve medhalimiz yoktur min ba'd mezbûr Hasan'ın mülk-i müşterâsıdır mutasarrıf olsun dediklerinde kayd şud.

Fî selhi Şevvâli'l-mükerrem sene [10]81.

Eyup 82 nolu sicil.indd 161 01.06.2011 15:54:34

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Beşe Çukadâr, Hasan b. Abdullah, Eyüb Efendi el-müsta'id, Mustafa Efendi el-Müderris, Mehmed Beşe b. Mahmud.

192 [36a-3, Arapça] Âişe bt. Pîr Mehmed'in, oğlu İsmail b. Mustafa adlı küçük oğluna vasî atandığı

Kazâ-i Havâss-ı mahmiyye-i Kostantıniyye muzâfâtından Terkos nâhiyesi tevâbi'inden Şamlar karyesinde sâkine olan Âişe bt. Pîr Mehmed nâm hâtun, karye-i merkūmede sâkin iken bundan akdem fevt olan Mustafa nâm zevci ile müşterek sagīr oğulları İsmail b. Mustafa'ya zabt-ı ahvâli ve müteveffât-ı mezbûr babasından irs-i şer'le kendisine intikāl eden emvâlin hıfzı için bülûğ ve rüşd anına kadar ihtiyacına binâen vasî nasb edildi. Mezbûre Âişe, vesâyet-i merkūmeyi kabûl edip hizmet-i lâzimesini edâyı ta'ahhüd etti.

Cerâ zâlike ve hurrira fî selhi Şevvâli'l-mükerrem sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Sâbikūn

193 [36a-4] Borçlu ölen bir kimsenin malının tamamının kabzına mahkemece hükmolunup kabzolunduğu

Dâyin-i merkūmun kasr-ı yedine hükm etmişdi, el-hâletü hâzihî hâlik-i merkūm metrûkâtından kalîl ve kesîr ism-i mâl ıtlâk olunur eşyâyı tamâmen alıp emîn-i mezbûr kabz edip zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkım kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî selhi Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Mahmud, Ali b. Hasan, Mustafa Çelebi, Mehmed b. Ahmed.

194 [36b-1] Hüseyin b. Mahmud'un alacağı olan paranın kefil olan İbrahim Çelebi tarafından ödenmesi için mahkemece yapılan tembih

Hazret-i Ebî Eyyûb'de Fethi Çelebi mahallesi sâkinlerinden işbu râfi'ü'l-vesîka Hüseyin b. Mahmud nâm kimesne meclis-i şer'de Balabanzâde İbrahim Çelebi b. Mehmed mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip Havâss-ı aliyye kazâsına tâbi' Ayayorgi nâm karye zimmîlerinden Nikola v. Kiro ve Hıristo v. Nikola ve Apostol v. İstemad ve Yanaki v. Andriye ve Manol v. Anastaş ve Yamandi v. Zafiri ve Hersen v. Andron nâm zimmîler târih-i kitâbdan bir sene mukaddem istikrâz ve kabz eyledikleri iki yüz elli kıt'a esedî guruşa merkūm İbrahim Beşe kefîl ve zâmin

Eyup 82 nolu sicil.indd 162 01.06.2011 15:54:34

olmağla hâlâ mârrü'z-zikr iki yüz elli esedî guruş merkūm İbrahim Beşe'den kefâletine binâen taleb eylediğimde teslîmden imtinâ' eder suâl olunup alıverilmek matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr İbrahim Beşe cevâbında fi'l-vâki' merkūmûn zimmîlerin müdde'î-i mezbûrdan ber minvâl-i muharrer istikrâz ve kabz eyledikleri iki yüz elli kıt'a esedî guruşa müdde'î-i mezbûra edâ ve teslîme kefîl ve zâmin olmuşumdur deyû bi tav'ihî ikrâr ve i'tirâf etmeğin alâ mûcibi i'tirâfihî iki yüz elli esedî guruşa gıbbe'l-kefâle müdde'î-i mezbûra edâ ve teslîme mezbûr İbrahim'e ilzâm olunup kayd şud.

Fî 2 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. İbrahim el-İmâm, Ahmed Halîfe b. Receb el-Müezzin, Hüseyin Çelebi b. Mustafa, Hüseyin b. Hasan, Eyüb Efendi, Mehmed [b.] Mahmud, Ahmed Çukadâr, Ali b. Hasan, Hasan b. Abdullah.

195 [36b-2] Hatice bt. Şaban'ın eski kocası Mustafa Ağa b. Mehmed'de olan alacaklarını tamamen alıp sulh oldukları

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -aleyhi rıdvâni'l-Bârî-de Silâhî Mehmed Bey mahallesi sâkinlerinden Hatice bt. Şaban nâm hâtun meclis-i şer'de sâbıkan zevci olan işbu sâhibü'l-kitâb Yedekçi el-Hâc Mustafa Ağa b. Mehmed mahzarında bi tav'ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mezbûr el-Hâc Mustafa Ağa bundan akdem zevcim iken benden istikrâz ve kabz eylediği iki bin akçeyi ve yedimden gasb eylediği üç bin akçe kıymetli bir altın cebe bileziğimi ve yedi aded çatma Bursa yastığımı ve yine mezbûrun firâşından hâsıl edip ile'l-ân bi hükmi'l-hızâne hacr ve terbiyemde olan Emrullah nâm sagīre kızımın beher yevm nafaka-i mefrûza-i müstedânesinden üç senede müctemi'a altı bin dört yüz seksen akçeyi zevc-i sâbıkım mezbûr el-Hâc Mustafa Ağa'dan taleb eylediğimde inkâr ile cevâb vermeğin beynimizde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı adîde vâkı'a olmuşdu, el-hâletü hâzihî beynimizde muslihûn tavassut edip zevc-i sâbıkım mezbûr el-Hâc Mustafa Ağa ile da'vâ-yı mezbûremden beni kırk kıt'a esedî guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezbûrü['n-na't] kırk kıt'a esedî guruşu zevc-i sâbıkım mezbûr el-Hâc Mustafa Ağa'dan tamâmen alıp kabz edip husûs-ı mezbûra müte'allik âmme-i de'âvî ve mütâlebâtdan mezbûr el-Hâc Mustafa Ağa zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim, min ba'd mûmâ-ileyh ile vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ'ım yoktur deyicek gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 3 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Yusuf Çelebi b. Zeynelâbidin, İbrahim Halîfe Ahmed, Ali Halîfe b. Halil, Ahmed Beşe b. Mehmed, Eyüb Efendi, Salih Efendi.

Eyup 82 nolu sicil.indd 163 01.06.2011 15:54:34

196 [36b-3] Muslihiddin Halife'nin merhume Âişe'ye olan borcunu babasına ödemesi gerektiği

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -dâme fî rıdvâni'l-Bârî-de Zeyneb Hâtun mahallesinde sâkin işbu sâhibü'l-kitâb İbrahim b. Hüdâverdi mahfil-i kazâda Muslihiddin Halîfe b. İlyas mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem fevt olan sulbiye sagīre kızım Âişe Hâtun'dan mezbûr Muslihiddin Halîfe zimmetinde bin beş yüz akçe olup mezbûre Âişe fevt olup verâseti bana münhasır olmağla meblağ-ı mezbûru merkūm Muslihiddin Halîfe'den taleb eylediğimde ta'allül eder suâl olunup alıverilmesi matlûbumdur deyicek gıbbe's-suâl mezbûr Muslihiddin Halîfe cevâbında müteveffât-ı mezbûre Âişe Hâtun'dan zimmetimde el-hak dokuz yüz akçe lâzımü'l-edâ deynim vardır deyû ikrârı, mâ'adâ altı yüz akçeyi inkâr edicek müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i ricâlden mahalle-i mezbûrede sâkin Ali Bey b. Murad ve Mustafa b. Yusuf nâm kimesneler li ecli'ş-şehâde makām-ı kazâya hâzırân olup isre'l-istişhâd merkūm Muslihiddin Halîfe bizim huzûrumuzda sagīre-i mezbûre Âişe Hâtun'dan zimmetimde bin beş yüz akçe deynim vardır deyû ikrâr ve bizi işhâd eyledi, biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şer'î eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye [şehâdetleri] makbûle olmağın mûcebiyle ve sâbık bin beş yüz akçeyi müteveffât-ı [mezbûrenin] bi'l-inhisâr vârisi müdde'î-i mezbûra edâ ve teslîme tenbîh birle kayd şud.

Fî 2 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin b. Hasan, Hüseyin b. Ali, Ahmed Beşe Çukadâr, Dilaver b. Abdullah, Eyüb Çelebi el-müsta'id.

197 [37a-1] Yani v. Rizo'nun bağını Daniel v. Nikola'ya sattığı

Vilâyet-i Rumeli'nde Kerpiniş kazâsına tâbi' Mereş nâm karye ahâlîsinden Yani v. Rizo nâm zimmî meclis-i şer'de râfi'ü'r-rakīm Daniel v. Nikola nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı müşterî-i mezbûr bağı ve bir tarafı Daniel bağı ve bir tarafı Rizo bağı ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd bir kıt'a mülk bağımı cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile mezbûr Daniel'e üç bin fıddî râyic fi'l-vakt akçeye bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' edip ol dahi minvâl-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç bin akçeyi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim, zikr olunan bağı mahallinde zabt ve tasarrufa tarafımdan mezbûr Daniel'i taslît eyledim min ba'd alâka ve medhalim yoktur mezbûrun mülk-i müşterâsı olmuşdur Keyfe mâ yeşâ' mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Eyup 82 nolu sicil.indd 164 01.06.2011 15:54:34

Fî 25 min Zilka'de sene []1081.

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Ali b. Musa, Mustafa Beşe b. İbrahim, Ali Yazıcı, Hüseyin b. Hasan, Mehmed [b.] Eyüb, Hasan [b.] Abdullah, Dimitri v. Niko, Dimo v. Metofen, Franko v. Kres, Dimitri v. Niko, Yorgo v. Metik, Yorgo, Dimo.

198 [37a-2] Emine Hanım bt. Mustafa Paşa'nın vekili Mahmud Ağa vasıtasıyla Şeyh Abdülbâki Sivâsî'nin damadına gayr-i menkul ve eşya rehin alarak verdiği borç

Husûs-ı âti'z-zikrin mahallinde tahrîri iltimâs olunmağın küttâb-ı mahkeme-i muhkemetü'l-beyândan fahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Salih Mehmed Efendi b. Mehmed irsâl olunup ol dahi zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ile medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbühü'l-Bârî-de Nişâncı Paşa mahallesi sükkânından umdetü'l-vâsılîn, zübdetü's-sâlikîn eş-Şeyh Abdülbâkī Efendi b. el-merhûm, el-mebrûr, ed-dâricü ilâ medârici rahmeti Rabbihi'l-Ganî Abdülmecid Efendi es-Sivâsî hazretlerinin bahçelerine gidilip inde'l-vadî' ve'ş-şerîf akd-i meclis-i şer'-i münîf olundukda Dergâh-ı âlî -dâme mahfûfen bi'l-me'âlî-kapıcıbaşılarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim, câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim mûmâ-ileyh eş-Şeyh Abdülbâkī Efendi'nin dâmâd-ı mükerremleri Zülfikār Ağa b. Selim meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda ile'l-ân vâli-i vilâyet-i Mısr-ı Kahire olan vezîr-i debîr-i mükerrem İbrahim Paşa Hazretleri'nin nükūd-ı mevkūfelerine bi'l-fi'l mütevellî olup mahmiye-i İstanbul'da Vefâ semtinde sâkin olup evlâd-ı sıgārının tesviye-i umûru için kıbel-i şer'den mansûb vasî olan umdetü'l-muhadderât, zübdetü'l-muvakkarât Emine Hanım ibnetü'l-merhûm Seyyid Mustafa Paşa kıbelinden husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup hasm-ı şer'î-i câhid mahzarında müşârun-ileyhânın zâtını ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan İbrahim Bey b. Mehmed ve Hamza Bey b. Yusuf şehâdetleriyle şer'an vekâletleri sâbite olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zübdetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mahmud Ağa b. Sefer el-Cündî muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mütevellî-i mûmâ-ileyh Mahmud Ağa yedinden işbu târih-i kitâb senesi Zilhiccesi gurresinden onu, on bir buçuk hesâbı üzre altı ay tamâmına değin yüz elli kıt'a esedî guruş murâbaha üzerime devr-i şer'î ilzâm olunan iki bin kıt'a esedî guruş ve yine müvekkil-i müşârun-ileyhâ Emine Hanım'ın vasîleri bulunduğu evlâd-ı sıgārı malından târih-i mezbûrdan onu on iki hesâbı üzre yedinden bahâ-yı muharrer üzre altı ay tamâmına değin üç yüz kıt'a esedî guruş murâbaha üzerime devr-i şer'î ilzâm olunan üç bin kıt'a esedî guruş vekîl-i mûmâ-ileyh Mahmud Ağa yedinden cem'an beş bin kıt'a esedî guruş istirbâh ve kabz edip ol dahi bi'l-velâye iki bin esedî ve bi'l-vekâle üç bin esedî ki cem'an beş bin esedî guruş bana irbâh ve teslîm ve minvâl-i meşrûh üzre mâleyn-i mezbûreyni üzerime devr-i şer'î ve ilzâm-ı ribh eylediğinden sonra mâleyn-i

Eyup 82 nolu sicil.indd 165 01.06.2011 15:54:34

mezbûreyn mukābelesinde eşyâ-yı memlûkümden bir gömlek ile tahta sırt samur ve yine bir gömlek ile tahtına kafa samur ve al çukaya kaplı bir müsta'mel sırt samur kürk, elvân renkli çukaya kaplı bir müsta'mel sırt samur kürk ve mor çukaya kaplı bir müsta'mel sırt samur kürk ve …? çukaya kaplı bir müsta'mel sırt samur kürk ve serâser kaplı bir müsta'mel sırt dîvân kürkü ve sîm palan ve sîm ökselik ve sîm zencirî ile bir dîvân rahtı ve bir müsta'mel dîvân abâyisi ve beş aded sîm topuz ve bir sîm hayderî çerkesî raht ve bir altın gaddâre ve al çuka üzerine sırma ile münakkaş bir zilpûş ve al çuka üzerine sırma ile münakkaş bir ocak perdesi ve ala çuka üzerine sırma ile münakkaş bir kapı perdesi ve bir kırmızı kadife şalvar ve kırmızı atlas üzerine sırma ile münakkaş iki aded yastık ve dört aded hafif Şam dikdiği ve beyaz üzerine bir çift sûzenî mak'ad ve kırmızı kadife üzerine bir sırmalı tirkeş ve iki sîm şamdan ve bir sîm leğen ve bir sîm ibrik ve bir sîm kahve ibriği ve iki sîm gülâbdan buhûrdanlarını üç sîm fincan tabağı ve bir sîm na'lbeki ve bir sîm kadeh ki cem'an altı buçuk vakıyye sîm evânîsi ve iki sîm köhne eyer ve sekiz aded inci yakalık ve bir mücevher ön kuşak ve bir çift zümrüt küpe ve bir elmas hâtem ve üç taşlı bir zümrüt hâtem ve on bir aded altın düğme ve dokuz aded Hind kutnisi ve iki zirâ' atlas ve dört elvân-ı mütenevvi'a Hind alacası ve dokuz Şam alacası ve bir Mardin perdesi ve bir Mardin peşkiri ve dört harîr peşkiri ve bir kırmızı hâre kaftan zerli ve bir sarı kutni kaftan zerli ve beş hil'at ve otuz dört buçuk donluk elvân atlas ve dört Haleb atlası ve iki Sakız kemhâsı ve bir beyaz hatâyî ve bir mâî Şam hâresi ve üç telli hatâyî ve bir beyaz çeşm-i bülbül ve elvân-ı mütenevvi'a altmış altı zirâ' Londrine çuka ve dört donluk elvân sâye çuka ve yüz yirmi iki zirâ' telli dîbâ ve dokuz aded münakkaş hamam rahtı ve iki beyaz Serfice peşkiri zerli ve bir zerre-i mükemmel ki işbu eşyâyı mütevellî ve vekîl-i mûmâ-ileyh Mahmud Ağa yedine rehine vaz' ve teslîm, ol dahi irtihân ve bi'l-cümle tesellüm ve kabz eyledi dedikde gıbbe't-tasdîki'l-mu'teber müşârun-ileyh Zülfikār Ağa'nın kayınatası mûmâ-ileyh Şeyh Abdülbâkī Efendi meclis-i mezbûrda müşârun-ileyh Mahmud Ağa mahzarında ikrâr eder ki silk-i mülkünde münselik mahalle-i mezbûrede vâki' işbu bir tarafı mahalle-i mezbûre imâmına meşrût ve ba'zan Pabûşî Ahmed mülkü ve ba'zan tarîk-i âm ve ba'zan câmi'-i şerîf mukābelesinde olan yol ve bir taraftan ba'zan a'lemü'l-ulemâ Kadızâde bahçesi ve ba'zan ( ) mülkü ve iki taraf tarîk-i âm ile mahdûd mülk bahçeyi cemî' tevâbi'iyle dâmâdım mezbûr Zülfikār Ağa'nın deyn-i mezkûr mukābelesinde kendi rızâm ile müşârun-ileyh Mahmud Ağa yedine rehine vaz' ve teslîm, ol dahi ba'de't-tescîli'ş-şer'î irtihân ve tesellüm ve kabûl eyledi deyû buyurduklarında gıbbe't-tasdîki'l-mu'teber mûmâ-ileyh Zülfikār Ağa ve şeyh-i müşârun-ileyh meclis-i mezbûrda i'âde-i kelâm edip bâlâda mezkûr iki bin esedî mâl-ı vakfı ve üç bin esedî mâl-ı yetîmi zikr olunduğu üzre târih-i kitâb senesi Zilhiccesi gurresinden altı ay tamâmına değin mütevellîsi mûmâ-ileyh ve vekîl-i müşârun-ileyh Mahmud Ağa'ya asıl ve fer'leriyle edâ ve teslîm olunmaz

Eyup 82 nolu sicil.indd 166 01.06.2011 15:54:34

ise zikri sâbık bahçemizi semen-i misilleri ile bey‘ ve eşyâ-yı mezbûru edâ ve bâkī kalır ise bize def‘ ve teslîme işbu hâzır bi’l-meclis Molla Aşkî mahallesi müezzini Ahmed Efendi b. Abdurrahman her birimiz tarafımızdan azl ve in‘izâlden masûne vekâlet-i devriye ile vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta‘yîn eyledik dediklerinde mezbûr Ahmed Efendi dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hıdemât-ı lâzımesini edâya ta‘ahhüd ve iltizâm etmeğin vâki‘ü’l-hâl mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba‘dehû ma‘an ba‘s olunan Ahmed Beşe ve Musa Çelebi ile meclis-i şer‘a gelip alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr etmeğin mâ vaka‘a kayd şud

Fî 25 Zilka‘de sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Ahmed Ağa b. Hüseyin, Seyyid Mehmed Çelebi b. Seyyid İsmail, İbrahim Çelebi, Mehmed Efendi, Diğer Mehmed Efendi, Ahmed Bey, Mustafa Efendi Nâib-i …?, Mehmed b. Eyüb.

199 [37b-1] Şeyh Abdülmecid Sivâsî’nin kızına ait bağa bitişik vakıf odalarında oturan kiracıların yıktıkları yerleri tamir etmeleri ve bağa akan lağımlarını kesmeleri

Husûs-ı âti’z-zikrin mahallinde tahrîri için savb-ı şer‘den Mevlânâ Salih Mehmed Efendi savb-ı şer‘den irsâl olunup ol dahi hâssa mi‘mârlarından Üstâd Ahmed b. Ahmed zeyl-i vesîkada muharrerü’l-esâmî müslimîn ile medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbühü’l-Bârî-de vâki‘ Nişâncı Paşa mahallesi sâkinelerinden merhûm ve mağfûrun-leh Sivasî Şeyh Abdülmecid Efendi’nin kerîme-i mükerremeleri fahrü’l-muhadderât Safiye Hâtun’un mukāta‘a-i ma‘lûme ile zabt ve tasarrufunda olan bağa varılıp lede’l-vazî‘ ve’ş-şerîf akd-i meclis-i şer‘-i münîf olundukda müşârun-ileyhâ Safiye Hâtun’un sadrî kebîr oğlu tarafından her husûsa vekîl-i şer‘îsi olup bimâ hüve nehcü’ş-şer‘î şer‘an vekâleti sâbite olan umdetü’l-müderrisîni’l-kirâm işbu bâ‘isü’l-kitâb Abdülvehhâb Efendi b. Yusuf meclis-i mezkûrda zikr olunan bağa mülâsık merhûm Pervâne Hoca Vakfı mütevellîsi Mehmed Bey b. Ahmed mahzarında vakf-ı mezbûrdan icâre-i mu‘accele ve ücret-i müeccele-i ma‘lûmeteyn ile odalara mutasarrıf olan Neccâr Mehmed ve Cezayirli Mustafa ve Sıvacı Hüseyin ve diğer Hüseyin b. Hasan ve Receb ve Âişe bt. Abdullah ve Meryem bt. Murad ve Bogos v. Hokas muvâcehelerinde bi’l-vekâle üzerine takrîr-i da‘vâ edip vâlidem müvekkile-i mezbûrenin işbu bağ ile zikr olunan odalar beyninde olan tahta havluyu kadîmü’l-eyyâmdan işbu odalarda sâkin olan müste’cirleri ta‘mîr ve termîm edegelmişken zikr olunan tahta havlu mürûr-ı eyyâmla harâb olmağla mezbûrûn müste’cirler zikr olunan havluyu bi’l-külliye hedm ve tahtalarını ref‘ edip ondan mâ‘adâ ba‘zıları kenîflerinin fazalâtını vâlidem müvekkile-i mezbûrenin bağına icrâ etmekle bi’d-defâ‘at hedm eylediğimiz havluyu ta‘mîr ve kenîflerinizin zararını def‘ eyletin deyû merkūmûna tenbîh

Eyup 82 nolu sicil.indd 167 01.06.2011 15:54:34

olundukda mütenebbih olmamışlardır el-hâletü hâzihî husûs-ı mezbûrdan sebt ve müşâhede olunup hedm ve kal‘ eyledikleri havluyu ke’l-evvel ta‘mîr ve kenîflerin zararını def‘a merkūmûn müste’cirlere kıbel-i şer‘den tenbîh olunmak bi’l-vekâle matlûbumdur deyicek mahall-i mezbûra mi‘mâr-ı merkūm ve ebniye ve sukūf ahvâline vukūf ve şu‘ûru olan bî-garaz müslimîn nazar eylediklerinde fi’l-vâki‘ işbu havlu odalar idiğine kuşağı? odalar tarafında olmak delâlet eder deyû icmâ‘ ve ittifâk ve ba‘zı kenîfleri fazalâtı bağ-ı mezbûra cârî idiği mukarrer ve mütehakkık olmağın merkūmûn müste’cirlerden suâl olundukda fi’l-hakīka işbu odalar ile bağ beyninde kadîmî tahta havlu var idi, lâkin mürûr-ı eyyâm ile harâb olup hattâ bir mikdârı dahi birkaç gün mukaddem kendi kendisine yıkılmıştır, biz dahi tahtalarını hıfz eyledik havlu-yı mezbûru kim ta‘mîr edegelmişdir ma‘lûmumuz değildir, dediklerinde vekîl-i mûmâ-ileyhden müdde‘âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda mahalle-i mezbûrede sâkin fahrü’s-sâlikin Mustafa Dede b. Ebülkasım ve Seyyid Mehmed b. es-Seyyid Mustafa ve Ahmed b. Hasan li ecli’ş-şehâde meclis-i mezbûra hâzırân olup istişhâd olundukda fi’l-hakīka işbu bağ mukaddemâ kimesnenin taht-ı tasarrufunda değil iken havlu-yı mezbûr mevcûd ve işbu odaların müste’cirleri ta‘mîr edegelmişlerdir ve ondan mâ‘adâ havlu-yı mezbûrun nısfı mikdârı üç dört günden mukaddem dururken merkūmûn bi’l-ittifâk hedm eylemişlerdir biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinden ba‘de’t-ta‘dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri makbûle oldukdan sonra mi‘mâr-ı mezbûr havlu-yı merkūmu mesâha eylediğinde tûlen yirmi üç buçuk ve kadden üç zirâ‘ havlu hedm ve kal‘ olunmuşdur, bi hasebi’s-sına‘a işbu havlu müste’cirlerindir ve kenîflerinin fazalâtı bağ-ı merkūma cereyândan men‘ lâzımdır deyû haber verdiğinden mâ‘adâ mütevellî-i mezbûr dahi bu odaları mezbûrûna havlu-yı mezbûru mallarından ta‘mîr etmek üzre îcâr eylemişdir deyicek sâlifü’z-zikr havlu-yı ke’l-evvel ta‘mîr ve termîm ve kenîflerinin dahi zararını def‘ ve ref‘a mezbûrûna ba‘de’t-tenbîh vâki‘ü’l-hâl, mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba‘dehû meclis-i şer‘a gelip vukū‘u üzre inhâ ve takrîr etmeğin kayd şud.

Fî 24 min Zilka‘de sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Kıdvetü’l-müderrisîni’l-kirâm Şaban Efendi b. Hüseyin, Kıdvetü’l-vâsilîn eş-Şeyh Abdülehad-zâde Mustafa Efendi, Ali Efendi b. Hızır, Ahmed Çelebi b. Mehmed, Molla Mustafa, İbrahim Efendi b. Nasuh, Mehmed b. Ahmed, Ahmed Beşe Çukadâr, Ömer Efendi.

200 [38a-1] Mudârebe usulü ile Himmet Beşe’nin müştereken aldığı borcun üvey oğlu Mehmed Çelebi’de kalan kısmının mahkemece tescili

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbühü’l-Bârî-de Câmi‘-i kebîr mahallesinde sâkin işbu hâmilü’l-vesîka Himmet Beşe b. Mehmed meclis-i

Eyup 82 nolu sicil.indd 168 01.06.2011 15:54:34

şer‘-i şerîfde üvey oğlu Mehmed Çelebi b. Ahmed mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm edip gāib ani’l-meclis Hasan Ağa nâm kimesneden bin yetmiş senesinde üvey oğlu mezbûr Mehmed Çelebi’yle ma‘an bi tarîki’l-mudârebe iki bin altı yüz kıt‘a esedî guruş alıp kabz edip ba‘dehû zikr olunan iki bin altı yüz esedî guruşun bin iki yüz yetmiş guruşunu üvey oğlum mezbûr Mehmed Çelebi yedine def‘ ve teslîm, ol dahi kabz ve tesellüm etmiş idi, el-hâletü hâzihî mezbûr Mehmed Çelebi’den suâl olunup ikrârı tahrîr olunmak matlûbumdur deyicek gıbbe’s-suâl mezbûr Mehmed Çelebi fi’l-hakīka târih-i mezbûrda müşârun-ileyh Hasan Ağa’dan üvey babam mezbûr Himmet Beşe ile bi tarîki’l-mudârebe ahz u kabz eylediğimiz iki bin altı yüz esedî guruşun bin iki yüz yetmiş iki guruşunu üvey babam mezbûr Himmet Beşe yedinden alıp kabz eyledim deyû bi tav‘ihî ikrâr ve i‘tirâf etmeğin mâ hüve’l-vâki‘ kayd şud.

Fî 27 min Zilka‘de sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Hüseyin Çelebi b. Hasan, Eyüb Çelebi b. Mehmed, Musa Çelebi el-Huddâm, Ahmed Beşe b. Ahmed Çukadâr, Mahmud b. Mehmed, Hasan b. Abdullah.

201 [38a-2] Âişe bt. Ahmed’in mülk menzilini Saime bt. Ahmed’e sattığı

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbühü’l-Bâri-de Nişâncı Paşa mahallesinde sâkine Âişe bt. Ahmed nâm hâtun tarafından husûs-ı âti’l-beyâna vekîl olup mezbûrenin zâtını ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifân Osman Dede b. Ahmed ve Mustafa Çelebi b. Musa şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan babası mezbûr Ahmed meclis-i şer‘de Sâime bt. Ahmed tarafından tasdîka vekîl olup vekâleti nehc-i şer‘î-i mu‘teber üzre sâbite olan zevci Mahmud b. Abdullah mahzarında bi’l-vekâle ikrâr ve i‘tirâf edip akd-i âti’z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden yine medîne-i mezkûre mahallâtından Çavuş Kasım mahallesinde vâki‘ bir tarafı Halil Çelebi mülkü ve iki tarafı Ebû Bekir dâmâdı Mehmed Bey mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd fevkānî ve tahtânî iki bâb odaları ve sundurma ve Mehmed Bey ile müşterek bi’r-i mâ ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçeyi ve hudûd-ı mezkûr hâricinde vâki‘ tûlen beş ve arzan iki zirâ‘ kapı yeri ile mahdûd mülk menzilini cemî‘ tevâbi‘ ve levâhıkı ile müvekkile-i mezbûre Sâime Hâtun’a on bin beş yüz fıddî râyic-i fi’l-vakt akçeye tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî, bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve teslîm, ol dahi vech-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl ve kabz ve tesellüm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on bin beş yüz akçeyi yedinden bi’t-tamâm ahz u kabz edip menzil-i mahdûd-ı mezkûrda alâka ve medhalim yoktur, müvekkile-i mezbûre Sâime Hâtun’un mülk-i müşterâsı olmuşdur Keyfe mâ yeşâ’ ve yahtâr mutasarrıf olsun deyicek kayd şud.

Eyup 82 nolu sicil.indd 169 01.06.2011 15:54:35

Fî 28 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan b. Yusuf, Ahmed Beşe Çukadâr, Hasan b. Ali, Osman, Hasan b. Abdullah.

202 [38b-1] Mustafa Beşe b. Hasan'ın evini Âişe Hatun'a bey' bi'l-istiğlâl yoluyla satması

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbühü'l-Bâri-de Takyecibaşı mahallesi sâkinlerinden Mustafa Beşe b. Hasan meclis-i şer'de işbu bâ'isü'l-kitâb Âişe Hâtun tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup vekâleti ber nehc-i mu'teber şer'an vekâleti sâbite olan umdetü erbâbü't-tahrîr ve'l-kalem Mehmed Efendi b. Mehmed nâm vekîl mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Ahmed Paşazâde Abdülbâkī Bey ve bir tarafı Mehmed Ağa veresesi mülkü ve bir tarafı ba'zan Şeyh Hızırzâde Mehmed Çelebi mülkü ve ba'zan Çömlekçi Durmuş Beşe mülkü ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd dört bâb fevkânî ve iki bâb tahtânî oda ve bi'r-i mâ ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçe ve kenîfi müştemil mülk menzilimi bi cümleti't-tevâbi' müvekkile-i mezbûre Âişe Hâtun'a üç yüz esedî guruşa alâ tarîki'l-istiğlâl bey' ve teslîm, ol dahi tarîk-i mezbûr üzre iştirâ ve tesellüm ve kabûl ve ba'de't-tahliye ve't-tekābuz târih-i kitâbdan bir sene tamâmına değin üç bin altı yüz akçe icâre ile menzil-i mezbûr, müvekkile-i mezbûreye îcâr ve teslîm, ben dahi vech-i muharrer üzre istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde mâ vaka'a kayd şud.

Fî selhi Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. Veli Câbi-i Sultan Bayezid, Ömer Efendi b. İvaz, Mustafa Çelebi b. Mehmed Abacızâde, Mustafa Çelebi b. Ömer ve gayruhüm.

203 [38b-2] Eyüp'te Çömlekçi Hamamı ve Yeni Çeşme'ye yakın keniflerin mahkeme kararıyla yıktırılması

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -radiye anhu Rabbuhü'l-Bârî-de vâki' Aşçıbaşı mahallesi sâkinlerinden mefhar-i erbâbü't-tahrîr ve'l-kalem Sultan Bayezid Hân merhûm evkāfı Ruznâmçecisi Mehmed Efendi b. Mehmed ve Ömer Efendi b. İvaz ve Baba Haydar mahallesi İmâmı umdetü's-sâlikîn Şeyh Abdullah Efendi b. İsa ve Nazperver mahallesinden Ali Çelebi b. Süleyman ve merhûm ve mağfûrunleh Şehzâde Sultan Mehmed Han evkāfından Çömlekçi Hamamı demekle ma'rûf çifte hamamın Hamamcısı Mehmed Çavuş ve sâir cemâ'at-ı müslimîn bi esrihim mahfil-i kazâda her biri takrîr-i kelâm ve bast-ı merâm edip zikr olunan hamama ve Yeni Çeşme demekle ma'rûf çeşmeye cereyân eden suyolu Aşcıbaşı mahallesinde

Eyup 82 nolu sicil.indd 170 01.06.2011 15:54:35

sâkin Börekçi Osman Bey ve Davud Ağa mahallesinde sâkin İbrahim b. Mehmed ve Safiye Hâtun bt. Şaban ve Tüfenkçibaşı Muslu ve Muhsin b. Himmet ve Hüseyin Bey ve Hüsameddinzâde hemşîresi ve zırhçı Cafer Bey kızı Âişe Hâtun menzillerine karîb olmağın mezbûrûn zikr olunan su yoluna karîb kenîfler ihdâs etmeğin fazalâtları ol suyoluna girip hamam-ı mezkûr ve çeşme-i mezbûra suyunda râyiha-i kerîha şem eylediğimiz ecilden zikr olunan hamamda gusl ve o çeşme suyu[nu] şürbden istikrâh etmişizdir, husûs-ı mezbûru kāimmakām-ı sadr-ı âli hazretlerine arz u hâl eylediğimizde izn-i şer'le ve nâzır ağa ma'rifetiyle men' ve def' oluna deyû buyruldu-yı şerîf verilmişdir, kıbel-i şer'den nâib ta'yîn ve irsâl olunmak matlûbumuzdur dediklerinde savb-ı şer'den Mevlânâ Salih Mehmed Efendi irsâl olunup ol dahi hâssa suyolu nâzırı olan aynü'l-a'yân Ali Ağa ve sâir cemâ'at-ı müslimîn ile bâlâda isimleri mastûr olan kimesnelerin menzillerine varılıp her biri müşâhede olundukda fi'l-vâki' her birinin kenîfleri suyoluna karîb olmağla zararı muhakkak ve mukarrerdir deyû ba'de'l-icmâ' ve'l-ittifâk her biri kenîflerini kaldırıp suyoluna ba'îd olan mahalde binâ etmek üzre merkūmûna tenbîh birle mâ vak'ayı mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr, ba'de inhâ ve takrîr etmeğin kayd şud.

Fî 26 min Şevvâl sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Üstâd Mehmed Râh-ı âbî, Mustafa Çelebi Râh-ı âbî, Ahmed Beşe b. Mehmed, Mehmed b. Mahmud, Mehmed Çelebi b. Veli.

204 [38b-3] Markos v. Arzuman'ın Osat v. Mehram'da olan alacağının muslihûn tavassutu ile halli

Ermeni tâifesinden Margos v. Arzuman meclis-i şer'de yine tâife-i mezbûreden işbu hâmilü'l-vesîka Osat v. Mehram muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip merkūm Osat zimmetinde min ciheti'l-karzi'ş-şer'î bin yedi yüz akçe hakkım olup taleb eylediğimde inkâr ile cevâb vermeğin isbât sadedinde iken beynimize muslihûn tavassut edip sâlifü'z-zikr bin yedi yüz akçe da'vâsından merkūm Osat ile bin fıddî nakd-i râyic fi'l-vakt akçe üzerine beni inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezbûrü'n-na't bin akçeyi mesfûr Osat yedinden tamâmen alıp, kabz edip husûs-ı mezbûra müte'allika cemî' de'âvî ve mütâlebâtdan merkūm Osat'ın zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk kayd şud.

Fî 28 min Zilka'de sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Çelebi b. Ali, Hasan b. Abdullah, Ali b. Abdullah, Ahmed Beşe Çukadâr, Musa Çelebi b. Huddâm.

Eyup 82 nolu sicil.indd 171 01.06.2011 15:54:35

205 [39a-1] Zimmîlerden alınacak cizyelerin miktarı ve tahsil zamanlarının tuğralı cizye defterlerindeki esaslara göre yapılıp kimseye haksızlık yapılmaması

Hâssa-i İstanbul ve Havâs defterinden ifrâz-ı kefere tâifesinin bin [seksen] bir Ramazân-ı şerîfi gurresinden bin seksen iki Şa'bân'ı gâyetine değin uhdelerine edâsı lâzım gelen cizyeleri cem' ve tahsîl olunmak ( ) der-uhde olunup eline tuğralı ve nişânlı cizye defteri sûreti verilmeğin mûcebince vakt u zamânıyla tahsîl ve teslîm-i cizye ettirmek emrim ve buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda siz ki kadılarsız hâshâ-i İstanbul defteri keferesinin iki bin üç yüz yetmiş bir cizye hâneleri olup târih-i mezbûra mahsûb olmak üzre iki bin iki yüz otuz bir hânesinden ikişer yüz ellişer ve yüz kırk mu'âf hânesinden ikişer yüz seksener akçe ve ifrâz-ı Havâs defteri keferesinin yedi yüz otuz yedi hânelerinden ikişer yüz ellişer akçe cizyeleri ve hâne başına kırk akçe mîrî ulûfeleri irsâl olunan tuğralı ve nişânlı cizye defterleri mûcebince cem' ve tahsîl ettirip kimesneye ta'allül ve nizâ' ettirmiyesiz ve bundan mâ'adâ cihet-i mu'ayyene için ol mikdâr cizye hânelerinin her birine hânesinden kırkar akçe dahi aldırıp bundan ziyâde bir akçe almaya ve aldırmayasız ve cizye için olunan kâmil her guruşu hazîne-i âmire aldığı üzre ikişer akçe noksanıyla aldırıp ziyâde ve noksan aldırmayasız ve akçe alındıkda hâlisü'l-ayâr akçe aldırıp züyûf ve kızıl ve kırık akçe aldırmayasız ve cizye-i mezbûre için bin seksen Şa'bânı'nın birinci gününden tefâvütden gayri doksan sekiz bin üç yüz akçe ve yine sene-i mezbûre Ramazân-ı şerîfi gurresinden tefâvütden gayri kırk dokuz bin üç yüz akçe ve yine sene-i mezbûr Şevvâli'nin on birinci gününden tefâvütden gayri kırk dokuz bin üç yüz akçe ve yine mâh-ı mezbûrun yirmi üçüncü günü tefâvütden gayri kırk dokuz bin üç yüz akçe ki cem'an tefâvütden gayri iki yük doksan beş bin sekiz yüz akçe ve yine ber vech-i peşîn teslîm-i ciz[ye] olmuşdur kesr ve noksan-ı defterden ve naks-ı cizyeden hilâf-ı emr ve defter zulüm ve ta'addî ettirmiyesiz şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Fi'l-yevmi'r-râbi'-i aşer şehr-i Zilhicce sene semânîn ve elf.

Be yurd-ı Kal'a-i Kandiye

206 [39a-2] Mustafa Beşe b. Hasan'ın evini Âişe Hatun'a bey' bi'l-istiğlâl usulüyle satması

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî'de Takyeci Başı mahallesi sâkinlerinden Mustafa Beşe b. Hasan meclis-i şer'de işbu bâ'isetü'l-kitâb Âişe Hâtun tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup ber nehc-i mu'teber şer'î-i mu'teber şer'an vekâleti sâbite olan umdetü erbâbü't-tahrîr ve'l-kalem, zübdetü ashâbi't-tastîr ve'l-kalem Mehmed Efendi b. Mehmed nâm vekîl mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip

Eyup 82 nolu sicil.indd 172 01.06.2011 15:54:35

emlâkimden mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Ahmed Paşazâde Abdülbâkī Çelebi mülkü ve bir tarafı Mehmed Ağa veresesi mülkü ve bir tarafı ba‘zan Şeyh Hızırzâde Mehmed Çelebi mülkü ve ba‘zan Çömlekçi Durmuş mülkü ve bir tarafı Arabzâde Mehmed Çelebi mülkü ve tarîk-i âm ile mahdûd dört bâb fevkānî ve iki bâb tahtânî oda ve bi’r-i mâ ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçe ve kenîfi müştemil mülk menzilimi bi cümleti’t-tevâbi‘ ve’l-levâhık müvekkile-i mezbûre Âişe Hâtun’a üç yüz esedî guruşa alâ tarîki’l-istiğlâl bey‘ ve teslîm ol dahi tarîk-i merkūm üzre iştirâ ve tesellüm ve kabûl ve kabz edip zikr olunan üç yüz esedî guruşu tamâmen kabz eyledikden sonra müvekkile-i mezbûre menzil-i mahdûd-ı mezkûru ba‘de’t-tahliyeti’ş-şer‘iyye târih-i kitâbdan üç sene tamâmına değin beher sene üçer bin altışar yüz akçeyi ben sinîn-i mezbûrede cem‘an on bin sekiz yüz akçe icâre ile bana îcâr ve teslîm, ben dahi istîcâr ve tesellüm ve kabûl eyledim dedikde gıbbe’t-tasdîk kayd şud.

Fî Selhi Zilka‘de sene [10]81.

Şuhûdü’l-hâl: Mehmed Çelebi b. Veli Câbi-i Sultan Bayezid, Ömer Efendi b. İvaz, Mustafa Çelebi b. Mehmed, Mustafa b. Ömer.

207 [39b-1] Hicrî 1080 yılına ait muhtelif vergiler ve tahsil şartları

Vech-i tahrîr-i hurûf oldur ki

Mahrûse-i İstanbul’da vâki‘ cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfûrunleh Ebü’l-feth Sultan Mehmed Han Gāzi -tâbe serâhû- hazretlerinin câmi‘-i şerîf ve imâret-i âmireleri evkāf-ı şerîfi mukāta‘alarından vilâyet-i Rumeli’nde vâki‘ Terkos ve tevâbi‘i mukāta‘asının senesin maktû‘-ı kadîmî iki yük akçe olup işbu bin seksen bir Mart’ı ibtidâsından bir sene tamâmına değin zabt etmek üzre işbu bâ‘isü’l-kitâb kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Hasan Ağa -zîde kadruhû- tâlib ve râğıb olup mukāta‘a-i mezbûr, sene-i mezkûre mahsûb olmak üzre müşârun-ileyh deruhde ve iltizâm olunup kadîminden cânib-i vakf-ı şerîfe âid ve râci‘ olan a‘şâr-ı şer‘iyye ve rüsûm-ı örfiyye ve cürm ü cinâyet ve bâd-ı hevâ ve yava ve kaçgun ve resm-i bâğ[â]t, öşr-i bostan ve öşr-i kovan ve resm-i çayır ve öşr-i meyve ve tapuyı zemîn ve resm-i arûsâne ve mâl-ı gāib ve mâl-ı mefkūd ve beytülmâl-i âmme ve hâssa ve kul ve câriye müjdegânesi ve aynî müteveccihâtı hukūk ve rüsûm-ı şer‘iyye ve örfiyye ve evkāf-ı şerîf-i selâtîn min külli’l-vücûh maktû‘ü’l-kadem ve mefrûzü’l-kalem serbest olup ümenâsına teveccüh zabtı vâki‘ olan mahsûlât ahz u kabz edegelmişler iken müşârun-ileyh dahi ol vechile zabt edip ve meblağ-ı mezbûr iki yük akçe senesi için hesâbı üzre cânib-i vakf-ı şerîfe edâ ve teslîm etmek şartıyla taraf-ı âhardan bir vechile dahl etmiyeler deyû tevliyyetim hasebiyle işbu hurûf ketb olundu.

Eyup 82 nolu sicil.indd 173 01.06.2011 15:54:35

Tahrîren fî evâsıt-ı şehri Şa'bân sene semânîn ve elf.

Ali el-Mütevellî

208 [39b-2] Hasan Ağa'nın feragatı ile bir mukātaanın Osman Ağa'ya geçmesi

Mukāta'a-i mezbûre sene-i mezkûra mahsûb olmak üzre mezkûr Hasan Ağa bâ'isü'l-hurûf Osman Ağa'ya ferâgat edip defter-i evkāfta üzerine kayd olunup derûn-ı temessükte kayd-ı sarîh olunan şurût ve kuyûd üzre zabt ve tasarruf edip âhardan ferd müdâhale etmemek üzre işbu mahalle derkenâr olundu.

Fî evâili şehri Zilhicce sene semânîn ve elf.

el-Mütevellî Ali Ağa

209 [39b-3] Terkos'ta bulunan Fâtih Sultan Mehmed vakıfları mukātaasının Mahmud Çelebi'ye havale olunduğu

Bin seksen bir senesine mahsûb olmak üzre merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Mehmed -tâbe serâhu- evkāfından Terkos'da mukāta'ası hâlen der-uhdemizde olup bir sene tamâmına değin zabt olunan tarafımızdan bizim fahrü's-sâdât es-Seyyid Mahmud Çelebi'yi vekîl nasb ve ta'yîn olunmuşdur. Siz ki mukāta'a-i mezkûre ahâlîlerisiz mezbûr es-Seyyid Mahmud Çelebi vardıkda üzerinize zâbit bilip ba'de's-sübût vâki' olan hukūkāt ve rüsûmât ve resm-i cinâyet, mâl-ı mefkūda, bâd-ı hevâ, beytülmâl ve hâssa bir karyeden bir karyeye firâr eden, vâki' olan yava kadîmü'l-eyyâmdan zabt edenler ne minvâl üzre zabt u bast edegelmişler ise mezbûr es-Seyyid Mahmud Çelebi dahi ol minvâl üzre zabt ve rabt edip ferden mine'l-efrâd kimesne dahl ve ta'arruz etmeyeler bâbında işbu defter yedine vaz' olundu vakt-i hâcette ihticâc eyleyesiz.

8 Zilka'de sene [10]81.

el-Fakîr an ağa-yı Emin Beşe b. Hüseyin.

Vasale ileynâ fî 8 Zilka'de sene 1081.

210 [40a-1] Eyüp Sultan Vakfı'na ait bazı gelirlerin tahsilini Hacı Hüseyin b. Mustafa'nın üzerine aldığı

Vech-i tahrîr-i hurûf oldur ki

Civâr-ı Kostantıniyye'de âsûde olan medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -aleyhi rahmeti'l-Bârî- hazretlerinin evkāf-ı şerîfeleri mahsûlâtından olup medîne-i mezbûrenin ihtisâbı ve resm-i kantâriyesi ve bâc ve bâzârı ve ihtisâba müte'allik cüz'î

Eyup 82 nolu sicil.indd 174 01.06.2011 15:54:35

ve küllî mahsûlâtı hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet makrûnuyla vakf-ı şerîfe hâsıl kayd olunmağın işbu bin seksen bir Mart'ı ibtidâsından bir sene tamâmına değin işbu hâzihi'l-hurûf Hacı Hüseyin b. Mustafa nâm kimesne tâlib ve râğıb olup maktû'-ı kadîmî üzre senesi kırk bin altı yüz yirmi akçe olup tevliyyetim hasebiyle mezkûrların üzerine der-uhde olunup kısmet-i yevmiyesinde beher şehr taraf-ı vakf-ı şerîfe üçer bin üç yüzer seksen beşer akçe edâ ve teslîm ile tasarrufuna kimesne mâni' olmaya.

Tahrîren fî gurre-i Zilka'de sene 1081.

el-Fakîr Hasan el-Mütevellî.

211 [40a-2] Küçükçekmece ahalisinin menzil vergilerinin tenzil olunduğu

Akzâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, ma'denü'l-fazlı ve'l-yakîn vâris-i ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn Mevlânâ Haslar kadısı -zîde fezâilühû- tevkī'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kazâ-i mezbûra tâbi' Küçükçekmece ahâlîsi hâlâ mahrûse-i Edirne'den Dersaâdet'ime arz u hâl gönderip bundan akdem Silivri menziline teslîmi fermânım olan menzil bârgirleri için Küçükçekmece ahâlîsinden altı yüz yirmi dört keyl şa'îr ve iki yüz yirmi altı kantar saman havâle ve ta'yîn olunmağla bir vechile iktidârımız yoktur deyû i'lâm ettiklerinde menzil, tenzîl olunmağla taleb olunmaya deyû fermânım olmuşdur, buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel edip dahi menzil-i mezbûr tenzîl olunmağla mukaddemâ Küçükçekmece ahâlîsinden havâle ve ta'yîn olunan altı yüz yirmi dört keyl şa'îr ve iki yüz yirmi altı kantar saman talebiyle nâhiye-i mezbûre ahâlîleri[ni] rencîde ve remîde ettirmiyesiz şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî 10 Şevvâl sene [10]81.

Be makām-ı Edirne

212 [40a-3] İstanbul'a gelen suyollarında ve mîrî bahçelerde çalışan köylülere verilen muafiyetlere ilişilmemesi ve onların rencide edilmemesi

İzzetlü, fazîletlü efendi hazretlerinin meclis-i şerîf-i efâzıl-nişîn ve mahfil-i münîf-i fezâil-karînleri savbına mezîd-i ikrâm birle der-i da'vât-ı sâfiyât, muhabbet-âyât ithâfından sonra inhâ-i muhlisâne olunan budur ki fîmâ ba'd benim izzetlü efendim merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Süleyman Hân -aleyhi'r-rahmetü ve'l-gufrân-hazretlerinin İstanbul'a getirdiği suyolları hizmetinde ve mîrî bahçelerin suyolları hizmetin eden kurâlar hizmetleri mukābelesinde haraç ve avârız ve nüzül ve sâir tekâlîfden mu'âflar iken hâlâ Silivri menziline imdâd için Küçükçekmece

Eyup 82 nolu sicil.indd 175 01.06.2011 15:54:35

nâhiyesi ahâlîsi kurâ-yı mezbûreyi rencîde eylemeleriyle imdi ellerinde olan hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûn mûcebince rencîde ve remîde ettirilmemek bâbında mektûb tahrîr ve irsâl olundu, ledâ şerefü'l-vusûl me'mûldür ki vech-i meşrûh üzre suyollarına ve mîrî bahçelere hizmet eden kurâ re'âyâlarına ol makûle hilâf-ı hatt-ı hümâyûn teklîf ile Küçükçekmece ahâlîsi rencîde ve remîde ettirilmeye bâkī ( ) mine'l-muhibbi'l-muhlis Ahmed ed-defterî hâlâ.

Sene [10]81.

Vasale ileynâ fî selhi Şevvâl.

213 [40a-4] Zoma v. Niko'nun Yuvan v. Dimitri'ye olan borcunu beş adet bağını takas etmek suretiyle kapatması

Vilâyet-i Rumeli'nde Gölükesri kazâsına tâbi' Lecişte nâm karye sâkinlerinden Zoma v. Niko nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîfde işbu bâ'isü'r-rakīm Yuvan v. Dimitri muvâcehelerinde ikrâr ve i'tirâf edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik emlâkimden karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Mehmed Çelebi mülkü ve bir tarafı Atmaca mülkü ve bir tarafı Kergen nâm zimmî mülkü ve taraf-ı râbi'i çayır ile mahdûd iki bâb tahtânî oda ve bir fırın ve bi'r-i mâ ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire bahçeyi müştemil mülk menzilimi bi cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve yine karye-i mezbûrede bağlar dâhilinde Serdâr Bağı kurbunda vâki' ma'lûmü'l-hudûd tahmînen bir buçuk dönüm bir kıt'a ve yine kilise kurbunda vâki' iki kıt'a ve yine yol kurbunda müşterî-i mezbûrun bağına muttasıl bir kıt'a ve yine Langa demekle ma'rûf mahalde bir kıt'a ki cem'an beş kıt'a mülk bağlarımı dahi bi safkatin vâhidetin mezbûr Yuvan'a altmış kıt'a esedî guruşa tarafeynden îcâb ve kabûlü [hâvî] bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve teslîm, ol dahi minvâl-i muharrer üzre iştirâ ve kabûl eyledikden sonra semeni olan mezbûrü'n-na't altmış guruşu müşterî-i mezbûr Yuvan'a zimmetimde lâzımü'l-edâ deynim olan altmış kıt'a esedî guruşa takās eylediğimde ol dahi mukāssa ve kabûl edip menzil-i mahdûd-ı mezkûr ve mârrü'z-zikr beş kıt'a bağları mahallinde zabt ve tasarrufa mesfûru taslît eyledim dedikde kayd şud.

Fî 3 min Zilhicce sene [10]81.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Çelebi Serbölük, Mehmed Çelebi b. Mahmud, Yorgi v. Niko, Mento v. Hıristo, Yuvan v. Niko.

214 [40b-1] 1081 senesine mahsusen Haslar kazası dahilinden alınmakta olan kürekçi avârız bedellerinin defter mûcebince tahsili

Akzâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, ma'denü'l-fazlı ve'l-yakīn vârisü ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn hüccetü'l-hakkı ale'l-halkı ecma'în el-muhtâs

Eyup 82 nolu sicil.indd 176 01.06.2011 15:54:35

bi mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevlânâ Haslar kadısı -zîdet fezâilühû- tevkī'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki inşâallâhu te'âlâ evvel-i bahâr-ı huceste-âsârda deryâ yüzüne çıkacak donanma-yı hümâyûnum kadırgaları için ziyâde mühimmât tedâriki lâzım gelmekle kazâ-i mezbûrda vâki' kürekçi hânesi olan yüz yirmi avârız hânelerinin bin seksen senesine mahsûb olmak üzre kürekçi bedeli avârızları tersâne-i âmirem mühimmâtı için ta'yîn olunup hazîne-i âmiremden mühürlü ve nişânlı mevkūfât defteri sûreti verilmekle mûcebince her bir hânesinden dörder yüz yirmi dokuzar akçe kürekçi bedeli avârızları vakt ü zamânıyla cem' ve tahsîl ve tersâne-i âmirem mühimmâtı için teslîm-i tersâne ettirilmek fermânım olmuşdur, buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel edip dahi te'hîr ve tevakkuf eylemeyip târih-i mezbûra mahsûb olmak üzre ol mikdâr avârız hânelerinin her bir hânesinden dörder yüz yirmi dokuzar akçe kürekçi avârızları irsâl olunan mühürlü ve nişânlı mevkūfât defteri sûreti mûcebince cem' ve tahsîl ve vakt ü zamânıyla teslîm-i tersâne edip ve teslîm olunduğuna tersâne emîninden temessük aldırıp ol temessükü mevkūfât defterine kayd ettiresin ve bundan mâ'adâ tersâne-i âmirem harcı için on beşer akçe cem' eden mübâşirin cihet-i ma'îşeti için onar akçe ta'yîn olunmuşdur, ziyâde bir akçe alınmaya ve aldırmayasız ve verilen riyâl ve esedî guruşa hazîne-i âmirem alındığı üzre sağ akçe hesâbınca verdirip ziyân ve noksan verdirmiyesin ve akçe verildikde hâlisü'l-ayâr akçe verdirip züyûf ve kızıl ve kırık akçe aldırmayasın kendi defterini ve makbûzâtını ve hilâf-ı emr ve defter, zulm ve ta'addîden be gāyet ihtirâz eyleyesin şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-âşir [min] şehri Ramazân sene ihdâ ve semânîn ve elf.

Be makām-ı Edirne.

Defter-i hânehâ-i avârız, kazâ-yı Haslar nâm-ı diğer Ebî Eyyûb el-Ensârî sene Ramazân [10]81

Deyn-i Apostol 120 hâne, her hânenin avârız bedeli 429 akçe [cem'an] 51.480 akçe.

Tahrîren fî 9 Ramazân sene [10]81.

el-Fakîr Mustafa

215 [40b-2] Çekmece'den Tuzla'ya kadar İstanbul civarında bulunup düğünlerde çalgı çalanlardan alınacak vergiler

Vech-i tahrîr-i hurûf oldur ki

Hazret-i Eyyûb nâhiyelerinden Litros ve Çekmece ve Silivri ve Ereğli'ye varınca ve Gelveri-i Istranca'ya varınca ve Çatalca ve Terkos nâhiyelerine varınca ve Fener'den ve Büyükdere'den Tophâne'ye gelince ve Üsküdar nevâhîsinden İrva ve

Eyup 82 nolu sicil.indd 177 01.06.2011 15:54:36

Şile ve Gekvize ve Pendik ve Kartal ve Katırlı ve Tuzla'ya varınca bu zikr olunan kazâ ve kurâlarda vâki' olan çalıcı mehterlerin üzerlerine tarafımızdan işbu bâ'is-i varaka Mustafa Beşe'yi mehterbaşı ta'yîn eylemişizdir, kānûn-ı kadîm üzre kefere düğünlerinden otuzar akçe ve Müslüman düğünlerinden yirmişer akçe alına ve nişânlardan dahi yirmişer akçe alına ve nekkāre çalanlardan birer esedî alına ve zilli kaba zurnadan dahi birer esedî alına. Bu minvâl üzre zikr olunan kadı efendi hazretlerinin taht-ı kazâlarında vâki' olan düğünlerden kānûn üzre rencîde olunmayıp sa'âdetlü pâdişâhın mehterhânesinin avâyidi olan akçelerine muhâlefet ettirmeyip alıveresiz ve zimmîleri paskalyasında çalgı çalanlardan kul başına onar akçe alına.

Tahrîren fî mâh-ı Muharrem sene [10]81.

el-Fakîr Mehmed Ağa

Derkenâr: Mûcebince şer'le zabt ettirilmek bâbında buyruldu. Fî 5 Za. sene [10]81.

Derkenâr: Çalıcı mehterlerin tezkiresidir.

216 [40b-3] Eyüp subaşılığının Hasan Bey'e tevcihi

Vech-i tahrîr-i hurûf oldur ki

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -aleyhi rahmeti'l-Bârî- hazretlerinin subaşılığı vakfa hâsıl kayd olunmağın beher şehr dörder yüz akçe ile subaşıları ref' olunup yerine işbu hâfızü'l-hurûf Hasan Bey beher şehr altışar yüz akçe deruhde edip vakfa enfa' olmağın işbu bin seksen bir Muharrem'i ibtidâsından üç ay tamâmına değin mezkûr Hasan Bey mutasarrıf olması için işbu temessük tahrîr olunup yedine vaz' ve def' olundu.

Fî gurre-i Zilka'de sene [10]81.

el-Fakîr Hasan, el-Mütevellî

217 [41a-1] el-Hâc Hüsrev mahallesi halkından Hasan isimli bir zatın muhallefâtı

Muhallefâtü'l-merhûm Hasan mâte min kabl-i sâkinen bi mahalleti el-Hâc Hüsrev bi medînet-i Ebî Eyyûb el-Ensârî ve tereke zevceten med'uvveten Emine bt. Şaban. Velâ vârise fi'z-zâhir illâ emîn-i beytülmâl ve hüve Ali Ağa el-Mütevellî ale'l-vakfi'l-hazreti'l-müşârun-ileyh.

Vaka'a't-tahrîr fî 20 min şehri Ramazân sene 1081.

Eyup 82 nolu sicil.indd 178 01.06.2011 15:54:36

Nakd-i esedî, bi hesâbı harc	32	3.728
Mâî yelek	1	570
Neftî köhne serhaddî	1	066
Neftî ferâce	1	400
Benefş der çakşırî	1	169
Mısır alacası, halâlî	1	99
Köhne çuka kavuk	1	25
Köhne mâî zıbın	1	10
Don, gömlek ve makrama		60
Aba kaput		89
Beyaz künye		65
Zevcesine mehri ve rub‘ hissesi mukābili, bi tarîki’s-sulh		1.700
Dellâliye		30
Hammâliye		3
Resm-i âdî ve sâir harc-ı lâzıme		250
Resm-i dîdebâniye el-ihrâcât		500
Çukadâra		20
İhzâriye		15
Müjdegân		78
Harc-ı hüccet-i sulh		95
Yekûn		2.693

Sahhe’l-bâkī fî yed-i beyti’l-mâli’l-mütevellî Ali Ağa berâ-yı vakf 2.600.

218 [41a-2] Himmet b. Mahmud’un muhallefâtı

Muhallefâtü Himmet b. Mahmud mâte min kabl sâkinen be mahalleti Takyeci-başı min mahallâtı medîneti Hazreti Ebî Eyyûb el-Ensârî mâte ve tereke zevcetân med‘uvvetân Saliha ve Sultan ve ibnen sagīren med‘uvven Abdullah ve’l-verâsetü lehümâ minhüm.

Vaka‘a’t-tahrîr fî’l-yevmi’s-sânî-i aşer min Şevvâli’l-mükerrem 1081.

Eyup 82 nolu sicil.indd 179 01.06.2011 15:54:36

Güğüm	1	266
Tencere	1	170
Alaca kaftan	10	560
İhrâm	1	33
Kilim	1	175
Kilim	1	143
Yorgan		78
Kebe		136
Kilim		126
Mâî kürk	1	430
Kırmızı ihrâm		110
Alaca ridâ?		38
Orta keçe	1	259
Çintiyân	1	128
Sahan	2	125
Bakraç	1	60
Kahve ibriği	1	59
Heybe	1	15
Sarık	1	81
Sarık	2	150
Terlik	2	69
Neftî şâlî	1	100
Çizme	1	60
Sahan	2	26
Kuşak	2	16
Kuşak	1	68
Kapama	1	50
Dimi	1	55
Çakşır	1	50
Don	4	38
Gömlek	2	20
Zıbın	1	81

Eyup 82 nolu sicil.indd 180 01.06.2011 15:54:36

Zıbın	1	32
Yapınca	1	120
Şal	1	39
Çuval	3	110
Cem'an yekûn		4.256
Minhe'l-ihrâcât		
Techîz ve tekfîn		1.200
Dellâliye		84
Dükkân kirâsı		48
Resm-i âdi		120
Kalemiyye ve imzâiyye		75
Harc-ı hüccet ve nafaka ve vesâyet		310
Cem'an yekûn		1.826
Sahha'l-bâkī yekûn		2.319

Müteveffâ-yı mezbûrun zevcelerinin mehirleri ve sâir isbât olununca düyûnu olmağla meblağ-ı mezbûr taksîm olunmayıp dahi yedine alâ tarîki'l-emâne def' ve teslîm olundu.

219 [41a-3] Eyüp mahallesinden Fâtıma Hanım'ın muhallefâtı

Muhallefâtü'l-merhûm[e] Fâtıma bt. Mehmed mâte[t] min kabl sâkineten be mahalleti Hazreti Ebî Eyyûb el-Ensârî ve tereke zevcen med'uvven Ali b. Hasan velehû sagīren med'uvven Mustafa ve binten med'uvveten Âişe ve eben med'uvven Mehmed ve ümmen med'uvveten Meryem ve'l-verâsetü münhasıratün fehüm.

Vaka'a't-tahrîr fî'l-yevmi's-sâbi'-i aşer min Şevvâl seneti ihdâ ve semânîn ve elf.

Minder	1	99
Döşek	1	300
Orta keçesi	1	380
Sîm ön kuşak		400
Tencere	1	240
Sahan	3	143
Leğen	1	120
Hamam tası	1	40

Eyup 82 nolu sicil.indd 181 01.06.2011 15:54:36

Keçe	2	280
Minder	1	150
Yastık	2	371
Sini	1	361
Tencere	1	90
Ayna	1	60
Sahan	4	170
Tencere	1	150
Döşek	1	200
Yorgan	1	91
Minder	1	100
Alaca sandal		173
Entari	1	80
Yüz yastığı	3	137
Bohça	1	140
Şem'dân	1	71
Tepsi	1	180
Maşraba	1	35
Döşek	1	425
Yastık	2	300
Yorgan	1	71
Mor ferâce	1	800
Çarşaf	3	200
Makrama	1	100
Yorgan		240
Yastık	2	224
Sandal kaftan	1	302
Mehr-i müeccel		1.500
Cem'an yekûn		8.722
Minhe'l-ihrâcât		
Dellâliye		140?
Dükkân kirâsı		70

Eyup 82 nolu sicil.indd 182 01.06.2011 15:54:36

Resm		200
Kalemiyye		60
Çukadâr		30
İhzâriye		15
Hammâliye		25
Yekûn		535
El-bâkī li't-taksîm		8.187
Hisse-i zevc		2.046
Hisse-i eb		1.363
Hisse-i üm		1.363
Hisse-i ibn		2.276
Hisse-i bint		1.138

Sah

220 [41b-1] Dârüssaâde Ağası Abbas Ağa'nın vakıf hamamına Kırkçeşme sularından iki buçuk lüle su tahsisi

Nişân-ı şerîf-i âlîşândır

Çûn mâ'-i zülâl-i inâyet, Hüdâ-yı lâ yezâl celle şânühû ani'ş-şebîh ve'n-nazîr ve'n-nisâl yed-i fehvâ-yı izzet-ihtivâ-yı ve mine'l-mâ'i külle şey'in hayy inâyet bahşâ-yı besâtînü'l-mâl ve tenehhür? fezâ-yı reyyân? cümle ahvâl ve…? âsâr-ı şevket ve iclâlimiz ümenâ-yı …? resân etmekle şükran alâ hâze'n-ni'am, zimmet-i himmet-i vâlâ, nehmet-i pâdişâhâneme ehem ve elzem oldu ki ibâd-ı inâyet mu'tâdın, gülşen-i dilgüşâ-yı merâmları katarât-ı ber-nevâ-yı hüsrevânem ile serbesti-i zebân ve riyâz-ı hoş hevâ-yı mihmânları reşehât-ı fazl-ı efdâl-i dîvânım ile hemîşe şâdân ve hândân olalar. Binâen alâ zâlik bi'l-fi'l Dârü's-sa'âdetim ağası olup nâzır-ı evkāf-ı Harameynü'ş-şerîfeyn olan işbu râfi'-i tevkī'-i refi'ü'ş-şân-ı şehriyârî ve nâkıl-ı yarlığ-ı belîğ-i meserret-ünvân-ı tâcidârî, iftihârü'l-havâs ve'l-mukarrabîn, mu'temedü'l-mülûk ve's-selâtîn Abbas Ağa -dâme ulüvvuhû- nun tarafından vekîl olup evkāf mütevellîsi olan Dergâh-ı mu'allâm kapıcılarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Cafer -zîde kadruhû- südde-i sa'âdetime gelip ağa-yı müşârun-ileyh mahmiye-i İstanbul'da müceddeden binâ ve vakf eylediği hamamlara cârî olmak üzre Haslar kazâsı muzâfâtından Terkos nâhiyesine tâbi' Kırk Çeşme Suyu başında Selhhâne Deresi nâm vâdîden denize cereyân eden mâ'ı vâdî-i mezbûrdan iki dağ aşırıp lağım ve bacalar ile beyne'n-nâs Çifte Havuz demekle ma'rûf havuza karîb Tobus Pınarı nâm vâdîden zikr olunan Çifte Havuz'a muttasıl olan Kırk Çeşme Suyu'na ilhâk olunan suyun üzerine varılıp ne mikdâr su mevcûd

Eyup 82 nolu sicil.indd 183 01.06.2011 15:54:37

olduğu vezn ve ayâr ve keşf ve tahrîr olunmak için ma'rifet-i şer' ile mûmâ-ileyhin vekîli muvâcehesinde bi'l-fi'l Hâssa mi'mârbaşı ve suyolu nâzırı kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mustafa ve Ali -zîde mecduhûmâ- ile suyolcular Kethüdâsı Veli ve el-Hâc Abbas ve Hacı Abdülganî ve Hacı Mustafa ve Uzun Mehmed ve sâir su ahvâline vukūfu olan bî-garaz müslimîn ile zikr olunan mevzi'a varılıp mâ'-i mezbûr otuz iki aded boş baca ve altı aded ma'mûr baca ve altı yüz altmış altı kulacık lağım ile ihdâs olunan suyolu ile Tobus Pınarı Deresi'nden havz-ı mezbûra muttasıl olan suya ilhâk olunduğu mekân müşâhed olundukda kâmil üç lüle mâ'-i cârî mevcûd olup kānûn üzre nısf lülesi hakk-ı mecrâ verilip bâkī kalan iki buçuk lülesi ağa-yı müşârun-ileyhe vakf eylediği hamamlara cârî olmak üzre sene ihdâ semânîn ve elf Şa'bânü'l-mu'azzamı evâhirinde bi'l-fi'l evkāf müfettişi olan iftihârü'l-ulemâi'l-muhakkikīn Mevlânâ İbrahim Efendi -zîde fezâilühû- mümzâ ve mahtûm hüccet-i şer'iyye vermekle mûcebince işbu berât-ı hümâyûn-ı mevhibet-meşhûnu verdim, min ba'de'l-yevm ağa-yı müşârun-ileyhin vech-i meşrûh üzre cem' ve tahsîl eylediği üç lüle suyun kānûn üzre bir buçuk lülesi hakk-ı mecrâ alıkonulup bâkī kalan kâmil ile buçuk lüle suyu zikr olunan hamamlara Keyfe mâ yeşâ' ve yahtâr icrâ ettirilip ol bâbda âferîdeden hiç âhad kâinen men kân, keyfe mâ kân vechen mine'l-vücûh mâni' ve dâfi' ve râfi' ve münâzi' ve müzâhim olmayıp ve dahl [ve ta'arruz] kılmayalar şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'tinâ ve i'timâd kılalar.

Tahrîren fî evâsıt-ı şehri Ramazâni'l-mübârek sene ihdâ ve semânîn ve elf.

Be makām-ı İstanbul

Derkenâr: Sâbıkan Dârü's-sa'âde ağası Abbas Ağa'nın hamamlarının suyunun hüccet-i şer'iyyesi mûcebince olan fermân kaydıdır.

221 [42a-1] Küçükçekmece reâyâsından defter mûcebinde sürsat akçesi alınıp fazladan teklif yüklenmemesi

Akzâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, ma'denü'l-fazlı ve'l-yakīn, vâris-i ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn, hüccetü'l-Hakkı ale'l-halkı ecma'în el-muhtâs bi mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Haslar kadısı -zîde fezâilühû- tevkī'-i refī'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki kazâ-yı mezbûre muzâfâtından Küçükçekmece re'âyâsı hâlâ ordu-yı hümâyûnuma âdem ve arz-ı hâl gönderip bir asker-i İslâm için tahsîli fermân olunan sürsat ber mûceb-i emr ve defter edâ edip lâkin hîn-i tevzî'de celb-i mâl için sürsat zahîresini her karyenin tahammülüne göre tevzî' etmeyip ba'zı karyelere noksan ve ba'zı karyelere ziyâde tahmîl edip ta'addî ederler deyû bildirip, her karyenin hallerine ve tahammüllerine göre tevzî' olunup kimesneye ta'addî ve tecâvüz ettirilmemek bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden imdi vech-i meşrûh üzre amel olunmak fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda husûsu mezbûra mukayyed olup

Eyup 82 nolu sicil.indd 184 01.06.2011 15:54:37

göresiz nâhiye-i mezbûreden ihrâcı fermânım olan sürsat zahîresi her karyenin tahammülüne göre a'lâ ve ednâ ve evsât i'tibârıyla tevzî' olunup ba'zısına ziyâde ve ba'zısına noksan üzre tevzî' olunup ta'addî olunduğu mukarrer ise ol takdîrce her karyenin hâline ve tahammüllerine göre hak ve adl üzre tevzî' ettirip zulm ve ta'addîden be gāyet ihtirâz eyleyesiz.

Fi'l-yevmi's-sâdis [min] şehri Saferi'l-hayr sene ihdâ ve semânîn ve elf.

Vasale ileynâ fi'l-yevmi'l-âşir min Ramazân seneti'l-mezbûre.

222 [42a-2] Küçükçekmece ve Eyüp reâyâsından mevkufat defter mûcebinde sürsat akçesi alınıp fazladan vergi yüklenmemesi

Akzâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, ma'denü'l-fazlı ve'l-yakīn, vâris-i ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn, hüccetü'l-Hakkı ale'l-halkı ecma'în el-muhtâs bi mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Haslar kadısı -zîde fazluhû- tevkī'-i refī'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Küçükçekmece nâhiyesi ahâlîsi hâlâ ordu-yı hümâyûnuma arzuhâl sunup nâhiye-i mezbûre re'âyâsı zebûn ve fakirü'l-hâl olup mürûr ve ubûr eden kapıcıbaşı ve elçi ve sâir fermân-ı şerîf ile vâki' olan mesârif ve tekâlîfi bi't-tamâm edâ edip lâkin Haslar kazâsı re'âyâsı bizim ile ma'an vâki' olan sürsat ve iştirâyı çekegelip ve sâir mesârifi vermekde ta'allül ve inâd eylediklerin bildirip inâyet ricâ eyledikleri ecilden hazîne-i âmirede mahfûz olan mevkūfât defterlerine nazar olundukda nâhiye-i Küçükçekmece ma'a Eyyûb-i Ensârî sürsat ve iştirâya dâhil olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın imdi vech-i meşrûh üzre amel olunmak fermânım olmuşdur, buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel edip dahi defterde mastûr olduğu üzre vâki' olan sürsat ve iştirâyı Küçükçekmece ma'a Eyyûb-ı Ensârî ahâlîleri ile edâ ettirip hilâf-ı emr-i şerîf kimesneye ta'allül ve nizâ' ettirmeyesiz şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' aşer [min] şehri Saferi'l-hayr sene ihdâ ve semânîn ve elf.

Be makām-ı mahrûse-i Edirne.

Vasale ileynâ fi'l-yevmi'l-hâmisi aşer min Ramazân seneti'l-mezbûre.

Derkenâr: Yedlerinde olan emr-i şerîf-i âlîşân mûcebince vâki' olan tekâlîfi ma'an çekeler, ta'allül ettirilmeye deyû buyruldu.

223 [42b-1] Dârüssaâde Ağası Abbas Ağa'nın vakıf hamamına tahsis olunan Kırkçeşme sularından iki buçuk lüle suyun tekrar ölçümünün yapıldığı

Hâlâ Dârü's-sa'âdeti'ş-şerîfe ağası olan umdetü'l-efâhim ve'l-e'âlî sâhibü'l-me'âsir ve'l-me'âlî rüknü'l-ganiyyeti'l-aliyyeti's-sultâniyye, mukarribü'l-hazret-i's-seniy-

Eyup 82 nolu sicil.indd 185 01.06.2011 15:54:37

yeti'l-hâkāniyye, el-mevsûf bi meratibi'ş-şiyem ve mekârimi'l-ahlâk, el-ma'rûf bi mehâsini'l-kerem fî eknâfi'l-âfâk Hazret-i Abbas Ağa b. Abdürrezzak hazretlerinin hizmetiyle şeref-yâb ve evkāf-ı şerîfelerine meşrûtiyyet üzre bi'l-fi'l mütevellî olan bâ'isü'l-vesîka Cafer Ağa b. Mehmed nâm bevvâb-ı sultânî meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde takrîr-i kelâm edip ağa-yı müşârun-ileyh hazretleri Haslar kazâsına tâbi' Terkos nâhiyesinde Kırk Çeşme Suyu başında Selhhâne Deresi nâm vâdîden nübû' ve taşra denize cereyân eden mâ'ı, vâdî-i mezbûrdan iki dağ aşırıp lağım ve bacalar ile beyne'n-nâs Çifte Havuz demekle ma'rûf havuza karîb Tobus Pınarı nâm vâdîye izn-i sultânî ile zikr olunan Çifte Havuz'a nasb olan Kırk Çeşme Suyu'na ilhâk ve mahmiye-i İstanbul'da müceddeden binâ ve ihyâ ve vakf buyurdukları hamama icrâ buyurmuşlar idi, el-hâletü hâzihî mâ'-i mezkûrun üzerine varılıp ne mikdâr su mevcûd olduğu vezn ve ayâr ve keşf ve tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde bu fakîr ve hâssa mi'mârbaşısı olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim, câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim Mustafa Ağa b. İbrahim ve hâssa suyolu nâzırı umde'l-a'yân ve'l-e'âlî Ali Ağa b. Nurullah ve hâssa suyolcularının kethüdâsı olan Veli Bey b. Ramazan ve suyolcularından el-Hâc Abbas b. Ahmed ve el-Hâc Abdülganî b. Abdullah ve el-Hâc Mustafa b. Hasan ve Uzun Usta Mehmed b. Abdülkerim ve zeyl-i vesîkada isimleri mastûr müslimîn ile zikr olunan mevzi'a varılıp fi'l-vâki' mâ'-i mezkûr otuz iki aded boş baca ve altı aded ma'mûr baca ve altı yüz altmış altı kulacık lağım ile ihdâs olunan suyolu ile sâlifü'z-zikr Tobus Pınarı Deresi'nden gelip havz-ı mezbûra mansab olan suya ilhâk olunduğu mu'âyene ve müşâhede olundukdan sonra suyolculara mahsûs ve mu'ayyen mi'yâr ile mâ'-i mezkûr mahall-i mezbûrda vezn ve ayâr olundukda kâmil üç lüle mâ'-i hâlis mevcûd olup ber mu'tâd-ı kadîm nısf lülesi hakk-ı mecrâ verilip hamamlara ancak iki buçuk lüle su vâsıl olur deyû müşârun-ileyh Mi'mârbaşı el-Hâc Mustafa Ağa ve mûmâ-ileyh Nâzır Ali Ağa ve mezbûrûn suyolcular icmâ' ve ittifâk eylediklerinde mâ vaka'a ketb olundu.

Evâhiri Şa'bânü'l-mu'azzam sene ihdâ ve semânîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Efendi Muhâsebeci, Mukāta'acı Ali Efendi, Süleyman Ağa b. Hazret-i Kethüdâ Ağa, Hasan Bey b. Süleyman, el-Hâc Mehmed Bey b. Mustafa, Ömer Beşe b. İbrahim, Mahmud Beşe b. Abdullah, Ömer Beşe b. Mustafa, Osman Bey b. Halil, Mustafa Bey b. Ali, el-Hâc Mustafa, Mehmed Bey b. Ali el-emru hasbemâ

224 [43a-1] Küçükçekmece, Eyüp ve Hasköy reâyâsından sürsat usulü toplanan arpayı eda edip ihmal ve haksızlığa meydan verilmemesi

Düstûr-ı mükerrem, müşîr-i mufahham, nizâmü'l-âlem, müdebbir-i umûru'l-cumhûr, bi'l-fikri's-sâbık, mütemmim-i mehâmmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâ'ib, el-

Eyup 82 nolu sicil.indd 186 01.06.2011 15:54:37

mahfûf bi sunûfi avâtıfi'l-meliki'l-a'lâ Âsitâne-i sa'âdetimde kāimmakāmım olan Vezîr İbrahim Paşa -edâmallâhu iclâlehû- ve kâdı'l-kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, ma'denü'l-fazlı ve'l-yakīn, vâris-i ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn, hüccetü'l-Hakkı ale'l-halkı ecma'în el-muhtâs bi mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Haslar kadısı -zîdet fezâiluhû- tevkī'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Haslar kazâsı muzâfâtından Küçükçekmece re'âyâsı hâlâ ordu-yı hümâyûnuma âdem ve arzuhâl gönderip mezbûrlar bin seksen senesinde fermânım olan sürsat iştirâsı zahîresin hisselerine düşen cümle karye re'âyâsıyla edâ edip lâkin kazâ-yı mezbûra tâbi' mezbûrlar ile ma'an ve iştirâ arpasın vermek üzre deftere kayd olunan Eyyûb-ı Ensârî ve Hasköy ahâlîsi hisselerine düşen iki yüz elli kile arpayı vermemek için ellerine hüccet alıp vermekde ta'allül eylediklerin i'lâm eyledikleri ecilden hazîne-i âmiremde mahfûz olan mevkūfât defterlerine nazar olundukda bundan akdem bin seksen senesinde Selânik Kışlağı için her bir kilesi on ikişer akçeye olmak üzre Eyyûb-ı Ensârî ve Hasköy karyesi ve Küçükçekmece ile ma'an bin kile şa'îr iştirâsı fermânım olduğu mastûr olmağın imdi mezbûrlar hisselerine düşen şa'îri edâ edip bir vechile ta'allül ve nizâ' ettirmiyesin deyû fermânım olmuşdur buyurdum ki, hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel edip dahi târih-i mezbûrda Selânik Kışlağı için iştirâsı fermânım olan bin İstanbul kilesi şa'îr Eyyûb-ı Ensârî ve Hasköy karyesi ve Küçükçekmece ahâlîsi ile ma'an kayd olunmağla mezbûrların kānûn ve defter mûcebince hisselerine düşen şa'îri Küçükçekmece ahâlîsi ile ma'an edâ ettirip elimizde hüccetimiz vardır deyû kimesneye ol vechile ta'allül ve nizâ' ettirmeyip ihkāk-ı hak eyleyesin, husûs-ı mezbûr için bir dahi şikâyet olunmalı eylemiyesin şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın.

Fî 4 min Receb sene [10]81.

Be yurd-ı Sahrâ-yı Vidin.

Vasale ileynâ fî 20 min Şa'bân sene [10]81.

225 [43a-2] Eyüp Sultan bakkallarının İstanbul'daki arpacı ve otlukçu taifesinden şikâyetlerinin fetva hükümlerine göre halli

Akzâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, ma'denü'l-fazlı ve'l-yakīn, hüccetü'l-Hakkı ale'l-halkı ecma'în vâris-i ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn, el-muhtâs bi mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevlânâ İstanbul kadısı -zîdet fezâilühû- tevkī'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî -aleyhi rahmetü Rabbihi'l-Bârî- esvâkında olan bakkal tâifesi südde-i sa'âdetime arzuhâl sunup mezbûrlar kadîmden mahmiye-i İstanbul'da olan bakkal tâifesine yamak olup kadîmü'l-eyyâmdan emr-i şerîfimle vâki' olan ordu ve sâir tekâlîfi bakkal ve yaş yemiş pazarbaşılarına teslîm ve mu'tâd-ı kadîm üzre edâ olunup

Eyup 82 nolu sicil.indd 187 01.06.2011 15:54:37

dahl olunmak îcâb etmez iken hâlâ mahmiye-i İstanbul'da olan arpacı ve otlukçu tâifesi vâkiʿ olan ordu ve sâir tekâlîf bizimle maʿan verin deyû kadîme muhâlif nizâʿ etmeleriyle bundan akdem mürâfaʿa-i şerʿ olup görüldükte mezkûrdan arpacı ve otlukçu tâifesi muʿârazadan menʿ olunup cânib-i şerʿden hüccet-i şerʿiyye verilmeğin mezkûrlar kanâʿat etmeyip geri ve ol hüccete mugâyir dahl ve nizâʿ eyledikleri ve bu bâbda Şeyhülislâmdan fetvâları olduğunu bildirip kadîmden olageldiği üzre amel olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden yedlerinde olan hüccet-i şerʿiyye mûcebince ve fetvâ-yı şerîfe mûcebince amel olunmak emrim olmuşdur, buyurdum ki hükm-i şerîfimle vusûl buldukta sâdır olan emrim üzre amel edip dahi husûs-ı mezbûra tamâm-ı hak ve adl üzre tefahhus ve fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şerʿiyyelerine nazar edip göresiz arz olunduğu üzre ise ol bâbda muktezâ-yı emr-i şerʿ-i kavîm ve mutazammın-ı tevâfuk-ı şerʿ olunup alâ vechi'l-hasm sâbit olan hüccet-i şerʿiyye ve fetvâ-yı şerîfe mûcebince amel edip min baʿd şerʿ-i şerîf ve fetevâ-yı münîfe ve hüccet-i şerʿiyyeye ve kadîmden olagelen emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş ettirmiyesiz şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe iʿtimâd kılasız.

Tahrîren fî evâili Zilkaʿde sene sitte sebʿîn ve elf.

Be makām-ı Kostantıniyye el-mahrûse.

226 [43b-1] Çorlu, Ereğli, Terkos ve Midye halkının yeni emr-i şerif talepleri

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm, meʿâdinü'l-fezâyil ve'l-kelâm Çorlu ve Ere[ğli] ve Terkos ve Midye kadıları -zîde fazluhum- tevkīʿ-i refīʿ-i hümâyûn vâsıl olıcak maʿlûm ola ki Çorlu menzilcisi reʿâyâları hâlâ mahrûse-i Edirne'de[n] Dersaâdet'ime arzuhâl sunup mezbûrların tahammülleri olmamağla fermân-ı şerîf ile Çorlu kazâsında menzilci olmayan karyeler Haslar kazâsına tâbiʿ Ereğli ve Terkos ve Midye nâhiyeleri hâlimize merhameten yüz bin akçe imdâd eyleyeler deyû mukaddemâ yedimize emr-i şerîf-i âlîşân verilmiş idi, hâlâ ol emr-i şerîfin tecdîdin ricâ ederiz deyû bildirip inâyet ricâ eyledikleri ecilden Hazîne-i Âmiremde mahfûz olan mevkūfât defterlerine nazar olundukda kasaba-i nefs-i Çorlu ve mîrîden yirmi bin akçe, menzil çekmeyen Çorlu kazâsına tâbiʿ karyelerde yirmi bin akçe ve menzilcisinden gayri Ereğli nâhiyesinden yirmi bin akçe ve Terkos nâhiyesinden yirmi bin akçe ve Midye nâhiyesinden yirmi bin akçe ki cemʿan bir yük akçe olur menzil hizmetine me'mûr olan menzilci karyelerinin baʿzıları perîşan olmağla iktidârları olmadığını bildirip inâyet ricâ eylediklerinde sefer-i âhar oluncaya değin imdâd eyleyeler deyû yedimde emr-i şerîf verildiği mastûr ve mukayyed[dir], imdi bi't-terâzi cenâb-ı hilâfet me'âbım Edirne taht-ı rikâbında karâr buyurdukça kemâ fi'l-evvel zikr olunan yerlerden yüz bin akçe

Eyup 82 nolu sicil.indd 188 01.06.2011 15:54:37

tahsîl olunup menzil için imdâd eyleyeler deyû fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim [vardıkda] Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından -kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân- Ali Çavuş -zîde kadruhû- vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel edip dahi cenâb-ı hilâfet me'âbım mahrûse-i Edirne'den karâr buyurup kemâ fi'l-evvel zikr olunan nâhiyelerden yüz bin akçe tahsîl ve menzil-i mezbûre imdâd için teslîm ed[ip] hilâf-ı emr-i defter kimesneye zulüm ve ta'addî ve nizâ' ettirmeyip şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışrîn [min] şehri Rebî'ulevvel sene [10]81.

Be makām-ı Edirne

Vasale ileynâ Şa'bân fî 15.

227 [43b-2] Topkapı'da bir evin kilise olarak kullanıldığı haberinin tahkiki ve ilgili şahısların huzura celbi

Subaşı, asesbaşı

Topkapısı hâricinde Takyeci Câmi'i kurbunda Kasabbaşı nâm zimmî kendi hânesini kenîse edip dâhilinde putlar koyup âyinleri üzre ma'bedhâne eyledikleri i'lâm olunmağla imdi kalkıp varıp fazîletlü Eyüb Efendi nâibiyle mahall-i mezbûra vardıkda ma'rifet-i şer'le tefahhus ve suâl olunup mukaddemâ yedinde olan fermân mûcebince bu kere zabt ettirip hilâf-ı şer' müdâhale olunmaya deyû buyuruldu zikr olunduğu üzre mezkûr Papaz ve yoldaşları olan şerîklerin huzûrumuza [celb eyleyesiz deyû] buyruldu.

228 [43b-3] Eyüp ve Hasköy kayıkçılarına Hüseyin'in kethüdâ tayin olduğu

Devletlü sultanım hazretleri sağ olsun

Eyüb ve Hasköy iskelesinin kayıkçılar kethüdâlığı bu kullarına ihsân olunmağla hâlâ Hüseyin nâm kimesne zabt eylemeğin mâni' olur, elimde olan fermân-ı şerîf mûcebince kimesne mâni' olmaya fermân sultanımındır.

Bende Gazanfer.

229 [44a-1] Silivri Menzili'ne gönderilmesi gereken beygirlerin gönderildiğinden lâzım gelen arpa ve samanın Hızır günlerine kadar yetiştirilmesi

Akzâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, ma'denü'l-fazlı ve'l-yakīn, vâris-i ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn, hüccetü'l-Hakkı ale'l-halkı ecma'în

Eyup 82 nolu sicil.indd 189 01.06.2011 15:54:37

el-muhtâs bi mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevlânâ Haslar kadısı -zîde fazluhû- ve mefâhirü'n-nüvvâb ve'l-müteşerri'în Silivri ve Büyükçekmece ve Küçükçekmece nâibleri -zîde ilmuhum- tevkī'-i refī'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hâlâ ziyâde memerr olan Silivri menzilinin bârgirleri kalmayıp menzilci dahi firâr eylediği i'lâm olunmağla hâliyâ menzile imdâd olmak için taraf-ı mîrîden ( ) re's bârgir irsâl olunmağın rûz-ı Hızır'a değin lâzım gelen şa'îr ve samanları için taht-ı kazânızda Fener karyesinden mâ'adâ bin sekiz yüz yetmiş keyl şa'îr ve altı yüz seksen kantar saman tevzî' ve tahsîl olunup verilmek emrim olmuşdur buyurdum ki, hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel edip dahi te'hîr ve tevakkuf eylemeyip menzil-i mezbûra imdâd için taraf-ı mîrîden irsâl olunan ol mikdâr re's bârgiri rûz-ı Hızır'a değin lâzım olan nafakaları için taht-ı kazânızdan tahsîl ve tedârik fermânım olan bin sekiz yüz yetmiş keyl şa'îr ve altı yüz seksen kantar saman Fener nâhiyesinden mâ'adâsına tevzî' ve tahsîl ve menzil-i mezbûra ihzâr ve teslîm ettirip ihmâl eylemiyesiz.

Fî 20 min Receb sene 1081.

Nâhiye-i Silivri

Şa'îr kile 663

Saman kantar 227

Nâhiye-i Büyükçekmece

Şa'îr kile 623

Saman kantar 227

Nâhiye-i Küçükçekmece

Şa'îr kile 624

Saman kantar 226

Cem'an şa'îr kile 1870

Cem'an saman kantar 680

Vasale ileynâ fî 10 min Şa'bân sene 1081.

230 [44a-2] Eyüp Sultan bahçıvanlar kethüdâlığının tevcihi

Nişân-ı şerîf-i âlîşân budur ki

İşbu râfî'-i tevkī'-i hümâyûn-ı hâkānî Hüseyin Dergâh-ı mu'allâma gelip medîne-i Hazret-i Eyyûb el-Ensârî'de vâki' bahçeleri bostancılarında berât-ı şerîfimle kethüdâlığı bundan akdem hüccet-i şer'iyye mûcebince berât-ı şerîfimle kendiye tevcîh olunup üzerinde olmağla müceddeden tevcîh olunmak bâbında inâyet

Eyup 82 nolu sicil.indd 190 01.06.2011 15:54:37

ricâ etmeğin kaydına mürâca'at olundukda zikr olunan kethüdâlık üzerinde olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın üzerinde ise müceddeden tevcîh edip bu berât-ı hümâyûn-ı izzet-makrûnu verdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm mezbûr varıp, tâife-i mezbûreye olageldiği üzre kethüdâları olup hizmet-i lâzımesin bî-kusûr mer'î ve mü'eddâ kıldıkdan sonra ol bâbda hiç âhad mâni' olmayıp dahl ve ta'arruz kılmaya şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın.

Tahrîren fî evâili şehri Şa'bâni'l-mu'azzam sene [10]81.

Be makām-ı Edirne el-mahrûse

231 [44a-3] Menzil beygirleri zahiresi için ferman olunan arpa miktarları

Hisse-i Hasköy

154, yüz elli dört kile arpadır ancak, saman kantar kırk beştir 45.

Suyolcuyân,

167, yüz altmış yedidir ancak, saman kantar altmıştır 60.

[Çekmece-i] sagīr

88, seksen sekizdir ancak, saman kantar 31 otuz birdir ancak.

232 [44b-1] Menzil beygirleri zahiresi için ferman olunan arpa miktarları

Menzil bârgirleri zahîresi için fermân olunan arpadır.

14	On dörtdür	Karye-i Kağıthâne
6	Yalnız altıdır	Ali Bey
12	On ikidir	Ayas Ağa
6.5	Altı buçuk	Peruliçe
38	Otuz sekiz	Litros
11	On bir	Safra
13	On üç	Ayastefanos
95	Doksan beş	Cühûd Burgos
17	On yedi	Soğanlı
6.5	Altı buçuk	Nifoz
13	On üç	Ayapa
10.5	On buçuk	Fatrak
7.5	Yedi buçuk	Kumburgaz

Eyup 82 nolu sicil.indd 191 01.06.2011 15:54:37

17.5	On yedi buçuk	Anbarlı
13	On üç	Makrihor
13	On üç	…?
15.5	On beş buçuk	Kalavri
2	İkidir	…?
3	Üç	Papas Bergos?
3	Üç	Halkalı

233 [44b-2] Mustafa Çelebi b. Ebû Bekir'in emriyle, her ay belirli miktar paranın dedesine ait vakıf gelirlerinden Abdülbâki Çelebi ve dayısı Mehmed Efendi'ye verdirmesi

Mustafa Çelebi b. Ebû Bekir meclis-i şer'de mütevellî Mehmed Bey mahzarında ikrâr eder ki, dedem vakfından Abdülbâkī Çelebi bin iki yüz seksen ve dayım Mehmed Efendi'ye üç yüz otuz akçeyi fîmâ ba'd ben âid-i fazladan mâh be mâh edâ edesiz deyicek mütevellî-i mezbûr dahi edâya ta'ahhüd etmeğin mâ cerâ kayd şud.

Fî 11 min Ramazân sene ihdâ ve semânîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Salih Efendi, Mustafa Çelebi, Abdurrahman Çelebi, Hasan Serbölük, Musa Çelebi.

Eyup 82 nolu sicil.indd 192 01.06.2011 15:54:37